

BERXWEDAN

HER TIŞT JI BO ENIYA RIZGARIYA NETEWA KURDISTAN

Yıl 8 / Sayı 108 / 31 Ağustos 1990 / 2.50 DM

Dünya Körfez'le uğraşırken, bunu fırsat bilen Türk devleti Kürdistan'da askeri sonuç almak istiyor:

HALK DİRENİŞİMİZ SÖMÜRGECİ PLANLARI ALTÜST EDİYOR

Ömerli'de sömürgeci otorite yerlebir edildi: İlçede 7 sömürgeci kurum uzun süre işgal edildi. Bankadaki paralara elkondu. Postaneden dünya haber ajanslarına baskın haberi verildi. Karşı koyan 1 başkomiser ile çok sayıda polis ve asker ödürüldü

"Doktorlar Ölmez", "Kahrolsun Sömürgecilik", "Kürdistan Faşizme Mezar Olacak" şiarlarıyla şehit ARGK savaşçısı Nurettin TURAN'ın cenaze merasiminde Doğu Beyazıt'ta binlerce yurtsever yürüdü ve faşist sömürgeciliği lanetledi

Foto: Medico International

- **Ömerli-Xirbê Baban (Koruköy)'da düşman operasyon birliği ARGK'nin tuzağına düştü. Birlik komutanının da dahil olduğu çok sayıda düşman askeri öldürüldü**
- **Çukurca-Şiferezan'da sömürgeci düşmanın bir taburu baskın sonucu imha edildi**
- **Diyadin-Tendürek dağlarında ARGK güçleri ile düşman birlikleri arasında büyük çarpışma**
- **Kars-Göle'de esnaf 15 Ağustos'ta kepenk kapattı**
- **Siirt-Tillo'da ARGK gerillaları bir düşman karakoluna baskın düzenledi**
- **Sinan Cemgil'lerin kanı yerde bırakılmadı. Nurhaklarda yıllar öncesinin intikamı alındı**
- **Erzurum-Karaağaç'ta şantiye basıldı -Yüksekova / Oromar'da 3 köy korucusu cezalandırıldı- Nusaybin'de YSE araçları yakıldı, ilçede bildiri dağıtıldı**

SAVUR, DİYADİN, VE DERSİM'DE ÇARPIŞMA VE KOMPLOLARDA 8 ARGK SAVAŞÇISI ŞEHİT DÜŞTÜ

Haberleri 3-4. sayfalarda

Güney Kürdistan'da emperyalizme devredilen umutlar

ORTADOĞU'DA HEGEMONYA SAVAŞI VE KÜRDİSTAN ULUSAL KURTULUŞ MÜCADELESİ

"ABD emperyalizmine umut bağlamak, Kürdistan halkını dünya halklarının celladına teslim etmeye çalışmaktan farksızdır. Birleşmiş Milletler'de Saddam Hüseyin'e yakıştırılan yeni Hitler benzetmesi tam bir aldatmacadır ve hedef şaşırtmaktan başka bir anlam içermemektedir. Günümüzde Hitler'in tiksindirici rüyasını gerçekleştirme çabası içinde bulunan en tehlikeli güç Amerikan emperyalizmidir. Saddam Hüseyin ancak emperyalist devletlerin koruyucu kanatları altında büyütülüp beslenen sıradan bir faşist diktatör olabilir"

Yazısı 16-17. sayfalarda

Türk sömürgeci basınının savaş çığırtkanlığı ve çarpıtmalarının yeni bir örneği:

"PKK, yaklaşan savaşta Saddam Hüseyin'i destekliyor"muş!

Yazısı 15. sayfada

Ortadoğu patlamaya hazır silah deposuna dönüştü

Sömürgeci Türk Devleti Kürt ve Arap halklarının düşmanıdır

Türk burjuva gazetelerini ve Türk devlet yetkililerinin demeçlerini izleyenler farklı ama aynı amaçta birleşen, birbirini tamamlayan yorumlara rastlayacaklardır. Bir kısım yorumcular, açıkça savaş çığırtkanlığı yapmaktalar. Bunlar sırtlarını emperyalist güçlere, özellikle ABD'ye dayamanın verdiği güvenle hareket ediyorlar. Diğer kesimi Körfez ve Ortadoğu bunalımına müdahalenin Kürt sorunuyla sınırlandırılmasını, Ortadoğu'nun yeni politik haritasında Türkiye'nin politik etkinlikle rolünü artırmasını öneriyorlar. Uğur Mumcu bu kampta yer alıyor. M. Ali Birand ve benzerleri ise Türkiye'nin Arap halklarıyla karşı karşıya gelmemesi gerektiğinden hareketle, tıpkı İran-Irak savaşı süresince olduğu gibi gizli kamplaşmayla, politik inisiyatifle Türkiye'nin politik etkinliğini artırmayı hedeflemesini öneriyorlar. Tüm yorumcular şu noktalarda birleşiyorlar: Kürt sorununun herhangi bir şekilde çözülmesine hayır, bölgedeki gerici statüko değişmemeli, Türkiye Batı'da -emperyalist güçlerle- aynı kampta yer almalı, bu konumunu güçlendirmeli ve Türkiye'nin bölgedeki politik etkinliği artırılmalı.

Yazısı 18-19. sayfalarda

Türk sömürgeci burjuvazisinin hesapları tutmayacaktır.

Ortadoğu'da hiç bir güç Türk devleti kadar hummalı bir şekilde savaşa hazırlanmıyor. Göstermelik parlamento ve hükümet tümüyle devre dışı. Burjuva muhalefetin sözde "savaş aleyhtarı" demeçlerini ve parlamentoyu işlevsel bir kurum gösterme çabalarını kimse ciddiye almıyor. Turgut Özal'ın faşist ordunun ve adeta Washington'un temsilcisi gibi verdiği demeçler herşeyi ele vermektedir. Nedir bu demeçler; "Savaş tehlikesi artıyor", "Savaş kaçınılmaz" vb.

Şimdi de Körfez'e asker gönderme hazırlığı. Gerekçe de belli; "Suudi'nin ordusu yok. ABD Körfez'de sürekli güç bulunduracak. Türk askeri Körfez'de olmalı ki Saddam sonrası paylaşımda Türkiye ganimetten payını alsın". Bunlar Turgut Özal'ın değerlendirmeleri (Yalçın Doğan, Milliyet, 31.8.1990). Bu yönelimde diğer temel bir hedefte var, Türkiye her yerde olmalı ki, ABD herhangi bir şekilde Kürtlere hiç bir şey veremesin.

Devamı 3. sayfada

TÜRK ORDUSU KÖYLERİ BOŞALTMAYA VE ORMANLARI YAKMAYA DEVAM EDİYOR

Şırnak, Uludere, Çukurca, Çatak, Eruh, Pervari ve Beytüşşebap'ta sömürgeciler onlarca köyü haritadan sildi. Kürdistan'daki geniş ormalık alanlar yakılıyor

Sürgünde yeni uygulama; İşe alma adı altında yüzbinlerce Kürdün daha Türkiye'ye sürgün uygulaması geliştiriliyor. Kürdistan'da tutuklama furyası devam ettiriliyor

Haberleri 5. sayfada

FAC'a 500 milyon Mark'lık tazminat davası:

Medico International, Halepçe kurbanları adına Alman devleti aleyhine dava açıyor

Haberi 9. sayfada

Almanya Yeşiller Partisi Milletvekili Angelika Beer:

"PKK'nin direniş eylemlerinin kabul gördüğü ve desteklendiğini düşünüyorum"

Röportajı 10. sayfada

YURTSEVER GENÇLİK YIĞINLARINI NASIL ÖRGÜTLEMELİYİZ?

Yazısı 13. sayfada

Kıbrıs'ta düzenlenen "Kürdistan- '90 Yaz Kültür Şenliği" Kıbrıs ve Kürdistan halkları arasındaki dayanışmayı daha da yükseltti

Haberi 8. sayfada

Avrupa ARGK ile dayanışma geceleri ve Türk devletini teşhir ve protesto kampanyası

Haberleri 6-7. sayfalarda

İçindekiler

Direniş Kahramanlarımız; Haydar KURU, s. 2 / Avrupa ülkeleri ulusal parlamentolarında "Kürt sorunu" tartışmaları, s. 9 / Cezaevlerinden mektup ve mesajlar, s. 11 / Okuyucu mektupları, s. 12 / 15 Ağustos'un altıncı yılında bölge ateş aldı, s. 14 / Avrupa basınında Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi, s. 20 / Adım adım Kürdistan: SERHEDAN, s. 21 / Kültür sayfası: Rojdan, s. 22

Aydınlığın ilk çocuklarından
Haydar KURU yoldaş
halk savaşında yaşıyor

Ulusal kurtuluş ışığı Kürdistan'a vurduğu zaman, karanlığın içinden özgürlüğe giden yola ilk girenlerden biri de Kürdistan çocukları oldu. Çocuklar çoğu kez karanlığa alışmış büyüklerinden daha şiddetli bir istekle aydınlığın ilk parıltısına sarıldılar. Herkes gibi onların da bir anaları ve babaları vardı. Ama onlar binlerce yıllık kör karanlığın içinden parıldayan özgürlük ışığını gördüklerinde, kendilerini karanlıkta tutmak isteyen analarından ve babalarından kopmakta hiç tereddüt etmediler. Kısa süre içinde, özgürlüğün o müthiş çekici ve bir o kadar da yakıcı ışığıyla aralarında sarsılmaz bir sevgi ve bağlılık doğdu. Yolları belirginleştikçe onu daha da çok sevdiler. Onunla yeniden doğdular ve **aydınlığın çocukları** olarak büyüdüler. Karanlık tanrısı Ehrimen'in yandaşları özgürlük ışığını söndürmeye çalıştıkları an, pervaneler gibi alevin ortasına atılarak, tutuşan taze bedenleriyle aydınlığı daha da çoğalttılar. Bu kuşağın önde gelen simalarından biri de, Kiğı'de şehit düşen **Haydar KURU** yoldaştı.

Haydar yoldaş henüz ideolojik mücadele dönemini yaşayan PKK Hareketi ile ortaokula başladığı sırada tanıştı. Şehit ağabeyi **Kemal** yoldaş ve iki ablasıyla birlikte Dersim merkezinde oturuyordu. Kardeşlerin dördü de öğrenciydi. Anne ve baba işçi olarak yurtdışında bulunuyorlardı. Evi büyük abla yönetmesine karşın, kardeşler arasında birçoklarını imrendirecek güzellikte sağlıklı ilişkiler vardı. Ev ortamında baskıdan eser yoktu ve tam bir özgürlük ortamı hüküm sürüyordu. Ablalar kız meslek lisesine, **Haydar** ve **Kemal** yoldaşlar ortaokula gidiyorlardı. Okul dönüşünde hepsi biraraya gelip günlük gelişmeleri değerlendiriyorlar, kendi çalışmalarını özetliyorlar ve sonuçlar çıkarıyorlardı. Bütün kardeşlerin aynı devrimci düşünceleri paylaşmaları aralarındaki ilişkileri daha da güzelleştiriyor ve anlamlı kılıyordu. Düzenli bir örgüt yapısının bulunmadığı koşullarda, dört kardeş adeta bir örgüt hücresi oluşturuyordu.

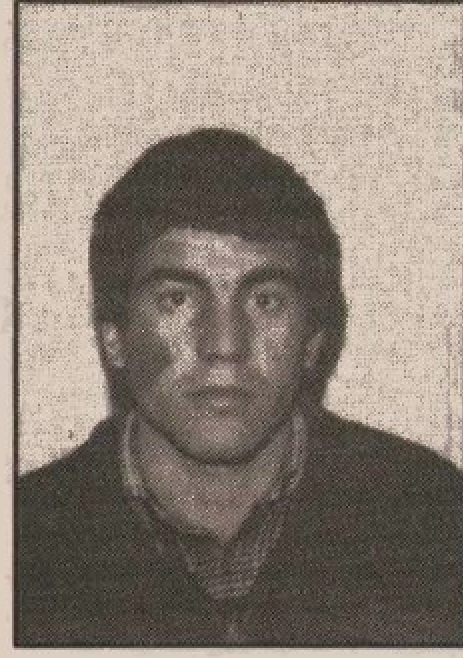
Dersim'de çocuk yaşta ulusal kurtuluş mücadelemize sempati duyan, ilkokul sıralarından başlayarak marksizm-leninizmi öğrenmeye çalışan ve büyüklerin bulundukları çevrelerde Kürdistan sorunu üzerinde yapılan tartışmalara cesurca katılan arkadaşlarımızın sayısı bir hayli fazlaydı. **Celal AŞKIN, Yusuf KUŞ, Mehmet Zeki SÖYLEMEZ, Hasan ÖZÇELİK, Murat YÜKSEL** ile **Haydar** ve **Kemal KURU** yoldaşlar bunlardan sadece birkaçıydı. Sonradan şehit düşen bütün bu yoldaşlarımızın ve onların çocuk çevresinin devrimci düşünce ve mücadeleye ilgisi çocukça heveslerin çok ötesindeydi. Durmadan okuyorlar, düzenli araştırmalar yapıyorlar, her türlü tartışmayı dikkatle izliyorlar ve canalıcı sorular bulup soruyorlardı. Yeni kök tutmaya başlayan küçücük fidanları andıran bu küçük devrimcilerin, devrimci bilinç düzeyi ve devrimin temel sorunlarına yaklaşım biçimindeki tutarlılık herkesin büyük ilgisini çekiyor ve kendilerine karşı derin bir hayranlık yaratıyordu. O dönemde okullar ulusal kurtuluşçu düşüncenin etkisi altındaydı ve özellikle Dersim Öğretmen Okulu ulusal kurtuluş güçlerinin üssü haline gelmişti. Küçük yoldaşlar bu okula sıkça uğruyorlar ve özellikle **Cuma TAK** yoldaşla konuşmak istiyorlardı. **Cuma** yoldaş küçüklerin can yoldaşıydı. Kendilerine asla çocuklarmış gibi davranmaz, söylediklerini can kulağıyla dinler, karşısında bir gerilla birliği varmış gibi davranır, son derece doyurucu açıklamalar yapar ve nasıl çalışmaları gerektiğini açıklığa kavuşturudu. **Cuma** yoldaşın yol göstericiliğiyle küçük yaştaki öğrenciler arasında eğitim grupları daha o dönemde oluşturulmuştu. Bu gruplara diğer arkadaşlar da uğrar ve çalışmaları denetlerdi.

Haydar yoldaşın evi devrimci çalışma içinde bulunan bütün arkadaşların uğrak yeriydi. Gezginci propaganda faaliyetlerinden dönen arkadaşlar çoğunlukla bu evde buluşur, çalışmalarını değerlendirir, sorunları tartışır ve çözümler üretmeye çalışırlardı. Toplantılar bittiğinde sıra **Haydar** yoldaş ve kardeşleriyle tartışmaya gelirdi. **Haydar** yoldaş kardeşlerin en küçüğü ama en hareketli olanıydı. Son derece girişken ve ataktı. Büyüklerle çok çabuk kaynaşırdı. Biraz da **dede** ailesinden geliyor olmasının etkisiyle adeta büyüklere özgü davranışlar sergilerdi. En küçükleri olduğu halde, kardeşler arasında aktif devrimci görevlere hazır olduğunu ilk gösteren oydu. Nitekim daha o yaşlarda önemli görevler üstlendi. Dersim'in değişik yerleşim alanlarındaki çalışma birimleri arasında kuryelik yaptı. Bir ilçeden diğer ilçeye, bir köyden diğer köye mekik dokudu. Kendisine verilen görevlere büyük bir ciddiyetle yaklaştı. Daima taşıdığı sorumluluğun bilinciyle hareket etti. Tek başına ve çoğu kez gece karanlığında en ücra dağ köylerine gitmekte çekinmedi. Bu çalışmaları sonucunda, süreç içinde **Mehmet Zeki SÖYLEMEZ** yoldaşla birlikte Dersim'in en iyi tanıyan ve özellikle 12 Eylül darbesi sonrasında çeşitli yöreler arasındaki bütün güvenilir geçiş yollarını en iyi bilen kişi haline geldi.

Dersim'de ulusal kurtuluşçu düşünceler gençlik kitleleri ve halk yığınları arasında yayıldıkça, düşman da saldırılarını arttırıyordu. Sömürgeci polis devrimci güçlere karşı hem doğrudan saldırılara girişiyor, hem de zaaflarını iyi tespit ettiği sosyalşoven çevreleri devrimcilerin üzerine saldırtıyordu. Ulusal kurtuluşçu gençlik bu saldırganlığın esas hedefi seçilmişti. Okullarda çatışmalar ve kavgalar eksik olmuyor, birleşik cephe oluşturan sosyal-şoven çevreler "faşist" ilan ettikleri devrimci öğrencileri okullara sokmak istemiyorlardı. Kız Meslek Lisesinde ulusal kurtuluşçu öğrenciler azınlıktaydı. Bu yüzden **Haydar** yoldaşın ablaları okulda her gün bir ton dayak yiyerek eve dönüyorlardı. Çoğu kez **Kemal** ve **Haydar** yoldaşlar da aynı durumla karşılaşıyorlardı. Ama yüzlerindeki şişler, göz morartıları ve belirgin darp izleri kardeşlerin birbirlerine takılmalarından başka bir etki yaratmıyordu. En kötü koşullar altında bile ev ortamında neşe eksik olmuyordu. Saldırıların yoğunlaştığı ve devimcileri ciddi tehditlerin beklediği böyle bir ortamda, gençliğin bir bölümü metropol kentlerine göçüyor; diğer bölümü ise Avrupa'ya çıkmak için pasaport kuyruğuna giriyordu. Sömürgeci polisin istediği de buydu. Düşman toplumun en dinamik kesimi olan genç insanları devrimci mücadele ortamından uzaklaştırmaya çalışıyordu.

Haydar yoldaşın annesi ve babası da bu saldırıların yoğunlaştığı günlerde çocukların yurtdışına çıkarmayı düşünüyorlardı. **Ama anne ve baba anlayışlı insanlardı.** Kesinlikle zor kullanmıyorlar, sorunu tartışma ve ikna yöntemiyle çözmek istiyorlardı. Anne ve babanın bir aylık tatili boyunca aile bireyleri arasında çok ilginç tartışmalar meydana geldi. Çocuklar başkalarını devreye sokmadan kendi çabalarıyla büyüklerini ikna etmeyi denediler. Hepsi bir ağızdan Kürdistan'dan ayrılma istemine karşı çıktılar. Tutumlarını asla salt bir kuru inat düzeyine düşürmediler; ayrılmama nedenlerini uzun uzun izah ettiler. Tartışmalar sonucunda annelerini yanlarına çekmeyi başarmışlardı; üstelik anne de çocuklarının yanında kalmaktan ve onların gelecekleri ne ortak olmaktan yana tavır almıştı. Baba yalnız kalmıştı ve yurtdışına tek başına çıkacaktı. O zaman elindeki son araca, babalık silahına sarılmıştı: Gülerek, *"ben sizin babanızım, insan atasının sözünü dinlemeli"* demişti. Çocuklar yine hep bir ağızdan aynı güleryüz ve sadelikle, *"sen artık bizim babamız değilsin, şimdi bizim yeni bir babamız var"* diye karşılık vermişlerdi. Tatilin sonuna doğru gelindiğinde tartışmalar da tatlı bir sonuca bağlanmış; çocuklar zamanı geldiğinde dönmesi koşuluyla annelerinin de yurtdışına çıkmasına izin vermişlerdi. Babalarına verdikleri yanıttan da görüleceği gibi, **Haydar** ve **Kemal** yoldaşlar artık aydınlığın çocukları olmuşlardı. Onların yeni anası ve babası **Kürdistan**'dı. Onu bağımsızlığa ve özgürlüğe götürecek yolu bulmuşlar ve bu yola girmişlerdi. Bu yoldan dönmeleri olanaksızdı.

Haydar yoldaş 12 Eylül askeri-faşist darbesinden sonra düşmanın arananlar listesinde yer aldı. Bu nedenle ağabeyi **Kemal**'den önce okulu terkederek, kırsal bölgelerdeki silahlı gruplara katıldı. Uzun süre dağlarda kaldı. Yaşının küçüklüğüne bakmaksızın, ileri yaşlardaki silah arkadaşlarından daha büyük bir dirençle yeni yaşamın zorluklarına göğüs gerdi. Cesareti, karlığı, müthiş dayanıklılığı, yöresel coğrafya bilgisi ve hiç bir zaman eksilmeyen neşesi ile bütün arkadaşları için engin bir moral kaynağı oldu. Aradan belli bir süre geçtikten sonra Parti bölge ile yeniden ilişki kurunca, arkadaşlarıyla birlikte Lübnan'a geçti. Yeni ortam kendisi için aynı zamanda yeni fırsatlar ve **olanaklar demekti.** Bunu çok iyi görüyor ve anlıyordu. Artık kendisini her yönüyle geliştirebileceği gerçek parti ortamına kavuşmuştu. Küçük ulusal kurtuluş savaşçısı **Haydar** yoldaş her yönüyle bir büyüme gösteriyordu. Hızla boy atmış, dev yapılı bir delikanlı olmuştu. Kendisini eskiden görmüş olanlar yeni haliyle tanımakta zorluk çekiyorlardı. Büyüme hızı ideolojik, politik ve askeri alanlarda da çok yüksekti. Geçmişte hep kuryelik yapmış, dağlarda gerillalara yol gösteren küçük savaşçı, şimdi bir gerilla komutanı özellikleriyle donanmıştı.

Haydar yoldaş eğitimini tamamladıktan sonra, kısa bir süre için Güney-batı Kürdistan'da kaldı. Daha önceleri Zazaca dışında Kürtçenin diğer lehçelerini bilmiyordu. Ancak girişkenliği, sınır tanımayan öğrenme arzusu ve yığınlarla kaynaşma yeteneği sayesinde, kısa zamanda Kurmanci lehçesini de öğrendi. Devrimci halkın özgürlük davasının sözcüsüydü; daima kitlelerle içiçe olan ve yığınlarla bütünleşmesi gereken biriydi. Sadece bir yöreyi değil, bir ülkeyi ve halkı temsil etmek zorundaydı. O öncü bir devrimcinin nasıl olması gerektiğini çok iyi kavramıştı. Vatanın her köşesinde Partinin kendisine vereceği her türlü görevi istenen düzeyde yerine getirmek için her açıdan hazır olması gerektiğine inanıyor ve hep bu inançla hareket ediyordu. Günü geldiğinde öğrendiklerini uygulama olanaklarına kavuşmanın engin coşkusuyla kendisi gibi yurtdışında eğitim görmüş silah arkadaşlarıyla birlikte sınırı aşarak Güney Kürdistan'a geçti. Günlerce devam eden bu uzun yürüyüş sırasında yine zorluk dinlemiyor, engel tanımıyor, hep en önde gidiyor, yorulan arkadaşlarının yüklerini paylaşıyor ve işbaşı yapmakta gecikmiş kişilerin sabırsızlığıyla bir an önce fiilen özgürlük savaşına katılmak için yol alıyordu.

Haydar yoldaş Güney Kürdistan'da fazla beklemedi. Başka bir grup arkadaşıyla birlikte yeni bir uzun yürüyüşe çıkarak Dersim'e geçti. Yurtdışından dönen ilk öncü gruplar Dersim'e ulaştığında, ağabeyi **Kemal** yoldaş da hemen mücadelede yeralmış; yeni dönemde bölgede gerilla gruplarına katılan ilk devrimci olmuştu. Şimdi iki kardeş yeniden ama bu kez çok daha bilinçli, örgütlü ve hazırlıklı olarak ulusal kurtuluş savaşı yolunda yürümeye devam ediyorlardı. Her ikisi de bütün enerjilerini halk savaşının bu bölgede yükseltilmesine adadılar. Vatanın bağımsızlığı ve halkın özgürlüğü için bütün güçleriyle savaştılar. Özgürlük ateşini daha da harlandırmak için gencecik yaşamlarını ardarda özgürlük ilahına kurban olarak sundular. Faşist-sömürgeci düşmana karşı yiğitçe çarpışarak şehit düştüler.

Haydar yoldaş, faşist Türk sömürgecilerinin genelde ulusal kurtuluş mücadelemiz ve özelde Dersim üzerinde oynamak istedikleri oyunların bilincindeydi. **Düşmanın 12 Eylül darbesinden** sonra sürdürdüğü özel savaşın bir parçası olarak geliştirmeye çalıştığı bu oyunları çok iyi görüyor; bunları etkisiz kılmak için olağanüstü bir çaba harcamak gerektiğini biliyordu. Üstelik düşmanın mücadelemizi boğmak için düzenlediği komplolar ve provokasyonlarda Dersim'i bir tür pilot bölge seçtiğini anlıyor; bu konuda duyduğu öfkeyi gizlemiyor ve düşmanın bu yaklaşımını halk savaşını geliştirmenin gerekçesi sayıyordu. Şimdiki Alevilik-Bektaşilik kampanyaları da daha o dönemde uç vermiş; MİT güdümlü olduğu belli olan "Alevistan Hareketi" imzalı broşürlerde, Dersim "Alevistan'ın Başkenti" olarak gösterilmişti. Kendisi de **Seyit** olarak bilinen bir aileden gelen **Haydar yoldaş**, düşmanın nelerden medet umar duruma düştüğüne bakıp gülüyor ve *"Dersim her türlü kötülüğün merkezi olmayı asla kabul etmeyecektir"* diyordu. Kürdistan'da bir savaş vardı ve düşman bir özel savaş yürütüyordu. Komplo ve provokasyon bu savaşın temel silahlarıydı. Düşmanın bu kirli silahlara sarılmasına engel olmak olanaksızdı. Kürdistan sömürge konumunda kalmaya devam ettikçe, zayıf da olsa düşman oyunları için elverişli bir zemin bulunacaktı. Ancak düşmanın bütün kirli oyunlarını boşa çıkarmak devrimcilerin elindeydi. Yüzyıllardır süren sömürgeci egemenlik altında Kürdistan toplumunda birikmiş olan bütün hastalık yuvalarının temizlenmesi halk savaşının zaferiyle mümkündü. Toplumu sağlığına kavuşturmak, yaşamın her alanında özgür gelişmenin yolunu açmak ve dinamik bir ulus yaratmak için, halk savaşını

Devamı 23. sayfada

TÜRK SÖMÜRGECİ BURJUVAZİNİN HESAPLARI TUTMAYACAKTIR

Emperyalist devletler Türk ordusunu savaşa sürüyor

Türk burjuvazisinin en büyük korkusu dayanaksız kalması ya da uşaklık rolünün azalması. Türk devleti bölgede emperyalist çıkarlar için saldırganlık sergileyeceğinden memnun. Böylece görevlerine sadık karakol olduğunu ispatlamış olacak. ABD akıllı. 1956 Süveyş Kanalı Savaşı'nda İngiltere'nin yaşadığı durumu yaşamak istemiyor. Uşak Arap rejimlerin askeri güçlerini planı içine alıyor. Türk ordusunun yeri de bu plan içinde. Türkiye ve Kürdistan'a ABD savaş uzmanlarının doldudğu bir sır değil. Gerçekte Türk ordusunu bu uzmanlar yönetiyor. Cizre bir savaş karargahı gibi.

Politikacılar da bu hazırlıkları hızlandırıyor. Ağustos'un son günlerinde NATO üyesi ülkelerden 40 parlamenter "Askeri Tur" kapsamında Türkiye'ye geldi. Gezinin amacı ve gerçekleştirildiği dönem ilginç: "NATO ülkeleri arasında dayanışma ve işbirliğini sağlamak, geliştirmek." Heyetin gezdiği yerler hep askeri birlik alanları, görüştüğü kişiler ise hep ordu komutanları. Türk ordusunun, iptal edilen "Kararlılık Tatbikatları"nı başlatacağı basına yansıdı. Bu tatbikatlara belli NATO üyesi ülkelerin askerleri de katılacak. Dönemi ilginç.

Eğer Irak'a saldırılacaksa kara saldırısı için Türk ordusuna temel rol veriliyor. Nasılsa savaş alanı Kürdistan olacak. Irak'ın "Belki roketlerimiz ABD'ye yetişmez. Biz de bölgedeki müttefiklerini vururuz" tehditleri Türk ordusuna ABD'nin verdiği saldırgan rol dolayısıyla yapıldı.

ABD ve diğer emperyalist devletler, ambargodan dolayı Türk devletine yardım yapıyorlar. Tabi faturası Kuveyt ve Arap şeyhlerinden. Emperyalist ülkelerdeki yönetimin himayesindeki insan haklarıyla ilgili kuruluşlar, Türk devletine insan haklarıyla ilgili ihlalleri nedeniyle yöneltttikleri eleştirileri bilinen nedenlerden dolayı, birden bire kestiler.

İlginç olan da Almanya'nın durumu. Alman anayasası Alman askerlerinin başka bir ülkede savaşmasını yasaklıyor ve parlamentonun bu yasağı aşma yetkisi yok. Halbuki Alman burjuvazisi Körfez gerginliğini güç gösterisi için tarihi bir fırsat olarak değerlendiriyor. CDU ve SPD anayasanın bu maddesini değiştirmek istiyorlar. Ancak daha kolayını buldular. Eğer bir NATO ülkesi savaşa girerse onun toprakları üzerinden savaşa girilebiliyor. Tabi ki bu NATO ülkesi Türkiye. Belki de Türkiye'nin savaşa girmesi için en fazla baskı yapan devletlerin başında Almanya geliyor. Şimdiden GSG-9 birlikleri Kürdistan'a taşınılıyor. Bunlar açığa çıkanlar. Nasılsa savaş Kürdistan'da olacak ve Almanlar Kürt insanını öldürmekte epey ustalar.

Kürdistan korkusu Türk sömürgeciliğini bitirecek

Türk Genelkurmaylığı ve burjuva basınındaki tüm senaryolar; "Savaşta Kürtlerin durumu ne olur", "Kürtler ne yapabilirler", "Kürtlerin durumundaki olumlu gelişmeyi nasıl önleyebiliriz" vb. üzerine. Basının burjuva stratejisyenleri kılı kırk yarıyor, Sevr'den, Lozan'dan günümüze sorunu inceliyor, orduya öneriler yağdırıyorlar.

Öte yandan Kürdistan'a askeri yığınak sürüyor. Cizre'den yurtseverler günde ortalama 60 otobüs dolusu askerin ilçeye aktarıldığını, Cizre'den Silopi'ye kadar her tarafın asker dolu olduğunu, askerlerin mevzi ve sığınak kazdıklarını söylediler. Benzer güç aktarılması Van'a da oluyor. Hakkari ve Şırnak'ta sınırdan 15 km. içeriye kadar olan geniş ve uzun koridor boşaltılarak askeri harekat alanı haline getiriliyor. Kimse bu hazırlığın savunma amaçlı olduğunu söyleyemez.

Ağustos'un son haftasında Türk Genelkurmay Başkanı Necip Torumtay, Hava Kuvvetleri Komutanı Siyami Taştan ve Jandarma Genel Komutanı Eşref Bitlis, yanlarındaki diğer askeri yetkililerle birlikte Kürdistan'a gittiler. Bunlar Diyarbakır, Siirt ve Şırnak'a gittiler. Torumtay ve beraberindekilere Diyarbakır'da Sömürge Valisi Hayri Kozakçıoğlu bir brifing verdi. Gezinin amacı "Bir savaş durumunda 'bölücülerin' güç kazanmasını ve eylemlerini engellemek için tedbirleri gözden geçirme" şeklinde basın-yayın kuruluşlarına yansıdı. TC'ye göre arkadan vurulabilir. Çünkü her zaman evdeki hesap çarşıya uymaz. Önlemlerin arasında katliamlar da var. Hatırlanırsa, Halepçe katliamından sonra Türk askeri uzmanları "Dünya Irak'a ses çıkarmadı. Kürtler bunu iyi bilsin" yönlü açıklamalarda bulundular. Bunun tek bir anlamı vardı; "Gerekirse biz de Irak gibi yaparız." Son kitlesel tutuklamalar, köy boşaltmalar, işe alma adı altında geliştirilmek istenen kitlesel mecburi iskan uygulaması, gruplar halinde yurtseverlerin katledilmesi ve küçük bir gerilla grubunun üzerine aşırı bir güçle gidilmesi, ulusal kurtuluş öncümüz hakkında asılsız söylentilerin çıkarılması vb. uygulamalar, TC'nin savaştaki hedefini ve muhtemel bir savaşta asıl korkusunu göstermeye yetmektedir.

Kürdistan halkı bu defa gelişmeleri daha bilinçlice karşılıyor

Gerçi halen bazıları Kürdistan adına uç beyliğine soyunuyor, emperyalist eşikleri yalıyor, fakat halkın gerçeği bambaşka. Anlaşılan Talabani, ABD'den boş döndü. Eğer sonuç buysa Kürt halkı adına sevindirici. Yok eğer ABD bir takım vaadlerde bulunmuşsa bu Kürt halkı için felaket demektir. Zira Barzani deneyi ve sonucu ortada. Yine de halen bazı uşakların İsveç'te, Almanya'da, Fransa'da ve İngiltere'de üstelik Kürtlük adına bir takım oyunlar çevirdiklerini duyuyoruz ve bu sonuçsuz uşaklık çabalarını lanetliyoruz.

Öte yandan anlaşıldığı kadarıyla ABD'den eli boş dönenlerin zaman zaman adını andıkları bir "Kürt Cephesi" ve bu cephenin de içinde olduğu bir "Irak Muhalefet Cephesi" var, ancak bu cephelerin gelecek vaad ettiğini ve önemli askeri güçlerinin olduğunu kimse ileri süremez. Propaganda ayrı gerçek ayrıdır. Savaş ise gerçektir. Umarız ki söz konusu güçler tarihten ders alırlar, halkımızın bağımsızlık için ulusal birlik ve direniş çağrılarını olumlu cevaplarlar, uç beyliği iddialarından vazgeçerler. Unutulmamalı ki gür ses çıkarmayanlar ve halkın istemine uymayanlar savrulurlar, ezilirler.

Kürdistan'da halk savaşı bilinçlice tartışıyor. Savaş neden Kürdistan'da yoğunlaşıyor, savaşta Kürdistan'ın yeri ne olmalı, kendisine zorla dayatılan savaştan nasıl kaçınacak, kazanılmaz bir savaştan nasıl yararlanacak? vb. soruları tartışıyor ve cevap arıyor. Çözümde bağımsız politika ve direniş yolu mutlak egemen çözüm olarak ortaya çıkıyor. Halka bu çözümü kavratan da ulusal kurtuluş öncümüz PKK ve ulusal kurtuluş mücadelemiz. Ağustos ayının son yarısında ulusal kurtuluş güçlerimiz Çukurca, Yüksekova, Eruh, Şirvan, Siirt, Ömerli, Savur, Adıyaman, Pazarcık, Bingöl, Dersim ve Diyadin'de sömürgeci güçler ve çeteleriyle çarpışmalara girdiler. Doğu Beyazıt'ta bir savaşçının cenaze merasiminde 10 bin yurtsever yürüdü. Ömerli'de sömürgeci kurumların tümü bir süre için işgal edildi. Savaşa ilşkin ulusal kurtuluş güçlerimizin açıklamaları elden ele dolaşıyor. İşçisinden, aydınına, esnafına, öğrencisine kadar herkes hızlı bir tartışma ve uyanış içinde. Önemi ortaya çıkan şehirlerde tam bir kaynaşma yaşanıyor. Belki örgütlenmenin hızı bu kabarmanın hızına yetişmiyor. Fakat halk ayaklanmalarının ayak seslerinin işitildiği kesin.

Diyadin - Doğu Beyazıt

Tendürek dağlarında çarpışma

En az 15 düşman askeri öldürülürken, aynı çarpışmada 3 ARGK savaşçısı da şehit düştü. Şehit savaşçı Nurettin TURAN'ın Doğu Beyazıt'taki cenaze törenine 10.000'in üstünde yurtsever katıldı. Kitlesel cenaze merasimi anti-sömürgeci eyleme dönüştü.

16 Ağustos günü Diyadin bölgesinde Tendürek dağlarında ARGK gerillaları ile asker, özel tim ve köy korucularından oluşan düşman güçleri arasında saatlerce süren ve geniş bir alana yayılan büyük çarpışmalar meydana geldi. Zorlanan sömürgeciler roketler ve havadan, helikopterden atılan bombalarla çarpışma alanını bombaladılar. Sömürgecilerin en az 15 asker ve 1 köy korucusunun öldürüldüğü bu çarpışmada 3 kahraman ARGK savaşçısı da şehit düştü.

Çarpışma haberinin ve şehitlerin adlarının Doğu Beyazıt'a ulaşmasıyla daha 15 Ağustos kepenk kapatma eyleminin coşkusunu yaşayan ilçede büyük bir kaynaşma başladı. Şehit savaşçı **Nurettin TURAN (Doktor Agit)**, Doğu Beyazıtlı'ydı. Samsun Tıp Fakültesinde öğrenciyken dağda savaşmaya karar veren bu değerli ARGK savaşçısı uzun süredir Serhat bölgesinde faaliyet yürütüyor ve bu bölgede 1990'ın başarılı gerilla mücadelesinde ciddi bir rol oynuyordu.

Halk tanıdığı ve sevdiği savaşçıya bağlılığını gösterdi ve ona karşı son görevini yerine getirmek istedi. Ailesi, yakınları ve kalabalık bir halk kitlesi 17 Ağustos günü en az 500 araçlık konvoy halinde şehit savaşçının cenazesini Diyadin Jandarma Bölüğü'nden aldılar ve Doğu Beyazıt'a getirdiler.

Nurettin TURAN'ın ailesinin evinin etrafını kuşatan polis, asker ve özel timden oluşan sömürgeci güçler, cenazeyi kendilerinin helikopter ya da araba ile mezarlığa götüreceklerini söylerler. Ancak halk bu isteği reddeder, şehitlerinin cenazesinin Kürt geleneklerine göre defnedileceğini belirtirler. Sömürgeciler slogan atılmaması kaydıyla kararlı kitlelelerin cenazeyi kaldırmalarını kabul etmek zorunda kalırlar.

Omuzlarda taşınan cenazenin ardında dizilen en az 10.000 yurtsever sessiz bir yürüyüşle mezarlığa kadar giderler. Mezarlıkta saygı duruşunda durulur, direniş şiirleri ve ezgileri okunur.

Cenaze merasiminden sonra şehir merkezine dağılmadan yönelen kitleler karşılarında polis ve asker barikatları bulurlar. Halk yürüyüşte kararlı olunca özel timler rastgele ateşe başlarlar. Slogan atarak sokaklara dağılan halk şehir merkezine ulaşır. **"Kahrolsun sömürgecilik","Kürdistan faşizme mezar olacak"**, **"Doktorlar ölmez"** sloganlarını atarak İlçe Emniyet Müdürlüğü'ne yönelen kararlı kitleler, binayı taş yağmuruna tutarlar. Halkın öfkesi karşısında büzülen polis ve özel tim geri çekilmek zorunda kalır.

Şehitlere bağlılığını görkemli bir kitlesel merasimle yerine getiren Doğu Beyazıt halkı, ancak akşam saatlerinde evlerine dağılırlar.

Geceleri bilinen yurtseverlerin evlerine baskın düzenleyen sömürgeci caniler 150 kadar yurtseveri gözaltına alırlar.

Haklarında tutuklama kararı alınan 45 yurtsever Ağrı cezaevine aktarıldı. Diğerleri Ağrı 1. Şube ve askeri karakollarda bekletiliyor. Gözaltına alınanlara ağır işkence yapılıyor. Bunlardan **İsmet Baycan** ve **Mehmet Yıldız**, Ağrı devlet hastanesine kaldırıldılar. Durumu ağırlaşan İsmet Baycan Erzurum askeri hastanesine kaldırıldı. İlçe merkezinde beraber gezen herkes hemen göz altına alınıyor. Gazeteciler ilçeye bırakılmıyor. Evlerin köpekleri öldürülüyor. Köylerden gelen arabalar sıkı kontrolden geçiriliyor ve çok azı ilçeye bırakılıyor. Aradan 15 gün geçmesine rağmen ilçede halen devlet terörü tüm hızıyla sürdürülmektedir.

Göle

15 Ağustos'ta esnaf kepenk kapattı

8.000 nüfuslu Göle'de esnaf ve halk gerillaların çağrısına uyarak 15 Ağustos'ta kepenk kapattı. Sabahtan akşama kadar ilçenin bütün dükkanları kapalı kaldı.

Bu kitlesel direniş karşısında şaşkına dönen sömürgeciler, dükkanları açmayı denedilerse de başarılı olamadılar. Sömürgeciler, halkın kepenk kapatma eylemini basına yansıtmadılar.

Göle'de ilk defa bu denli büyüklükte kitlesel eylem oluyor. Doğu Beyazıt'tan sonra Göle'de gerçekleştirilen kitlesel kepenk kapatma eylemi ve gerilla muharebeleri Serhat cephesinde ulusal kurtuluş mücadelemizin kazandığı kitlesel boyutun en somut göstergesidir.

Çukurca

Şiferezan düşman taburu imha edildi

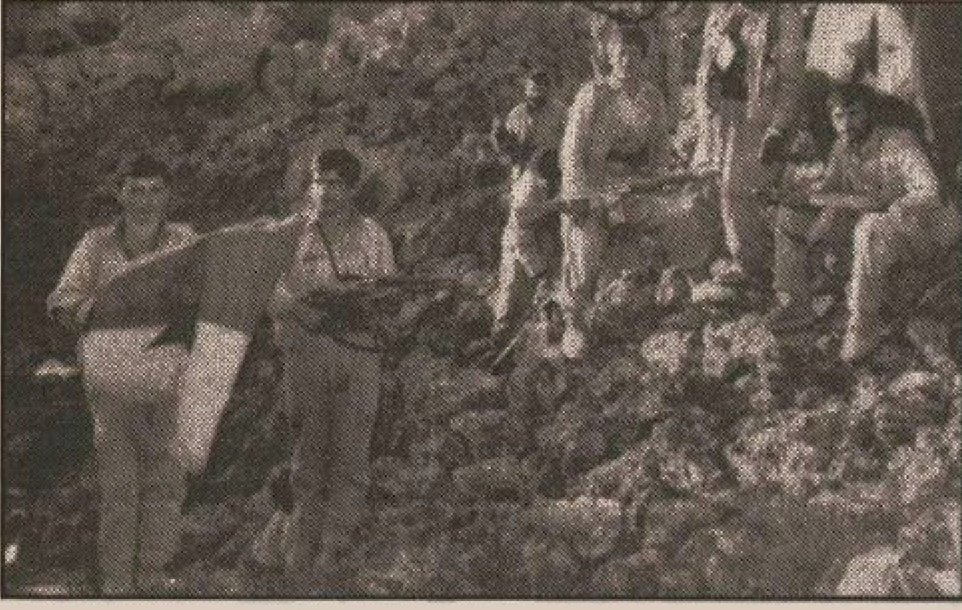
20 Ağustos akşamı Şiferezan köyünde bulunan düşman taburuna saldıran ulusal kurtuluş gerillalarımız bu saldırılarını 21 Ağustos akşam saatlerine kadar sürdürdüler. Saldırıda düşman tabur binası roketlerle büyük ölçüde tahrip edildi. Sömürgeciler, çarpışma alanından Hakkari devlet hastanesine 30 asker yaralısı taşıdılar. Sömürgeciler, kayıplarını gizlemelerine rağmen en az 20 askerin de öldürüldüğü bölgedeki yurtseverler tarafından bildirildi.

Başarılı saldırıda gerillaların kayıpları olmadı.

Siirt

Tillo nahiye karakoluna gerilla saldırısı

23 Ağustos günü sabah saatlerinde ulusal kurtuluş gerillalarımız Siirt'in kuzeydoğusundaki Tillo (Aydınlar) nahiyesi karakoluna karşı bir saldırı düzenlediler. Saldırı 1 saat kadar sürdürüldü. Düşman karakoluna 1 gerilla roketi isabet etti. Gerillaların kayıplarının olmadığı bu saldırıda düşmanın da kayıpları öğrenilemedi.

Ömerli

İlçe merkezini basan ARGK gerillaları bütün sömürgeci devlet kurumlarını saatlerce işgal ettiler

23-24 Ağustos akşamı 25 kişilik bir ARGK birliği Ömerli ilçe merkezini işgal etti. Gerillalar ilçe askeri bölüğünü, emniyet binasını, polis lojmanlarını ve hükümet konağını roket ateşine tuttular ve ele geçirdikleri sömürgeci binaların çoğunu yaktılar.

Gerillalar saldırıda düşmana ait 7 kurumu işgal etmeyi planlamışlardı ve bu hedeflerinin tümüne vardılar. İlçede bulunan bankadaki paranın tümüne el koydular. Gerillalar işgal ettikleri postahaneden dünya ve Türkiye haber ajanslarını aradılar ve Ömerli'de devlet otoritesinin yerlebir edildiğini duyurdular.

Gerillalar, Kürt halkına karşı cinayetleriyle tanınan ilçe baş komiserini esir almak istediler. Başkomiser direnince ölümle cezalandırıldı. Düşman kayıplarını 1 sayısı ile sınırlarken, gerillalar en az 10 düşman polis ve askerini kurşuna dizdiklerini açıkladılar.

Baskında zafer elde eden gerillalar hoparlörlerden halka çağrılar yaptılar, marşlar okudular, ilçe merkezi ve sokaklarında zafer turu attılar, halka bildiri dağıttılar ve zafer sloganlarıyla çok sayıda silahla birlikte ilçeden ayrıldılar.

Ömerli

Xirbê Baban köyü civarında ARGK birliğini kuşatmak isteyen düşman birlikleri tuzağa düştü. Düşman güçleri operasyonda komutanlarını yitirdi

Bedran adlı ihanetçinin ihbarını değerlendiren düşman birlikleri, Ömeryan mıntıkasında Xirbê Baban (Koruköy) civarında bir ARGK birliğini kuşatmaya aldılar. Sömürgeci ordu birlikleri, kesin imha amacıyla gerçekleştirdikleri kuşatma operasyonundan elleri boş döndüler.

ARGK birliği, zorlu anlar yaşamasına rağmen, tek bir kayıp vermeden sayıca çok üstün düşman güçlerinin imha amaçlı kuşatmasını yarmayı başardı. Gerillalar üstün bir manevrayla düşmanın komando noktasını arkadan sardılar. Düşman operasyon birliği komutanı da dahil çok sayıda askerini yitirdi.

Operasyonda başarısız kalan ve üstelik büyük darbe alan düşman, sivil halka yöneldi. Aradan bir hafta geçmiş olmasına rağmen, Xirbê Baban köyü halen düşmanın kuşatması altındadır. Köye giriş çıkışlar yasaklanmıştır. Sorgu adı altında bütün köylüler işkenceden geçirilmektedir. Canı sömürgeciler, Mehmet Beytan adlı köylünün de evini yaktılar.

Bölgeden görüştüğümüz yurtseverler, sömürgeci askerlerin Ömeryan'daki vahşetini basın ve dünya kamuoyuna iletmemizi istediler.

Erzurum - Muş

Düşman şantiyesini basan gerillalar şantiyedeki araçları yaktılar

24 Ağustos akşamı Muş-Erzurum il sınırında yeralan Karaağaç mevkiinde bir şantiyeyi basan ARGK gerillaları, şantiyedeki tüm araçları yaktılar. Gerillalar, şantiye bekçilerinin silahlarına da el koydular.

Pazarcık-Gölbaşı

Nurhaklar'da yıllar öncesinin intikamı; Sinan CEMGİL ve arkadaşlarının kanı yerde bırakılmadı

Ağustos ayının son haftasında İnekli (Yeşilbağ) köyünü basan ARGK gerillaları, TC'ye ajanlık yapan ve suçları tüm Kürdistan'da bilinen iki halk düşmanının evlerini çökertip, iki ajanı da kurşuna dizdiler.

İnekli köyünün Kürdistan ve Türkiye yakın tarihinde özel yeri var. Bu köy Nurhak dağlarının eteklerinde yeralmakta, Pazarcık'a bağlı olmasına rağmen Adıyaman-Gölbaşı'na daha yakın. Köy halkı Türk'tür. Çevre Kürt köylerinin aksine bu köy halkı ekseriyetiyle koyu devlet yanlısı ve ırkçıdır. Bu köyde Çiloğlan'ın oğulları olarak bilinen ve zamanın muhtarı Yusuf ve birçok yandaşı, Türkiye halkının devrimci önderlerinden **Sinan CEMGİL**, **Kadir MANGA** ve **Alpaslan ÖZDOĞAN**'ın 1971 30 Mayıs tarihinde şehit düşmelerine ve **Hacı Tonak**'ın da yaralı esir düşmesine yol açan ihbarı yapmış ve bizzat ordu birliklerinin kuşatmasına katılmışlardı.

İnekli köyü'nün bu ihaneti tüm Kürdistan'da lanetlenmiş, ihanet üzerine lanetleyici sözler üretilmiş, köy çevreden tecrit edilmiş ve halk sürekli intikam bekleyişi içinde olmuştu.

Aradan 19 yıl geçmesine rağmen halkın istemi yerine getirildi. Eylem ARGK'ye bağlı **Sinan CEMGİL İntikam Grubu** tarafından gerçekleştirildi. ARGK gerillaları bu intikam eylemleriyle Türkiye halkının devrim önderlerine bağlılıklarını bir daha gösterdiler. İntikam eylemi Türkiye devrimcilerine de direniş ve Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesiyle dayanışmalarını yükseltme çağrısı oldu.

Yüksekova

Oromar'da 3 köy korucusu çete ölümle cezalandırıldı

19 Ağustos günü ARGK gerillaları Oromar (Dağlıca) nahiyesi yakınlarında 3 köy korucusu çeteyi yargılayarak ölümle cezalandırdılar. Cezalandırılan korucuların silahlarına da el konuldu.

Nusaybin

YSE'ye ait 1 araç yakıldı

15 Ağustos günü ilçenin Newala Şebanan mıntıkasında Çalê ile Bandika köyleri arasında YSE'ye ait bir aracı durduran ulusal kurtuluş gerillalarımız, işçileri indirdikten sonra aracı yaktılar.

Araçta 5 işçi bulunuyordu. Gerillalar, bu işçilerle konuştular ve propaganda yaptılar. Eylemden sonra sömürgeciler, bu 5 işçiyi 1 gün Mardin ve 1 gün de Nusaybin'de gözaltında tuttular.

Gerillalar ilçe merkezinde bildiri dağıttılar

20 Ağustos akşamı ilçenin mahalle ve kahvelerinde gerillalar birkaç grup halinde bildiri dağıttılar. Bildiri dağıtma eylemine ilçedeki cephe çalışanları, özellikle yurtsever gençler de katıldılar. Dağıtılan bildirilerde halk, sömürgeci devletin savaş hazırlıklarına karşı uyarılıyor, özel savaşa karşı halk direnmeye, ERNK ve ARGK saflarına katılmaya çağırılıyor. Bildiri dağıtma eylemi sırasında herhangi bir çatışma meydana gelmedi.

Savur

4 ARGK savaşçısı sömürgeci birliklerle çarpışmada şehit düştü

16 Ağustos günü Savur'un kırsal kesiminde sayı ve donanımca çok üstün düşman güçleriyle çarpışmaya giren ARGK savaşçılarından dördü şehit düştü. ARGK birliğinin diğer savaşçıları saatlerce süren çarpışma sonucu düşman kuşatmasını yarabildiler. Sömürgeci güçler, diğer çarpışmalarda olduğu gibi bu çarpışmada da bombalar kullandılar. Şehit savaşçıların cesetleri ailelerine verilmedi. Sömürgeciler cesetleri toplu gömdüler.

Savur'daki direniş ve şahadet bölgede halkı çok etkilemiş durumda. Bölgeden gerilla kaynaklarından doğrudan aldığımız bilgide, Mardin bölgesindeki canlı ulusal kurtuluş uyanışının belki de en fazla Savur ve Gercüş alanlarında olduğu, bu nedenle de sömürgecilerin aylardır binlerce asker ve özel tim birliklerinden oluşan güçlerini bu iki alanda sürekli operasyon içinde tuttuklarını söylediler. Aynı gerilla kaynağı, bu iki alandan ARGK birliklerine katılımın çok fazla olduğunu, iki alanda da her gün mutlaka eylem olduğunu, sömürgeci birliklerle küçük ya da büyük her gün çarpışmalar meydana geldiğini, tüm köylere girildiğini, toplantılar yapıldığını, köylerde canlı bir kaynaşma yaşandığını, sömürgecilerin bir iki küçük başarıyla bu ulusal kurtuluşçu gelişmeyi gölgelemek istediğini açıkladı.

Yine 15 Ağustos gününün hemen ardından sömürgeciler Şırnak'ta da Çiyeyê Sêvê mıntıkasında 7 ARGK gerillasının öldürüldüğünü basın ve yayın kuruluşlarına duyurdular. Tüm olanaklarımızı seferber ederek olayın doğruluğunu araştırmaya başladık. Bölgeden yurtseverler 7 Kürt insanının öldürüldüğünü, ancak cesetlerinin kimseye gösterilmediği, cesetlerin Şırnak'ta belediye vasıtasıyla hemen gömüldüğünü, bu 7 kişiden 2'sinin masum köylü olduğunun tespit edildiğini, bunların sahiplerinin cesetleri almak için Şırnak savcılığına başvurduğunu söylediler. Başka yurtseverler ise katledilen iki kızın yaşlarının çok küçük olduğunu, katledilenlerin 7'sinin de ot biçmeye giden genç köylüler olduğunu belirttiler. Sömürgeciler, olayın gerçek boyutlarını gizlediklerinden ve henüz bölgedeki gerilla kaynaklarından sıhhatli bilgi alamadığımızdan, sömürgecilerin açıklamasını doğrulayamıyoruz.

Ancak son Yüksekova katliamı ve daha önceki örnekler gözönüne alındığında halkımızın tümünü terörist gören ve ölüm hedefi haline getiren Türk ordusunun, bu defa da silahsız masum insanlarımızı kurşunladığı ağırlık kazanıyor.

Öte yandan Temmuz ayının son haftasında Şemdinli'de meydana gelen ve gazetemize de yansıtılan iki çarpışmada şehit düşen 4 ARGK savaşçısının kimliği belli oldu. Bunlar; **Aslan** (Uludereli), **Mürsel** (Çukurcalı), **Rızgar** (Çukurcalı) ve **Hamza.**

Dersim

1 ARGK savaşçısı komplo sonucu katledildi

Bölgeden aldığımız haberlere göre ARGK'ye bağlı küçük bir gerilla birimi 13 Ağustos'ta merkeze bağlı Yeşilkaya köyüne gider ve köyün muhtarına da uğrarlar. Hain muhtarın karısı gerillaları kapıda oyalarken muhtar gerillaları otomatik silahla tarar. Gerillalardan **Mehmet YÜKSEL (Cemil)** olay yerinde şehit düşer. Ajan muhtar evindeki gizli telsizle yakındaki askeri birliklerden yardım ister. Köy, şehir merkezine çok yakın olduğundan gerillalar uzaklaşmak zorunda kalırlar.

Sömürgeciler adı Hasan Cengiz olan uşaklarını Dersim'in sömürgeci kurumlarının toplandığı Sixenk (Siğenk) mahallesinde polis lojmanlarına yerleştirirler. Ajana çelik yelek de giydirirler. Ajan muhtar, olaydan iki-üç gün sonra bir kahveye girecek olur. İçerdeki bütün halk kahveyi terk eder.

ARGK savaşçısının katili hain muhtar, daha önce yapılan bir muhtarlar toplantısında, vali'ye; "Ben, 1938'de kelle getirmiş bir adamım" der. Bunun üzerine vali, "Biz seninle yalnız konuşalım" der. Ancak bu konuşma olaydan sonra ortaya çıkar. Sömürgeciler, Dersim'de açık köy koruculuğunu örgütleyememektedirler. Aşiret yapısı ve toplum bilinci buna elvermektedir. Bunun yerine gizli ajanlık ve koruculuk örgütlendirilmekte, bu türdeki piyonlara gizli silah ve telsiz verilmektedir.

Son olay halkta büyük bir tepki yaratmıştır. Halk bir an önce bu hainin cezalandırılmasını beklemektedir.

Şırnak

Avyan'da özel timin bir cinayeti daha

Avyan'a bağlı Çekçeko (Araklı) mezrasından 18 yaşındaki çoban **Fevzi Kabul**, sorgulama gerekçesiyle 20 Temmuz'da gözaltına alınır. Yolda kurşuna dizdikleri Fevzi Kabul'un cesedinin üzerine silah bırakıp, fotoğrafını çeken sömürgeciler, onu televizyon, radyo ve basına "çatışmada öldürülen PKK teröristi" şeklinde yansıtırlar.

Düzeltme

Gazetemizin 15 Haziran 1990 tarihli 103. sayısında, "Muş SHP İlçe Başkanı Sırrı Sakık'a ait Zengök otelinin 6 Haziran gecesi ARGK gerillaları tarafından bombalandığı" haber olarak verilmişti. Bu haberi bölgeden bazı yurtseverlere dayanarak yazmıştık.

Bazı yurtseverlerin olayın ters yansıtıldığı şeklindeki başvuruları sonucu olayın aslını araştırmaya başladık. Olayı ters yansıttığımız sonucuna vardık. Ayrıca bölgedeki yurtseverlerden olayın gerçeğini yansıtan mektuplar da aldık.

Gazetemizdeki bu ciddi yanlışlık nedeniyle tüm okuyucularımızdan özür dileriz. Muş'tan yurtseverlerden aldığımız mektup şöyle:

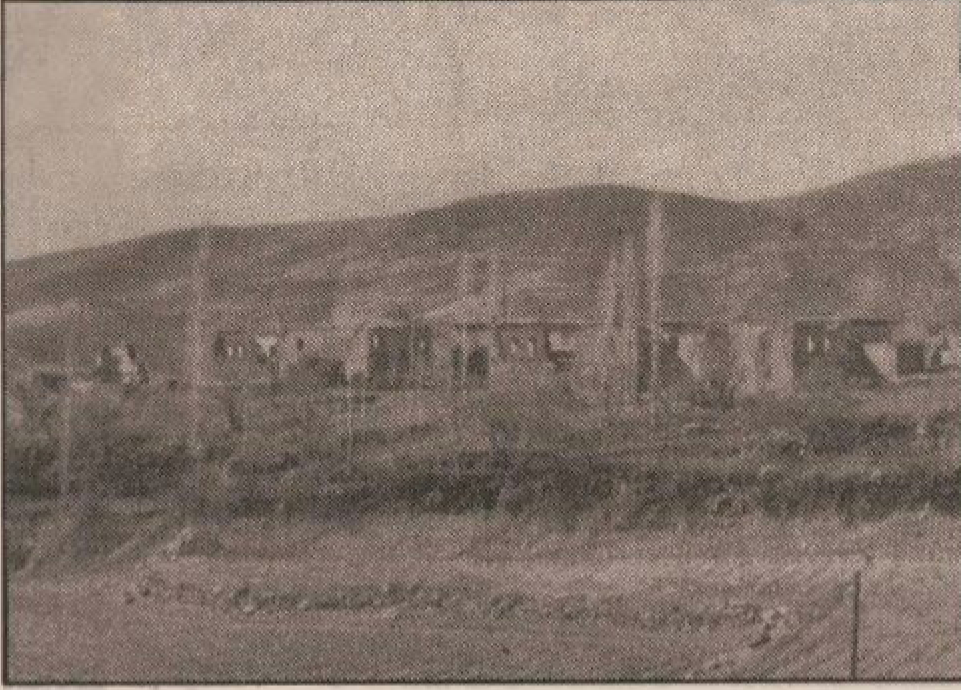
"Sırrı Sakık şehit savaşçı ***Adife Sakık****'ın babası değildir, ancak yakın akrabasıdır. Adife Sakık'ın babası Berxwedan'da yansıtıldığı gibi kötü bir insandı. Devrimci çocuklarına karşı sömürgecilerin tarafını tutabiliyordu. Fakat Sırrı Sakık öyle değil. Otelini sömürgecilere kapatmak istiyor. SHP il başkanı olduğu halde, sömürgeciler kendisini sürekli rahatsız ediyorlar. Defalarca da tehdit ettiler. Oteli bombalayan da MİT'in kendisi. Sırrı Sakık, Muş mülteci kampında özel tim'in Kürt mültecilere ateş etmesini teşhir etmiş ve hastanedeki yaralıları ziyaret etmişti. Halbuki sömürgeciler kimsenin vurulmadığını ileri sürüyorlardı. Sırrı Sakık, otelinin bombalanmasından sonra basın açıklaması yaparak olayın sorumluluğunu MİT'e yükledi.*

"Berxwedan'ın haberi tümüyle ters yansıtması olayın aslını bilen Muş'taki biz yurtseverlerin tümünü üzdü. Mektubumuzu yayınlayarak yanlışınızı düzeltmenizi umuyoruz.

Bir grup yurtsever
Muş / 2 Ağustos 1990"

Türk ordusu köyleri boşaltmaya ve ormanları yakmaya devam ediyor

Gazetemize son ulaşan bilgilere göre Türk ordusu Botan, Hakkari ve Van'da geniş alanları insandan arındırma uygulamasını boyutlandırarak tüm hızıyla sürdürüyor. Türk ordusu köyleri boşaltırken en vahşi yöntemleri kullanıyor. Önce "köyü boşaltın" genelgesi çıkarıyor, korucu olmaları isteniyor, köylüler işkence, köy yollarına mayın döşeme ve öldürme olayları ile sindirilmek isteniyor; bunlar sonuç vermediğinde askerler ve özel timler köyleri basıyor, evleri boşaltıyor ve köylüleri kovuyorlar. İkinci aşama olarak köylüler geri dönmesin diye evler içinde eşyalarla birlikte yakılıyor. Üçüncü aşama olarak da ormanlar, meyve bahçeleri ve tarlalardaki ekinler yakılıyor. Bazı bölgelerde korucu olmak da köy boşaltmaların önüne geçmeye yetmiyor. Çünkü sömürgecilerin amacı bu alanları tümüyle insanlardan arındırmaktır.

Türk devletinin boşaltmada hedef seçtiği ve köy boşaltma uygulamasını geliştirdiği temel alanlar şunlar:

Şırnak bölgesinde birinci alan; **Herekol** (Yazlıca) ile **Kelê Mamê** (Gelincik) dağları arasında kalan **Bestler** denen alan. Bu alan içinde 3 büyük köy ve 40 civarında mezra bulunmaktadır. Bu köyler **Avyan** (Dereler), **Xirbikê Bestê** (Dedeören) ve **Navyan** (Güneyçam). İlk iki köyde sömürgeci ordunun büyük birlikleri konumlanmış durumda. Bu köylerin etrafındaki mezralar büyük ölçüde boşaltılmış ve yazın Herekol yaylalarına başta Batuyanlar olmak üzere koçerlerin gelmesi önlenmişti. Ancak köylerini terketmek istemeyen köylüler süreç içinde alana dönmüşlerdi. Son sömürgeci kararnameler ile alandaki köyler süratle boşaltılmaya ve tüm alan yakılarak tahrip edilmeye başlandı.

Ağustos ayı içinde adı geçen alanda **Gerik** (Demirtepe), **Çemkê Tehlo** (Altıntaş), **Çalan** (Dolay), **Gundikê Mendê** ve **Gundikê Mîrzê** (Aksut), **Deryan** (Araklı), **Çekçeko** ve **Tengê** mezraları tamamen; **Navyan** (Güneyçam), **Avyan** (Dereler) ile **Xirbikê Bestê** (Dedeören) köyleri ise kısmen boşaltılarak yakılıyorlar. Sömürgeciler Navyan köyünü tümüyle boşaltmayı planlıyorlar.

Köylerin boşaltıldığı ve yakıldığı alandaki halk köy koruculuğunu kabul etmiyor, burası tümüyle ormanlık ve gerillanın temel destek ile üslenme alanlarının başında geliyor. Sömürgeciler 1985 yılından başlayarak bu alanın ormanlarını yakıyorlardı. Şimdi ise kimyasal silahlar da kullanılarak ormanlar tümüyle yakılıyor. Şirnekî aşiretine bağlı bu alanda aşiret birliği tümüyle bozulmuş, alanın ağaları olan Tatar ailesinin köylüler üzerinde hiç bir etkinliği kalmamıştır.

Şırnak'ta boşaltılmasına ağırlık verilen ikinci alan ise, Cudî dağının eteklerindeki alandır. Dağın kuzeyindeki köylerin halkı Batuyan aşireti ağalarından Osman Demir'in kaldığı **Dergulê** (Kumçatı) köyünde toplanıyor. Mevcut durumda dağın üstü ve eteklerindeki en az 10 köy boşaltılmış, tarla ve ağaçlık alan tahrip edilmiştir.

Şırnak'ta boşaltılmasına ağırlık verilen üçüncü alan, **Gabar** (Küpeli) ve **Çirav** (Yassı) dağlarının etrafındaki köyleri kapsamaktadır. Çirav'daki köylerin halkı **Derşev** (Alkemer), **Deşta Lalo** köyleri ile Kızılsu nahiyesine toplanıyor. Derşev aşiretine mensup köylerin çoğu silah aldıklarından, bazı mezralar dışında bu köylere dokunulmamıştır. Ancak dağın üstündeki köyler ve **Serê Dehlê** gibi eteklerindeki mezralar ortadan kaldırılmıştır.

İki dağın Şırnak'a bakan eteklerinde yeralan, Batuyan aşiretine bağlı ve silah almayan köylerin çoğu ise boşaltılmış durumda. Bu köylerden **Törkiz** (Sarıdallı), **Cüneyt**, **Bertül** köyleri ile **Girê Sîra**, **Xwarê Pîzo** ile **Gelî** mezraları tamamen, **Bêsûkê (Koçağılı)** köyü ise kısmen boşaltılmış. Adı geçen alanda yeralan Gabar ve Çirav dağları ile vadileri defalarca bombalanmış ve ormanlık alanlar büyük ölçüde tahrip edilmiştir.

Şırnak'ta isimleri tespit edilmiş, tümüyle boşaltılmış, isimleri daha önce de gazetemizde büyük ölçüde yayınlanmış köy ve mezralar şunlar:

Çalan, Deryan, Bacrît, Avka Tehlo, Ramuran, Dehreban, Çemê Mezin, Bişî Reş, Kortika Xanê, Cüniver, Şerefan (Kayaboyu), **Belûzê, Rêsor, Tehtiyan, Cindê, Törkiz, Dimilyan, Xwarê Pîzo, Destkê, Abasan, Guhdan, Kaymakam Çeşmesi, Dihok, Banê Cindiyan, Mendkê, Bîrkê, Derê Guvan, Miştaxê, Şilbin, Gundikê Kimitî, Bertül, Kêzerok, Gundikê Remo, Serê Dehlê, Fekan, Himan, Banga Mazî, Gundik, Avşil, Çobandere, Kanî Berguv, Diran, Difen, Derya Keran, Guhara Tehlan, Banê Kerko, Nufakaran, Tirê Karan, Akîd, Guza Gurkê, Sinê, Talga.**

Kısmen boşaltılan köyler ve mezralar: **Xirbikê Bestê, Navyan, Spîvyan, Bêsûkê, Cefana** (Cevizdüzü), **Dûfyan, Akçay, Kuşkonar, Boşağaç, Çadırlı, Tekçınar, Kavuncu, Bağpınar, Şerfîyê** (Kayaboya), **Boyunyaka.** Bu köylerin boşaltılmasına devam ediliyor.

Eruh'ta **Çirav** dağının güney eteklerindeki köylerin halkı **Aval** (Tünekpınar) köyünde toplanıyor. **Çiyayê Reş** dağı eteklerindeki köyler ise boşaltılıyor. Findik yöresindeki köylerin halkı ise Findik nahiyesi ile Şırnak'a bağlı yeni ilçe yapılan Basan (Güçlükonak)'da toplanıyor, Eruh'ta ayrıca **Zivinga Şikakan** (Ağaçyurdu), **Guyina** (Çetinkaya), **Finika Gelî** (Eskiyapı), **Germik, Niviyan** (Dağyeli), **Gelî Osman, Mergê, Şişil** (Gönülaldı), **Kanî Biyê, Nihik** (Körüklükaya) ve daha birçok köy ya tamamıyla ya da kısmen boşaltılmış.

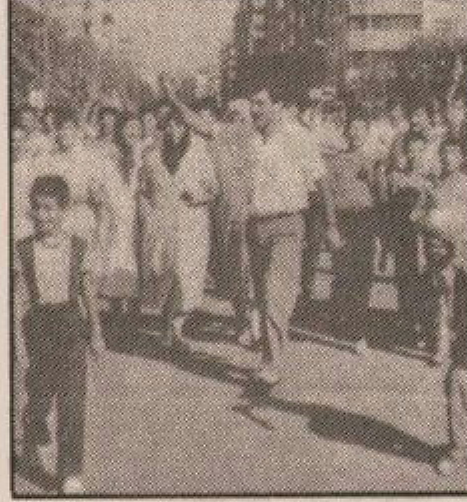
Pervari'de ise boşaltılan köyler Herekol ile Korkandîl dağları arasındaki alan ve Massîro vadisinde bulunuyor. Boşaltılan köy ve mezralardan isimleri tespit edilenler: **Hol, Kal, Omyanus** kısmen, **Akêr** (Yapraktepe), **Xinzorîk, Koriç, Êşkaniş, Kimyaniş, Hot** (Yanıkses) ve **Ebu Bekan**. Pervari'de son boşaltılan köylerin tümü yakılmış. Bölgeden aldığımız emin haberlerde son boşaltılan köylerden, özellikle de Hol ve Kal'den yetişkin erkeklerden en az 10'ar kişi olmak üzere çok sayıda yurtsever köylü ARGK birliklerine katılmış.

Çatak'ta ise **Katoyê Xêrkan** (Alandaş) dağının eteklerindeki ve Mamxuran vadisindeki Mamxuran aşireti ile Xelîlan aşiretinin çok sayıda köyü ile Giraviyan aşiretinin çoğu köyü boşaltılmış. Gürpınar'da ise 20'nin üstünde köy boşaltılmış. Çukurca'da sınır şeridine yakın köylerin tümü boşaltılmış. Köylüler Çukurca'ya yakın ve askeri kontrol altındaki bir mıntıkada çadırlarda kalıyorlar.

Beytüşşebap'ta **Zorava** (Yenice), **Gevok, Kutnîs, Herşebê, Gêlik, Komir** ve **Şêx Ebubekir** köyleri boşaltılmış ve yakılmış. Ancak Beytüşşebap'ta boşaltılan köyler bu kadarla sınırlı değil. Korucu olmamak için Jirkî aşiretinin köylerinden yarıdan fazlası boşaltılmış durumda. Silah alan bazı köylerin halkı ise daha emin gördükleri düşman karakolunun olduğu belli merkez köylere toplanmışlar.

Uludere'ye sınır hattına yakın **Zeviyan** ve en az 8 köy ve mezra daha boşaltılmış. Son olarak Ağustos ayı içinde **Şirîş** (Sapaca) köyü boşaltıldı. Şiriş'te evlerin içindeki eşya ile birlikte yakılması Uludere köylerinde büyük tepki yarattı. Bölgeden yurtseverler bu tepkiyi kitlesel harekete dönüştürmek istediler. Bu durumu gören düşman manevra yaptı ve aldatmaya başvurdu. Okuma yazma bilmeyen Şiriş köylülerine iş için 100 kadro açıldığını söyledi. Bu açıklama Şiriş'ten bazı köylülerin yumuşamasına yolaçtı. Ancak, halk köylerin yakılmasını kabul etmemektedir. Sömürgeci düşman halktaki gerginlik ve tepkiyi askeri baskıyla durdurabiliyor. Ancak köylerinden zorla kovulan ve bütün mal varlıkları yakılan köylülerin sessiz kalacağını da kimse beklememekte.

Sürgün'de yeni uygulama / İş'e alma adı altında yüzbinlerce kişinin Türkiye'ye sürülmesi uygulaması geliştiriliyor

Bilindiği gibi 9 Nisan 1990 tarihinde yeni sömürgeci-faşist kararnameler çıkarılmıştı. Bu kararnamelerin bir maddesi; 90 bin işçi ve memur kadrosunun açılacağı şeklindeydi.

Kararnamelerin hemen ardından bu maddenin de yorumu yapılmış, bu kadroların istihdam edileceği iş alanının Kürdistan'da mevcut olmadığı, kısa sürede de açılmasına imkan olmadığı, açılsa bile sayıları durmadan artan işsizler ordusuna karşı bir işe yaramayacağı, haliyle yeni açılan kadroların yeni korucular için olduğu yorumu ağırlık kazanmıştı.

Çok geçmeden Türk devletinin Kürdistan halkının lehine olan hiç bir uygulamaya girişmeyeceği ortaya çıktı. Özel savaşın yoğunlaştırıldığı, toplu katletmelerin arttığı, Kürdistan'da ordu güçlerinin yığınağının durmadan arttığı, Irak'a uygulanan ekonomik ambargoyla birlikte birden yüzbinlerce Kürdistan insanının açlığın pençesine atıldığı bir dönemde, Olağanüstü Bölge Valiliği, kararnameyle söz verilen memur ve işçi kadroları için başvuruların açıldığını açıkladı.

Önce Diyarbakır'da 15 Ağustos'ta örgütleyicileri muğlak bütün kitlesel gösteri yapıldı. Kalabalık valiliğe yürüdü, iş istedi. Ardından radyo, televizyon ve basında iş başvuruları kabul edilenlerle röportajlar yapıldı. Bu röportajlarda devletin Kürt insanını ne kadar "düşündüğü" özellikle vurgulandı.

Uygulamaya göre her aileden en az iki kişiye iş verilecekti. Kontenjan il ve ilçelere göre bölünmüştü. Sadece Cizre'nin payına 400 kadro düşmüştü. Sakatların müracaatı dahi kabul ediliyordu.

Çok geçmeden sömürgecilerin bu cömertliğinin iç yüzü ortaya çıktı. İş verilecekti, ama Türkiye'de. İş verilen ailesiyle birlikte işin olduğu Türkiye şehirlerine gidecek, en az 3 yıl orada ikamet edecek ve verilen işi bu sürede terkedemeyecek. 90 bin kişi aileleriyle birlikte 300 bin kişi demektir. Türk basınının hesaplarına göre uygulama en az 2 milyon Kürdü etkileyecek.

Uygulama dört dörtlük bir mecburi iskandır. Bu uygulamayla ayaklanma potansiyeli olan 90 bin Kürdistanlı'nın aileleriyle birlikte Türkiye'ye göçü planlanıyor ve 3 yıla kadar geri dönüşleri yasaklanıyor. Sömürgeci caniler, halkın açlıkla pençeleşmesinden de yararlanıyor. Ayrıca uygulama fiziki ve baskının mükûm olmadığından -şimdilik- muhtemel teşhir ve tepki de önleniyor.

Ancak sömürgecilerin hesabı bir noktada bozuluyor. Halk oynanan oyunun farkında. Uygulamanın kısa sürede tepkiye dönüşmesi ve uygulamanın sömürgecilere yönelen silaha dönüşmesi kaçınılmazdır.

Kürdistan'da tutuklama furyası

Son 15 gün içinde Kürdistan'ın değişik bölgelerinde yüzlerce yurtsever tutuklandı. Gazetemize ulaşan bilgilere göre Cizre ve Şırnak'ta en az 100 kişi gözaltına alındı. Bunlardan 45 kişi tutuklandı. Cizre'deki tutuklamalarda Bedran kod adlı ihanetçi de rol oynadı.

İkinci büyük tutuklama da Kerboran (Dargeçit) ve Midyat köylerinde oldu. Gözaltına alınan ve işkenceden geçirilen çok sayıdaki yurtseverden 30'u tutuklandı.

Ayrıca Adana'da 9, Erciş'te 4, Uludere-Hilal'da 2, Eruh ve Uludere'de de sayısını saptayamadığımız çok sayıdaki yurtsever tutuklandı. Doğu Beyazıt'ta 17 Ağustos'ta gözaltına alınan 150 yurtsever halen serbest bırakılmış değil.

Sömürgecilerin birden bu kadar çok sayıda yurtseveri gözaltına almalarının gerekçesini kendileri de açıklıyor. Savaş hazırlığı içinde olan ve Kürdistan'a durmadan güç yığan sömürgeci devlet, muhtemel halk kabarmasına karşı önlem alıyor. Özellikle direniş odaklarında potansiyel tehlike gördüğü her yurtseveri tutukluyor. Sömürgeci devletin tutuklamalardaki anlayışı şudur, "dışarıda tehlike olarak duracağına, içerde olsun". Bu anlayış, öldürme, göç ettirme, sürgün ve toplu kıyımların bir parçası olarak uygulanıyor.

Doğu Perinçek'in duruşmasına devam edildi

Diyarbakır DGM, 2000'e Doğru dergisinin Genel Yayın Yönetmeni Doğu Perinçek'in 29 Ağustos günü yapılan ikinci duruşmasında tutukluluk halinin devamına karar verdi.

Yapılan duruşmada kendisine yöneltilen suçlamaları cevaplandıran Doğu Perinçek şöyle dedi: *Beni tahliye etme yetkiniz yoksa yargılama yetkiniz de yoktur. Siz yerinizi Cumhurbaşkanı Turgut Özal'a, Olağanüstü Hal Bölge Valisi Hayri Kozakçıoğlu'na, İçişleri Bakanı'na MİT'e bırakın. Yargılamayı onlar yapsınlar.*

Perinçek'in bu konuşması salondaki izleyicilerin alkışları ile karşılanınca Diyarbakır Emniyet Müdürü ve emniyet görevlileri alkışları susturmak için müdahale ederek dışarı çıkarmaya çalıştı. Bunun üzerine avukatların "Polisin dinleyicileri dışarı çıkarma yetkisi yoktur. Bu kararı ancak mahkeme heyeti verir." sözleri üzerine Mahkeme Başkanı Yargıç Tekin Günal'ın izleyicilerin salondan dışarı çıkartılmasını istemesiyle, güvenlik güçleri salonu boşalttı.

ARGK ile dayanışma gecelerine devam edildi

Basel - 25 Ağustos 1990

Avrupa ülkelerinin belirli şehirlerinde yapılan ARGK ile dayanışma gecelerine büyük bir katılım ve görkemlilikle devam edildi. Ağustos ayının son 15 gününde Londra (İngiltere), Stuttgart (Almanya), Basel (İsviçre), Lavrion (Yunanistan) ve Brüksel (Belçika)'de yapılan gece kutlamalarına en az 20.000 Kürdistanlı yurtsever ile Türkiye ve Avrupa ülkelerinden dayanışmacı Kitle katıldı.

İngiltere-Londra:

18 Ağustos günü düzenlenen geceye 1500 dolayında Kürdistanlı yurtsever katıldı. Londra'da ilk kez böylesine büyük bir katılımla gerçekleştirilen gece, Kürdistan Halk Kurtuluş Ordusu ARGK'nin ilk çekirdeği olan HRK'nin kuruluş ve 15 Ağustos Atılımı'nın 6. yıldönümü kutlandı. Geceye Hunerkom'lu yurtsever sanatçıların ve halk oyunları ekiplerinin yanısıra, enternasyonalist dayanışma amacıyla İrlanda ve Tamil Elam müzik grupları da katıldı.

Yunanistan-Lavrion:

18 Ağustos tarihinde Yunanistan'ın Lavrion kasabasında yapılan ARGK ile dayanışma gecesine Kürt, Türk ve Yunan halklarından yaklaşık 350-400 yurtsever-devrimci katıldı. Bu bileşim, aynı zamanda Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin enternasyonalist özünü de bütünüyle ortaya koyuyordu. Canlı ve coşkulu bir hava içinde geçen geceye Türkiye devrimci-demokratik hareketine mensup çok sayıda örgüt dayanışma mesajları sundu.

İsviçre-Basel:

25 Ağustos'ta düzenlenen ARGK ile dayanışma gecesine 5 bin dolayında Kürdistanlı yurtsever ve dost katıldı.

Kürdistan tarihinde önemli bir dönüm noktası olan 15 Ağustos Atılımı'nın 6. yıldönümü, siyasi ve kültürel etkinliklerle kitleler tarafından büyük coşku ile kutlandı.

Gecede Zürich, Fribourg, Lozan, St. Gallen folklor ekiplerinin sergilediği halk oyunlarının yanısıra Hunerkomlu ozanlarda direniş türküleri sundular. Köy koruculuğunun mücadelemiz karşısındaki durumunu ve teşhirini konu alan temsil büyük ilgi ve beğeni kazandı.

Misafir konuk olarak gecede bulunan İsmet Şerif Vanlı gece sözlü bir mesaj sunarken, TKP-B, THKP-C, Ceyhan Cezaevi'nden savaş esirleri, MLSP-B, Devrimci Birlik Platformu-İsviçre Örgütü, Devrimci Partizan İsviçre Yürütme Örgütü, Ekim, Kurtuluş Hareketi, Avrupa'da Dev-Genç ise yazılı mesajlar ilettiler.

Fransa-Paris:

Yer darlığı ve kutlamaya ilginin fazlalığından dolayı 25 ve 26 Ağustos günleri kutlamalar oldu. Gecelere çocuklar hariç, 5000 kadar yurtsever katıldı. Siyasi konuşmalar, tiyatro, folklor gösterileri ve direniş türküleriyle geçen gecede tam anlamıyla bir coşku ve direniş duygusu egemendi.

Federal Almanya'nın Stuttgart şehrinde 26 Ağustos tarihinde yapılan kutlamaya 6.000, Belçika'nın Brüksel şehrinde ise 400 yurtsever katıldı.

Bu iki gecede diğerleri gibi başarılı ve coşkulu geçti.

Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin güçlü gelişimine bağlı olarak Avrupa'da bulunan Kürdistanlı yurtseverlerin de mücadeleye sundukları destek ve katılımın hızla yükseldiği, mücadelemizin artık etkilemediği hiç bir alanın ve kişinin kalmadığını, sadece bu dönemde gerçekleştirilen ARGK'yle dayanışma geceleri bile ortaya koymaktadır. Avrupa alanındaki Kürdistanlı kitleler ERNK çatısı altında bir araya gelmekte ulusal birlik, mücadele ve dayanışma ruhu ile bilinci her geçen gün biraz daha güçlenmektedir. Kitlelerin gecelere coşkulu ve bilinçli katılımı da bunun ifadesidir.

15 Ağustos Atılımı'nın 7. yılına girişi coşkuyla kutlandı

Paris - 25 Ağustos 1990

F. Almanya'nın pekçok şehrinde bulunan binlerce Kürdistanlı yurtsever şanlı 15 Ağustos Atılımı'nın 7. yılına girişini hep birlikte ve coşku içinde kutladılar.

F. Almanya'nın Hannover, Celle, Bonn, Duisburg, Bielefeld, Kiel-Rendsburg ile Hollanda'nın Amsterdam ve Den Haag şehirlerinde bulunan binlerce Kürdistanlı yurtsever, 15 Ağustos günü Kürdistanlı yurtseverlerin kurdukları derneklerde bir araya gelerek kutlama şenlikleri düzenlediler. 15 Ağustos'u kutlama şenlikleri yerel düzeyde hazırlanmış olmasına rağmen, güçlü bir katılım ve zengin programlarla gerçekleştirildi. 15 Ağustos Atılımı'nın Kürdistan tarihi ve halkı açısından taşıdığı derin anlam, önem ve o günden bu yana Kürdistan'da giderek güçlenen ve gelişen Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin mevcut düzeyi, düşmanın çıkmazı ve halkımızın mücadeleye yoğun katılımı ve desteğini ifade eden konuşmalar yapıldı. Yurtsever halk ozanları ve halk oyunları ekiplerinin gösterileri, ulusal dirilişi ve ayağa kalkışı simgeleyen böyle bir günde ulusal kurtuluşçu kültürel gelişmenin derecesini ortaya koydu.

Düzenlenen **15 Ağustos Atılımı'nın 6. Yıldönümünü Kutlama Şenlikleri**, Avrupa'da bulunan Kürdistanlı yurtseverler arasındaki ulusal birlik, isyan ve mücadele duygusunu daha da pekiştirdi.

Frankfurt'ta Düsseldorf-PKK Davası ile dayanışma toplantısı

18 Ağustos tarihinde çeşitli Alman sol örgütleri, "Alman Ceza Yasasının 129a maddesi ve Alman Devlet Güvenlik Örgütü" konulu bir toplantı düzenledi. Toplantıya 400'ün üzerinde ilerici, demokrat ve devrimci izleyici olarak katıldı. Konuşmacı olarak daha önce siyasal nedenlerden dolayı tutuklu kalmış iki Alman, PKK-Düsseldorf davasından yargılanan bir Kürt politikacı, yine aynı dava avukatlarından M. Heiming ve E. Lünebach ile 129a davalarına bakan başka bir avukat katıldı.

Toplantıda 129a maddesinin hedefleri, uygulanış biçimleri ve etkileri üzerinde duruldu. Bu maddeden yargılanan siyasi tutukluların içinde bulundukları cezaevi koşulları ve karşılaştıkları sorunların yanısıra bu maddenin ilerici güçlere ve Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesine karşı Alman emperyalizmi tarafından hukuksal alanda bir silah olarak kullanıldığına dikkat çekildi.

Toplantı, PKK-Düsseldorf davasından yargılanan Kürt politikacının Alman emperyalizminin bu saldırısına karşı Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi ile dayanışma çağrısı, çeşitli mesajların sunulması ve tartışmalarla sonuçlandırıldı.

Hamburg'da Kürdistan Yurtsever Gençlik Birliği'nin "15 Ağustos Futbol Turnuvası"

Hamburg:

18 Ağustos 1990 günü **Kürdistanlı Yurtsever Gençler Birliği-YXK** tarafından **"15 Ağustos Futbol Turnuvası"** düzenlendi. Turnuvaya dört futbol takımı katıldı. Takımların kendi aralarındaki karşılaşmalar sonucunda **Bêrîvanspor** birinciliği aldı.

Turnuva sonucunda **Koma Welat** müzik grubu, büyükler ve çocuklardan oluşan karma folklor ekibi de türkü ve gösteriler sundu. Turnuva, dereceye giren takımlara ödüllerin verilmesiyle sona erdi.

Türk sömürgeciliğini teşhir ve protesto eylemleri

Fransa-Strasburg:
13 Ağustos günü 20 ERNK taraftarı yurtseverin bir kilisede başlattıkları protesto amaçlı açlık grevi 30 Ağustos'ta sona erdi. Türk sömürgeciliğinin Kürdistan'daki katliam, sürgün ve köy yakma uygulamalarını protesto etmeyi ve Avrupa kamuoyunu daha duyarlı hale getirmeyi amaçlayan açlık grevi, yoğun ilgi gördü. Avrupa Konseyi Başkanı ile bu konuda bir görüşme yapıldı ve ERNK taraftarları, Avrupa Parlamentosu ve Konseyi'nden bir heyetin Kürdistan'a giderek incelemelerde bulunmasını ve TC'ye yapılan her türlü yardımın acilen durdurulmasını istediler.

İsviçre-Cenevre:
20 Ağustos günü Birleşmiş Milletler binası önünde toplanan ERNK taraftarı 200 yurtsever, dört saat süren bir protesto gösterisi yaptılar. Türk sömürgeciliğini kınayan yurtseverler, Kürdistan'daki mevcut durumu iletmek ve tavır alınmasını sağlamak amacıyla BM yetkilileriyle de görüşme talebinde bulundular. ERNK taraftarlarının bu talebi kabul edildi. Ve 5 kişilik bir heyet, BM İnsan Hakları Komisyonu Alt Komite Başkanı Danilo Turc'a taleplerinin yazılı olduğu bir mektup verdiler. Ayrıca çevrede bulunan ve eylemi izleyen çok sayıda gazeteciyle de röportaj yaparak eylemi sonuçlandırdılar.

Avusturya-Viyana
20 Ağustos tarihinde 40 kişilik ERNK taraftarı bir grup Birleşmiş Milletler binası önünde gösteri yaptı. Türk sömürgeciliğini protesto eden yurtseverler, BM yetkilileriyle de görüşme talebinde bulundular. Bu isteklerinin kabul edilmesiyle görüştükleri BM yetkililerine Kürdistan'da Türk sömürgeciliğinin gerçekleştirdiği katliamlar, sürgün, baskı ve işkencelerle köy, arazi ve ormanların yakılması hakkında bilgi verilerek acil müdahale isteminde bulundular. Görüşülen BM yetkilisi, ERNK taraftarlarının bu isteğinin hemen Cenevre ve New York'taki merkeze iletileceği sözünü verdi. Bunun üzerine eylem sonuçlandırıldı.

Hollanda-Amsterdam:
15 Ağustos günü Türkiye ve Kürdistan Halklarıyla Dayanışma Komitesi tarafından TC konsolosluğu önünde bir protesto eylemi yapıldı. Eyleme 100 dolayında yurtsever ve devrimci katıldı. Amaç, emperyalizmin Ortadoğu'ya müdahalesini ve TC'nin bunda oynadığı rolü kınamaktı. İki saat süren eylem boyunca elçilik önünde konuşma yapıldı ve çok sayıda bildiri dağıtıldı.

Yunanistan- Atina:
20 Ağustos günü Kürt ve Türk halklarından 250-300 dolayında yurtsever-devrimci, şehrin en işlek yerlerinden Akademia'nın önünde başlayıp, Yunan Parlamentosu önündende geçerek TC Büyükelçiliği'ne kadar sloganlar eşliğinde yürüdüler.

Büyükelçilik önünde TC bayrağını yakan yurtseverler, sömürgeci faşist Türk devletini lanetleyen sloganlar da atarak eyleme son verdiler. Eylemi birçok basın mensubu da izledi.

Sömürgeci TC'nin katliamcı yüzünü teşhir etmek, Kürdistan halkına uygulanan katliamları ve Kürdistan halkının haklı mücadelesinin gelişimini dünya kamuoyuna açıklamak, Kürdistan'daki gelişmeleri izlemek amacıyla Kürdistan'a bir Yunan heyetinin gönderilmesi için 19 Ağustos 1990 günü 21 kişinin katılımıyla Atina'da 11 gün süren açlık grevi eylemi gerçekleştirdi.

İngiltere-Londra:
20 Ağustos günü İngiliz Basın Kuruluşu-BBC önünde toplanan 150 ERNK taraftarı yurtsever, Türk sömürgeciliğinin Kürdistan'daki vahşeti karşısında BBC'nin sessiz kalmasını, yayınlarına bunları yansıtmamasını protesto ettiler.

F. Almanya
Stuttgart:
21 Ağustos günü 150 dolayında ERNK taraftarı yurtsever, TC konsolosluğu önünde protesto gösterisi yaptı. Sömürgeci TC bayrağının yakılmak istenmesi üzerine müdahale eden Alman polisi, kendini can havliyle bayrağın üzerine attı. Çevrede bulunan çok sayıda Türkiyeli emekçiye, eylemin amacını anlatan bildiriler dağıtıldı.

Daha sonra yurtsever kitle, toplu halde Alman Haber Ajansı (DPA)'nın binasına giderek basın açıklaması verdiler ve yayınlanması talebinde bulundular.

Nürnberg:
21 Ağustos'ta ERNK taraftarı 50 Kürdistanlı yurtsever TC konsolosluğu önünde protesto gösterisi yaptı.

Atina- 20 Ağustos 1990

Hannover - 21 Ağustos 1990

Hannover-Celle
Aynı gün ERNK taraftarı 80 yurtsever, TC konsolosluğu önünde faşist Türk sömürgeciliğinin Kürdistan'daki vahşetini kınamak amacıyla protesto gösterisi yaptılar.

Bonn:
21 Ağustos günü 300 dolayında ERNK taraftarı yurtsever SPD (Alman Sosyaldemokrat Parti) binası önünde oturma eylemi yaptı. Yurtseverlerin kendi aralarında oluşturdukları bir heyet SPD yetkilileriyle görüştü. SPD'liler, Kürdistan'daki güncel durumla, Türk sömürgeciliğinin köy yakma, sürgün etme, katliam vb. insanlık dışı uygulamalarıyla ilgilenecekleri ve talepleri parti üst organlarına ileteceklerine dair söz verdiler. Dört saat süren eylem, bunun üzerine sona erdirildi. Eylemi, basın mensupları izledi.

Bielefeld:
21 Ağustos'ta SPD binasına giden ERNK taraftarı 30 yurtsever, Türk sömürgeciliğinin Kürdistan'daki vahşi uygulamalarına karşı önlem alınması ve yapılan her türlü yardımın durdurulması taleplerini, burada bulunan yetkililere ilettiler. SPD'nin Bielefeld sorumlusu, yerel basın bürolarını arayarak ERNK taraftarlarının istemlerini ve Kürdistan'daki son duruma ilişkin bilgileri iletti. Ayrıca, bu konuyu partinin yetkili organlarına ileteceklerini ve büyük bir toplantı yapılması için çalışacaklarını söyledi.

Eylem süresince ve sonrasında şehir içinde de çok sayıda bildiri dağıtılarak Alman kamuoyu Kürdistan'daki gelişmeler konusunda bilgilendirildi.

Berlin:
21 Ağustos günü 20-30 dolayında ERNK taraftarı yurtsever, SPD binasına giderek, Kürdistan'daki güncel durumu ve Türk sömürgeciliğinin vahşetini anlatarak TC'ye yapılan yardımın durdurulmasını istediler. SPD yetkilileri de durumla ilgileneceklerine ve daha üst parti organlarına ileteceklerine söz verdiler.

Frankfurt:
21 Ağustos'ta SPD binasına giden 25-30 dolayında ERNK taraftarı aynı istemlerde bulundular. Kürdistan'daki son durumu aktardılar ve TC'nin Körfez krizinden de yararlanarak vahşeti doruğa çıkardığını örnekleriyle ortaya koydular. Bunun üzerine SPD yetkilileri, bu konuda bir basın açıklaması yapacaklarına ve 28 Ağustos günü de ERNK taraftarlarıyla birlikte bir basın toplantısı yapacaklarına söz verdiler.

28 Ağustos günü SDP Güney Hessen Eyalet 2. Başkanı Uta Zapf, Kürdistan Komite'den bir temsilci ve ERNK taraftarı bir yurtseverin de katılımıyla basın toplantısı yaptı. Uta Zapf yaptığı açıklamada, Kürdistan'ın Türkiye, Irak, İran ve Suriye tarafından sömürgeleştirilmiş, paylaşılmış bir ülke olduğunu ve Kürdistan halkı üzerinde de çok yoğun sömürgeci baskı, işkence bulunduğunu dile getirdi. Ayrıca Kürdistan halkının kimyasal silahlar da kullanılarak katledildiğini ve bu duruma uluslararası kamuoyunun hemen müdahale etmesi gerektiğini ifade ederek, uluslararası kamuoyuna çağrıda bulundu.

Hamburg:
21 Ağustos günü ERNK taraftarı 60 yurtsever SPD binasına giderek, Kürdistan'daki son duruma ilişkin bilgi verdiler ve Türk sömürgeciliğine yapılan tüm yardımların durdurulması ile bu duruma müdahale edilmesini talep ettiler.

Türk sömürgeciliği çeşitli Avrupa kentlerinde basın toplantılarıyla teşhir edildi

Sömürgeci-faşist Türk devletinin, son dönemlerde dünya kamuoyunun dikkatinin kriz nedeniyle Basra Körfezi'nde olmasını da fırsat bilerek Kürdistan'da doruğa çıkardığı katliam, zorla köy boşaltma, boşalttığı köyleri, ekili tarlaları ve ormanlık alanları yakma uygulamaları, Avrupa'nın dört bir yanında bulunan ERNK taraftarı Kürdistanlı yurtseverlerce çok çeşitli eylemlerle protesto edildi. ERNK Avrupa Temsilciliği Atina ve Brüksel'de basın toplantıları düzenleyerek bu konularda Avrupa kamuoyunu bilgilendirdi ve Türk sömürgeciliğinin vahşetine karşı dünya kamuoyunun sessiz kalmaması, tepki göstermesi çağrısında bulundu.

ERNK Avrupa Temsilciliği'nin Atina'da yaptığı basın toplantısına biri resmi üç televizyon kurumuyla dokuz basın mensubu katıldı. Toplantı televizyon, radyo ve gazetelerde ayrıntılı bir biçimde yer aldı ve ERNK temsilciliği adına yapılan açıklama yayınlandı. Brüksel'deki basın toplantısına da bir Alman televizyon ekibi Fransız ve Belçika haber ajanslarıyla Amerika'nın Sesi, Anadolu Ajansı ve Güneş gazetesinden birer gazeteci katıldı.

ERNK Avrupa Temsilciliği'nin basın toplantısında yaptığı açıklamada Irak'ın Kuveyt'i işgaliyle Ortadoğu'da ortaya çıkan son durum, emperyalizmin ve Türk sömürgeciliğinin savaş çığırtkanlığı ve bölge halklarının emperyalist gerici bir savaşa karşı çıkmaları gerekliliği ile bu gelişmelerin Kürdistan'a yansıması dile getirildi. Ardından Türk sömürgeciliğinin Körfez krizinin dünyanın birinci gündem maddesi olmasından da yararlanarak Kürdistan'da yürüttüğü eşi görülmemiş özel savaş, örnekleriyle izah edildikten sonra şöyle denildi:

"BM İnsan Hakları Komisyonu, Avrupa Parlamentosu, Avrupa Konseyi, uluslararası demokratik ve hukuk kuruluşları bu vahşete karşı koymalıdırlar. Kürt halkının katledilmesine karşı durunuz. Sizlere çok küçük bir bölümünü aktarmaya çalıştığımız bu vahşetin gerçek boyutları ile açığa çıkarılması için uluslararası bir heyetin oluşturularak bu alana gidip incelemelerde bulunmasını ve gerçekleri gün ışığına çıkarıp, TC'ye katliam imkanı tanıyan askeri ve ekonomik desteğin derhal durdurulmasını talep ediyoruz.

"Halkımız, bağımsızlık ve özgürlüğü için her türlü zorluklara katlanabilecek güç ve inançtadır. Faşist Türk devleti, halkımıza yönelik her katliam girişiminde PKK, ERNK ve ARGK kalkanını karşısında bulacaktır. Ormanlarımız yakılırsa, ormanlarını yakarız. Evlerimiz yıkılırsa, evlerini yıkarız. Türk devleti, Kürdistan'daki her terör eyleminin karşılığını mutlaka alacaktır. Yine yurtdışında yaşayan Kürt halkının da bu barbarlığa karşı sessiz kalmayarak protestosunu yükselteceğini burada ilan etmek isteriz."

Kıbrıs'ta düzenlenen "Kürdistan - '90 Yaz Kültür Şenlikleri"nde halk kültürümüz halklararası kardeşliği pekiştirdi

KIBRIS VE KÜRDİSTAN HALKLARI DAYANIŞMASI GÜÇLENİYOR

● *Kıbrıs devlet radyosundan duyurularla ve Lefkoşe'de yapılan basın toplantısıyla 28 Temmuz-2 Ağustos günleri arasında yapılacak şenlikler konusunda Kıbrıs halkı bilgilendirildi.*
● *Ayia Naba, Lefkoşe, Limassol, Pasof ve Larnaka kentlerinde düzenlenen yedi ayrı gece ve gösteriye 10 bin civarında kişi katıldı.*
● *Kıbrıs halk kesimleri yanısıra devlet adamları, belediye başkanları, general ve askerler, siyasi parti, gençlik ve diğer kuruluş temsilcileri de katılımlarıyla dayanışmada bulundu, konuşmalar yaptılar.*
● *Başta devlet radyosu olmak üzere tüm radyo ve televizyonlar ile Proinenaa, Philelefteros, Haravgi, Eleftherotypia, Simeneri, Cyprus Mail, Agon ve Epigeri adlı Güney Kıbrıs ile Yeni Gün ve Yeni Düzen adlı Kuzey Kıbrıs gazeteleri duyurular yaptı, şenlikleri görüntüledi ve genişçe yansıttılar.*
● *Kıbrıs Temsilciler Meclisi Başkanı Doktor Vassos Lysaridis Lefkoşe gecesinin açılış konuşmasını yaptı.*

Parlamento başkanı

Komite sözcüsü

Komite sözcüsü

Kürt halkı ile Kıbrıs-Rum halkı arasındaki dostluk, Kıbrıs-Kürdistan Dayanışma Komitesi'nin 28 Temmuz 2 Ağustos 1990 tarihleri arasında düzenlediği "Kürdistan - '90 Yaz Kültür Şenlikleri"nin yarattığı coşkuyla sıcak kardeşlik duygularına dönüştü.

Komitenin daveti üzerine bir grup Kürdistanlı yurtsever sanatçı HUNERKOM adına Güney Kıbrıs'a giderek yapılan tüm etkinliklerde halkımızın kültürünü temsil etti.

Şenliklerden önce 26 Temmuz'da Lefkoşe'de yapılan ve sekiz basın mensubunun katıldığı basın toplantısıyla Kıbrıs halkı Kürdistan kültürü, kültürün mücadelemizdeki önemi, HUNERKOM'un kültür çalışmaları ve Kültür ekibinin Kıbrıs'ta bulunma amaçları üzerine bilgilendirildi. Toplantıdan sonra bir basın açıklaması yapılarak ilgili tüm kişi ve kuruluşlara iletildi. Yapılan etkinlikler şunlardır:

28 Temmuz-Ayia Naba: Agonta belediyesi tarafından iki ayrı şenlik düzenlendi. Belediye başkanı ve Ayia Naba muhtarı şenliklerde hazır bulundular. 600'ün üzerinde davetli katıldı ve ayrıca binlerce turist gösterileri izleme fırsatını elde etti.

29 Temmuz-Limassol: Yapılan geceye ordu temsilci ve üyeleri davetliydi. 300'ün üzerinde izleyici arasında 200 üniformalı subay ve asker ile Limassol Belediye Başkanı da bulunuyordu. Etkinlik, Limassol belediyesinin yardımlarıyla gerçekleşti.

30 Temmuz-Lefkoşe: Kıbrıs Rum Komünist Partisi'nin her yıl düzenlediği "Gençlik Festivali" bünyesinde Kürdistan temsil edildi. Kürdistan kültür ekibi Komünist Parti Gençlik Birliği tarafından davet edilmişti. Festivale çeşitli sosyalist ülkelerden müzik ve folklor ekipleri de davetliydi. Sovyetler Birliği, Bulgaristan, Doğu Almanya, Yugoslavya, Filistin, Yunanistan ve diğer birçok ekipler arasında Kürdistan'a özel bir yer ayrıldı. Kürdistan Ulusal Kurtuluş Cephesi-ERNK'yi kültür alanında temsil eden HUNERKOM'un 40 dakikalık gösterisini 3.500'ün üzerinde çeşitli halklardan ilerici-demokrat izledi.

31 Temmuz-Lefkoşe: Kıbrıs Parlamentosu Başkanı'nın açılış konuşmasını yaptığı geceye aralarında 200 civarında Kıbrıs ve Yunan ordu üyelerinden subay ve askerlerin olduğu 450'nin üzerinde davetli katıldı. Askerler resmi üniformalarıyla katılarak dayanışmalarını dile getirdiler. Ayrıca bazı ülke elçiliklerinden temsilciler hazır bulundular. Bu gecede, Kıbrıs-Kürdistan Dayanışma Komitesi'nin bir temsilcisi uzun bir konuşma yaptı.

Hunerkom kültür ekibi, gösteri esnasında Kıbrıs Parlamento Başkanı'na dostluğun bir ifadesi olarak bir Parti bayrağı, bir Cephe flaması, bir Ordu sancağı ve Kürdistan sosyal-kültürel yaşamı üzerine bir video filmi ile "Koma Berxwedan" müzik grubunun iki kasetini hediye verdi.

1 Ağustos-Pasof: Yapılan gece ve şenliğe 250'sinden fazlası subay ve asker olan 500'ün üzerinde bir katılım oldu. Pasof Belediye başkanı ile Kıbrıs'ta bulunan üç gençlik hareketinin temsilcileri hazır bulundu ve dayanışma gösterdiler. Kıbrıs Sosyalist Parti Gençlik Örgütü ve Kıbrıs Komünist Parti Gençlik Birliği mesaj sundular. Kıbrıs-Kürdistan Dayanışma Komitesi, İngilizce ve Rumca konuşmalarla etraflı açıklamalarda bulundu ve ERNK'nin mücadelesini tanıttı.

2 Ağustos-Larnaka: Larnaka belediyesince düzenlenen son geceye 300'den fazla davetli katıldı. Belediye başkanı pratik destekler vererek gecede hazır bulundu.

Bütün gece ve şenliklerde Kürdistan'da kültür ve mücadele, Kıbrıs-Rum halkı ile Kürdistan halkı arasındaki dayanışma ve Türk sömürgeciliğinin vahşeti konularında konuşmalar yapıldı, açıklamalarda bulunuldu. Kürdistan halk oyunları ve müzik programlarına ek olarak müzik eşliğinde gerilla yaşamı üzerine sunulan dia gösterileri, amaca ulaşmada etkin rol oynadı. Yapılan tüm şenlik ve gecelerde çok sayıda basın-yayın mensubu yer alarak etkinliklere ilgiyle yaklaştı. Gazete, radyo ve televizyonlar ilgilerini şenliklerden sonra da sürdürerek Kürt halkını Kıbrıs halkıyla en geniş şekilde tanıştırdılar. Devlet radyosu, Kürdistan'daki gelişmeleri yansıttıktan sonra, halka şenliklere katılım çağrıları yapıyordu.

Kıbrıs'ın ileri gelen devlet adamları, televizyon ve basın aracılığıyla halkı şenlikler, Kürt-Rum halklarının dostluğu, Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin sağladığı gelişmeler, Kürdistan halkının tarihi ve yaşamı üzerine konuşma ve söyleşilerle zaman zaman bilgilendirdiler. Parlamento başkanının katıldığı gece, yaptığı açılış konuşması, müzik ve folklor görüntüleri devlet televizyonu tarafından verildi. Yerel radyolar Kürt temsilcilerle röportajlar yaptılar.

En son olarak, 15 Ağustos Atılımımızın yıldönümü vesilesiyle 3 Ağustos günü ERNK, Lefkoşe'de bir basın toplantısı düzenledi. Basın toplantısına tüm gazetelerden muhabirler, devlet radyo ve televizyonu temsilcileri katıldı. Televizyon, ERNK temsilcisi ile Kürdistan devrimi üzerine bir söyleşi yaptı ve yayınladı.

Kıbrıs Kürt halkının dostlarının özverisiyle gerçekleşen bu etkinlik ve dayanışma, iki halk arasında kalıcı dostluk bağlarının sağlanmasında ileri bir adım oldu. Kürdistan halkı da kendisine böyle sıcak duygularla yaklaşan ve dostluğunu pratikte sergileyen Kıbrıs-Rum halkı karşısında her zaman görevlerinin bilincinde olacaktır.

30 Temmuz'da Lefkoşe'deki folklor gösterisinde Kıbrıs Kürdistan Dayanışma Komitesi'nin bir temsilcisi tarafından yapılan açılış konuşmasından:

"(...) Kıbrıs halkı, sömürgeci güçlerce ezilen halklarla dayanışma içinde enternasyonalist duygularını dile getiren ve bunu pratikte uygulayan halklardan biridir.

Vatanımız Kıbrıs'ta 16 yıldan bu yana yaşanan ulusal felaketin kaynağı Türk işgal olgusu, bizlerin enternasyonalist görevlerimizi güçlendiriyor. İşte bu nedenle de, Kürdistan Dayanışma Komitesi'ni kurma gerekliliğini hissettik.

İki yıllık varlığı sürecinde komitemiz, Kürdistan'daki savaş cephelerinden gelişmeler üzerine haber ajanslarını devamlı bilgilendirmeye çalıştı. Amacımız, ERNK ve mücadelesinin Avrupa ülkelerinde ve uluslararası basın-yayın organlarında tanıtılmasına katkıda bulunmaktır. Bu çabalarımıza Kıbrıs'taki tüm siyasi ve ilerici güçler, aynı oranda olmasa da, desteklerini sundular.

En az 5.000 yıllık kültürü ve tarihiyle dünya uygarlığına ürün vermiş, bölgemizin en eski ve yerleşik halklarından olan Kürt halkı, bugüne kadar devletini kurmaktan zorla alıkonmuş, çok yönlü saldırı ve işgallere maruz kalmış ve ülkesi çeşitli devletlerin sömürgesi haline getirilmiştir.

Kürt halkı, ırkçı ve faşist sömürgeci güçlerce amansız ezilmesine rağmen, sahip olduğu dil, müzik, folklor değerleri ile diğer özgün geleneklerini; ulusal kültürünü özenle koruyup günümüze kadar getirmesini bilmiştir.

Bu çerçevede ele alınırsa, komitemizin Kürt müzik ve folklor grubunu Kıbrıs'a davet etmesindeki amacı, eski Yunan tarihçi Xenophon tarafından Karduki olarak adlandırılan bugünkü Kürtlerin kültürünün bir parçası olan Kürt müzik, folklor ve türkülerini Kıbrıs halkına tanıtmaktır. Kürdistan Ulusal Kurtuluş Cephesi-ERNK, sadece Türk işgali altında bulunan Kürdistan parçasında başarılı bir silahlı mücadele vermiyor, aynı zamanda hem Kürdistan'da hem de yurtdışında yaşayan Kürtleri örgütleme çabası içindedir.

Davet ettiğimiz Kürdistan Yurtsever Sanatçılar Birliği-HUNERKOM'un temel çalışması, Kürdistan kültürünü korumak, bu kültürü Kürt halkına maletmek ve yaygınlaştırmak yönündedir.

Bizlere bu gece bir folklor programı sunacak olan Kürt folklor ekibi, HUNERKOM çatısı altında çalışmalarını yapmaktadır.

Bizim açımızdan, önemle üzerinde durulması gereken nokta şudur: Tarihin sayfaları arasında kaybolmaya yüz tutan Kürt halkı, artık silahlı mücadele verme cesaretini bulmuştur. Bunun paralelinde değerlerini sahiplenenerek kültürünü de korumasını bilmiştir. Kültürün korunmasını, mücadelenin ayrılmaz bir parçası olarak değerlendiriyoruz.

Kürdistan halkı ile komitemiz arasındaki bağlar, barbar ve işgalci kuvvet olan ortak düşmanımız ırkçı-faşist Ankara rejiminin vatanlarımıza karşı uyguladığı işgal konusunda, Türk yönetimine bazı mesajlar vermek istemektedir. Bu mesajları herkesin kendi değerlendirmesine bırakıyoruz."

• • •

Kıbrıs Temsilciler Meclisi Başkanı Doktor Vassos Lysaridis'in 28 Temmuz-2 Ağustos tarihleri arasında düzenlenen şenlikler esnasında Lefkoşe gecesinde yaptığı açılış konuşması:

"Ermeni soykırımını gerçekleştirebilmekten cüret alan Türkiye, bugün de katliam, baskı ve yoğun asimilasyon ile Kürt ulusunun kültürel kimliğini yoketmeyi amaçlıyor. Türkiye, Kürt halkının ulusal benliğini ve dilini yoketme çabası nedeniyle, hergün insan hakları kuruluşları ve insan hakları ile ilişkisi olan uluslararası örgütler tarafından kınanıyor, suçlanıyor. Birçok ülkede faaliyet gösteren ulusal komiteler Türkiye politikasının içyüzünü açığa çıkarıyor. Türkiye'yi açıkça suçluyor. Birçok ülkede artık hükümetlerin resmi politikalarında Kürt halkından sempatiyle sözediliyor. Örneğin; ABD Kongresi Dışişleri Komitesi başkanı, aynı zamanda Kürtler üzerine çalışma yürüten İnsan Hakları Komitesi başkanıdır. Bayan D. Mitterand Kürt halkı meselesini tanıtmaya ilişkin girişimlerde bulundu. Tabi bunlar henüz yeterli olmuyor.

Biz, halkların hükümet kararnameleriyle, militarist zorla yokedilemeyeceğini, dünyadan silinemeyeceğini söylüyoruz.

Türkiye, Kürt halkını ve kimliğini tanımaya itirazını sürdürdükçe, Kürt sorunu da kendisi açısından o kadar karmaşık bir hal alacak ve bunun paralelinde Kürt mücadelesi daha da yoğunlaşacaktır.

Kıbrıs nüfusunun %15'ni imha edecek oranda vahşileşen Türk yayılmacı politikası konusunda tecrübeli olan halklarımız, bu gece Kürt halkını ve kültürel kimliğini daha iyi tanıma fırsatını buluyor. Şu anda sadece burada olan misafirler nezdinde duygularımı dile getiriyorum, fakat bununla bütün Kıbrıs halkının Kürt halkına olan hislerini temsil etme hakkı içinde bulunduğuma inanıyorum.

Sonuç olarak, Türk devletinin yayılmacı hedef ve planlarından vazgeçirilmeye zorlanacağından ve bunlarda başarı sağlanacağından emin olduğumu belirtirim.

Kardeş Kürt halkına mücadelesinde başarılar diler, mutlu yarınların kardeş Kürt halkının olacağı inancımı tekrar vurgularım."

FAC'a 500 milyon Mark'lık tazminat davası

Tıbbi Yardım ve İnsan Hakları Organizasyonu Medico International, Halepçe kimyasal gaz kurbanı Kürtler adına Federal Almanya Hükümeti aleyhine 500 milyon Mark tutarında bir adlî ve cezaî dava açıyor. Medico International'in tüm basın-yayın kuruluşlarına ve gazetemize de ulaştırdığı bu konudaki açıklamasını olduğu gibi veriyoruz;

"Burası Medico International Tıbbi Yardım ve İnsan Hakları Organizasyonu, Frankfurt.

– Medico İnternasyonal (Frankfurt) Irak-Kürt şehri Halepçe ve zehirli gaz kurbanları adına Federal Almanya Hükûmeti aleyhine 500 milyon Mark tutarında bir tazminat davası açmayı göze almaya karar vermiştir.

– Davanın açılabilmesine, Irak'ta zehirli gaz tesislerinin inşası ve geliştirilmesine Federal İstihbarat Servisi-BND üyelerinin doğrudan katılımı üzerine ortaya çıkan en yeni bilgiler temel oluşturuyor.

Açıklamamız kısaca şöyledir:

Tıbbi Yardım ve İnsan Hakları Organizasyonu olan 'Medico International' (Frankfurt), 17 Mart 1988 tarihinde Irak-Kürt şehri Halepçe'ye yapılan zehirli gaz saldırısından arta kalan Kürtler adına Federal Almanya Cumhuriyeti Hükûmeti aleyhine adlî ve cezaî hukuk çerçevesinde adımlar atmayı göze alma kararını vermiştir.

500 Milyon Mark tutarındaki tazminat için çok önceden hukuki açıdan hazırlanan adlî dava, şimdi gerçekleşebilme olanağına da kavuştu, çünkü; en az iki BND çalışanının Hamburg'ta bulunan WET Firması adına Irak'ta zehirli gaz tesislerinin inşasına doğrudan katıldıkları büyük ölçüde ispatlanmış bulunmaktadır.

BND ise, doğrudan doğruya federal başbakanlık dairesine bağlı çalışıyor. Buradan sonuç hemen anlaşılıyor ve WET firmasının Irak'a kimyasal gaz üretme tekniğini vermesinin federal hükûmet tarafından da onaylandığı ihtimali bir dereceye kadar artık kabul edilebilir.

Yıllardan beri Körfez Savaşı kurbanlarına tıbbi yardımlarda bulunan Medico International'ın, şimdiye kadar federal cumhuriyet adalet tarihinde örneği görülmemiş bu inisiyatifine Halepçe afetinden kurtulan Kürtlerin vekaletinin tasarruf hakkı temel oluşturmaktadır.

30.8.1990"

Avrupa ülkeleri ulusal parlamentolarında "Kürt sorunu" tartışmaları

PKK önderliğinde büyük bir gelişme yaşayan Kürdistan halkının ulusal bağımsızlık mücadelesi, uygulanan soykırım ve sansür kararnamelerine rağmen Kürdistan etrafında örülmeye çalışılan sessizlik duvarlarını parçalıyor. Bu, halkımızın tarihinde önemli bir süreçtir. Nasıl ki Kürt halkı bugün kendi toprakları üzerinde ulusal benliğine gururla sahip çıkıyorsa, bu mücadelenin ürünü olarak Kürdistan halkının ulusal hakları aynı şekilde uluslararası alanlarda da artan oranda bir ilgi odağı haline geliyor.

Bu, Kürdistan için önemli bir basamaktır. Çünkü, bugüne kadar Kürdistan'da sınıfsal ve politik karakteri ne olursa olsun, ortaya çıkan tüm hareketler ve onların isyan şeklinde başkaldırılara dönüşenlerinin etkisi, bazen bölgenin sınırlarına taşmamış, bazen de sınırlara bile ulaşamamıştır. İsyanların tecrit olmuş bu özelliği, bunların vahşice bastırılması için bulunmaz bir fırsat olmuştur. Kürdistan halkı, bugünkü başkaldırısında da aynı düşmanla karşı karşıyadır. Fakat günümüzde ne Kürdistan eski Kürdistan'dır ve ne de hareket eski harekettir.

PKK hareketinin 1970'lerin ortalarından beri yürüttüğü ideolojik-politik ve askeri mücadelesinin Kürdistan halkı için kazanımları, salt Kürdistan özgülü ile sınırlı değildir. PKK bugün, gerilla ve yerel halk ayaklanmaları biçiminde yürüttüğü mücadelesi ile dünyanın ilgi alanının dışında bulunan bir meseleye dikkatleri çekmiş bulunmaktadır. Artık gerek siyasal iktidarlar, partiler ve gerekse de insan hakları örgütleri düzeyinde her güç, Kürt sorununa yönlerini çeviriyor. Burada birincil derecede önemli olan, hangi güç ve gelişmenin bu ilgiyi geliştirdiği ya da sorunu gündemleştirdiğini iyi tespit etmektir. Eğer bu iyi tespit edilemezse, ülke somutundaki gelişmelerden tamamen bağımsız, uzak bir değerlendirme içine girilir. Ki bu da, kesinlikle doğru değildir.

Bazı ilkel-milliyetçi ve reformist çevreler, uluslararası alanda Kürt sorununa giderek artan ilgiyi kendi işbirlikçi, uşak, dilenci çabalarına bağlamaya çalışıyorlar. Bu, büyük bir nankörlük ve Kürdistan'da akan kanlara karşı yapılabilecek en büyük saygısızlıktır. Şu iyi bilinmektedir ki, dıştaki gelişmeler, sürekli olarak içtekilerin bir yansıması biçiminde gelişir. Yoksa dıştaki mültecilerin dilenci uğraşları, bırakalım Kürdistan'ın dıştan temsilini, onların karınlarını bile doyuramayacağı açıktır.

Günümüzde uluslararası alanda, önce kendi ülkesinde güç ve kuvvet olmayı başaranlar ciddiye alınıyor. Uluslararası politikada dayanağı olan güçler ve doğru politik bir hatta sahip olanlar konuşabiliyor. Ayrıca bu tür güçler ciddiye de alınabiliyor. Diğerleri değil. Örneğin FKÖ, uluslararası alanda ismi sıkça duyulan, fakat ciddi bir etkinliği olmayan bir örgüttür. Nedeni açık: Halkın özgücüne ve yine halkın mücadelesine dayanmayan sadece diplomatik bir çaba. Bu, fazla ciddiye alınmadığı gibi, emperyalizm onu istediği platforma çekiyor ve her türlü tavizi koparmaya çalışıyor.

Bahar halk ayaklanmalarımız ve yaygınlaşan gerilla eylemliliğimiz, dışta Kürdistan sorununa ilgiyi arttırırken, birçok çevrenin dikkatlerini de Kürdistan'a çevirdi. Dünya siyasal arenasında baş döndürücü alt-üst oluşların yaşandığı bir süreçte Kürdistan'daki ses ve çağrı biraz daha farklıydı. Bazıları bunu, uyuyan bir devin uyanması olarak değerlendirdi.

Çünkü, dünyanın çeşitli kıtalarında ulusal-toplumsal mücadeleler önemli bir çıkmaz ve gerilemeyi yaşarken, Kürdistan'da öz dinamiklerine oturmuş hareketin gelişim yönü daha farklıydı. Burada ulusal ve toplumsal bir davada gerileme değil, sürekli bir büyüme vardı.

İster istemez her yönetim veya politik güç, kendi çıkarlarına uygun bir politik yaklaşımı sergiliyor. Avrupa'nın, genelde bölge ve Kürt sorununa ilişkin politikası belirsiz değil. Fakat beklenmeyen gelişmeler ve tabandan gelen baskı, Avrupa'yı zorluyor.

Bu yılın Nisan ayından bu yana Kürdistan'daki gelişmeleri çeşitli biçimlerde gündemine alan ve tartışma konusu yapan kurumlardan bazıları da Avrupa ülkelerinin ulusal parlamentolarıydı. Bazı parlamentolara soru, soru önergeleri biçiminde yansırken, bazı ülke parlamentoları da genel oturumlarda ya da dışişleri komisyon toplantılarında sorun üzerinde tartışma geliştirdiler.

Federal Alman Parlamentosu *"Bundestag"*, Yeşiller Partisi'nin dilekçesi üzerine 27 Nisan'da yapılan parlamento genel oturumunda Kürdistan'daki son gelişmeleri ve SS kararnamesini tartıştı. Oturumda, parlamentoda bulunan parti temsilcileri söz alıp, partilerinin konuya ilişkin görüşlerini dile getirdi. Burada Yeşiller adına yapılan konuşmalar olumlu bir içeriğe sahipti. İktidar partilerinin ve ana muhalefetteki Sosyal-Demokrat Parti'nin açıklamaları ise değerlendirmeyi gerektirir. İktidardaki koalisyon ortaklarından Hıristiyan Demokratlar, *"Kürt sorunu Türkiye'nin iç sorunudur"* deyip tartışmaya katılmak istemediğini belirtmiştir. Sosyal-demokratların tutumu ise, *"Kürt kimliğinin ve kültürel haklarının tanınmamasından"* daha ileriye gitmiyor.

Alman Parlamentosu'ndan daha farklı bir tartışma beklemek zaten olanaksız. Çünkü, sömürgeci-faşist TC'nin bir numaralı destekçisi olup, bu rejimi yaşatmak için her türlü yönteme başvurmaktadır. Bunun en somut örneği, Düsseldorf'da devam eden ve daha başka şehirlere de taşırılmaya çalışılan PKK davalarıdır. Tamamen TC'ye destek biçiminde ortaya çıkan bu davalar, emperyalizmin *"Alternatif Kürdistan"* programının da birer halkalarıdır.

Yine Nisan ayının son günlerinde dışilişkiler komisyon toplantısında da Kürt sorununa değinildi. Bu toplantıda dışişleri bakanlığı adına konuşan bir yetkili, *"Kürt sorunundan endişe duyduklarını, fakat Türk devletine karşı herhangi bir yaptırımda bulunmalarının sözkonusu olmadığını, çünkü Türkiye'nin üzerine daha fazla gidilirse Türk generallerin darbe yapacaklarını"* söyledi.

16 Mayıs 1990 tarihinde bu kez Avrupa Parlamentosu, Türkiye'deki insan haklarının ihlali sorunu ve Kürdistan'daki gelişmelere ilişkin bir karar çıkardı. Bu kararın çıkarılmasında, Kürdistan Komite vd'lerinin daha önce yürüttükleri politik temaslar ve bilgilendirme çalışmaları etkili oldu. Bu kararın en önemli yönü, savaşan iki taraf gerçekliğinin kabul edilmesi ve TC'nin soykırım, sansür ve sürgün kararnamesinin kınanmasıydı. Avrupa Parlamentosu, geniş bir platformdur. Dolayısıyla yoğun bir mücadeleyle bu platformu olumlu yönde etkilemek mümkün olabiliyor.

İsviçre Parlamentosu ise 5 Haziran'da Kürt sorunu ve Türk devletine sunulan silah yardımını görüştü. Burada, İsviçre hükümetinin Türk devletine silah vermediği, sadece şu anda Türk devletinin eskiden kalan ihalelerine cevap verildiği iddia edildi. Oysa İsviçre, "tarafsızlık" kisvesi altında TC ile en iyi ekonomik ilişkilere sahip bir devlettir. Türkiye'ye yaptırım yapan veya ortaklık kuran yabancı sermaye içinde İsviçre firmaları ikinci sırada yer alıyor. Bu gerçekliğe rağmen İsviçre, *"tarafsız ve insan haklarına azami derecede itina gösteren bir ülke"* olarak tanınır. Oysa bu, büyük bir çelişkidir. Fakat şunu da belirtmek gerekir ki, İsviçre kamuoyunda Kürt sorununa ve PKK olgusuna giderek artan bir ilgi vardır. İsviçre hükümetinin Türk devletine silah satışı konusunda böyle kaçamak yanıtlar vermesinin nedeni de budur.

Belçika Parlamentosu Dışişleri Komisyonu da 29 Haziran tarihli oturumunda Kürdistan'da insan hakları sorununa ilişkin bir görüşme yaptı. Toplantıya Belçika dışişleri bakanı da katılarak yöneltilen soruları yanıtladı ve hükümetinin alacağı tutumu açıkladı. Toplantıda konuşan parlamenterler, mücadelemiz lehine sömürgeci-faşist Türk terörü aleyhine konuşmalar yaptılar. Hatta parlamenterlerden **Van Dienderen** Kürdistan'daki güncel durumu ele alıp, Türk devletinin Çevrimli (Gêrê)'de yaptığı son katliama değinmiştir. Toplantı sonunda, dışişleri bakanının kaçamak tavrına rağmen, *"Türk devletinin insan hakları uygulamaları konusunda izlenmesi, uluslararası bir heyetin Kürdistan'a gönderilmesi ve AT'nin 600 milyon ECU (Avrupa Para Birimi) tutarındaki yardımının dondurulması"* gibi kararlar alındı.

Bunun haricinde İsveç Parlamentosu Mayıs ayının ortalarında Kürdistan'daki gelişmeleri tartışırken Fransa, Hollanda ve Danimarka parlamentolarında da değişik partilere mensup parlamenterler, soru önergeleri sunup hükümetlerinin girişimlerde bulunmasını talep ettiler.

Daha önce de belirttiğimiz gibi, sözkonusu bu devletlerin çoğu Kürdistan'daki mevcut statüden sorumlu devletlerdir. Yani bugün Kürdistan'da halkımıza karşı çok yönlü bir sömürgeci-faşist terör uygulanıyor ve Kürdistan halkı bir imha savaşıyla karşı karşıya ise, bunda Avrupalı devletlerin TC'ye sundukları ekonomik, politik, askeri desteğin önemli bir payı vardır.

Eğer Kürdistan sorunu gerçek anlamda çözüme kavuşturulmak isteniyorsa ve ilgileri samimiyse, herşeyden önce parlamenterler kendi hükümetlerinin bu politikalarına yönelmeleri, eleştirmeleri ve değiştirmeye çalışmaları gerekir.

Fakat yine de tüm bunlar, bize bazı gerçekleri göstermektedir. Henüz çok güçlü olmasa da artık giderek uluslararası politikanın temel gündem maddelerinden birisi oluyor. Sorunla ilgilenme, mücadelemizin gelişimine bağlı olarak daha da artacaktır. Alman sosyal-demokratlarının ileri gelenlerinden biri olan **Peter Glotz**, hem parlamento tartışmasında ve hem de daha sonra *"Die Welt (Dünya)"* gazetesinde çıkan yazısında, *"Kürt sorunu, 1990'lı yıllarda Avrupa dış politikasının merkezine yer alacak bir sorundur"* görüşünü savunuyor. Bunun gibi yılların deneyimli politikacıları, bu konuda gelişmelere daha öngörülü yaklaşabiliyorlar. Kaldı ki bu politikacı, kendi çıkarlarının aleyhine olan ciddiyetine işaret ediyor. Ama bunu yaparken, gerçeği de itiraf etmek zorunda kalıyor.

Diğer bir husus ise, değişen dünya koşullarında TC'nin içinde bulunduğu çelişkili durumdur. TC'nin şimdiye dek bir meta gibi pazarladığı stratejik yanı giderek aşınıyor. Bu anlamda, kendine bir yer arayışı içinde. Fakat, içte de kendisi için varlık-yokluk anlamına gelen Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi var. Bırakalım uygulamada yumuşamayı, ard arda uygulamaya koyduğu yeni soykırım kanunlarıyla ulusal kurtuluş mücadelemizin tamamen bastırılması, imha edilmesi veya en azından sınırlandırılmasını amaçlıyor. Bunun için gözükara bir terör uyguluyor. TC, bu haliyle dışta kendisine yer edinemiyor. Bizzat müttefiği olan sözkonusu emperyalist yönetimler, TC'yi bu haliyle savunma ve korumada zorlanıyorlar. Bu nedenle, parlamentolarında sorunu tartışmaktan tutalım, sadece bir takım taleplerle sınırlı da olsa bir dizi protesto ve karşıt karara varan baskı yöntemlerine başvuruyorlar.

Avrupa'nın Kürt sorununda savunduğu "alternatif" çözüm, bugün sömürgeciliğin ve faşizmin suç ortağı, işbirlikçisi SHP tarafından dile getiriliyor. Bizzat Brüksel gibi NATO merkezlerinde hazırlanan *"Kürt Raporu"*, SHP patentiyle ilan ediliyor. Bu plan özet olarak, radikal devrimci hareketi bastırma ve reformlarla satın almayı içeriyor.

Önümüzdeki dönemde de Kürdistan sorunu kendisini daha fazla dayatacaktır. Bu durum, bir yandan uluslararası kamuoyunda mücadelemize dost çevrelerin sayısını arttıracak, diğer yandan da TC'yi teşhir ve tecrit yoluyla kuşatma altına alacaktır. Böyle bir çalışmadan istenen sonucu almak için ilerici-demokrat çevreler ve genelde kamuoyu içinde ilişki geliştirmek önemlidir. Yoksa ilkel-milliyetçilerin ya da küçük-burjuva reformistlerin şu ana kadar yaptığı gibi üstte birkaç ilişki geliştirmek, bağımlılığa ve giderek şu veya bu gücün yedeği olmaya götürür. Ki böyle bir durum da, Kürdistan ulusal bağımsızlık ve özgürlük politikası ve mücadelesiyle taban tabana zıttır.

"PKK'nin direniş eylemlerinin kabul gördüğü ve desteklendiğini düşünüyorum"

F. Almanya Yeşiller Partisi milletvekili ***Angelika Beer,*** *bir grup Alman gazeteciyle birlikte 12-20 Ağustos tarihleri arasında Kuzey-Batı Kürdistan'daydı. Orada halkın çeşitli kesimlerinden pekçok kişiyle görüştü, birçok şehirde incelemelerde bulundu.*

Angelika Beer, F. Almanya'ya döndükten sonra, 22 Ağustos 1990 tarihinde Bonn'da, 20'nin üzerinde gazetecinin katıldığı bir basın toplantısıyla Kürdistan'daki mevcut duruma ilişkin gözlem ve düşüncelerini aktardı. Ayrıca Türk devletinin Kürdistan'daki göçertme, katliam, köy yakma vb. uygulamalarıyla F. Almanya devletinin Türk sömürgeciliğine sunduğu desteğin Kürdistan halkına ve ulusal kurtuluş mücadelesine karşı nasıl kullanıldığına dikkat çekerek, TC'ye yapılan askeri ekonomik ve politik yardımların hemen durdurulması çağrısında bulundu.

Angelika Beer'in düzenlediği basın toplantısına ***Berxwedan Muhabiri*** *de katıldı. Toplantı sonrasında kendisiyle Kürdistan gezisine ilişkin bir röportaj yaptı. Muhabirimizin yaptığı röportajı yayınlıyoruz:*

Berxwedan: ***Kürdistan'a yaptığınız yeni gezinizi, Mayıs ayındaki gezinizle kıyaslarsanız, TC uygulamaları ve Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin gelişimi hakkında yeni neler söyleyebilirsiniz?***

A. Beer: Bu yılın Mayıs ayındaki durum ile günümüzdeki durum arasında farklı olan nedir? Mayıs ayında, Türk devletinin Kürt halkına karşı devlet terörünü meşrulaştıran uygulamaları, yani özellikle 413 nolu kararname ile başarılı olduğunu düşünmüştük. Yurtdışındaki basında yazılar çıkmaz oldu. Kararnameye uymayan gazetecilere karşı davalar vardı sadece. Ancak şu anda öyle bir durum gelişmiş ki, burada özellikle İsmail Beşikçi'den bahsetmek isterim. Kendisi bütün baskılara, sürekli tutuklanma ve ceza almalara rağmen, kendi pozisyonunu net bir biçimde ortaya koyma kararlılığına cesurca devam etti. Ve bu çerçevede, Kürt direnişi ve Kürt kimliği hakkındaki her türlü haberi bastırma çabaları iflas etti. Yani 413 nolu kararnamenin bu yönü iflas etti.

Irak-Kuveyt çelişkisi, hiç şüphesiz Kürt halkının bu yönlü gelişimi için bir geri adımdır. Çünkü Türk devleti, batılı devletler topluluğuna bağlılık temelinde bu çelişkiyi, kendi ülkesindeki çatışmayı bastırmak ve üzerine yürümek için kullanmaya çalışıyor. Bu demektir ki, özel timlerin operasyonlarını sürdürmesi vb. yoğun insan hakları ihlallerine karşı uluslararası düzeyde eleştirinin gelmeyeceğinden emindir. Ki bu da yeni bir şey olmamasına rağmen, bir problemdir. Bu, uluslararası çalışmalar ve Kürt halkı ile dayanışma çalışmaları açısından zorlaştırıcı bir etken olacak. Kanımca, burada yaşanan durumlar hakkında kamuoyu yaratma çalışmalarında asıl sorumluluk, politikacılar ve bilgi alma olanağına sahip insanlarındır.

Direnişin gelişmesi konusuna gelince: Gerçi her gün çok yoğun eylemler olmuyor, ama kitleler içinde *"Bizim kaybedecek hiç bir şeyimiz kalmadı. Sorunu kendi elimizle çözeceğiz"* düşüncesi ve tutumu daha da gelişmiş durumda. Köylerdeki örgütlenme de bu temelde devam ediyor. Bizzat Turgut Özal'ın emriyle sindirme, bastırma çabalarına rağmen, örneğin silahlı mücadelenin başlatılmasının yıldönümü olan 15 Ağustos haftası içinde çok çeşitli boyutlarda ve biçimlerde eylemler gelişti. Askeri hedeflere yönelik çok çeşitli eylemler oldu.

Dışardan herhangi bir desteğin gelmeyeceği çok iyi bilindiği için kitleler içinde örgütlenmek gerektiği bilincinin geliştiği, Kürdistan İşçi Partisi-PKK'nin direniş eylemlerinin kabul gördüğü ve desteklendiğini düşünüyorum. Sorunu çözmek Kürtlerin kendi işidir ve gerçekten de bunu yapıyorlar.

Berxwedan: ***Türk devleti, bu gezinizde size somut olarak ne tür engeller çıkardı?***

A. Beer: İlk somut engel; bölgeyi gezme, siyasi tutuklular ve özellikle de tutuklu gazetecilerle, süper vali ile görüşme ve kamplardaki Iraklı Kürt mültecileri ziyaret etme istemimi içeren dilekçemin reddedilmesiydi. Gerekçe olarak, bölgedeki "Olağanüstü Hal" uygulaması gösterildi. Türk Dışişleri Bakanlığı bana, özel görüşmelerimin de izne bağlı olduğunu bildirdi. Bu, Federal Almanya'dan gelen misafirlerin temel haklarına ve seyahat özgürlüklerine karşı yoğun bir müdahaledir. Ve bu, aslında Türk devletinin savunmada olduğunu gösterir. Kürdistan'da herhangi bir biçimde siyasi tepki gösterme olanağından TC yoksundur. Aklına sadece baskıları ve güvenlik önlemlerini arttırmak geliyor. Ki bunlar da, siyasi çözüm içermiyor, sadece durumun daha da gerginleşmesine yol açıyor.

Irak ile ortaya çıkan durum nedeniyle Irak sınırına kadar sorunsuz gelebildik. Bunu beklememiştik. Orada üç-dört gün boyunca bilgi toplayabildik. Yollardaki polis-asker barikatlarını çeşitli gerekçelerle aşabildik. Böylece, kaymakamlığa yönelik eylemin olduğu Uludere'ye ulaştık. Ancak Diyarbakır'a döndüğümüzde seyahat özgürlüğümüz kesin olarak son buldu. Etrafımızda her türlü ilişkiyi engelleyen tam altı tane güvenlik görevlisi dolaşıyordu. Bu, konuşacağımız insanları tehlikeye sokma anlamına geliyordu. Hareket etmekten değil, konuştuğumuz insanlara yeniden baskı uygulanacağından çekindik. Diyarbakır'daki durum oldukça gergindi. Bu kişiler, uçağa bindiğim ana kadar yanımızdan ayrılmadılar. Dolayısıyla hiç bir şey mümkün olmadı. Buna rağmen kamp temsilcileri ile görüşebildik. Böylece de kamplardaki güncel durum hakkında bilgi aldık. Kanımca en önemlisi de buydu.

Berxwedan: ***Irak'a karşı uygulanan ambargo bölgedeki insanları nasıl etkiliyor?***

A. Beer: Bir ülkeye karşı böylesi uluslararası yaptırımlardan, başta kendi geçimlerini sadece ticaret ile sağlayan bölge insanları -ki bunlar da T. Kürdistan'ındaki Kürt halkıdır- etkilenmektedir. Sınır trafiği durduğu için, şu anda hemen hemen tüm dükkanlar kapanmış durumda. Yani petrol tankerleri gelmiyor artık. Bu da, ekonomik darboğazın derinleşmesine yol açıyor. Ayrıca, para kazanmak için kredi ile alınan kamyonlar da işlemiyor, dolayısıyla halk için bir değeri de kalmıyor. Dışarıdan, özellikle de Türkiye'den yardım beklenemez zaten. Türkiye için bir taşla iki kuş vurmak budur. Yani, Kürdistan'daki alt yapının dağıtılmasını başarıyor, hem de kendi ellerini direkt kirletmeden. Çünkü ambargo, bunu kendiliğinden başarıyor. Onun için de biz federal hükümetten ve diğer Avrupa devletlerinden Türkiye'nin Güneydoğusu, yani Kürdistan'daki halk için alt yapıyı destekleyecek bir fon oluşturmalarını talep ediyoruz.

Berxwedan: ***Seyahatiniz sırasında ARGK'nin eylemlerine tanık oldunuz mu?***

A. Beer: Hayır. Sadece bir seferinde ya eylem öncesinde ya da sonrasında olay yerindeydik. Bir gece Şırnak'taki otelimize dönmek istedik. "Geceleri tehlikeli olur" diye, askerler bizi engellemeye çalıştı. Daha sonra bize askeri koruma verilmesini zor önleyebildik. Çünkü bu, gerçekten tehlikeli olurdu. Uzun tartışmalar ve münakaşalar sonucu bir saat sonra otelimize dönebildik. Ayrılmamızdan kısa süre sonra orada askeri çatışma çıkmış, bizim bundan heberimiz olmadı. Ancak gelişen eylemler hakkında sürekli anında bilgilendiriliyorduk.

Berxwedan: ***Avrupa'daki bazı Kürt, Türk ve hatta Alman örgütleri, PKK'nin kitle desteğinden yoksun olduğunu iddia ediyorlar. Siz kendi kıt olanaklarınızla da olsa birkaç kez Kürdistan'ı gezdiniz, gördünüz. Bu konuda ne diyorsunuz.***

A. Beer: Bu iddialar kesin olarak yanlıştır. Ancak bunun yanlış veya eksik bilgilenme sonucu mu, yoksa siyasi bir tavır olarak mı yapılıp yapılmadığına bakmak gerekir. Benim Kürdistan'a yaptığım son ziyaretlerde ve avukatlarla, halkla, grev ve kepenk kapatma eylemlerine katılanlarla yaptığım konuşmalarda PKK'nin kitleler içinde büyük bir desteğe sahip olduğu kesin olarak ortaya çıkıyordu. Türk devletinin baskı aygıtı gözönüne getirilirse, PKK'nin, bu destek olmaksızın şimdi hareket ettiği gibi rahatça hareket edemeyeceği ortada. Gerçekleştirilen bütün eylemler, sadece halkın desteği ile mümkün. Bu da eylemlerinin halk tarafından kabul gördüğünü ispatlıyor. PKK'nin, Kürdistan'da kaybedilecek hiç bir şeyin kalmadığı, kendini savunmak ve orduya silahlı mücadeleyle yanıt vermek gerektiği görüşü, kitleler tarafından da benimseniyor. Direnişe kadın ve çocuklar da katılmış durumda zaten.

Benim şu anda önemli gördüğüm sorun, Körfez krizi çerçevesinde Kürt örgütlerinin birbirlerine karşı kullanılma sorunudur. Aslında bunu en başta Kürt örgütlerinin kendi aralarında tartışmaları gerekir. Birbirine zıt çıkarların Kürt cephesini böldüğünü daha önce de yaşamıştık. Bu olmamalı. Kürt halkının yok edilmesi konusunda varolan uluslararası çıkar birliğine karşı, birlikte direnişe ihtiyaç var. Ve bu kararlıca dile getirilmeli. Çünkü Kürdistan'ı kökten yoketme gibi kötü bir denemeye girişebilirler.

Berxwedan: ***Türkiye'deki parlamento içi ve dışı muhalefette herhangi yeni bir değişiklik görebildiniz mi?***

A. Beer: Parlamenter muhalefet, gelişmeler karşısında haddinden fazla geri kalmaktadır. Aslında burada bir ayrım yapmak isterdim, çünkü istisnalar da var. Ancak genel olarak Mayıs ayındaki durumun halen sürdüğünü söylemek gerekiyor. Yani, "Milli Mutabakat"a dayanan 413 nolu kararnameyi savunan ve ardından uygulanan tüm baskıları onaylayan anlayış parlamentodaki tüm fraksiyonlarda hakim olan anlayıştır. Ki son köy yakmalar, köy boşaltmalar, köylülerin zoraki iskan edilmeleri gibi uygulamalara karşı tek ses yok, kararnamelere saldırılmıyor.

Bu nedenle de istisnalardan söz etmek istiyorum. Çünkü partilerince gerçekten müdahale edilmedikçe, bunları inandırıcı bulmuyorum.

Bunun dışında bu durumları kamuoyuna duyurmaya çalışan geniş bir muhalefet vardır. Bunlar, özellikle yabancı heyetlerle görüşmeye de hazır. Bu noktada yabancı heyetlerin bilgi toplamak için bu olanaklardan yararlanmaları gerekiyor. Türkiye ve Kürdistan'daki sol ile uluslararası bir çalışma olmalı. Bunun içinde başta İsmail Beşikçi gibi insanları görüyorum. Ya da mevcut durumu açıkça sorgulayan, kamuoyu çalışması yürüten ve bu yüzden susturulmak istenen gazetecileri görüyorum.

Berxwedan: ***Siz Kürdistan'da olduğunuz dönemde Türk basınında 500 GSG-9 elemanının bölgeye gönderildiği biçiminde haberler çıktı. Bir çok kez bu alandaki Türk-Alman işbirliğine karşı çıktınız, parlamentoda önergeler verdiniz. Sizce Körfez krizi nedeniyle TC'nin daha fazla destek alma tehlikesi yok mu?***

A. Beer: Başta Tercüman'da Diyarbakır'a giden 500 GSG-9 elemanına ilişkin yayınlanan habere değinmek istiyorum. Şimdi elimizde iki kaynaktan alınan ve birbirleriyle çelişen iki bilgi var. Bir tarafta devlet yanlısı ve bölgeden iyi haber veren Tercüman var. O, bu tür haberleri boş yere yayınlamaz. Diğeri ise federal hükümetin araştırmasıdır. Federal hükümet, bu haberi kesinlikle yalanladı. Bazı elemanların tek tek izinlerini geçirmek için bölgede bulunabileceği, ama bunların da olmadığı söylenmekte. GSG-9'un harekete geçirilebilecek 400 elemanı gerçekten de yok. Ancak GSG-9 özel timleri bölgeye gönderilmiş olabilir. Vurucu bir tim oluşturmak için illa da GSG-9 elemanına zaten gerek de yok. Bence, bu haberin ardında gerçekten bir şeyler var, ancak kesin bilgi yok elimizde.

İkinci sorunuza gelince: Bu güne kadar askeri yardım ve Kürt halkına karşı uygulanan baskıya fazla bir eleştiri olmadığı için, Türkiye'nin ortaya çıkan durumdan yararlanması ve daha fazla askeri yardım alarak Kürt halkına baskı uygulaması tehlikesini görüyorum. Bunu, ekonomik zararları göze alarak Irak'a karşı çıkmanın bedeli olarak istiyor. Ama işin ilginç yanı F. Almanya'nın sadece Türkiye'ye değil, Irak'a da GSG-9 eğitimi vermiş olmasıdır. Bu konuya ilişkin ilk bilgiler şimdi ortaya çıktı. Bizim bu konuda acilen yapmamız gereken ilk iş, başta bu tür desteklerin kesilmesi için parlamenter girişimlerde bulunarak kamuoyu yaratmaktır. Ancak bence bu yetmez. F. Almanya'daki sol güçler, insan hakları kuruluşları ve de diğer partiler bu sorumluluğu tartışmalıdırlar. Yoksa korkarım, çatışma daha da tırmanır. Bu biraz karamsar gibi gelebilir. Ancak durum böyle ve kendimizi kandırmamıza gerek yok. Bu demektir ki, Kürt halkının katledilmesinde F. Alman politikasının sorumluluğunu teşhir etmeliyiz. Ve de Irak krizi çerçevesinde olacak herşeydeki sorumluluğu ortaya koymalıyız.

Berxwedan: ***Kriz öncesi dönemde Irak'ın kimyasal silahlara sahip olmasında Alman firmaların sorumlu olduğu iddia ediliyordu. Şimdi krizin ortaya çıkmasıyla birlikte bu iddialar da doğrulanmaya başlandı ve yaygara koparılıyor. Oysa durum çok önceleri de biliniyordu ve hiç kimse ses çıkarmıyordu. Bu ikili ölçüyü nasıl değerlendiriyorsunuz?***

A. Beer: Evet, bu yüzden de günümüzde Saddam Hüseyin'in katliamcı rejimine karşı yapılan uluslararası kınama, hiç mi hiç inandırıcı değildir zaten. Veriler yıllardan beri biliniyor. Firmalar yıllardan beri biliniyor. Buna

Devamı 23. sayfada

15 Ağustos Atılımını daha yüce ve soylu atılımlara gerekçe yapalım!

15 Ağustos Atılımı, ülkemizde yeniden dirilişin adı oldu. Halk olarak kişiliğimizi ve kimliğimizi bilince çıkarmamız bu Atılım'ın süreklileştirilerek boyutlandırılmasıyla sağlandı. Ve halkımızın kuruyan yaşam damarlarına kan pompaladı.

Bu Atılım'ı yeni atılımlarla besleyip özgür bir geleceğe ulaşmanın yolu da bu kutsal mirasın bilince çıkarılması ve geleneğin yaşatılmasıyla mümkün olacaktır.

O halde; kalbimizle, bilincimizle, dilimizle, ellerimizle, gücümüzle... tüm varlığımızla bu Atılım'a sahip çıkalım, yaşatalım; daha yüce ve soylu atılımlara gerekçe yapalım!

Ceyhan Cezaevindeki savaş esirleri:

M. S. Çürükkaya, M. Karasu, İ. Baykal, İ. Güler, Ş. Tabcu, S. Günyeli, B. Kavak, Z. Tak, R. Ödemiş, M. Çiftkuş, Y. Uzun, A. Y. Kaya, S. Ağaç, A. Sevgat, A. Doğanay, F. Yetkin, H. Kırık, S. Korkmaz, A. Akçay, H. Akteke, C. Açıkça, H. Karakuş, A. S. Tektaş, H. Makal, H. Bildirici, M. Değer, F. Yiğit, A. Paydaş, A. Kılıç, İ. Kasakolu, A. Atım, H. Benek, M. Soğan, M. Bakay, O. Yıldırım, M. Tanboğa, R. Güzel, C. Koyukan, F. Özgür, C. Süsün, M. Tanrıkulu

* * *

"Gün, MAHSUM ruhuyla kuşanma günüdür..."

Bugün halkımız, yaklaşan **Ulusal Başkaldırı Bayramı**'na bahar seli gibi dalga dalga, engel tanımadan akıyor. Bu heybetli akış, düşmanı yandan çevirip, onu dehşet, panik ve telaş içine sokuyor. Yüreğine inen bu korkuyla vahşetini kudurganlık düzeyine çıkaran düşman, gelişip güçlenerek biraz daha olgunlaşan başkaldırı hareketimiz karşısında içte ve dışta tam bir acz ve çıkmazı yaşıyor. Halkımızın nefesi ensesini yaktıkça, o da yakıp yıkıyor, ecdadından aldığı bu iğrenç karakterini pervasız ve hayasızca konuşturuyor.

Ama kâr etmez artık, kudursa da vahşeti. Bu kutsal günde atılan diriliş tohumları filizlenip dağda, ovada, kentte, kırda, kısacası her alanda çiçeklenmiş; halkımızın soylu yüreğinde önüne geçilmez bir özgürlük ateşine dönüşmüştür.

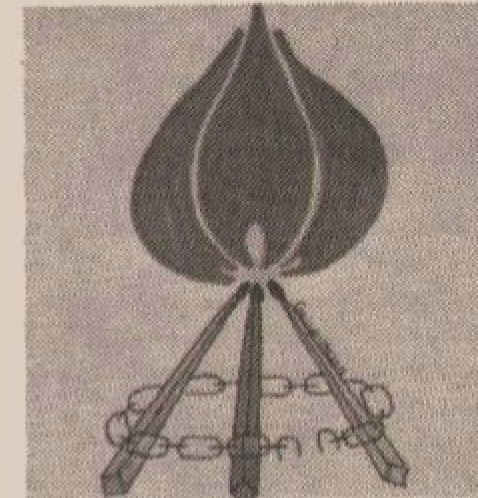
Bu **Ulusal Kahramanlık Günü**'ne, bir ağaçtan koskoca bir ormana vardık. Halkımızın nehirlerden denizlere ulaştığı, **MAHSUM** ruhu ve bilinciyle kenetlenip bükülmez çelikten bir iradeye dönüştüğü bu günde her zamankinden daha inançlı, daha kararlı, gururlu ve mutluyuz.

Gün, yetkinleşme, er meydanına daha bilinçli ve donanımlı atılma günüdür. Gün, **MAHSUM** ruhuyla kuşanma, verilen onur sözümüzün eri olma günüdür. Ve gün, kişiliğimizdeki ayrık otlarına, Partimiz saflarında tahammülü olmayan ikircikliğe, yılgınlık, korkaklık, bölücülük, teslimiyet ve ihanete **Ölüm Günüdür.**

İşte bu bilinç ve duygularla **Ulusal Kahramanlık ve Başkaldırı Bayramımız** hepimize, Partimize, Başkanımıza ve halkımıza kutlu olsun!

Sizleri, tüm Partimizi ve Değerli Başkanımızı en sıcak sevgi ve saygılarımızla selamlıyor, üstün başarılar diliyoruz.

9. ve 13. koğuşlar adına:
A. Aktaş, Y. Onat, A. Poyraz, S. Üçlü, H. Altun, F. Kav. M. Çelik, A. Yavuz

15 Ağustos'la Kıvançlıyız

Halkımızın sadece özgürlüğü için değil, varlığını korumak için de başka hiç bir seçeneğinin olmadığı bir dönemde yapılan **15 Ağustos Atılımı**'nı selamlıyor; bu soylu insan emeğinin büyük zaferinin 6. yılında ona sahip çıkacağımızı, halkımızın sahip çıktığına sadece inandığımızı belirtmiyoruz; bir gerçeğe dönüştüğünü de kıvançla vurguluyoruz.

M. C. Yüce, S. Cansız, D. A. Küçük, S. Aydınlık, B. Çiftçi, M. E. Keskin, Ş. Çiçek, S. Şimşek, M. S. Akalın, M. Karakuş, H. Kankılıç, E. İdin, S. Karakoç, H. Yavaş, M. Çimen, C. Özalp, C. Şerik, A. Yokuş, M. Takır, M. E. Gökdemir, U. Kayaalp, S. Baymış, R. Mamyak, A. Özbey, K. Tepeli, A. K. Şahin, C. Aktaş, A. Doluk, M. Cengiz

Çanakkale Cezaevi

Sevgili Meral

15 Ağustos'un yıldönümünde bütün arkadaşları saygı ve sevgiyle selamlıyorum. Şehitleri minetle anıyorum. Bütün arkadaşları kutluyorum. Hepinizi sevgiyle kucaklarım.

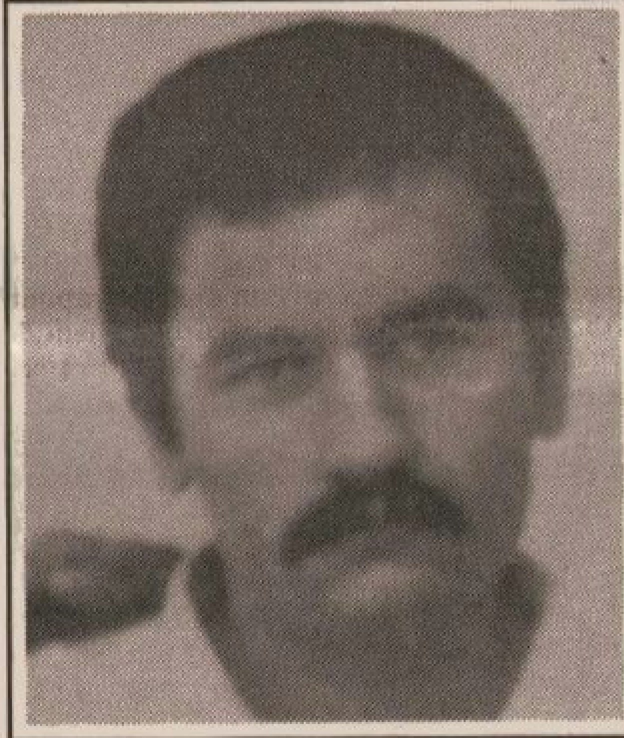
Bu duygularımı bütün arkadaşlara iletmeni diliyorum.

İsmail Beşikçi
Ankara, 2.8.1990

"Vuruşları, gerilla kadar keskin ve öldürücü, onun kadar sonuç alıcı ve yaşatıcı..."

...Ve sonra
diz bağları çözüldü
elinden kırbacı düştü
diz çöktü
diz çöktü direncimize vahşet
diz çöktü ihanet...

Son soluklarına, son kalp vuruşlarına kadar direndiler. Zafere olan inançları tamdı. Gözlerindeki parıltı ve yüzlerine oturan gülümseyiş, sözlerindeki kesinlik ve kararlılık kavganın yiğitlik ve güzelliklerle dolu özünü yansıtıyordu. **Mazlumları, Hayrileri, Kemalleri, Delilleri** tanımışlardı. Savaşmasını biliyorlardı. **"Ölümlerden yeni yaşamlar yaratma"** içtenlikleri, müthiş güzellikte yürek yangınlarını tutuşturmuştu. Geleceğe, özgürlüğe, insanca yaşama olan özlemleri, zafere olan inançları kadar büyüktü, yüceydi. Bu yücelik, onları, zulmü yerle bir eden, en yüce insanlık, halk ve devrim değerlerini yaşatan kitlesel fırtınaların nefer başları yapmıştı. Vuruşları, gerilla kadar keskin ve öldürücü, onun kadar sonuç alıcı ve yaşatıcıydı. Vuruşlarıyla, Ninova surlarına yüklenen koçbaşları gibi zulme, baskı ve işkenceye diz çöktürmüş, halklara cennetin kapılarını kapayarak cehenennem ateşi taşıyan Dehakların başını vurmuştu...

Bu bir efsane değildi. Başkaldıran, ayağa kalkan halkımızın gerçekliğiydi. Çağdaş, Kawaların, çağdaş Spartaküslerin, Brunoların nefesi, yüreği, direnci; kölelikten kurtulma, özgürleşme isteminin dile gelişi ve savaşıydı. Bu savaş, bu onurlu kavga zindanlarda kesintisiz olarak sürdü. Parti, halk ve insanlık değerlerini yaşatma kavgasında olanlar, zulmün çıplak ve keskin yüzüne aldırmadan savaştı, yürüdü. Kavgadan kaçmadı. Şehitlerin yarattığı onur ve insanlık mevzilerine yerleşerek, zindan zindan, hücre hücre, yürek yürek direndi, karşı koydu. Yürekleri ve dirençleri kadar yaşamları da **Özgür İnsanlık Cumhuriyeti**'nin onurunu, sıcaklığını taşıyordu. Bu sıcaklık, **"Ağustos sıcağı"** kadar yakıcıydı, onun kadar yiğit ve tarihseldi. Bu sıcaklık, baskı, işkence, sürgün, açlık ve ölümlerle dolu olan direnme savaşında acı ve zorlukları göğüsleyen, ölümü gülerek, severek karşılayan şahadet sıcaklığıydı. Temmuz-Ağustos'du, **Hüseyin Hüsnü EROĞLU** ve **Mehmet YALÇINKAYA** yoldaşların boyun eğmeyen, teslimiyet ve ihaneti kabullenmeyen direnciydi.

Evet Onlar, son nefeslerine, son kalp vuruşlarına kadar direndiler.

Hüseyin, Eskişehir Özel Tip'in ölüm koridorlarında avurtları çökmüş, siyah kıvırcık saç ve sakalları uzamış, elinde sigarası, Munzur kadar coşkun ve umut dolu gözleriyle daracık penceredeen ufukta kızıllaşan güneşin ilk ışıklarını seyrederken, dilinden dökülerek yürekleri, mevzileri dolduran sözcüklerle, **"... bu kez düşmanı mahvedeceğiz; herşeyi, tüm haklarımızı alacağız... Ölümler pahasına da olsa bu direnişi bırakmayacağız..."** diyordu.

Evet Onların şahadetleri pahasına direniş bırakılmadı. **Hüseyin** ve **Mehmetler** zaferi, inançla göğüsledi. Ve **Hüseyinler** doğan güneşle birlikte yükseliyordu. Halklara gülerek yükselen güneş, Temmuz-Ağustos sıcaklığıyla ülke topraklarımızı aydınlatarak bereketlendirirken, şehitlerimiz halkımıza yeni bir yaşamı müjdeliyordu.

Bugün 2 Ağustos. Onların, aramızdan ayrılışının değil; tüm umutları, tüm özlemleri, tüm yürekleri, bilinçleri ve dirençleriyle kavgaya daha bir atılım ve coşkunlukla katılışlarının, büyük emek kahramanlığıyla şahadete ulaşmalarının 1. yıldönümü... Bugün onlara layık olmanın, mücadeleci anılarını yaşatmanın, kavgayı her alanda, her düzeyde yükseltmenin onuru ve sıcaklığı içindeyiz. Arıya bağlılık bilincinin müthiş savaştırıcı, yetkinleştirici, zulmü kahredici özü, zaferin, doğru-devrimci gelişmenin teminatı olarak siyasal kişiliğimizi eğitiyor. Aydınlık ortamlarda gizlenmek, karanlık ve çirkinliklerle barışık yaşamak olası değildir. Bu ortamda karanlıklar, geri, son derece yetmez, yanılgılı özellikler savunulamaz. Bu aydınlık ortamda halkımızın sahiplenerek yükselttiği ulusal ve sınıfsal kurtuluş mücadelesi, bu mücadeleye ruh veren zılgıtlar, çığlıklar, öfkeli haykırışlar halkımızın kendine ve insanlığa karşı özeleştirisi olduğu gibi, sürece doğru giremeyen, siyasal-toplumsal gelişmeler karşısında duyarlı davranmayan, ortaya çıkan ihtiyaç temelinde kendini yenilemeyen, süreci daha çok geriden izleyen, ancak halkımızın ortaya çıkardığı ve evrensel içerik taşıyan ulusal direniş kültürü ve değerlerinin bol bol "edebiyatı"nı yapan, onu siyasal bir meta olarak gören ve bu anlamda değerlere karşı son derece, yanlış, dağıtıcı bir tutum içinde olanlara dönük bir eleştiridir. Bu, kesinlikle böyledir.

Halkımızın büyük emek, can ve kan vererek ortaya çıkardığı değerleri sahiplenmek ve bunun kavgasını yürütmek lafla olmaz. Ajitatif, coşturucu vurgularla birilerine devrimci ödev ve sorumlulukları hatırlatmak(!), ama kendini sürekli sürecin dışında tutmak en kötü tarzda bir ikiyüzlülük olduğu gibi, tasfiyeci, dağıtıcı üslubu konuşturma, kendini en geri ilişkiler içinde tutmadır. Ve bunu yapanlar da son derece tehlikeli tiplerdir. Devrimi, devrimin savaştırıcı coşkusunu kişiliklerine sindiremeyenler, gerçek anlamda halk ve devrim adamı olamazlar.

(...)

Bu şahadet anı, bunları vurgulama ihtiyacını doğurdu. Biz bu günleri dolu dolu yaşıyoruz. Gerçekten de şahadetlerinin anlamı çok derin ve bunu iyi kavramak, özümsemek gerek. Şahadet bir yaşam olayıdır. Gelecektir. Şahadet, direnişin, insanlığın doruğu, tüm doğru-devrimci özelliklerin toplanması, militan savaşımıdır. Olaya, basit bir "ölüm" olayı olarak yaklaşmak yanlıştır, yanılgılıdır. Şahadetin emredici, yol gösterici özelliği bizi son derece etkiliyor, harekete geçiriyor. Yanlış ve yanılgılarımızla savaş içindeyiz. Yenilenme, güçlenme, sürece daha güçlü bir kişilik ve pratikle girme kesintisiz uğraşımızdır. Ve ortaya çıkan başarıların temelinde de bu gerçeklik var.

Hüseyinleri, Mehmetleri sevgi ve minnetle anarken, tümünüzün büyük atılım gününü kutluyorum.

Şamil BATMAZ
1 Ağustos 1990

Okuyucunun Kaleminden

Açıklama;

Gazetemizin 15 Nisan 1990 tarihli 99. sayısında ANAP milletvekili Nurettin Yılmaz'la ilgili bir okuyucu mektubu yayınlamıştık. Bu yayınımız üzerinden çok süre geçmeden Mardin'den yazıldığı iddia edilen, fakat Ankara'dan postaya verilmiş olan ve A. K. imzasını kullanan bir cevap mektubu aldık. Değerlendirmesini önceki yazımızı da okuyan okuyucularımıza bırakarak bu cevap mektubunu hiç bir cümlesini değiştirmeden aynen yayınlıyoruz.

Berxwedan

Berxwedan Gazetesi Yazı Kuruluna!

Berxwedan derginizi ve ayriyetten diğer bütün yayın organlarınızı hemen hemen hepsini okuyoruz. Bu mektubu, bütün diğer Cizreli ve yöre halkı adına yazmayı bir borç biliyor ve diğer arkadaşlarla birlikte bu mektubu size yolluyoruz. Yöre halkı olarak hepimiz, kimisi maddi, kimileri de bir fiil bu davanın içindeyiz. Bütün kurtuluş savaşlarında olumsuzluklar ve hatalar olabilir ve kişiler hata işleyebilirler. Önemli olan, bu hataların farkına varılması ve yapılan bu yanlışlıkların düzeltilmesidir. Hatadan ders çıkarılmadığı müddetçe, hepimiz yenilgiye mahkum olacağız. Biz mücadelede, sağlam bir istihbarata dayanmadan kişiler hakkında söylediğimiz asılsız iddialar, bizleri her zaman mağlubiyete teslim edecek, kitlelerin desteğini kaybettirecek ve sizlerin de bir çırpıda ve rahatça söyleyebildiğiniz "namussuzların" ekmeğine yağ sürmekten başka bir şey olmayacaktır. Kişileri; yıllarca verdikleri onurlu ve şerefli mücadelelerini bir kenara atarak ve bütün geçmişlerine bir sünger çekerek, yanlış bir değerlendirme sonucu ve yanlış anlama sonucu, insanları lekeleyemezsiniz ve hatta bu kişinin sadece şahsi düşünceleri sonucu, insanlara hiç de layık olmayan damgayı vuramazsınız.

Berxwedan gazetenizin 99. sayısında Nurettin Yılmaz'la ilgili yazınızı okudum. Kürdistan'daki namussuzları veya hainleri teşhir etmeniz çok iyi bir şey ama; haksız yere yapılan eleştiriler ve vurulan damgalar bizleri her zaman yanlış yöne sevk edecektir. Adeta, beynimizden vurulmuşa döndük. Çünkü böyle bir insan, derginizde bahsettiğiniz, böyle bir yakıştırmaya hiç layık değildir ve samimi olarak söylüyoruz; çok çok kırıldık ve bu kadar basitçe bir davranış içine girebileceğinizi umut edemiyorduk. Şu anda, konu olan şahsın, cephede öz be öz iki yeğeni vardır. Ankara'daki Newroz kutlamalarına 3 oğlu ve 1 yeğeni katılmış ve bu kutlamalar sonucu 1 yeğeni yakalanmış ve hala Ankara Cezaevinde sömürgecilerin zulüm ve baskısı altındadır. Eğer Nurettin Yılmaz, müsaade etmeseydi, oğulları ve yeğeni böyle bir eyleme katılır mıydı? Veya şöyle diyelim; eğer bu çocuklar, mücadele ahlakını Nurettin Yılmaz'dan almasalardı, böyle bir olaya katılacaklar mıydı? Soruyorum sizlere.

Diyeceksiniz ki, Kürdistan'daki mücadeleye katılan ve destek veren herkes Nurettin Yılmaz'ın yeğeni ve çocukları mı? Hayır. Ama; sizlerinde bildiği gibi; bir mücadele durup dururken, kendi kendine çıkmaz. Yıllarca verilen bir mücadele ve çalışmanın sonucu doğar. Bizler, daha anamızın karnında iken, Nurettin Yılmaz, bu mücadelenin içindeydi, yıllarca zindanlarda çürüdü, eziyet gördü, işkencelere maruz kaldı, ama yılmadı ve hiç bir zaman taviz vermedi. Helsinki'de yaptığı konuşma ve yaptığı çalışmalar sonucu, dünya devletlerine Kürtleri ve Kürdistan'ı tanıttı. Ne çabuk bunları unuttunuz?

Bakınız! Eğer geriye gitseniz ve objektif bir gözlem yapmak isterseniz 15-20 yıl önceki, Güneydoğu Anadolu'da kalan yöre halkına ve şehirlerin bilinç düzeyine bir göz atalım ve şu andaki şehirler arası (veya ilçeler-köyler) bilinç düzeyini bir karşılaştıralım bakalım. Bizler, her çıkan satırınızı defalarca bıkmadan nasıl okuyorsak, kusura bakmayın, sizlerde bu satırlarımızı lütfen iyi okuyun ve iyice değerlendirin.

15-20 yıl önce, bizim buralarda bilinç düzeyi sıfır iken, şu anda %90'lara varmış durumdadır.

Nusaybin'de olan olaylar ve Cizre'de devam eden; destekleme olaylarını biliyorsunuz. Cizre'de onurlu bir mücadele verildi ve bizler yılmadık. Nurettin Yılmaz'da o sırada Nusaybin olayları için gelmişti. Nurettin Yılmaz yaptığı yardımları satırlara döksem dünyanın kağıtları yetmez. Elinden gelen her türlü desteği yaptı ve hep halkın içinde halk ile birlikte omuz-omuzaydı.

İsveç Radyosu'na verdiği demeç için Berxwedan gezetesinde, kendisine, hiç te layık olmadığı bir suçlama getirdiniz. Nusaybin ve Cizre olaylarını en iyi bir şekilde İdil, Silopi, Kızıltepe ve Derik kazaları destekledi. Niye Şırnak, Uludere, Hakkari veya diğer kaza ve iller, Cizre ve diğer ilçeler gibi (Nusaybin, Kızıltepe, İdil, Silopi) mücadele vermedi? Çünkü bu eyleme katılan ilçe halkları daha bilinçliydi ve bu bilinçlerini de hiç kuşkusuz, o yörenin çocuğu olan ve o yörede yıllarca onurlu bir mücadele veren, halk ile bütünleşen ve yıllarca olayların üstüne, gözünü hiç kırpmadan ve korkmadan giden Nurettin Yılmaz'ın çalışmalarına borçludurlar ve bu fikirleri her defasında beynimize aşılayan gene de Nurettin Yılmaz olmuştur ve bu fikirlerin en az %50-60'ını ondan almışlardır. Nurettin Yılmaz'ın milletvekilliği yaptığı bölge ilçelerine bakın! Bir de diğer bölgelere. Beytüşşebap, Şırnak gibi kazalarda binlerce korucu var. Cizre, İdil veya Silopi de hiç korucu var mı? Neden?

Neden? Çünkü, Nurettin Yılmaz, her zaman bizlere yiğitliği, milliyetçiliği ve Kürtlüğü aşılamıştır.

Cizre'deki olaylara gelelim. Nurettin Yılmaz'a bir ithamda (layık olmadığı) bulunduk. Şehitlerimizi toprağa verirken; onları hastahanede alan ailelerine şehitleri teslim eden, şehitleri mezarlığa yüzlerce insanın önünde giden, Nurettin Yılmaz'dan başkası değildi. Bütün devlet güvenlik kuruluşları seferber edip, vatandaşın ezilmemesi için çalışan, Nurettin Yılmaz idi. Mezarlık dönüşü sonucu, şehitlerin evlerine giden ve orada 600-700 kişiye hitap eden Nurettin Yılmaz idi ve bu ziyaret sırasında, orada bulunan topluluktan 3-4 kişi ve kendilerini PKK'nin elemanı ve temsilcisi diye tanıtan ve bilinen şahıslar, Nurettin Yılmaz'a şunu söylediler ve bu isteklerinin bir an evvel yapılmasını istediler. Bütün bu olanlara tanık olduğum ve işin içinde olduğum için bunları sizlere aktarıyorum. Oradaki yetkili şahıslar Nurettin Yılmaz'a şunu söylediler: "Nurettin Bey! Özel timin ilçelerden çekilmesini ve dağlık kesime verilmesini istiyoruz. Çünkü özel tim şehirlerde kaldığı müddetçe, bizim buradaki çalışmalarımızı olumsuz yönde etkilemektedir. Özel timin çalışma alanı dağlardır. Şehirden çıksınlar."

Evet değerli arkadaşlarım!

Ve bunu takip eden diğer gün de, İsveç Radyosu'nun Nurettin Yılmaz'la yaptığı konuşma sırasında, "direktif PKK savaşçılarından" geldiği için Nurettin Yılmaz'da buna istinadan arkadaşlarınızın söylediği cümleleri kullanmak zorunda kalmıştır. Direktif veriyorsunuz ve kişi bunu yerine getiriyor. Arkasından da, o şahsı "namussuzlukla" suçluyorsunuz. Bu mudur taktiriniz. Kürtçe'de bir laf var. Bilmem biliyor musunuz? "Alem dijminê kewe, kew jî dijminê serê xwe ye."

Gerçekten ve samimi olarak söylüyoruz. Kişinin bir hatası için, hemen birden karar vermeyin ve dedikodulara da inanmayın. Kişilerin yıllarca verdikleri mücadeleyi, hemen silip atmaya hakkımız yoktur. Her zaman yapıcı olmalıyız. İnanırmısınız, bu yazıyı okuyan hemen herkes bu suçlamayı kabul etmedi ve bunu Nurettin Yılmaz'ın hak etmediğini söylediler.

Nurettin Yılmaz'ın kullandığı özel tim ile ilgili sözleri, sizin Cizre'deki arkadaşlarınız kendisine demişlerdir. Durum böyle iken, ilk önce oradaki arkadaşlarınızın kulağını çekmeniz gerekir ve özeleştiri vermelerini istemelisiniz.

Bölgemizde yıllardır zavallı vatandaşın kanını döken, haraçlarını alan ve kendilerini sömürten kişiler, ağalar; şu anda korkudan seslerini çıkarmadıkları için, namuslu oldular ama bunun yanında, 30-35 yıldır ulusal kurtuluş mücadelemize, her zaman ve her yerde elinden geldiği kadar destek veren ve hala da mücadelesine devam eden Nurettin Yılmaz suçludur ve kendisini haksız yere lekeliyoruz.

Bizim dileğimiz, bundan sonra haklı eleştiri getirmenizdir. Çok nazik bir dönemdeyiz. Şu an, birlik ve beraberliğe ihtiyacımızan olduğu bir dönemdeyiz. Birbirimize sıkıca sarılmalıyız, suçlular cezalandırılsın elbette! Ama, eğer bunu hak etmiş ise. Bu da, iyice yapılan bir istihbarat sonucu anlaşılır. Şunun, bunun dediğine kulak vererek değil. Dedikodular, bizlerin her zaman yanlışlar yapmamıza sebep olacaktır. İspiyoncular ve kişisel ihtiras sahibi olanlara itibar etmemeliyiz.

Son olarak şunu eklemek istiyoruz. Bizler, sizleri değil, kendimizi destekliyoruz. Kendi halkımız için, vatanımız için mücadele ediyoruz ve mücadelemize devam edeceğiz. Bizleri veya kendimizi böyle şeylerle meşgul etmeyiniz. Kalbimiz, fikrimiz, mücadelemiz birdir. Davamız aynıdır. Dileğimiz bundan sonra böyle şeylerin olmaması ve Nurettin Yılmaz'ın yıllarca vermiş olduğu onurlu mücadeleyi bir tarafa atmamamızdır ve göz ardı etmememizdir. Bir başka sayınız da, Nurettin Yılmaz hakkındaki iyi düşüncelerinizi okumak en büyük isteğimizdir.

Toplumlara, halklara mal olmuş nice insanlar gelir, bugün Kürdistan'da yüzlerce onurlu insanımız Nurettin Yılmaz'ı bir kurtarıcı gibi görüyor ve O'na karşı saygı gösteriyor. 1977 seçimlerinde Kürtçü olduğu gerekçesiyle, CHP'den veto edilen Nurettin Yılmaz, halkının mücadelesinden yılmamış, bağımsız aday olarak seçimlere girmiş ve 37.500 oy almış bir kişidir. Bu yazınızın, bütün bu insanları nasıl yaraladığını artık sizler takdir ediniz. İçimizi yaralayan bu yazınıza karşılık, yaralarımızın sarılması bakımından bu mektubumun yayınlanmasını özellikle rica ediyor, saygılar sunuyoruz.

Bir grup yurtsever ve sempatizanınız adına
A. K / Mardin

---

15 Ağustos, Kürdistan halkına ve ARGK savaşçılarına kutlu olsun!

Şu anda ülkemizde değilsek de, yüreğimiz ve düşüncemiz ARGK ve savaşçı yoldaşlarımızla beraberdir.

Şehitlerimiz, anılarımızda daima yaşayacaktır.

Yurtseverler!

Özgür bir vatan parçasına kavuşmanın yolu; şehitlerin anılarına, kutsal kavgalarına, her türlü zorluğa, baskıya, insanlık dışı işkencelere rağmen gösterdikleri onurlu direnişlerine saygıdan; verilen ulusal bağımsızlık mücadelesine maddi ve manevi katkılarımızdan ve göstereceğimiz fedakarlıktan geçer...

– Yaşasın güçlü 15 Ağustos Atılımı!
– Yaşasın Kürdistan halkının Serihildanı!

Kassel'den bir yurtsever

Stuttgart'ta yapılan ARGK ile dayanışma gecesine sunulan mesaj

Yiğit, fedakar Kürt halkına ve onu bu zor günlerinde yalnız bırakmamayı bir görev bilen dostlarına!

Bir ulusal varoluş bayramına dönüşen 15 Ağustos Şanlı Atılımı'mızın kutlandığı geceye katılan tüm yoldaşlara, dost ve müttefiklere mücadele alanlarından devrimci-intikamcı-kurtuluşçu zafer muştulayıcı selamlarımızı iletiyoruz.

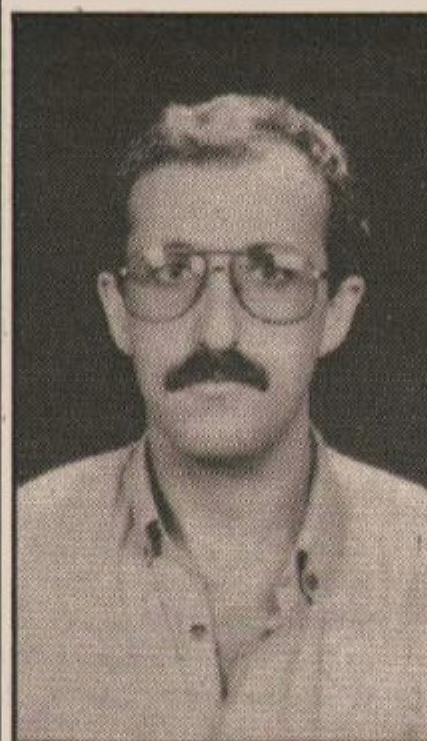
15 Ağustos 1984 Şanlı Atılımı'mızın 6. yıldönümü ve ARGK'nin 7. savaş yılına girişi, tüm Kürdistan halkına ve dünya ilerici insanlığına kutlu olsun!

Bu atılımın yaratılması ve yaşatılmasını kanları pahasına sağlayan şehitlerin anısı önünde bir kez daha saygıyla eğiliyoruz.

15 Ağustos, yeni ve onurlu tarihin şanlı bir sayfasıdır. Çünkü bu atılımda devrimci Kawa'nın gücüyle birleşen Çağdaş KAWA'nın bilinci; Spartaküs'ten beri sürüp gelen Ekim devriminin ruhu, Şeyh Ubeydullah, Şeyh Sait, Seyit Rıza'nın ektiği isyan ve Kürdistan tohumu var. Çünkü bu atılımda çağdaş insanlık değerlerinin korunması, Kürtlük ve Kürdistan gerçeğinin bir daha asla sönmemek üzere hayat bulmasının ruhu var. Çünkü bu atılımda reformist ve her türlü sağ sapma anlayışların mahkum edildiği ve **"Direnmek Yaşamaktır!"** sloganının bayraklaştırıldığı bir gerçek var.

Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin vardığı bu aşama ve kazanılan bu değerlere sahip çıkacağımıza ve bunları tam bağımsız, birleşik, demokratik bir Kürdistan'la taçlandıracağımıza şehitlerin kanı üzerine and içeriz.

ERNK-Marmara Bölge Komitesi

Dalga kıranlar kırıldı
Haykırdı
iki can yoldaş
"Vietnamlaşan" ülke şahlandı
Yüceldi
inancın şanlı bayrağı
Botan'da, Dersim'de
KERBORAN'da

Bağımsızlık ve özgürlük mücadelesinde, her türlü namustan yoksun işbirlikçilerin sayesinde, iki can yoldaşımız daha sömürgeci cellatların kurşun ve bombalarına hedef oldular. Onlar, birer mumdular ve eridiler. Ama erirken de aydınlıklar saçtılar. **Sêx Mahmut TANRIKULU** *ve* **Mehmet CANDAR** *yoldaşların anıları mücadelemize ışık tutacaktır.*

Diyarbakır'dan bir grup yurtsever

YURTSEVER GENÇLİK YIĞINLARINI NASIL ÖRGÜTLEMELİYİZ?

"Gençliğe egemen olan toplumun geleceğine de egemen olur" evrensel belirlemesi, ulusal kurtuluş devrimimizde yurtsever gençlik yığınlarının örgütlenmesinin ve mücadelesinin geliştirilmesinin ivediliğini vurgulamaya ve kavratmaya yetmektedir. Çünkü gençlik, tüm sınıflarla olan bağı, nicel (sayısal) gücü, yurtseverliği, dinamizmi ve mücadeleye olan yatkınlığıyla topluma da mücadeleci bir dinamizm getirir, toplumun emekçi sınıfları ve mücadeleleri arasında birleştirici kayış rolünü oynar.

Devrimci-yurtsever gençliğin, tüm toplumsal ve ulusal kurtuluş devrimlerindeki bu olumlu rolü, ulusal kurtuluş mücadelemizde daha net görülür. Mücadelemizin başlangıcından günümüze kadar gençlik, kadro ve savaşçı olarak ulusal kurtuluş örgütlenmesinin sayısal olarak en kitlesel gücünü oluşturmuştur.

Halk olarak bir örgütlenme seferberliği içindeyiz. Ulusal demokratik örgütlenmeyi tüm halk kesimlerine yaymaya çalışıyoruz. İşte bu örgütlenmede gençlik yığınlarının örgütlenmesi özel bir önem taşır. Bu açıdan **Devrimci-Yurtsever Gençlik Birliği-YXK**'ne tarihi bir rol düşmektedir. Ancak pratiğe baktığımızda gençliğin objektif uygun devrimci konum ve mücadele saflarına akınına rağmen, birlik çalışması gençliğin bu konumuyla önemli çelişki arzetmektedir. Kısa sürede bu çelişkiyi gidermek zorundayız. Okulda, fabrikada, mahallede, köyde gençlikle bağ kuramayan, aralarında örgüt kuramayan, sorunlarına egemen olamayan, gerektiğinde tüm kitlesini eyleme kaldırmayan bir birlik çalışması, dönemin görevleriyle çelişir.

Kaldı ki Türk sömürgeci devleti de boş durmuyor. Kürdistan gençlik yığınlarını ulusal kurtuluş mücadelesinden uzaklaştırmak için gençliğe özgü politikalar uyguluyor. Botan, Dersim, Bingöl, Kars, Mardin vd. alanlardan gençlik uzaklaştırılıyor. Özellikle Botan'da köy gençliği küçük yaşlarda askere çağrılıyor. Sömürgeciler, gençlere "bölgeden gidin de, nereye giderseniz gidin" diyorlar. Bu politika sonucu bazı bölgelerde genç bulmak adeta olanaksız duruma gelmiştir. Örneğin Dersim'de faaliyet gösteren gerilla birimleri, ilişkiye geçecek genç bulmakta oldukça zorlanmaktadırlar. Fiziki baskı ve işkenceler sonucu ülkesinden kovulan gençlik, ya Türkiye şehirlerine ya da Batı Avrupa ülkelerine kaçmaktadır. Sömürgeci TC, gençliği ARGK saflarından uzaklaştırmak için yoğun bir propaganda faaliyeti yürütmektedir. Afişler basılmakta, bildiriler ve pullar dağıtılmaktadır. Bunlarda, PKK'lıların Ermeni olduğu, dışarıdan yönlendirildikleri, gerillaların dinsiz olduğu, aç ve perişan oldukları, birbirini ve ayrılmak isteyenleri vurdukları, halkın namusuna el attıkları vb. şeyler yazılmaktadır. Okul gençliği sistemli faşist ideolojiye tabi tutulmakta, genç beyinler ulusal kurtuluş mücadelesine düşman inkarcı ideolojiyle doldurulmak istenmektedir. Tüm bu uygulamalardan başka Van, Urfa, Adıyaman, Diyarbakır, Batman vb. merkezlerde devlet destekli tarikatlar gençliğe yönelik çalışmaktadır. Sokaklara itilen milyonlarca genç, tv radyo, burjuva gazeteleri vb. araçlarla yozluğa itilmekte, lümpen, ulusal davaya ilgisiz, ajan ve muhbir faaliyetine açık bir gençliğin yetiştirilmesi politikası sürdürülmektedir. Bu politikayla sömürgeciler başarı da elde etmiş, yığınla genci Kürdistan'dan uzaklaştırmış, bir o kadarını da yoz bir ortama itebilmişlerdir. Saydığımız sömürgeci uygulamalar günümüzde de tüm hızıyla sürmektedir.

Ancak, sömürgeci politikanın tüm tahribatına rağmen, uygulamaların delindiğini, gençliğin mücadeleyle doldoğunu ve patlamaya hazır bir volkana dönüştüğünü görüyoruz. Bu sorunun objektif yanıdır. Sorun sömürgeci uygulamaları boşa çıkarmak ve gençliği örgütlü bir yapıya kavuşturmasını bilmektir. Okul gençliğini nasıl örgütleyeceğim, işçi gençlik, aydın gençlik vd. ile nasıl bağ kuracağım, aralarında Birlik'in örgütlerini nasıl kuracağım? vb. İşte Gençlik Birliği'nin cevaplaması ve çözüm bulması gereken sorulardır.

Mücadeleyle bağ kurmayan tek ilçe gençliği kalmamıştır. Ulusal kurtuluş mücadelemiz, halkımızın geleceği ve sömürgeci uygulamalar en fazla gençlik arasında tartışılmaktadır. Her ilçeden ARGK saflarında savaşçılar, savaş esirleri ve şehitler var. Kitlesel eylemlerde gençlik hep en öndedir. 1990 Mart halk ayaklanmalarımız ve Mayıs kitle gösterilerinde gençlik yığınsal olarak yeraldı, yeralmakla da kalmadı eylemlerin başarısı için örgütleyici bir rol oynadı. Hemen hemen tüm şehir ve ilçelerde okullarda, mahallelerde, işyerlerinde ve üniversitelerde geniş gençlik çevrelerimiz var. ARGK saflarında yeralmak gençliğin en büyük tutkusu haline gelmiştir. 12 Eylül faşizminin baskı koşullarında yetişen, tutukluluk ve işkence deneyinden geçen, ayaklanma deneyimi olan bir gençlik potansiyeline sahibiz.

İşte görevin kapsamını da belirleyen gençliğin bu yığınsal olumlu konumudur. Birlik, ne yapıp yapıp kısa sürede örgütlenmesini gençlik yığınlarının içine oturtmalıdır. Kuşkusuz bu örgütlenme sürecinin görevleri çoktur, fakat anlaşılmaz değillerdir.

Hedef her okulu gençliğin bir direniş kalesi haline getirmektir.

Gençliğin en yığınsal bulunduğu alanlar okullardır. Birlik'in önündeki hedef her okulda bir komite kurmak olmalıdır. Tabi ki legal komitelerden bahsetmiyoruz. Köylerde nasıl "Koma-Gel"ler kuruluyorsa, okullarda da benzer karakterde komiteler hedeflenmelidir. Başta buna olanak yoksa da çevreler, temsilcilikler vb. türde örgütler oluşturulabilir. Bu komite ya da benzer karakterdeki birlik örgütlerinin görevi propaganda, okuma çevreleri oluşturma, gençleri ARGK'ye hazırlama, mahallelerde ve işyerlerinde gençliğin örgütlenmesi, bildiri dağıtma, sömürgeci-faşist eğitimi sabote etme, faşist öğretmenleri teşhir etme, yardım toplama vb. olmalıdır.

Eğer istabetli bir yönelim içinde olunursa her okulda dağınık çevrelerin kısa sürede örgütlü çevrelere ve komitelere dönüştürülmesi mümkündür.

Bilindiği gibi gençlik toplumun en dinamik ama o ölçüde de en zaaflı toplumsal kesimidir. Bu bakımdan siyasal düşüncesini ve örgütsel deneyini artırıcı, uyarıcı eğitimin sürekli yapılması gerekmektedir. Özellikle gizli çalışma, ajan faaliyetine karşı önlemler ve tutuklandığında tavrı üzerine eğitimler yapılmalıdır. Birlik program ilkelerinin kavratılması, direniş ve işkence üzerine, komite çalışması, hücre ve çevre çalışması üzerine örgütsel broşürlerin ve talimatların gençliğe sürekli ulaştırılması gerekmektedir.. Burada, bir eğitim yazısında bunların tümünü detaylandırmamızın olanağı yoktur. Eğitimin esasları da pratik içinde edinilir. Fakat bir komite nasıl çalışır, gençliğin özgün görevleri nelerdir, işkencede direniş deneyleri vb. konularda rahatlıkla detaylı talimatlar ve eğitim yazıları hazırlanabilir, çalışma tarzı konusunda gençlik eğitilebilir.

Bir okul nasıl kale haline getirilebilir? İşte okullardaki gençlik örgütlenmesi buna varmayı hedeflemelidir. Okul komiteleri önlerine bunun planlamasını koyuyorlar. Öyle ki, 15 Ağustos, 21 Mart, 1 Mayıs vb. anlamlı günlerin yıldönümlerinde mutlaka yığınsal gösteri yapılabilmeli, sömürgeci uygulama ve katliamlara karşı gençlik yığınsal tepki gösterebilmeli, sömürgecilerin bayram kutlamaları sabote edilebilmeli ve böylesi günlerde sömürgeci-faşist devlet yığınsal olarak protesto edilebilmelidir.

Köylerde kurulan Halk Komiteleri nasıl köy gençliğini ARGK'ye hazırlıyorsa, okul gençliği komitelerinin en önemli görevlerinden biri de okul gençliğini savaşçılığa hazırlamak olmalıdır. Bu amaçla ARGK'nin propagandası yapılmalı, düşmanın ARGK'ye yönelik anti-propagandası çürütülmeli, savaşçı olmanın ürkütücülüğünün aşılması sağlanmalıdır.

Okul komitelerinin okul dernekleriyle karıştırılmaması gerekir. Kürdistan'da okul derneklerinin yurtsever karakteriyle yaşama şansları çok azdır. Ancak gençlik arasında yurtsever propaganda ve örgütlenme oturduğu müddetçe legal dernekler de olabilir ya da bunlardan yararlanılabilir. İlke olarak derneklerden yana olmak gerekir. Fakat bunların kullanılması ustalık ister. İyi kullanılmadı mı illegal yurtsever örgütlenmeyi açığa çıkarır ve tutuklanmalara neden olur. Yine de dernekleri reddetmek gibi sekter bir yaklaşımdan uzak durmalıyız. Gençliğin, bilhassa okul gençliğinin özgün taleplerini dikkate alabilmeliyiz. Çoğu kez, yüksek okula gitme, faşist öğretmenleri ve okullardaki dini tutuculuğu protesto etme, sportif ve kültürel talepler etrafında gençlik örgütlendirilebilir ya da bu yolla daha geniş gençlik kesimlerine ulaşılabilir. Sömürgeciler, çoğu kez sportif ve kültürel faaliyeti ajanlarının denetiminde örgütlerler ve bu yolla da gençliği kendilerine bağlamaya çalışırlar. Bu nedenle bu alanlarda da birlik mutlaka örgütlenebilmeli, bu araçları gençlik yığınlarının ulusal kurtuluşçu örgütlenmesi ve eylemi yönünde kullanmalıdır.

Başka halkların deneylerinde adı geçen araçların devrimci amaçlarla kullanıldığının örnekleri çok fazladır. Kürdistan'da bile Mart 1990'da Yüksekova'da bir

futbol karşılaşması, faşist sömürgeciliğin lanetlendiği bir kitlesel gösteriye araç yapılabilmiştir.

Üniversite gençliği ulusal kurtuluş mücadelesinin önemli kadro kaynağıdır

Gençlik Birliği'nin örgütlenmesinin en erken üniversite gençliği içinde vücut bulması gerekir. Eğer, Birlik programı üniversite gençliğine yansır, isabetli insan seçilir ve uygun talimatlarla yaklaşılırsa kısa sürede üniversitelerde okuyan Kürdistanlı aydın gençliğin yığınsal örgütlenmesi sağlanabilir. Üniversite gençliğinin, diğer gençlik kesimlerine göre daha olumlu özellikleri vardır. Aydın potansiyelinden dolayı üniversite gençliği sadece birlik görevlerini değil, genel olarak tüm ulusal kurtuluş görevlerini omuzlayabilirler. Bunlar araştırmalar yapabilir, Kürdistanlı kitleler içinde örgüt çalışması yürütebilir, militan bir konum kazanabilirler. Bu açıdan üniversite gençliğine görev vermekten kaçınmamak gerekir. Türkiye veya Kürdistan'daki üniversitelerde okuyan Kürdistanlı öğrencilere yönelik çalışmada birlik'in farklı ölçüler tutmaması gerekir. Türkiye'deki üniversitelerde okuyan Kürdistanlı yurtsever öğrenciler, Türkiye devrimci gençlik hareketiyle güçlü bir köprü görevi de görebilirler.

Üniversite yurtsever gençliğinin bir diğer rolü de vardır: Her biri Kürdistan'ın farklı bölgelerinden geldiklerinden, alanlarında yurtsever çalışma da yürütebilirler. Bu açıdan birlik, her üniversitede birlik komiteleri kurabilmeli, üniversite gençliğinin önüne net görevler koymalı, onları araştırma, örgütlenme ve propaganda çalışmalarına sevketmesini becerebilmelidir. Aksi durumda büyük aydın gençlik potansiyelimizin sosyal-şoven, küçük-burjuva milliyetçi ve dinci bağnaz akımlar tarafından tahrip edilmesi önlenemez.

Üniversite devrimci-yurtsever aydın gençliği arasında oturan birlik çalışmaları, gelişen ulusal kurtuluş mücadelemizin kadro taleplerini de karşılayabilir. Birlik, kuruluşunun ardından iki yıl geçmiş olmasına rağmen kaç üniversitede çevre oluşturmuştur, kaç kişiye görev vermiştir, kaç komite kurabilmiştir, kaç kişiyi profesyonelleştirerek aktif mücadeleye katabilmiştir, aydın gençliğin araştırma potansiyelinden yararlanarak kaç tane araştırma yazısı hazırlayabilmiştir? vb. Eğer birlik yönetimi bu sorulara olumlu cevap verebilirse başarılı sayılır. Yok eğer henüz cevap veremeyecek durumdaysa, mutlaka bu görevleri başaracak bir çalışma içine girebilmelidir.

Birliğin örgütsel çalışmaları tüm gençlik kesimlerini kapsamalıdır.

Gençlik arasında çalışma sadece okul gençliği ile sınırlı değildir. Milyonlarca genç işsiz ve eğitimsiz olarak sokağa itilmiştir. Halkımızın geleceği olan gençlik sosyal bunalıma itilmiş, hastalıklı bir toplumsal kesim haline getirilmiştir. Aynı şekilde hiç güvencesi olmayan işçi gençlik ve sömürgeci özel savaş politikasına en fazla maruz kalan köylü gençlik vardır. Nicel olarak kalabalık gençlik kitlesini bu kesimler oluşturmaktadır. İşte, birliğin bu kesimleri hedefleyerek örgütlenmesini yaygınlaştırması gerekiyor. Bu yoğunluk kahvededir, lokantadadır, inşaatlarda ve tarlalardadır vb. İşte birliğin tüm bu alanlara yetişmesi, gençliği burjuva yozluğuna, göçe ve ajan-muhbir oyunlarına karşı örgütlemesi, ulusal kurtuluş bilinciyle donatması gerekmektedir. Birliğin en zorlu görevleri bu alandadır. Çünkü gençlik hem dağınık hem de önemli sorunlarla yüzyüzedir. Eğer, birlik, bu gençlik kesimlerini örgütleyebilirse şehir örgütlenmesinin en önemli ve dinamik potansiyelini harekete geçirmiş olur ki sömürgecilerin bu militan yapıyla baş edebilmeleri mümkün değildir.

Bu nedenle Birliğin gençlik arasında propagandasında, sendikal faaliyette, örgütlenmede, eylemde deneyimli ve usta çalışanlara sahip olması ve bunları yetiştirmesi gerekmektedir. İlke gençlik neredeyse birlik de oradadır olmalıdır. Eğer, birlik çalışanlarıyla işçi gençliğin, işsiz gençliğin önüne perspektifler koyabiliyorsa, onları çelişkileri temelinde ikna edebiliyorsa örgütlenmede başarı elde edebilir. Dağınık gençlik grupları içinde yurtsever örgütlenme oturduğunda mahallelerde kurulacak spor, kültür ve çeşitli dayanışma dernekleri de örgütlenmede araç yapılabilirler. Farklı gençlik grupları arasında yürütülen çalışmada, bu gruplar birbirinin sorunlarına karşı duyarlı kılınabilinmelidir.

Örneğin sömürgeci-faşist orduya gitmemek, gençlik arasında yürütülecek çalışmada en fazla ağırlık verilmesi gereken konulardan biridir. Bunun yanısıra askere gitmiş olanlarla da bağlar kurulabilir ve bunlar vasıtasıyla çoğu kez faşist ordunun moralini bozan ağır ve isabetli derbeler vurabilir. Şayet, birlik sorunun üzerinde ciddi olarak durursa faşist orduya, inançlı yurtseverler yoluyla bu tür darbeleri vurmak pekala mümkündür.

Devrimci-yurtsever gençlik şehir örgütlenmesinin motoru işlevini görmelidir.

Topyekün ulusal örgütlenme

Devamı 23. sayfada

15 AĞUSTOS'UN ALTINCI YILINDA BÖLGE ATEŞ ALDI!..

15 Ağustos 1984 atılımının 6. yılında mücadelemiz yeni bir aşamayı yaşıyor. Ve bu yeni dönem önümüze yeni görevler koyuyor.

Koşulları değerlendirdiğimizde hiç bir şeyin altı yıl öncesi ve hatta bir yıl öncesi gibi olmadığını görüyoruz. Gelişmeler neredeyse baş döndürücü hızdadır. Hızla değişen bir dünya ve hızla değişen bir ülke gerçekliğimiz var. İnsanlık yeni bir çağa girerken yenilenmiş olarak girme eğiliminde. Belli oluyor ki, dünyanın her kıtasında köklü dönüşümler yaşanacak ve eski ile hesaplaşma gerçekten yaman geçecek. Kürdistan'ın da içinde bulunduğu Ortadoğu ise köklü değişimlere en çok ihtiyaç duyan bir bölge olarak, hesaplaşmanın da en zorlu geçeceği bir alan olmak durumunda.

15 Ağustos'un altıncı yılında Ortadoğu beklenmedik bir hızla alev aldı. Bölgesel ve uluslararası güçler, yarın nasıl bir değişime uğrayacağını tam kestiremedikleri bir saflaşmayı yaşıyorlar. Ancak genelde birleşilen bir nokta var ki, o da, Ortadoğu'nun hızla bir statüko değişikliğine gittiğidir.

Açık ki bu durum, Irak Saddam rejiminin Kuveyt'e saldırısı ve ilhakı ile ortaya çıkan bir durum değil, çok daha geniş boyutlu gelişmelerin ürünüdür. Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi ise, bu gelişmelere yön veren en temel etkenlerden biri olmak durumundadır.

Emperyalist ve sosyalist sistemler arasındaki ilişkinin aldığı yeni boyut, etkisini bölgemiz üzerinde de göstermiştir. Her şeyden önce bölgedeki eski güçler dengesi değişmiştir. SSCB etkeninin zayıflaması görünüşte ABD etkenini ön plana geçirirken, gerçekte bu görüntünün gerisinde bölge üzerinde hakimiyet mücadelesi veren emperyalist güçler arasındaki çelişki yüzeye çıkmaya başlamıştır. Eski yapay denge emperyalistler arası çelişkinin yanı sıra, bölgedeki diğer çelişkileri de geride tutuyordu. Ancak şimdi bölgedeki bütün çelişkiler bir örtüden sıyrılmışçasına kendisini dayatıyor. Her güç yarının belirsizliklerine hazırlıksız yakalanmamak ve kendi lehine sonuçlar çıkarmak için elini çabuk tutmaya çalışıyor. Geçmiş yüzyılların ve özellikle 20. yüzyılın hesabı bir bir ortaya konuluyor, geçmişin düzenlemeleri ulusal ve sınıfsal çıkarların ölçüsüne vuruluyor.

Irak'ın Kuveyt'i ilhakı ardından ABD'nin başlattığı ve dünyanın ve bölgenin diğer güçlerini de kendisine ortak etmeye çalıştığı ekonomik ve askeri abluka Ortadoğu gerçeğinin çok önemli bir özelliğini de gözler önüne serdi. Bu özellik şudur: Ortadoğu'daki gelişmeler büyük güçlerin inisiyatifinden çıkmıştır. Başta ABD olmak üzere emperyalist güçlerin ve bölgedeki işbirlikçilerinin temel kaygıları bu noktadadır. Daha düne kadar Saddam rejimini her bakımdan besleyen ve kitlesel cinayetlere teşvik eden güçlerle, Saddam'ı şimdi neredeyse dünyanın düzenini bozan "dünya fitnesi" ilan edenlerin aynı güçler olduğu dikkate alınırsa, bunları böylesine telaşlandıran şeyin cani Saddam'ın yeni keşfetmiş göründükleri eğilimleri olmadığı kendiliğinden anlaşılmaktadır. Bunları böylesine telaşlandıran nokta, bölgede gerçek halk güçlerinin inisiyatifi ele geçirmeleri ve gelişmelere yön veren gerçek güçler haline gelmeleri tehlikesidir. Saddam'ın efendilerine rağmen kurnazlık yaparak bölge statükosuna yönelmesi kendi gücünü aşan ve emperyalizmi bölgede çok ciddi tehlikeyle yüzyüze getiren bir olay olmuştur. Emperyalist güçlerin bağışlayamıyor göründükleri budur. Yoksa emperyalist güçler için esas tehlike Saddam'dan değil, bölgenin halk devrimlerine gebe durumundan kaynaklanmaktadır. Bu açıdan bakıldığında bölgenin en canlı iki noktası bulunuyor. Filistin ve Kürdistan. Fakat esas olarak da Kürdistan.

Son durumu Kürdistan açısından irdelememiz gerekiyor.

Irak'ın Kuveyt'i ilhakı bahanesiyle ABD, askeri güçlerini TC sınırları içinde de takviye etti ve aktivite kazandırdı. Dünya ajanslarına sızan haberlerden öğrendiğimiz kadarıyla İncirlik ve Pirinçlik üsleri her an askeri harekata hazır konumda tutuluyor. Türk ordusunun hareket seyri ve komutası ABD askeri uzmanlarının kontrolünde yürütülüyor. Gazeteler Türk savaş uçaklarının Irak sınırında uçuşlar ve atış tatbikatları yaptığını yazıyorlar. Türk sömürgecilerinin Musul ve Kerkük üzerindeki tarihi emperyalist emelleri bir kez daha körükleniyor ve NATO'nun Türk faşist rejimine verdiği güvencenin bu yönlü emellere kapıyı açık tutmak olduğu anlaşılıyor. Herkesin yaptığı gibi Akbulut'u saymazsak, Özal başkanlığındaki hükümet son olarak savaş ilanı, yabancı topraklara asker gönderilmesi ve TC sınırları içinde yabancı askeri güçlerin bulundurulmasına izin yetkisini de eline aldı. Fakat esasta bu son durumun formalite olmanın ötesinde bir anlamı yok.

Bölge haritası göz önüne getirildiğinde Irak sınırlarının güneye sarkması, Türkiye'nin de güneye doğru yayılmasını günün olası bir gerçeği haline getiriyor. Koparılan bütün fırtınaya rağmen bu durumda insan, Kuveyt'in petrol kaynaklarına karşılık Irak'ın kendisi için sorunlu olan Kürdistan'dan çıkmayı kabullenmesi olasılığının pek de yabana atılamayacağını düşünüyor. Eğer bu türden bir sonuç alırlarsa, bu, emperyalistler için bir taşla iki kuş vurmak anlamına gelecektir. Birincisi, böylesi bir durumda kendilerinin şımarık çocuğu olan Saddam'dan kurtulacak; ikincisi ise, bölgeyi kendileri için daha rahat kontrol edilebilecek bir düzenlemede bulunabileceklerdir. Fakat, esas aldıkları ikinci nokta olacaktır.

Güncel olarak söylenenlerin ve yapılanların gerisinde doğrudan Kürdistan'ı ilgilendiren böylesi hesapların olduğunu görmek durumundayız.

Çıkış noktası ABD olan Kürdistan'a ilişkin emperyalist planı düşünelim. Bu plana göre, Kuzey-Batı ve Güney Kürdistan'ın aynı merkezi otoriteye bağlanması düşünülmekteydi. Güney Kürdistan'daki ilkel milliyetçi ve reformist örgütlerle TC bu plan doğrultusunda bağlantıya geçirilmişti. Ancak TC, bu plana kuşkuyla bakıyor ve gerçekleşmesi olasılığını zayıf görüyordu. Şimdi, doğrudan ABD'nin askeri desteği ile bu plan bir gerçek haline getirilmek isteniyor. Türk resmi makamları Irak'a yönelik askeri harekatta gösterdikleri gayretkeşliği, TC'nin AT'ye üyelik kapısının açılması ve bazı kredi sözlerinin verilmesi ile açıklamaya çalışıyorlar. Fakat yorumcular, Türkiye'nin AT'ye üye olmasının çok daha başka koşullara bağlı olduğu, TC'nin oynayacağı bir askeri rolün AT'ye üyelikte belirleyici olamayacağı düşüncesini açıkca ifade ediyorlar. Öyleyse, TC yetkililerinin ifadelerinin tersine kamuoyuna açıklanmayan başka vaatler vardır ve bu vaatler bizce bir sır değildir.

> *"15 Ağustos'un altıncı yılına bu koşullarda giriyoruz. Mevcut durum, karşı karşıya olduğumuz tehlikeler zayıflığımızın değil gücümüzün kanıtıdır. Altı yıl boyunca TC'yi sürekli döverek efendilerini geri plandan öne çıkmaya zorladık..."*

Türkiye kamuoyunda son gelişmelerde oynadığı rol nedeniyle TC'nin ABD'nin oyununa geldiği, alet olduğu noktasında bazı eleştiriler yoğunluk kazanıyor. Daha çok anti-emperyalist çevrelerin düşüncelerini ifade eden bu eleştirileri gerçekçi bulmuyoruz. Çünkü, TC, 15 Ağustos 1984 tarihi temel alınırsa altı yıldır sürekli bir savaşın içindedir. Kürdistan'da gelişen ulusal kurtuluş mücadelesi TC'nin temellerini sarsmış ve artık eski konumuyla varlığını sürdüremez noktaya getirmiştir. Türk ordusunun Kürdistan ulusal kurtuluş savaşını ezme ve bu temelde sonuçlandırma gücünde olmadığı anlaşılmıştır. TC siyasal, ideolojik, ekonomik ve askeri alanlarda bir bütün olarak çözülme sürecine girmiştir. Devletin resmi ideolojisinin paramparça hale geldiği, siyasal yönetim mekanizmasının işlemediği, ekonomik olarak sürekli bir batağın içinde olan, ezen ve ezilen sınırlar arasındaki uçurumun derinleştiği, ordusu Kürdistan'daki savaşta paçavraya dönmüş bir devlet, Demirel'in deyişiyle "haydi arslanlarım!" deyip öne sürülecek değil, yangından kurtarılması gereken mallar kategorisine konulabilecek bir güç olabilir ancak. TC'nin bugünkü gerçeği budur. Düşmanımızı olduğundan daha zayıf göstermeye çalışmak gibi basit propaganda manevrası yapamayacak kadar ciddi gelişmelerin ortasındayız. Bu değerlendirmemiz de tümüyle bu gerçek temelindedir.

Dikkatten kaçmaması gereken bir nokta da şudur: TC'ye biçilen bu rol yeni olmadığı gibi, son gelişmelerle de ortaya çıkmıştır ki, Kürdistan merkez olmak üzere TC'yi de kapsayan plan bir NATO planıdır ve bugün bu planın uygulanmasının yeni bir aşamasına geçilmiştir. Eğer PKK ve önderliğindeki ulusal kurtuluş mücadelesi siyasal ve askeri tasfiyeye uğratılabilseydi bu kadar kapsamlı bir askeri müdahaleye şüphesiz gerek kalmayacaktı. Çünkü, Güney Kürdistan'da Saddam bu işi kimyasal silahlarla halletmişti ve oradaki güçlerin yeni bir harekete kalkışma dermanları çoktan tükenmişti. Fakat Kuzey-Batı Kürdistan'daki mücadele gelişmesini sürdürdükçe, Güney'de katliamlarla elde edilen kendileri adına bu başarılı sonuç bile bir işe yaramayacak, bu zeminde de bu kez çok daha tehlikeli gelişmeler ortaya çıkabilecekti. O nedenle bütün ağırlıklarını PKK'nin tasfiyesi planına verdiler. Ancak gelişmeler tam tersi yönde oldu. 1990 bahar eylemleriyle de görüldü ki, Kürdistan'daki hareket, öncünün mücadelesi olmaktan çoktan çıkmış ve bir halkın topyekün katılımının sağlandığı ulusal kurtuluş mücadelesi olarak dünyanın gündemine girmiştir. Ve yine görüldü ki, Kürdistan'daki gelişmeler Türkiye gündemini belirlemekte, işçi sınıfını ve demokrasi güçlerini örgütlenmeye ve eyleme zorlamaktadır. Unutulması olanaksız: bütün bu gelişmeler Mart sonunda örtülü bir darbeye yol açtı. Fakat, alınan sözde yeni tedbirlerin de hiç bir sonuç vermeyeceği görüldü. Irak-Kuveyt meselesi TC'nin imdadına yetişen bir can simidi rolünü oynamıştır. Çünkü başka koşullarda ABD'nin üsleri harekete geçirişi, ABD askeri uzmanlarının aşikar biçimde Türk ordusunun sevk ve idaresini ellerine alışı bu denli kolay gerçekleşemezdi. Ama şimdi, yapılmak istenip de dünya ve Türkiye kamuoyu etkisiyle bir türlü aleniyete çıkarılamayan şey yapılmış ve Türkiye'de bir NATO darbesi gerçekleştirilmiştir. Bu, hükümeti, parlemantoyu ve bir bütün olarak devleti çok çok aşan bir durumdur. O halde şunu söylememiz gerçeği yansıtacaktır; Kürdistan'daki savaş artık PKK önderliğindeki Kürdistan ulusal kurtuluş güçleriyle Türk sömürgeci güçleri arasında değil, PKK önderliğindeki Kürdistan ulusal kurtuluş güçleriyle başta ABD olmak üzere NATO güçleri arasındadır. ABD ve bir bütün olarak NATO geri planda savaşın ön planına geçmiş, Türk ordusunun önleyemeyeceği anlaşılan stratejik yenilginin önüne geçme görevini fiilen üslenmişlerdir. Dünya jandarması ABD, bölge karakolunun yönetimini ve güvenliğini doğrudan ele almıştır.

Önümüzdeki günlerde neler olabilir? Öncelikle, kimyasal silahlar da dahil 20. yüzyılın bütün savaş gereçleri ve teknikleri kullanılarak Kürdistan'daki gerilla hareketi tümden ezilmek istenecektir. Bu, bölge istikrarını tehdit eden Saddam rejimine yönelik bir müdahale çerçevesinde gösterilecek ve böylece işlenecek savaş ve insanlık suçları da bir oldu bittiye getirilmeye çalışılarak dünya kamuoyunun tepkisi bir de böylece kesilmek istenecektir. Türk ordusunun Güney Kürdistan'ı işgali ve ilhakı NATO'nun güvencesi altında sağlanmaya ve Kürdistan sorununun sistem içinde çözümüne çalışılacaktır. Böylece artık sürdürülemez olan eski statüko emperyalist müdahale ile emperyalizmin çıkarları doğrultusunda yeniden biçimlendirilmeye çalışılacaktır. Bu arada, Türkiye'deki işçi sınıfı hareketi ve devrimci muhalefet bir kez daha ağır bir darbeye maruz bırakılacaktır. Cezaevlerindeki savaş tutsakları hakkında biçilen idam hükümleri sessiz sedasız infaz edilecektir. Yani, 12 Eylül darbesinin gündemini oluşturan ancak başaramadığı politikalar bu kez doğrudan ABD ve NATO tarafından kökten sonuca götürülmek istenmektedir.Federal Almanya'daki Düsseldorf davasının anlamı ise bu noktada çok daha iyi anlaşılmaktadır. Bu dava, Kürdistan üzerindeki bu emperyalist planın uygulanması ve başarı şansına bağlı olarak ya sürüncemede bırakılacak ya da aynı nedenle sonuçlandırılacaktır.

15 Ağustos'un altıncı yılına bu koşullarda giriyoruz. Mevcut durum, karşı karşıya olduğumuz tehlikeler zayıflığımızın değil gücümüzün kanıtıdır. Altı yıl boyunca TC'yi sürekli döverek efendilerini geri plandan öne çıkmaya zorladık. Kürdistan üzerindeki politikaların asıl sahiplerinin dünya emperyalist güçleri olduğunu şimdi bütün dünya görüyor. Mücadelemiz karşısında uşaklar yenilgiye uğradılar. TC ve Kürdistan'daki feodal dayanaklarının sömürgeciliği yaşatmada ve eski statükoyu sürdürmede anlamı kalmamıştır. Bu güçler, emperyalizm için de anlamsızlaşmıştır. Yapılan son müdahale, TC'nin emperyalist güçler nezdinde önem kazanmasının değil anlamsızlaşmasının itirafıdır.

Bu, mücadelemizin ortaya çıkardığı yeni bir durumdur ve yeni görevleri dayatmaktadır. Bu gelişmeleri nasıl karşılayacağız?! Bu noktada alışılmış çağrı sözlerini tekrarlamak hiç bir anlam ifade etmez. Çok somut ve çok acil görevler var, ve bunlar bütün bir Kürdistan halkının yaşamsal görevleridir. Bir dönemeç noktasına geldik: bu nokta, Kürdistan halkının varlığının ve halk olmaktan doğan yaşamsal haklarının dünyaya dayatılması noktasıdır. Şimdi ikinci nokta, bu hakları kazanma noktasıdır, bunlar uğruna savaşın bütün yönleriyle göze alınması, ulusun bütün olanaklarının bu savaş uğruna harekete geçirilmesidir. Sorun, bunun başarıyla gerçekleşip gerçekleşmeyeceği noktasındadır. Dünyanın neresinde olursa olsun bütün Kürt ailelerinin, tek tek insanlarımızın can ve mal varlıklarını bu amaç uğruna seferber etmeleri, bu son hesaplaşmada Kürt halkının 21. yüzyıla özgür bir halk olarak mı, yoksa nefesi tümden tükenmiş bir enkaz olarak mı gireceğinin belirleyicisi olacaktır. Sonucu kesinlikle emperyalizm ve onun ölüm makinaları değil, bizim halk olarak kendi gücümüzü kendi geleceğimiz için ne ölçüde seferber ettiğimiz noktası belirleyecektir.

Mücadelede yalnız olmadığımızı bilmek durumundayız. Kürdistan halkı tecrit çemberini kırmıştır. Son müdahalenin önemli gerekçelerinden biri de budur. Yeter ki biz mücadele görevlerimize sahip çıkmasını bilelim. Bu durumda mücadelemiz, başta Türk ve Arap halkları olmak üzere bölge halklarının emperyalizme karşı mücadelede ittifakının da sarsılmaz sağlam bir temeli olacaktır.

– Kahrolsun emperyalist ve sömürgeci yeniden paylaşım savaşı!

– Kahrolsun ABD emperyalizmi!

– Yaşasın bölge halklarının emperyalizme karşı mücadele birliği!

– Yaşasın Kürdistan halkının PKK önderliğindeki ulusal kurtuluş savaşı!

Nida
13 Ağustos 1990

Türk sömürgeci basınının savaş çığırtkanlığı ve çarpıtmalarının yeni bir örneği:

"PKK, YAKLAŞAN SAVAŞTA SADDAM HÜSEYİN'İ DESTEKLİYOR"MUŞ!

ERNK Avrupa Temsilciliği'nin 15 Ağustos 1990 tarihli kamuoyu ve basına yönelik olarak dağıtılan bildirisi mevcut. Bildiri, **"Ortadoğu'da yeni bir emperyalist işgale ve gerici savaşlara karşı halkların ortak mücadelesini yükseltelim!"** başlığını taşıyor. ERNK'nin bu açıklaması, savaşın gerici karakterine, halklar için taşıdığı tehlikeye ve savaş hazırlığı içinde olan tarafların barbar karakterine dikkat çekiyor, bunların savaştaki amacını teşhir ediyor ve bölge halklarını bu gerici savaş güçlerine ve bunlardan da özellikle faşist Saddam diktatörlüğü ile faşist Türk sömürgeciliğine karşı direniş ve dayanışmaya çağırıyor.

Denebilir ki PKK'nin yaklaşan muhtemel bir savaşa ve savaş hazırlığı içinde olan taraflara karşı politik tavrını kavramak için bu açıklamaya bile gerek yoktur. Çünkü PKK, devrimci bir halk hareketidir. İdeolojisi, politikası ve pratiği halkın kurtuluşuna yöneliktir. Halkın kurtuluşu PKK için varlık koşuludur.

PKK'nin Kürdistan, Ortadoğu ve dünyadaki güçlere yönelik ittifak anlayışı da çok nettir. PKK, her koşulda öz gücü temel alıyor ve Kürdistan emekçi halk gücüne dayanıyor. PKK, ulusal ve toplumsal kurtuluşçu anlayışının ürünü olarak Kürdistan'ın tüm ulusalcı güçleriyle ulusal cephe ittifakına özel bir önem vermektedir. Benzer önemi, emperyalist güçlerin oyunlarına en fazla sahne olan dünya parçası durumundaki Ortadoğu'da anti-emperyalist, anti-sömürgeci ve anti-faşist devrimci, yurtsever halk güçleriyle ittifaka da vermektedir. PKK, Ortadoğu'da halk güçlerinin savaş dayanışması ve ittifakının zorunluluğunu yıllardır vurgulamaktadır. Çünkü, bölgede emperyalist varlık ve işbirlikçisi kralcı, faşist diktatörlüklerin oluşturduğu gerici statüko güçlüdür. Bölünmüş, ideolojik-politik zaafları olan ve pratik zorluklar içinde bulunan halk güçlerinin birbirinden izole olarak bu gerici statüko güçlerinin saldırılarına karşı durma olanakları yoktur. Bu gerici bloka karşı, halk güçlerinin ittifakı sadece zafer için değil, varlıklarını idame ettirmek için de zorunludur. Böylesi bir ittifak oluşturulamadığı içindir ki halk güçleri bölgede sürekli darbe almaktadırlar. 1982'de İsrail'in, Filistin, Lübnan direniş güçlerine saldırısında ve 1980-1988 İran-Irak savaşı süresince, bölgenin devrimci-yurtsever halk güçleri bölünmüş ve aralarında mücadele dayanışması kuramamış olmanın bedelini çok fazlasıyla ödediler.

Bugün bölge halkları, öncekilere göre çok daha tahripkar ve kölelik getiren bir savaş tehlikesiyle karşı karşıyalar. Bu savaşa karşı halk güçlerinin dayanışması ivedidir. PKK, böyle bir dayanışma zorunluluğunda üzerine düşeni yapıyor, yol-yöntem gösteriyor, uyarıyor. PKK, böylesi bir dayanışmanın en geniş güçleri kapsaması gerektiğinin bilinciyle hareket ediyor. Gerçek bu denli anlaşılır olmasına rağmen, PKK'nin bu savaşta Saddam diktatörlüğünü destekleyebileceğini ileri sürenler ancak ahmaklar ve sahtekarlar olabilir. Emperyalist-gerici bir savaş ve bu savaş güçlerinin Kürt halkına vereceği hiç bir şey yoktur. Irak diktatörlüğü, ne anti-emperyalist ne de halkçı bir yönetimdir. Irak diktatörlüğü emperyalist güçlerin azdırdığı gerici bir savaş topudur. Saddam diktatörlüğü, Kürt halkının kanıyla beslenmektedir.

1983'te faşist TC ile Irak faşist diktatörlüğü, PKK ile diğer Kürdistan ulusal güçlerine karşı askeri antlaşmaya vardılar. Bu antlaşmaya göre taraflar karşılıklı birbirinin sınırları içinde Kürtlere karşı operasyon yapabilirdi. Taraflar bu antlaşmaya uydular. Türk ordusu 1983 Mayıs'ında Güney Kürdistan'a girdi. Türk savaş uçakları ise, 1986 Mart ve 1987 Ağustos'unda ARGK kamplarının bulunduğundan şüphelendiği Güney Kürdistan alanlarını bombaladı. Aynı şekilde Irak savaş uçakları da defalarca Şemdinli, Yüksekova ve Çukurca köylerini bombaladı. Halen 15 civarında ARGK savaşçısı Irak ordusunun elinde esirdir. Yaşayıp yaşamadıklarını bilmiyoruz. 1988 Ağustos'unda İran-Irak antlaşmasından sonra Irak ordusu Kürtlere karşı kimyasal silah kullanırken, Türk ordusu yine işbirliği yaptı. Türk birlikleri sınırı tuttu, Saddam'ın askerleri ve uçakları da vurdu.

Bütün bunlar biliniyorken, Türk burjuva gazeteleri ağız birliği içinde neden özellikle PKK'nin savaşta Saddam Hüseyin'i destekledi̇ğini yazıyorlar. Hürriyet gazetesine göre *"Apo Saddamcı"* (20.8.1990). Kaynak da *"Korsan bir radyo"*. Usta gazeteci kisvesi altında faaliyet gösteren Ragıp Duran, MİT kalemşörlerine taş çıkartır bir şekilde, *"Apo, Kıbrıs Rum radyosuyla yaptığı röportajda Saddam Hüseyin'i destekledi"* diyor. Ragıp Duran, BBC, AFP gibi uluslararası alanda etkin basın-yayın kuruluşlarını da aldatmak istiyor. Kaynak "korsan radyolar" yetmemiş olacak ki Hürriyet gazetesi, çetebaşı, Çatak-Alan aşireti reisi Sadun Ceylan'a demeçler verdiriyor (27.8.1990). Yarın öbürgün Jirkî çete reisi Tahir Adıyaman'ın "Apo'yu düşmanın yanında yer almakla suçlayan demeci" yayınlanırsa şaşmamak gerekir.

Ortadoğu'da yeni bir emperyalist işg[...] ve gerici savaşlara karşı halkların ortak mücadelesini yükselte[...]

Sömürgeci-faşist Saddam rejiminin Kuveyt'i işgal etmesiyle Ortadoğu'da yeni bir süreç başladı. NATO üyesi emperyal[...] savaş bulutları bölge halkları üzerinde toplanıyor. Başta ABD ve İngiltere olmak üzere emperyalist devletlerin Basra [...] Arabistan'a sürekli artan bir savaş gücü yığmaları, siyonist İsrail ve faşist TC'nin savaş güçlerini alarma geçirmeleri, Ira[...] ekonomik ambargo ve abluka ile Saddam rejiminin kışkırtma ve yayılma emellerini sürdürmesi Ortadoğu'yu bölgesel [...] getirmiştir. Bölge halkları, ateşleme fitili emperyalist cellatların ve bölgedeki kuklalarının elinde olan kimyasal silah[...] ediliyor.

Ortadoğu halkları, iradeleri dışında, çıkarlarına olmayan gerici bir savaşta saf tutmaya itiliyor. Savaşın bir tarafı, baş[...] emperyalist blok ve bölgedeki İsrail ile TC gibi kukla devletler, diğer tarafı ise emperyalist güçlerin azdırdığı ve bölg[...] musallat ettiği kanlı Irak faşist diktatörlüğüdür.

Ortadoğu'nun mevcut durumunun sorumlusu emperyalist güçlerdir!

ERNK-Avrupa Temsilciliği
15 Ağustos 1990

- Kahrolsun emperyalist ve sömürgeci savaş!
- Kahrolsun faşist Türk ve Irak sömürgeciliği!
- Yaşasın Ortadoğu halklarının kardeşliği ve ortak direnişi!
- Yaşasın PKK, ERNK ve ARGK!

APO Saddamcı

● PKK lideri Abdullah Öcalan Kıbrıs Rum kesiminden yayın yapan korsan radyoda konuşarak Saddam'a destek verdi.

Alan Aşireti Reisi 'Apo [S]addam'ın uşağı'

[...] Van'ın Alan Aşireti Reisi Sadun Cey[lan], Abdullah Öcalan'ı "kansızlıkla" [su]çladı ve, "Binlerce Kürt'ü katleden [S]addam'dan yana çıkarken Kürt hal[kı]na ihanet ettiğini" öne sürdü.

Van'ın Alan Aşireti [...] PKK'nın Saddam'da[...]

Apo, Saddam'dan YANA ÇIKTI

● Yasadışı PKK örgütü lideri Abdullah Öcalan da, önceki akşam Kıbrıs Rum kesiminden yayın yapan radyoda kendi sesiyle yaptığı konuşmada, Irak yönetimini savunarak, Körfez'e müdahale eden Amerikan yönetimini sert bir dille eleştirdi....

ADANA / MERSİN (İçel) / HABUR (Şırnak), (hha)

YASADIŞI terör örgütü PKK'nın lideri Abdullah Öcalan, Kuveyt'i işgal eden Irak yönetimini savunarak, Körfez'de müdahale hazırlıklarını sürdüren Amerikan yönetimini sert bir dille eleştirdi. Kıbrıs'ın Rum kesiminde, her cuma akşam saat 21.30'dan itibaren orta dalga üzerinden yayın yapan PKK'nın korsan radyosunda konuşan Öcalan, Irak'a karşı alınan ambargo kararı ve askeri müdahale hazırlığı nedeniyle ABD yönetimine ate[ş] püskürdü.

[K]UVEYT'i işgal ve il[...] [il]hak eden Irak Devlet Başkanı Saddam Hüse[y]in'den yana çıktığını açıklayan PKK Genel [S]ekreteri Abdullah Öcalan'ı "Kansızlıkla" suçlayan Van'ın Alan Aşireti Ağası Sadun Seylan, "Halepçe'de, binlerce Kürt'ü katleden Saddam'dan yana çıkarken, siz devlet kuracağım diyerek kandırdığı Kürt halkına [...] bitten kurtardık. Bitleri, defalarca yıkanmalarına rağmen tükenmek bilmiyordu. Kendi adamlarını bile pislik içine gömen, onları dağlarda açlığa, susuzluğa terk eden Apo, utanmadan kalkmış, Saddam gibi bir canavara destek çıkıyor. Madem Kürt halkın[...]

Bu yalan propagandalar, Türk Genelkurmaylığı kaynaklı. Tek başına fazla anlam ifade etmiyor. Fakat savaşta Türk devletinin amacının Kürdistan potansiyelini yanına çekmek ve PKK öncülüğündeki ayaklanmalara doğru giden Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesini dağıtmak olduğu gözönüne alınırsa, özellikle bu dönemde Türk basınının yalan propagandasının anlamı daha iyi anlaşılır.

Önceden Türk basını Güney için Kürt kelimesini anmıyordu. Irak savaş uçaklarının Kürt halkını bombalamasını gizliyordu ya da Türk devletinin "yüksek stratejik çıkarları" ölçüt alınarak, Irak bombardımanı destekleniyordu. Şimdi ise, "Irak savaş uçakları Kürt bölgelerini bombalıyor" başlıkları gazetelerin birinci sayfalarından eksik olmuyor. Tüm dünya Irak devletinin Kürt halkına karşı kimyasal silah kullandığına şahitlik yapar ve hastaneler kimyasal silah kurbanı Kürt insanları ile dolup taşarken Türk devleti, Irak'ın kimyasal silah kullanmadığını, kamplarda kimyasal silah kurbanlarının olmadığını ileri sürebildi. Ve Türk basını da aynı yalanları olduğu gibi sayfalarına yansıttı. Şimdi hangi gizli el emir verdi ki, Türk gazetelerini Irak'ın Halepçe katliamının resimleri süslüyor. Türk basınında "Saddam'a karşı Kürt cephesi","Cizre'de halk sığınak kazıyor","Apo yalnız kaldı" vb başlıkları eksik olmuyor. Kürt otonom güçlerini böylesine öne alan aynı Türk devleti, ABD-Talabani görüşmelerinden Kürtlerin lehine tek bir sonuç çıkmaması için elinden geleni yapıyor, savaştan sonra Irak'ta doğabilecek bir rejim boşluğundan Kürtlerin yararlanmaması için senaryolar hazırlıyor, bu koşullarda bile İran ve Irak'a uyarı yapıyor, onlarla Kürt halkına karşı gizli ve açık antlaşmalar imzalamak istiyor.

Aynı Türk devleti, ordusunun yarıdan çoğunu Kürdistan'a yığmış durumda. Sadece son bir ay içinde 150'nin üstünde köy göçertildi. Botan'da ormanlık alanlar, ekinler ve bahçeler yakılıyor. Köylüler gruplar halinde katlediliyor. Gerillalara karşı kimyasal silah kullanılıyor.

Hangisi daha vahşi; TC mi, yoksa Irak diktatörlüğü mü? Hangisi dost, hangisi düşman? Bir halk kendisini yemeye hazırlanan iki canavar arasında tercih yapabilir mi? İşte, bir Kürde bu soru sorulamaz.

1983 kışında Uludere'nin Hêdrîş (Kayadibi) köyünde Türk askerleri halkı ilginç bir işkenceden geçiriyorlardı. Köyün yaşlıları ve gençleri çırılçıplak soyuluyor ve tam sınır çizgisinde hazırlanmış kar çukurlarının içine sokuluyor, o halde saatlerce bekletiliyorlardı. Sınırın hemen karşı tarafında Güneyli Kürt mülteciler vardı. Bunlar da Türk askerlerinin işkencelerini nefret ve ibretle seyrediyorlardı. Aslında Türk askerleri güneydekileri tahrik etmek için sınır çizgisini bilinçli seçmişlerdi, yoksa aynı işkenceyi köyde daha rahat yaparlardı.

Olaydan sonra güneyli ve kuzeyli halkımızdan bu olaya şahit olanlar, Irak ve Türk ordusundan hangisinin daha vahşi olduğunu tartıştılar. Gerçekte bu tartışmalar hep olagelmiştir. Güneyliler, böyle vahşet hiç görmedik diyorlardı. Bu olayları gören ve her gün yaşayan Kürt halkından tek bir ferdin bu iki düşmanından birini diğerine yeğleyeceğini düşünmek çok saçma olur. Tabi ki bu değerlendirmemiz, halk içindir. Sahtekar Kürt politikacıları için değil.

İşte Türk sömürgeci basınının PKK aleytarı propagandada güttüğü amaç, bu vahşete Kürt halkının Türk tarafını tercih etmesini sağlamaktır. Basının MİT kalemşörleri biliyorlar ki PKK, örgütü, savaş gücü ve halk üzerindeki etkisiyle TC'nin savaş planı önündeki en büyük engeldir. PKK'nin ulusal ayaklanma çağrılarının en erkenden Kürt halkında olumlu yankı bulması kaçınılmazdır. Zaten Türk ordusunun gücünün en fazlasını Kürdistan'daki operasyonlara ayırması bu gerçeği net olarak gösteriyor.

Kürdistan'da belli güçler, "Savaş iyidir, düşmanlarımız zayıflar, dayanacağımız tarafı iyi seçersek bu defa birşeyler elde edebiliriz" diyebilirler; ABD'ye, TC'ye ve gerektiğinde Saddam Hüseyin'e kendilerini pazarlayabilirler. Bu, sözkonusu güçlerin uşak sınıf karakterlerinden, bağımsız politika üretememelerinden ve halkın özgücünü örgütleyememelerinden kaynaklanmaktadır. Kürt halkı bu hikayeyi çok dinlemiştir ve her defasında darbe almıştır. Savaş ne olanak sunarsa sunsun, reddediyoruz. Çünkü, ülkemizi tahrip edecek; halkımızı ve komşu halkları biçecektir.

Sadece Türk devleti değil, Saddam da, emperyalist güçler de halkların potansiyelini savaşta yedek güç olarak kullanmak için akla gelmedik propagandalar geliştirmektedirler. Kendilerine "İslamın bekçisi" diyen Suudiler, kutsal toprakları ABD askerlerinin içki ve seks yatağı haline getirdiler. Mısırlı imamlar, ABD ve İngiltere'nin zaferi için fetva çıkarmaktalar. Sanki daha dün Süveyş saldırısını yapan bunlar değildi. Kürt halkının celladı Saddam, üstelik Selahaddin-i Eyyûbi pozuna bürünerek tüm müslümanları haçlılara karşı cihada çağırıyor. Bağnaz milliyetçilik silahı, her türlü renge boyanarak halkları aldatmada kullanılıyor.

Ne yazık ki Arap halkları bu propagandaya aldanıyor. Nedeni açık. Arap halkları emperyalist müdahaleye ve kukla Arap rejimlerine karşı. Fakat halklar öncüsüz. Bağımsız politika ve direniş örgütleyemiyorlar. Neticede mutlaka bir dayanak arıyorlar. Bu dayanak bir dönem Mısır'dı, Suriye'ydi, İran'dı, şimdi ise Irak'tır. Bu tutum hem halkların direnişini zayıflatıyor ve hem de gerici güçlerin, halkların mücadele potansiyellerini tarumar etmelerine olanak tanıyor.

Savaş tehlikesi ve gerici propagandaya karşı, ulusal kurtuluş öncümüz PKK ve onu izleyen Kürdistan halkı olarak tutumumuzu bir kez daha net olarak açıklıyoruz:

Emperyalist-sömürgeci savaşı ve bu savaşın ülkemizde yoğunlaşmasını reddediyoruz. Bu savaşın tarafları hem halkımızın hem de bölgenin diğer halklarının düşmanlarıdırlar. Savaşan taraflardan birine dayanmak halklara ihanettir. Gerici savaş devrimci savaşla durdurulabilir. Ancak sömürgeci sınırlar kalktığı, bölgedeki emperyalist varlık ve kukla yönetimler son bulduğu taktirde, bölgede savaşlar önlenebilir ve kalıcı barış kurulabilir. Gerici güçlerin propagandasına kanmak halklara felaket getirir. Hiç bir halkın ya da devrimci gücün tek başına bu emperyalist-gerici savaş belasını bertaraf etmeye gücü yetmez. Halklar ve devrimci-yurtsever güçleri arasında dayanışma ivedidir.

Kürt halkının öncü güçleri olarak halkımızı savaşa karşı hazırlayacak, Türk devletinin başarısızlığı için her şeyi yapacağız. Güvencemiz halkımızdır. İttifaklarımız başta Türkiye emekçi halkı, öncü devrimci güçleri ve Arap halkları ile bölgenin tüm yurtsever-devrimci güçleridir.

Sloganımız kahrolsun emperyalist-sömürgeci savaş, kahrolsun faşist Türk ve Irak devletleridir. Şiarımız sömürgeci savaşa karşı ulusal ayaklanmadır.

Her Kürdistan yurtseverinin düşmanın propagandasının anlamı üzerinde kafa yorması, boşa çıkarılması için çaba sarfetmesi ve savaşta örgütlü gücün başarının güvencesi olduğunun bilinciyle ERNK'nin çağrıları doğrultusunda mücadele etmesi gereklidir. Sadece Kürdistanlıların değil, başta Türkiye halkı olmak üzere Ortadoğu'nun tüm devrimci-yurtsever güç ve insanlarının savaşa karşı çıkması ve direniş güçlerinin dayanışmasını yükseltmek için çaba sarfetmeleri yaşamak için bir zorunluluk olmuştur.

Güney Kürdistan'da emperyalizme devredilen umutlar

Ortadoğu'da hegemonya savaşı ve Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi

Irak yönetiminin Kuveyt'i istilası ve hemen ardından ilhak etmesiyle başlayan gelişmeler, Ortadoğu bölgesini yeni bir emperyalist hegemonya savaşının eşiğine getirdi. Irak'ın Kuveyt'e saldırısını bahane eden ABD emperyalizmi, ilkini gölgede bırakan çok daha kapsamlı bir işgal harekâtına girişti. Suudi Arabistan ve Birleşik Arap Emirlikleri başta olmak üzere, bölgedeki çeşitli ülkelere dev bir savaş gücü yığdı. İşbirlikçi yönetimleri harekete geçirerek, Irak'a karşı yoğun bir abluka uygulamaya başladı. ABD'nin aralıksız bir biçimde sürdürdüğü askeri yığınağını, İngiltere, Fransa ve diğer emperyalist Batı Avrupa devletlerinin bölgeye askeri birlikler sevketmeleri izledi. Körfez emperyalist devletlerin savaş gemileriyle dolduruldu. Irak'ın yaktığı savaş ateşinin yaygınlaştırılmasına yönelik çalışmalarda büyük mesafeler katedildi. Askeri hazırlıkların ulaştığı bugünkü aşamada her şey Pentagon'un "başla" komutunu vermesine gelip dayandı.

Ortadoğu'daki gelişmelerin daha yaygın bir savaşa doğru ilerlediğini hemen herkes kabul ediyor. ABD'nin bölgeye boş yere askeri yığınak yapmadığı, mevcut hazırlıkların kısa zamanda sıcak savaşa götüreceği açıkça ifade ediliyor. Irak'a karşı saldırıya geçmedeki gecikmeler, gelişmelerin alacağı biçimlerin tam kestirilememesinden ya da çeşitli olasılıkları hesaba katarak buna denk düşecek önlemlerin alınamamasından kaynaklanıyor. Diğer emperyalist devletlerin tam desteğini aldığı ve bölgedeki işbirlikçi rejimleri istediği gibi kullanabildiği halde, ABD emperyalizmi, Irak'a karşı girişeceği saldırıların bölge çapında bir anti-Amerikancı savaşa dönüşmesinden çekiniyor. Emperyalist sistemin çıkarları doğrultusunda onlarca parçaya bölünmüş olan Arap ulusu içinde birlik isteminin güçlenmesi, emperyalistler tarafından ciddi bir tehdit olarak değerlendiriliyor. Bütün bunlara karşın, ABD emperyalizminin saldırılarını tırmandıracağına ve bölgeyi bir sıcak savaş ortamına sürükleyeceğine kesin gözüyle bakılıyor.

ABD emperyalizminin, diğer emperyalist devletlerin ve işbirlikçi rejimlerin Ortadoğu'da kurdukları savaş kazanı "saldırgana haddini bildirmek" sloganı altında kaynatılıyor. ABD'nin bölgeye dev bir savaş mekanizması yerleştirmesinin ve korkunç yıkım silahları yığmasının temel nedeni, Saddam Hüseyin diktatörlüğünü devirmek ve Kuveyt'i işgal öncesi konumuna kavuşturmakmış gibi gösteriliyor. Sosyalist sistemin dağılması üzerine SSCB ile ABD arasında sağlanan **"Tilsit barışı"** ortamında, ABD emperyalizminin giderek ivme kazanan saldırganlığına sahte maskeler geçiriliyor. Emperyalist sistemin bu elikanlı jandarması adeta barış meleği olarak sunuluyor. Gerçekte ise, Ortadoğu'ya yapılan emperyalist askeri çıkartmanın gerisinde son derece tehlikeli gelişmeler yaşanıyor. Irak'ta ABD yanlısı bir kukla yönetimin işbaşına getirilmesi ve Kuveyt'in yeniden Şeyh Sabah ailesine teslim edilmesi, ABD'nin başını çektiği emperyalist saldırı senaryosunun sadece bir parçasını oluşturuyor. ABD emperyalizmi, oluşumunda katkıda bulunduğu Irak'ın provokasyonundan yararlanarak, Ortadoğu'daki statükoyu yeni baştan düzenlemek, işbirlikçi rejimleri güçlendirmek, çelişki ve çatışma halinde bulunduğu ülkelerde kendi uşaklarını iktidara oturtmak ve bölgeye büyük askeri kuvvetlerle yerleşmek istiyor. Bu temelde kaçınılmaz patlamalara gebe olan Ortadoğu'da ulusal parçalanmışlığı korumaya, zenginliklerini denetlemeye, işbirlikçi rejimlere karşı gelişen devrimci halk hareketlerini boğazlamaya ve ulusal kurtuluş hareketlerini ezmeye çalışıyor. ABD emperyalizminin esas hedefi budur.

Bağımsızlık savaşının zaferi için yeni olanaklar

Ortadoğu'da oluşan gergin savaş ortamı ve eski dengelerin altüst olması, Kürt ulusunun bağımsızlık, özgürlük ve birlik uğruna mücadelesinin gelişmesi ve zafere ulaşması için elverişli tarihsel olanaklar ve fırsatlar yaratıyor. Bunun bölgenin savaşa sürüklenmesinden yana olmakla hiç bir ilgisi yoktur. Savaş Ortadoğu halklarının ve devrimci güçlerin iradesi dışında tırmandırılıyor ve onlara karşı geliştiriliyor. Bu durumda yüzeysel bir savaş karşıtlığına sarılarak emperyalist hegemonya savaşının karşısına çıkmak sorunları çözmeye yetmeyecektir. Halklar için gerçek çözüm yolu her ülkede emperyalizme ve işbirlikçi rejimlere karşı devrimci savaşın geliştirilmesinden geçiyor. Emperyalist yağma savaşına karşı koymak ve emperyalist saldırganlarla yerli işbirlikçilerini geriletmek için halkların devrimci kurtuluş mücadelelerini yükseltmek gerekiyor.

Ortadoğu'nun siyasal çehresini kendi çıkarları doğrultusunda yeniden biçimlendirmek isteyen ABD emperyalizminin başvurduğu işgal harekâtı sonucunda, bölgede oluşan **yeni durumun** Kürdistan üzerindeki etkileri nelerdir? Mevcut ortam ve olası bir bölgesel savaş, halkımızın kurtuluş mücadelesi açısından ne tür olanaklar ve fırsatlar yaratabilir? Bölgesel düzeyde dengelerin yeniden şekillendiği bir dönemde, emperyalist devletlerle sömürgeci güçler arasındaki ve bizzat sömürgeci devletlerin kendi aralarındaki çelişkilerden nasıl yararlanılabilir? Bu mümkün müdür? Kürdistan'ı parçalayıp sömürgeleştiren devletlerin günümüz koşullarındaki durumuna ve aralarındaki ilişkilere bakmak, bu sorulara açıklık getirecektir.

Bugünkü Ortadoğu koşullarına bakıldığında derhal göze çarpan ilk olgulardan biri Kürdistan'ı sömürgeci egemenlik altında tutan devletler arasındaki çelişkilerin alabildiğine derinleşmiş olmasıdır. Her şeyden önce, Güney Kürdistan'ı egemenliği altında tutan sömürgeci Irak yönetimi ile ABD emperyalizmi arasındaki çelişkiler sıcak savaşa doğru gelişmektedir. Emperyalist devletler tarafından Irak'a karşı uygulanan ablukanın ve kuşatmanın fiili müdahaleye dönüşmesi kaçınılmaz görünmektedir. Irak'a karşı fiili müdahaleden yana olan ve savaş kışkırtıcılığında başı çeken güçlerden biri de sömürgeci Türk devletidir. Eski başbakanlardan Süleyman Demirel'in sözleriyle, olası bir bölgesel hegemonya savaşında pastadan pay almak isteyen Türkiye, ABD'yi bile beklemeden Irak'a karşı ambargo uygulamaya başlamış, NATO üslerini Irak'a karşı müdahale için ABD'nin kullanımına açmış ve başkalarından önce savaş ortamına girmiştir. 1920'li yıllarda İngiltere'ye kaptırdıkları **Musul** ve **Kerkük**'ü yeniden ele geçirmek Türk sömürgecilerinin en büyük düşü haline gelmiştir. Günlük burjuva basını sürekli bu konuyu işlemekte; Osmanlı egemenliği döneminde Ortadoğu halklarının durumuna ilişkin diziler yayınlayarak Türk yayılmacılığını tahrik etmektedir. Kürdistan'ı paylaşmanın yönlendirdiği geleneksel Türkiye-Irak dostluğu, Türkiye'nin Irak'a yönelik saldırı kampanyasına katılmasıyla yerini düşmanlığa terketmektedir. Türkiye-Suriye ilişkileri eski gerginliğini muhafaza etmektedir. Irak'ın işgal ettiği topraklardan çekilmesine ve Cezayir Antlaşmasına bağlı kalacağını açıklamasına karşılık, İran ile Irak arasındaki ilişkilerin kısa sürede düzelmesi ve işbirliğine dönüşmesi olanaklıdır. Suriye'nin Körfez'e asker göndermeyi kabul etmesiyle Suriye-Irak çelişkisinin daha da derinleşeceği açıklık kazanmıştır. Yine Türkiye-İran ilişkileri, Türkiye'nin açık yayılmacı emelleri nedeniyle güvenilir siyasal ilişkiler olmaktan uzak ticari ilişkiler düzeyindedir. Bütün bu olgular, sömürgeci devletlerin Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi karşısında istedikleri düzeyde birlik oluşturmalarına ve ortak hareket etmelerine engel olmaktadır. Beklenen savaşın patlaması durumunda, sömürgeci devletler arasındaki çelişkilerin daha da şiddetleneceği ve bunun sonucunda Kürdistan üzerindeki sömürgeci egemenliğin zayıflayacağı ortadadır.

Kürdistan'ı bölüp parçalayan sömürgeci devletler arasındaki çelişkiler hiç bir dönemde bugünkü kadar şiddetli olmadı. Özellikle Türkiye diğer sömürgeci devletlerle ilişkilerinde hiç bir zaman bugünkü kadar yoğun bir belirsizlik ortamına sürüklenmedi. Kürdistan'ı ortak sömürge olarak yönetmek ve Kürdistan sorununu ortadan kaldırmak isteyen Türkiye, İran Şahlığı ve Irak Krallığı, geçmişte **Bağdat Paktı** temelinde biraraya gelmişti. Krallığın yıkılmasıyla Irak'ın Bağdat Paktı'ndan ayrılmasından sonra, bu kez İngiltere, Türkiye, İran Şahlığı ve Pakistan arasında **CENTO** ittifakı oluşturulmuştu. Şahlık monarşisinin yıkılması ve İran devriminin CENTO'yu dağılmak zorunda bırakmasına karşılık, Türkiye, İran ve Irak'la ilişkilerini sıcak tutmaya özen göstermişti. Aynı ilişkileri Irak-İran savaşının sürdüğü yıllarda da devam ettirmiş; emperyalizmin çıkarları doğrultusunda Irak yönetimini desteklediği halde İran'a dost görünmüş ve savaş ortamında her iki devletle yoğun ticari ilişkilere girerek muazzam kârlar elde etmişti. Aralarındaki sürtüşmele-

'Saddam, Özal'a saygı duyuyor' diyen Irak'ın Ankara Büyükelçisi:
ABD, Kürt kartını oynuyor

ABD, Talabani'ye YÜZ VERMEDİ

Bağdat'a karşı KÜRT CEPHESİ

Peşmergeler, Saddam'ı arkadan vuracak

Ankara Kürt sorunu kaygısı

Kürt Desteği

Ali Bozer Tahran'da

YORUM — Talabani Konusu

KÖRFEZ KR... DÜNYADA BUGÜN — Talabani Bilmecesi

Saddam'a karşı Kürt cephesi

re karşın, hemen her dönemde sömürgeci devletler arasındaki ilişkilere egemen olan Türk devleti, tüm hızıyla Ortadoğu'daki hegemonya savaşının içine daldıktan sonra ipi elinden kaçırmıştır. Türk Dışişleri Bakanı Ali Bozer ve diğer yetkililer, Kürdistan'ın geleceğine ilişkin yönelimler hakkında bilgi toplamak üzere Tahran ile Şam arasında mekik dokumaktadır. Efendisi ABD emperyalizminin Irak'ta Saddam Hüseyin diktatörlüğüne karşı hazırlamaya çalıştığı seçenekler içinde Kürt işbirlikçilerine de yer ayırması bile Türk sömürgecilerini müthiş ölçüde tedirgin etmektedir. Kısacası Türk devleti ve sömürgeci Irak yönetimi başta olmak üzere, Kürdistan'ı sömürgeleştiren devletler en zayıf dönemlerini yaşamaktadır.

Kürdistan sorunu emperyalist devletlerin ve özellikle ABD emperyalizminin savaş yoluyla uygulamaya çalıştığı Ortadoğu politikalarında çok önemli bir yer tutmaktadır. Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin bastırılması, Ortadoğu çapında tırmandırılmak istenen emperyalist saldırı savaşının başlıca hedefleri arasında yer almaktadır. ABD emperyalizmi bir yandan Kürt işbirlikçilerini **akıncı birlikleri** biçiminde kullanmak amacıyla çabalarını yoğunlaştırırken, öbür yandan Küdistan bağımsızlık mücadelesine düşmanlığını sürekli vurgulamakta ve mevcut devlet sınırlarının korunacağı konusunda sömürgeci Türk devletine güvenceler vermektedir. Bütün bu gerçekler, Kürdistan'ın Ortadoğu'da emperyalist sistemin en zayıf halkası olduğunu, emperyalist ve sömürgeci saldırganlığın öncelikle bu halkada bozguna uğratılabileceğini ortaya koymaktadır.

Güney Kürdistan'da ABD emperyalizmine bağlanan umutlar

ABD'nin Körfez'e askeri yığınak yaptığı ve Ortadoğu'da savaş gerginliğinin şiddetlendiği günlerde, KYB lideri **Celal Talabani**'nin Washington'da bulunduğu anlaşıldı. Talabani'nin ABD yetkilileriyle yaptığı görüşmelerde, ABD'nin Irak'a karşı düzenleyeceği olası bir askeri müdahaleye Kürtlerin hangi biçimler altında katılacağı gündemin esasını oluşturdu. Basında çıkan haberlere göre Güney Kürdistan'da Irak yönetiminine karşı savaşmak üzere 30 bin kişilik bir ordu kurulacak ve donanımı ABD tarafından karşılanacaktı. Bu gelişmeler daha sonra bizzat Talabani tarafından da doğrulandı. KYB lideri Şam'da yaptığı bir açıklamada, Washington'da yaptığı görüşmelerde istediğini elde ettiğini belirtti. ABD'li yetkililer bağımsız Kürdistan'a karşı olduklarını bir kez daha vurgulamışlar; Irak sınırları içinde Kürtlerin siyasal, demokratik ve insani haklarına kavuşmalarına karşı çıkamayacaklarını dile getirmişlerdi. ABD yönetimi Saddam Hüseyin rejimine karşı oluşturduğu seçenekler içinde Kürtlere de yer verecekti. Talabani'nin "istediğimi elde ettim" dediği şey budur.

Güney Kürdistan'ın durumuna bakıldığında, Kürt örgütlerinin otonomi hedefine yönelik mücadelelerini sömürgeci devletler veya emperyalistlerle sömürgeci güçler arasındaki çelişki ve çatışmalara dayandırmalarının yeni bir şey olmadığı görülecektir. 1958 yılında Irak'ta krallık rejiminin yıkılmasından sonra **Mustafa Barzani** önderliğinde gelişen KDP hareketinin bütün pratiği budur. KDP hareketi başından beri Irak-İran ve Irak-ABD çelişkisine dayanmayı temel politika olarak benimsedi. İran Şahlığı ile Irak'taki BAAS yönetimi arasındaki çatışmanın devam ettiği ve BAAS rejiminin SSCB ile dostluk politikasını temel aldığı koşullarda, ABD emperyalizminin ve İran Şahlığının desteğini kazandı. Genelde Ortadoğu ve özelde Irak üzerinde etkinlik kurmaya çalışan ABD ve SSCB politikaları arasındaki uyuşmazlıkta, ABD emperyalizminin ateşli bir yandaşı olarak ortaya çıktı. Mustafa Barzani, 1962 yılında kendisiyle görüşen gazeteci kılığındaki bir CIA ajanına, Irak'ta bir Komünist Partinin bulunduğuna işaret ediyor ve *"Bu parti Sovyetler Birliği'nin partizanıdır. Eğer bize yardım ederseniz, biz de Amerika Birleşik Devletlerinin partizanı oluruz. Amerika'ya yararlı oluruz."* diyordu (Barzaniyle Konuşmalar, Dana Adams Schmidt, sayfa 72-73). Bununla da yetinmeyerek mümkün olan bütün güvenceleri vermeye hazır olduğunu söylüyor; "Amerika yardımını Kürtlerin Türkiye ve İran'a müdahale etmemesi gibi bir koşula dayandırırsa, bunu da kabule razı" olacağını, "Türkiye ve İran'daki Kürtler arasında kıştırtma" yapmayacağına söz verebileceğini belirtiyordu. Barzani'den gelen bu "emperyalizmin partizanlığı" önerisi, politikasını uygulamaya hizmet ettiği müddetçe, ABD emperyalizmi için kaçırılmaması gereken bir fırsattı. Bundan sonra KDP hareketi tamamen ABD emperyalizminin ve İran Şahlığının denetimi altına girecekti.

KDP hareketinin izlediği Amerikan partizancılığı politikası, Güney Kürdistan'da yürütülen otonomi mücadelesini 1975 yılında gerçekleşen utanç verici yenilgiye götürdü. ABD'nin ve İran Şahlığının KDP hareketine sağladıkları desteğin amacı, otonomi mücadelesini başarıya götürmek değil, zayıf da olsa anti-Amerikancı bir çizgide yürüyen BAAS rejiminin politikasını değiştirmekti. KDP hareketi bu iki devlet tarafından BAAS rejimini uzlaşıcı bir çizgiye çekmede bir baskı aracı olarak kullanılıyordu. Nitekim KDP hareketinin ABD çıkarları doğrultusunda gösterdiği "kahramanlık" amacına ulaşmış; BAAS rejimi eski tutumundan vazgeçerek İran Şahlığı ile görüşmelere başlamıştı. Dönemin ABD Dışişleri Bakanı Kissinger'in arabuluculuğu sonucunda İran'la Irak arasında **Cezayir Antlaşması**'na varılmış; sömürgeci devletler arasındaki bu uzlaşma otonomi mücadelesinin de sonunu getirmişti. Öyleki, Güney Kürdistan'daki hareketin yenilgisine ve direnişin sona erdiğine karar veren güç İran Şahlığı olmuştur. Hareketin lideri olan Mustafa Barzani İran'ın **Kerec** kentinde gözaltına alınmış, Güney Kürdistan'daki peşmerge güçlerinin dağıtılması ve silahlarını bırakarak İran'a çekilmesi kararı zorla imzalatılmıştı. Varlığını sömürgeci devletler arasındaki çelişkilere dayandıran bu politika yüzünden, her iki sömürgeci devlet uzlaştıktan sonra yapılacak fazla bir şey kalmayacaktı. Bizzat KDP'nin kendisi 1976 yılında yayınladığı bir raporda bu politikanın çıkmazını vurguluyor: "yenildik, çünkü sakallımız da, bıyığımız da İran'ın elindeydi" diyordu (Irak KDP Yeni Stratejisi, sayfa 101).

1974 yılına gelindiğinde sayısı yüzbine yaklaşan peşmerge ordusunun dağıtılması ve Kürt nüfusunun güneydeki çöllere sürülmesiyle noktalanan 1975 yenilgisinin ağır utancı, Güney Kürdistan'da faaliyet yürüten güçlerin politikalarını değiştirmeye yetmedi. Şahlık monarşisinin yıkılması ve Irak'ın İran'a karşı savaşa girmesi üzerine, bu güçlere yeniden gün doğdu. KDP hareketi, Irak'la savaş halinde olan İran'ın sağladığı desteğe dayanarak, Irak yönetimine karşı bir kez daha otonomi mücadelesine atıldı. Politika yine o eski politika, liderlik yine aynı liderlik, kendisinden destek alınan güç yine İran'dı. Aynı şekilde Doğu Kürdistan'daki otonomici güçler de Irak'ta üslenmişlerdi ve Saddam Hüseyin rejiminden sağladıkları destekle İran'a karşı çarpışıyorlardı. Bu tutumun Güney ve Doğu Kürdistan'daki hareketi yeni bir yüzkızartıcı yenilgiye götürmesi ve ulusumuzun başına felaketler açması kaçınılmazdı. Gelişmelerin bu sonuca götüreceği daha başından belli oluyordu, Irak ile İran arasındaki savaşta ateşkes sağlanınca, utanç karası bir kez daha otonomici güçlerin tepesine çalındı. Saldırının yönünü Kürdistan'a çeviren faşist Saddam rejimi yeni soykırımlara girişti. Kimyasal silahlara sarılarak onbinlerce masum Kürt insanını topluca katletti. Köyler yerlebir edildi. Kimyasal silahlarla gelen ölümden kaçan yüzbinlerce yurttaşımız faşist Türk sömürgecilerinin insafına terkedildi ve toplama kamplarına yerleştirildi. Güney Kürdistan halkının kurtuluş umutları bir kez daha çiğnendi. Baş sorumlusunun I-KDP hareketi olduğu bu kesintisiz utanç pratiği, halkımızı katliamlarla yüzyüze bırakmanın ötesinde, dünyanın Kürtlere "herkesin askerleri" gözüyle bakmasını sağlamaktan başka bir sonuç vermedi.

Kürdistan sorununun daha da ağırlaşmasına yolaçan Güney Kürdistan'daki otonomici hareketin diğer kanadı olan KYB (Kürdistan Yurtseverler Birliği) de benzer bir politika izledi. Kürdistan'da direniş mücadelesinin devam ettiği yıllarda bazen KDP'nin yanında yeraldı, bazen de BAAS rejimi ile uzlaşma yolları aradı. Irak-İran Savaşının sürdüğü dönemde KDP gibi İran yönetiminin desteğini kazanmaya çalıştı. Savaşın son dönemlerinde ise Saddam Hüseyin rejimi ile görüşme masasına oturdu. KYB'nin Irak-Arap sömürgeciliğine karşı silahlı mücadele yürütmekten vazgeçmesinde bazı emperyalist devletlerin ve özellikle Fransa'nın telkinleri önemli rol oynamıştı. KYB lideri Celal Talabani bu gerçeği açıkça itiraf etmekteydi. Paris'te toplanan "Kürt Konferansı"nda bir konuşma yapan Talabani, *"Körfez savaşı sırasında, Irak kaybetmek üzereydi. Kouchner ben ve Kasımlo'yla görüştü. Bağdat hükümetinin savaşı kaybetmemesi için, bizden askeri eylemlerimizi durdurmamızı istedi. Bunun üzerine, istenileni yaptık. Irak'a karşı çatışma ve operasyonları durdurduk. Ama ateşkes sağlanınca, Saddam Kürtleri imha etmeye başladı"* diyordu (İkibine Doğru, Yıl:3 / Sayı: 44). Emperyalistlerin istemine uyarak, kendi ulusunu sömürgeci egemenlik altında tutan faşist bir yönetimi yenilgiden kurtarmak için mücadele etmekten vazgeçen ve soykırımlarına zemin hazırlayan bir harekete her türlü ad yakıştırılabilir, ama ulusal kurtuluşçuluk asla yakıştırılamaz. Güney Kürdistan halkı yakasını bu tür önderliklerin elinden kurtarmadıkça, sömürgeci egemenlik altında yaşamaktan ve yeni soykırımlara tanık olmaktan kurtulamaz.

Acı da olsa, KYB'nin bugün ABD emperyalizmine umut bağlamasıyla, geçmişte I-KDP'nin ABD'ye ve İran Şahlığına dayanması arasında hiç bir fark yoktur. Otonomici güçlerin içinde hareket ettikleri geleneksel kısır döngü yeniden tekrarlanmakta ve bu yaklaşım yeni yüzkızartıcı yenilgilerin tohumlarını bağrında taşımaktadır. Saldırgan ABD emperyalizmi kendi planlarını hayata geçirmeyi başardığı ve Irak'ta kukla bir yönetimi işbaşına getirdiği an, artık "Kürt akıncıları"na gereksinimi kalmayacaktır. O zaman iplerini sıkıca elinde tuttuğu Kürt işbirlikçiliğini silahsızlandırmakta zorlanmayacak ve Güney Kürdistan halkı Mart 1988'de olduğu gibi yeni Halepçe soykırımlarıyla karşı karşıya kalacaktır.

Bir Uzakdoğu atasözünde, "malınızı yitirmişseniz bir şeyinizi yitirmişsiniz, onurunuzu yitirmişseniz çok şeyinizi yitirmişsiniz, umudunuzu yitirmişseniz her şeyinizi yitirmişsiniz demektir" denir. Ezilen bir halkın kurtuluş umutları kutsal ve dokunulmazdır. Halkın umutlarıyla oynanamaz; bu umutlar -ister dost ister düşman olsun- başkalarına devredilemez. Umut yığınların kendisidir, umut halktır; Kürt halkı emperyalist politikaların uygulama gücü durumuna düşürülemez.

Tek çözüm yolu bağımsızlık savaşını yükseltmektir

Yabancı egemen güçlerin çıkarları doğrultusunda hareket etmek, genelde Kürt egemen sınıflarının değişmez karakteri olmuştur. Kürdistan'ın bölünmesi, parçalanması ve sömürgeleştirilmesinde bu olgunun belirgin rolü vardır. Osmanlılarla İran Safavi Devleti arasında Kürdistan üzerinde sürdürülen egemenlik savaşında, Kürt feodalleri her iki devlet tarafından birer akıncı kolu olarak kullanılmıştır. İçerdeki ihanet sayesinde Kürdistan'ın büyük bölümünü kendilerine bağlayan Osmanlılar, Kürdistan topraklarını bir tampon bölge haline getirmiş ve Kürt feodallerini de sınır muhafızları olarak görevlendirmişlerdir. Kürdistan'da günümüzün milliyetçi geçinen ve otonomi ardında koşan oluşumlarının pratiği ile geçmişte Osmanlı ve İran imparatorluklarına işbirlikçilik yapan Kürt feodalleri ve aşiret reislerinin yaptıkları arasında fazla bir farklılık yoktur. Otonom konumlarına dokunulmadığı müddetçe, Kürt feodalleri yabacı egemenlere hizmet etmeyi adeta bir şeref payesi gibi benimsemişlerdir. Bugünkü otonomici güçlerin yaklaşımı da böyledir. Bunlar kendilerine otonom bir statü tanıyacak her güce işbirlikçilik yapmaya hazırdır. Zaten otonominin anlamı da budur. Otonomi uğruna mücadele etmek, gerçekte sömürgeci güçlerle daha elverişli koşullar temelinde sağlanan bir işbirlikçilik için çaba harcamaktan başka bir şey değildir. Şimdi ABD daha iyi koşullarda bir işbirlikçilik önerdiği için ABD emperyalizminden yanadır ve Irak yönetimi karşısında iyi bir pazarlık gücüne kavuşmuştur. Yarın Saddam Hüseyin rejimi sıkışıp tekrar otonomi vereceğini açıkladığında, Arap sömürgeciliğine yanaşır. Otonomi hedefi kaçınılmaz olarak sömürgeciler ve emperyalistler için muhafızlık yapmaya götürür. Bu nedenle her şeyden önce bu politika aşılmak zorundadır.

Kürdistan halkı artık karanlıkta yol almıyor. PKK önderliğinde Kuzey-Batı Kürdistan'da yükselen bağımsızlık mücadelesi, bütün parçalardaki halkımıza gerçek kurtuluş yolunu gösteriyor. Bu mücadele tamamen halkımızın özgücüne dayanıyor. Otonomici güçlerin pratiğine kıyasla uzun bir geçmişi olmayan bu mücadelenin ortaya çıkardığı kazanımlar, halkın özgücüne dayanmayı vazgeçilmez ilke edinmenin nasıl zafere götüreceğini açıkça ortaya koyuyor. Umut bağlanması ve desteklenmesi gereken mücadele de budur. Kürdistan'ın diğer parçalarındaki güçler, otonomi ardında koşmayı ve emperyalizme umut bağlamayı terkederek bağımsızlığa yönelmek, ulusal birliği esas almak ve her parçadaki mücadeleyi Kuzey-Batı Kürdistan'daki bağımsızlık mücadelesiyle birleştirmek zorundadır. Emperyalist devletlerin çıkarları doğrultusunda hareket ederek, bağımsızlık mücadelesine karşı çıkacağına ve Kürdistan'daki parçalanmışlığın sürdürülmesine rıza göstereceğine ilişkin güvenceler vermek, Kürt ulusunun yaşamsal çıkarlarına sırt çevirmek demektir. Bağımsızlık, özgürlük ve birlik Kürt ulusunun dokunulmaz, devredilmez ve vazgeçilmez hakkıdır. Ulusumuzun bu hakkını kullanması üzerinde yapılmak istenen her türlü pazarlık reddedilmeli, bağımsızlık ve özgürlük bayrağı Kürdistan'ın her parçasında yükseltilmelidir.

ABD emperyalizmi bütün dünya halklarının olduğu gibi Kürdistan halkının da baş düşmanıdır. ABD emperyalizmine umut bağlamak, Kürdistan halkını dünya halklarının celladına teslim etmeye çalışmaktan farksızdır. Birleşmiş Milletler'de Saddam Hüseyin'e yakıştırılan yeni Hitler benzetmesi tam bir aldatmacadır ve hedef şaşırtmaktan başka bir anlam içermemektedir. Günümüzde Hitler'in tiksindirici rüyasını gerçekleştirme çabası içinde bulunan en tehlikeli güç Amerikan emperyalizmidir. Saddam Hüseyin ancak emperyalist devletlerin koruyucu kanatları altında büyütülüp beslenen sıradan bir faşist diktatör olabilir. Doğu Avrupa ülkelerinin emperyalist-kapitalist sisteme katılmalarından sonra bütün gücüyle Ortadoğu'ya yüklenen ABD emperyalizmi, Hitler'in gerçekleştiremediğini başarmaya çalışmakta ve dünya imparatorluğuna doğru yürümektedir. Emperyalist sistemin baş jandarmasının hedefi budur. Kürdistan halkının yeri Amerikan emperyalizminin değil, Amerikan emperyalizmine ve işbirlikçi rejimlere karşı mücadele eden Arap halkının saflarındır. Halkımız emperyalizme ve uşak yönetimlere karşı mücadelesinde Arap halkının yanında yer alacaktır.

SÖMÜRGECİ TÜRK DEVLETİ KÜRT VE ARAP HALKLARININ DÜŞMANIDIR

Baştarafı 1. sayfada

Belli ki bu hedefler, bölgede emperyalist çıkarların bekçiliği, Kürt ve Arap halklarının aleyhine davranış ve politika demektir. TC'nin bu politik yönelimi tüm Arap aleminde tepki yaratıyor. Tüm halklar ve politik yurtsever, devrimci öncüleri, aydınları TC'yi Osmanlı yayılmacılığı içinde olmakla suçluyor. İran, resmi açıklamasında, Türk Dışişleri Bakanı Ali Bozer'in Tahran'a, "Türkiye, İran ve Pakistan arasında yeni bir Bağdat paktı önerisiyle geldiğini, ancak bu önerinin reddedildiğini" belirtti. Ali Bozer'in tehdit ve daha gerici bir statüko için Şam, Amman ve Kahire'ye yaptığı ziyaretler de beklenen ilgiyi doğurmadı ve Arap ilerici basını yorumlarıyla TC'nin İsrail'le gizli ittifakını teşhir etti.

Türk egemenlik sistemi Ortadoğu'da, başta Kürt ve Arap halkları olmak üzere tüm bölge halklarının katliamı üzerinde yükselmiştir

400 yıl Ortadoğu'ya egemen olan Osmanlılar, bu süre boyunca halkları sürekli katliamdan geçirdiler ve toplumsal gelişmelerini adeta durdurdular. Askeri-feodal imparatorluk egemenlik tarihi boyunca halklara nefes aldırmadı. Hıristiyan halkların yanısıra Araplar da imparatorluk bünyesinde en çok dışlanan ve horlanan halklar oldu. Öyle ki, devlet anayasasına getirilen maddelerle Arapların devlet yönetiminde yer almaları yasaklandı. Ne zaman Araplar direndiler, katliamlarla karşılaştılar. Osmanlı egemenliğine karşı direndikleri için 1830'larda Suudi Vahabi ileri gelenlerinden binlercesi öldürüldü, önderlerinin de kafası kesilerek, kesik başları İstanbul'da Ayasofya'nın duvarlarında günlerce asılı bekletildi. Suudi halkı bugün bile bu olayı nefretle anmaktadır. Lübnan'da da Osmanlılar benzer katliamları yaptılar. Zorla İslam aleminin halifeliğini üstlenen Osmanlı padişahları, Peygamber'in sakal kıllarını ve diğer kutsal emanetleri bile Mekke'den çalacak kadar İslam "koruculuğu" yaptılar.

Osmanlılar, 1830'la birlikte fiilen Batı Avrupa'nın kapitalist devlerinin mali cenderesine girdiler. Bu tarihten itibaren Arap halkları, Osmanlılar ile Fransa ve İngiltere arasında domino taşları gibi alınıp satıldılar. Küçük kapitülasyonlarla 1881'de Mısır ve daha sonra Cezayir, İngiliz ve Fransızlar'ın etki alanına girdi. Bu iki devlet, sırasıyla Lübnan, Yemen, Basra vb. stratejik yerlerde kapitülasyonlar elde ettiler. Osmanlılarla çeliştikleri zaman da askeri zora başvurdular. Doğal olarak Fransızlar ve İngilizler, süreç içinde yerleştikleri Arap topraklarında, geri toplumsal yapının egemenleri olan Arap şeyhlerinden ve aşiret reislerinden işbirlikçi kesimler oluşturdular.

Araplarda ciddi milliyetçi akımlar ancak 1908'den itibaren doğdu. Paris vd. belli Avrupa başkentlerinde Arap milli komiteleri kuruldu. Tümü de halklarını Osmanlı egemenliğinden kurtarmayı amaç edindiler.

1900'lerin başlarından itibaren Avrupa'nın emperyalist güçleri dünyanın paylaşımı için aralarında kamplaştılar. Bu kamplaşmanın bir tarafında Almanya diğer tarafında İngiltere ve Fransa vardı. Paylaşımda öncülük verilen yer Ortadoğu'ydu. Stratejik yeri, dünya ticaret yollarının merkezi yerinde olması ve yeni keşfedilen petrol Ortadoğu'yu paylaşımda ön sıraya çıkarmıştı. Almanlar, Osmanlılar üzerindeki etkilerini kullanarak Ortadoğu'ya açıldı. 1900'lerin başından itibaren Bağdat demiryolu bölgeye egemen olmak amacıyla döşendi. Alman imparatoru II. Wilhelm, başında "islam" sarığı ile, aynı amaçla Prusya sermayesinin temsilcisi olarak İstanbul'a geldi. Bölgeye daha erken yerleşen İngiliz ve Fransızlar Dicle-Fırat nehirlerini gemi ulaşımına uygun duruma getirdi. Aynı amaçlarla Akdeniz, Süveyş Kanalıyla Kızıldeniz'le birleştirildi. İngiliz ve Fransızlar, imzalayanların ismine atfen bilinen ve tarihe geçen 1916 Sykos-Picot antlaşmasıyla Ortadoğu'yu aralarında bölüşmeyi karar altına aldılar.

1914-18 Birinci Empeyalist Paylaşım Savaşı sonunda İngiliz ve Fransızlar galip geldi. Osmanlı imparatorluğu bölündü. Tüm Ortadoğu ülkeleri iki galip emperyalist güç arasında bölüşüldü. Bölüşümden en ağır darbeyi Kürtler ve Araplar aldı. Savaş sonunda Kürdistan dört parçaya bölündü. Pay sahipleri statüko üzerinde de anlaştılar. Önce Kemalist Türk devleti ile Fransızlar 1921 Ankara Antlaşmasını imzaladılar. 1923 Lozan Antlaşması'yla bu defa Türk devleti İngilizler'le uyuma vardı. Aralarında Musul-Kerkük sorunu ihtilaflı kaldı. 1925 Şeyh Sait ayaklanması iki tarafın da antlaşma isteğini kamçıladı. Türk devleti, İngilizler ve uşakları Bağdat Arap Krallığı arasında 1926'da Bağdat Antlaşması imzalandı.

Savaşta İngiliz ve Fransızlar, Araplardan askeri güç oluşturdular. Arap orduları Osmanlı egemenliğine karşı savaştı. Osmanlılar ve takipçileri Kemalistler, bunu ihanet olarak değerlendirdiler. Bir halkın köleliğe karşı ayaklanmasının ihanet olarak değerlendirilmesi bize ne kadar acaip gelse de Türk egemenleri Araplar için bu değerlendirmeyi yapıyorlar. Arapların, Osmanlı egemenliğinden ayrılmak istemelerini bir İngiliz ajanın fitnelerine bağlama değerlendirmesi, halen Türk devletinin resmi tarih yazınında yer almaktadır. Araplar, sadece Osmanlı egemenliğine karşı ayaklanmadılar. Emperyalist işgale karşı da ayaklandılar. Fakat o zamanki toplumsal yapı ve toplum egemenlerinin galip emperyalistlerle uyumu nedenleriyle milli yönetimler doğmadı. Bir egemenlikten kurtulan Araplar diğer bir egemenliğin etkisine girdiler. İngiliz ve Fransızlar, Arapları böldüler. Yapay devletler oluşturuldu. Her bir devletin başına Suudi kökenli -kutsal karakterinden olacak- bir emir getirildi. Böylece İngiliz ve Fransız valilerine bağlı kukla kralların ya da emirlerin başında olduğu bir nevi mandater Arap devletleri doğdu. Ürdün Emirliği bu suni devletlerden biriydi. Her devletin Arap lejyonları denen askeri ordularının başında emperyalist devletlerin komutanları bulunuyordu.

Emperyalist işgal, Arapların bağrına Siyonist hançerin sokulmasının zeminini de hazırladı. 1897'de örgütlenen Siyonist hareket, İngilizlerin himayesinde durmadan Filistin'e silahlı Yahudi göçmenlerini ve çetelerini taşıdı.

Kemalist Türk devleti, kendi egemenliklerini terkettikleri için Arapları hiç bir zaman affetmedi. Arap, Türk egemeni için gerilik, yönetilmeye muhtaçlık, sadakatsizlik, kirlilik ve ihanetle eşdeğer görüldü. İlginçtir ki burjuvazinin bu amaçlı değerlendirmesi süreç içinde Türk aydınlarını ve halkını da etkiledi. Fakat her nedense bugün Türk işçilerinin Türk burjuvaları tarafından Arap şeyhlerine köle olarak ve Türk kızlarının da cariye olarak pazarlandığı görülmek istenmiyor. Daha da ilginci şudur ki, Kemalist devlet Misak-i Milli sınırı içinde Kürdistan'dan ayrı, Suriye ve Irak'ın da önemli bir kesimini göstermektedir.

İki savaş arasında İngiliz ve Fransızlar yönettikleri krallar vasıtasıyla Arap ülkelerindeki varlıklarını sürdürdü ve üst üste bulunan petrol yataklarını kendileri işlettiler. Bu dönemde Arapların en önemli sorunu, Filistin'de yoğunlaşan Yahudi varlığıydı. Gerek Filistin'de gerekse diğer Arap ülkelerinde ilk ciddi anti-emperyalist duygular bu dönemde gelişti. Filistinlilerin tepkisi Ürdün'e de yansıdı. Emirlik, İngilizlere sırt dönmek zorunda kaldı. Şam ve Halep'te Fransız işgaline karşı ayaklanmalar oldu. Bu tepki ve direnişler katı emperyalist işgalin aşılmasına yetmedi. Emperyalist işgal altında Arap halkları kapalı ve geri toplumsal yapılarını aşamadılar.

Kemalist Türk devleti, örgütlenir örgütlenmez bölgede emperyalistlerin çıkarlarını korumaya yöneldi. 1937'de İran, Türkiye ve Irak Krallığı arasında Sadabad Paktı kuruldu. Paktın kuruluşundaki temel amaç, Kürdistan'ın sömürge statükosunun korunması için işbirliğiydi. Kemalist burjuvazi, emperyalist devletler arasındaki kamplaşmadan yararlanarak Fransızların da gözyummasıyla 1938'de Suriye'ye ait Hatay'ı işgal etti. Bu tarih, aynı zamanda Fransızların Suriye'den çekildiği tarihti.

II. Emperyalist Paylaşım Savaşında yine işgal edilmek istenen toprakların başında petrolce zengin ve stratejik ulaşım yollarına sahip Ortadoğu geliyordu. Ancak Almanlar, Avrupa'da sıkıştığından savaş Kuzey Afrika'daki Arap ülkelerine kadar yansıyabildi. Türk devleti her ne kadar savaşta tarafsız göründüyse de elaltından Almanları destekledi. Nasıl ki, 1. paylaşım savaşında Enver Paşa, islam ülkelerini fethe kalkıştıysa, II. paylaşım savaşında da Türk Genelkurmaylığı'nda Irak vb. Arap ülkelerinde Alman yanlısı yönetimlerin başa getirilmesi için darbe planları hazırlandı. Savaşta Almanya yenilince bu planlar da raflarda kaldı.

Savaş dünya ve bölge haritasında ve politik yapısında büyük değişiklikler meydana getirdi. Birincisi, SSCB'nin başını çektiği sosyalist kamp savaştan güçlenerek ve siyasal-askeri etkinlik kazanarak çıktı. Savaşın galibi İngiliz ve Fransız emperyalistleri olmasına rağmen, emperyalist-kapitalist sistemin öncülüğü ABD'ye geçti. ABD, savaş sonrası dönemde Ortadoğu'ya iyice yerleşti. ABD'nin bu dönemde geliştirdiği tezler de vardı. Bu tezler, dönemin ABD devlet başkanı ile genelkurmay başkanının isimlerine atfen Truman Doktrini ve Marshall Planı olarak bilinmektedir. Bu doktrinler, dünyanın dört bir yanındaki karşı-devrimci güçlerin ABD'nin koruyucu şemsiyesi altında biraraya getirilmesini öngörüyordu. Buna gerekçe olarak da "halkları komünizmden koruma" gösteriliyordu. Truman Doktrini işbirliğinin yolunu açıyor, Marshall Planı ise işbirliğine gidilen ülkelere askeri yardımı öngörüyordu. NATO, 1949'da emperyalist devletlerin saldırı paktı olarak bu amaçla doğdu. Döneme, İngiliz Başbakanı Churcil'in ifadesinden hareketle "Soğuk savaş dönemi" dendi.

ABD'nin sosyalizme karşı örgütlendirmek istediği alanların başında Ortadoğu geliyordu. Petrol Ortadoğu'ya daha stratejik anlam kazandırıyordu. ABD daha savaş içinde merkezi birliği dağılan İran'a yerleşmişti. Sovyet desteği ile kurulan özerk Mahabad Kürt ve Azerbeycan Cumhuriyetleri'nin dağıtılmasında ABD'nin bu İran'daki varlığının önemli bir rolü vardı.

İkinci paylaşım savaşı Arap halklarını daha da böldü. Stratejik körfez bölgesinde Kuveyt, Bahreyn, Umman, Katar ve Birleşik Arap Emirlikleri gibi yapay kabile devletleri ya da bayraklı kabileler bu dönemde doğdu. 1933'te ABD'nin desteği ve himayesi ile kurulan Suudi Krallığı, bu emirliklere göre daha merkezi yapıdaydı. 1932'de bağımsızlığını alan Irak Arap krallığı ise 1941'e kadar İngilizlerin işgalinde kaldı. Kral Faysal'ın iktidarı 1958 General Kasım (Baas) darbesine kadar devam etti.

Bölge petrolünün çoğunu tekellerine alan bu suni devlet şeyhleri, Arap halkları sefalet içinde yüzerken, milyarlarca dolara hükmettiler. Bu paraları da Batı bankalarına ve sefahata yatırdılar. Bu kukla yönetimler ülkelerini yönetemedikleri gibi, ordularını da örgütleyemediler ve bölge çapında Arap gericiliğinin ve diğer gerici yönetimlerin maddi kaynağı oldular. Gerçekte emperyalistler Arap ülkelerine hüküm etmelerine rağmen Araplar, işgalcilere karşı sürekli direniş içinde oldular.

İkinci paylaşım savaşının diğer bir sonucu, 1948 yılında İsrail devletinin kurulmasıydı. Bu devlet, emperyalist güçlerin Arap halklarına karşı en güçlü ve saldırgan karakolu oldu. İngilizler, İsrail'in yanında bir de Filistin devleti kurmayı planlamış olmalarına rağmen bu kararlarına hiç bir zaman uymadılar. Filistinliler, kitleler halinde katledildiler ve ülkelerinden kovuldular. Fransızlar ise, Lübnan'da müslüman çoğunluğun aleyhine hıristiyan azınlığa dayalı bir yönetim oluşturdular. Filistin sorunu, Lübnan'daki hukuki ve anayasal haksızlık ve Körfez'deki suni Arap devletleri, Araplarla işgalci emperyalist güçler arasındaki en temel çelişme noktaları oldu. Arap halkları, emperyalist varlığı, petrol zenginliklerinin talanını, suni bölünmeyi ve aralarında saldırgan İsrail'in varlığını hiç bir zaman kabul etmediler. İşgalci emperyalist güçler ise, bölgede birleşik ve halkçı bir yönetime sahip bir Arap ulusunu hiç bir zaman istemediler ve böyle bir gelişmenin olmaması için de böl-yönet ve uşak yönetimleri güçlü tut stratejisini ustalıkla uyguladılar.

Paylaşım savaşı sonrası süreçte Türk devletininin tutumunda da önemli değişmeler oldu. Kısa süreli Mahabad Kürt Cumhuriyeti deneyi ve hemen yanıbaşında artan sosyalist etkinlik kemalist burjuvazinin yüreğine korku saldı. Emperyalist dayanaktan yoksun yaşayamayan Türk burjuvazisi dayanak aramaya başladı. NATO'ya girmek istedi. Türkiye'de "komünist tehlikeyi" abarttı. Şaşaalı anti-komünist gösteriler düzenledi, Kore'ye asker yolladı, SSCB'nin kendisini tehdit ettiğini, toprak talep ettiğini ileri sürdü. İngiliz ve ABD yönetimleri Türkiye'nin koruyuculuğu topunu birbirlerine attılar. Hiç biri TC'nin NATO'ya girişini kabul etmedi. TC, ancak Ortadoğu'da emperyalistlerin petrol ve diğer çıkarlarını korumak için bekçilik yapacağına ve gerektiğinde SSCB'ne karşı kalkan olacağına söz verince 1952'de NATO'ya alındı. Bu misyon, Kürt halkı ve Arap halklarına karşı olmak demekti.

Türk burjuvazisi bu bekçi köpekliği rolünü de yerine getirdi. Şubat 1955'te Türkiye, Pakistan ve Irak Krallığı arasında Bağdat Paktı kuruldu. O dönem İran'da milli karakterli Musaddık hükümeti yönetimdeydi. Eylül 1955'te Musaddık, CIA darbesiyle devrildi ve öldürüldü. İran'da Şahlık tekrar tesis edildi. Bu tarihten itibaren İran da Bağdat paktı'na girdi. Pakt, ABD'nin himayesinde kuruldu. Paktın amacı, bölgeye sosyalist yayılmanın önüne geçmek, Arap ülkelerindeki radikal gelişmeleri bastırmak ve Kürdistan'ın sömürge statükosunu korumaktı. Görüldüğü gibi TC, sürekli emperyalist çıkarlar adına Arap halklarına karşı olmuştur.

Geri toplumsal yapıda ve baskıcı yönetimlerin denetiminde olan Arap toplumlarının biraz oturmuş olanlarında milli düşünceler ve örgütlenmeler, ancak ordu içindeki subaylar ve aydınlar vasıtasıyla gelişebildi. 1950'lerin ortalarında Cezayir'de Fransız sömürgecilerine karşı ulusal kurtuluş hareketi gelişti. Bu mücadele 1962'te zafere ulaştı. 29 Ekim 1956'da Mısır'da General Necip ve Cemal Abdulnasır yönetimindeki ilerici subaylar, kukla kralı devirerek yönetime el koydular. Nasır'ın ilk işi Süveyş Kanalını millileştirmek oldu. Mısır'da gelişen Arap radikalizmi tüm Arap ülkelerini etkiledi. Suriye ve Irak'ta Baas muhalefeti güçlendi. 1963'de Suriye'de, 1958'de de

Irak'ta Baas iktidara geldi. Libya'da 1969'de Muammer Kaddafi yönetimindeki ilerici subaylar kralı devirerek yönetimi ele geçirdiler. Yemen'de İngiliz işgalcilerine karşı radikal ulusal kurtuluş hareketi gelişti. 1962'de ülke kurtularak cumhuriyet kuruldu. Sosyalistlerle Nasırcılar'ın arası açılarak ülke Güney ve Kuzey Yemen olarak ikiye bölündü. Güney'de sosyalist yönetim iktidara geldi. 1964'te Filistin Kurtuluş Örgütü kurularak İsrail'e karşı silahlı direnişe başladı. 1958'de Mısır'la Suriye, aralarında Arap Birleşik Cumhuriyeti'ni kurdular. Bu beraberlik 1963 yılına kadar devam etti. Gelişmeler Lübnan'ı da etkiledi, radikal güçler örgütlenmeye ve etkin olmaya başladılar.

Emperyalist güçler, Türk devleti, İsrail ve krallıkla yönetilen Arap devletleri bu gelişmelerden büyük bir korkuya kapıldılar. İngiliz ve Fransızlar, Kasım 1956'da Mısır'a saldırdılar. Bunların saldırısına İsrail de katıldı. Bu savaşta Arap halkları Nasır'ın etrafında birleşti. SSCB, Mısır'ı aktif olarak destekledi. İşgalciler yenilgi tadarak geri çekilmek zorunda kaldılar. Araplar, 1948'de İsrail'den aldıkları yenilginin acısını çıkardılar.

Türk devleti, Cezayir savaşında Fransa'yı açık olarak destekledi. İsrail devletinin kuruluşuna oy verdi. 1957'de Suriye'yi işgal etmek istedi. SSCB'nin müdahalesiyle bu işgal önlendi. Şimdi yayınlanan Türk burjuva gazetelerindeki belgeler işgal isteminin ABD'den geldiğini açıklıyor. 1958'de de Türk ve Irak Krallığı'nın birlikleri Lübnan'a Maruni hükümetini desteklemek için çıkarma yapmaya hazırlandı. Irak birlikleri İskenderun limanından hareket edecekti. Irak'ta 1958 Baas darbesi bu müdahaleyi önledi. Bu defa Türk hükümeti Irak'taki Baas iktidarını devirmek için planlar yaptı. Türkiye bir üçüncü dünya ülkesi olmasına rağmen, Türk dışişleri bakanları ancak ABD'nin istemiyle üçüncü dünya ülkelerinin konferanslarına katıldılar. O da kürsüden ABD'nin görüşlerini dile getirmek için.

1956 Süveyş Kanalı savaşından sonra ABD etkinlikte tümüyle İngiltere'nin önüne geçti. ABD, 1958'de önce Lübnan'a deniz piyadesi çıkardı, sonra da Ürdün'e. Böylece suni devlet Ürdün, her defasında emperyalist orduların doğrudan müdahalesiyle varlığını sürdürebildi.

ABD'nin bölgedeki ayakları İsrail, İran ve Türk devletleri oldu. CIA, bu üç ülkeye konumlandı. Üç ülke ordusunu da ABD, tepeden tırnağa donattı. CIA, üç ülkenin istihbarat örgütleri MOSSAD, MİT ve SAVAK arasında koordine kurdu. İran, Dofar ulusal kurtuluş hareketini bastırdı. İsrail, Arap aleminin başına bela kesildi. İran, Türkiye ve ABD, Güney Kürdistan'da Kürt otonom öncülüğünün zaaflarından yararlanarak, hem Kürt halk direnişini yozlaştırdılar hem de Baas iktidarına boyun eğdirdiler. Kürt sorunu bu denli araç yapılırken, gerçekte konunun özü üzerinde Türk, İran ve Irak devletleri uyum içinde oldular.

Gelecek sayıda 1960-1990 süreci

Ortadoğu patlamaya hazır silah deposuna dönüştü

Türkiye

Asker sayısı: 650.000
Tank: 2.727
Top: 2.167
Savaş uçağı: 366
Ordunun yarıdan fazlası Kürdistan'da konumlanmış. Diyarbakır, Van ve Batman askeri havaalanlarında savaş uçakları konumlanmış. 55 milyonluk Türkiye nüfusunun yaklaşık 20 milyonu Kürt. Türkiye yıllık 20 milyon ton olan petrol tüketiminin %90'ını dışardan alıyor, geri kalanını da Kürdistan sömürgesinden elde ediyor. Kişi başına yıllık ortalama 1.200 Dolar gelir ve 41 milyar Dolar borçla bölgenin ekonomisi en problemli ülkesi. Türk devleti, savaşla Batı'yla bütünleşmeyi, Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesini durdurmayı ve bölgede yeni etkinlik alanları elde etmeyi umuyor. Önce Irak'ın Kuveyt'i işgaline sessiz kalan ve bunalımda tarafsız davranacağına dair Irak'a güvence veren Türk devleti, şimdi bölgesel bir savaşın en şiddetli yanlılarından.

Irak

Asker sayısı: 1.000.000
Tank: 5.500
Top: 3.700
Savaş uçağı: 500
Füzeler: Çok sayıda füze stoku var. Bunlar Sovyet yapısı Scud ve Fransız yapısı Ecocet füzeleri. Bu füzelere kimyasal başlık takılabiliyor.
Kimyasal Silahlar: Üç fabrikada hardal ve sinirgazı üretiliyor.
17.8 milyonluk Irak'ta 4 milyonun üstünde Kürt var. 14 milyar ton petrol rezervi olan Irak ekonomisi de savaş yüzünden İran ekonomisi gibi büyük ölçüde yıkılmış. Irak'ın 50 milyar Doların üstünde dış borcu bulunuyor. Kuveyt işgalinden sonra Irak bu ülkede 150 bin asker ve 300 tank bulunduruyor.

İran

Asker sayısı: 850.000 (Bunun 250.000'i Devrim Muhafızı)
Tank: 500
Top: 800
Savaş uçağı: 121
Helikopter: 100
54 milyon nüfuslu İran'da 8 milyonun üstünde Kürt bulunuyor. 12.687 milyar ton rezerviyle İran dünyanın petrol zengini ülkeleri arasında yer alıyor. Irak'la devam eden 8 yıllık savaşta ekonomisi büyük ölçüde yıkıldı. İran'da örgütlü ulusal ve toplumsal muhalefet büyük güç yitirmiş durumda. Son İran-Irak antlaşmasından sonra Irak'ta konumlanmış bulunan Halkın Mücahidleri'nin geleceği belirsizleşmiştir. Irak'ın son İran topraklarından çekilmesi ve 1975 Cezayir Antlaşması hükümlerini tanıması, İran'ın bölgedeki konumunu güçlendirdi. Emperyalist güçler, özellikle de Türk devleti bu gelişmeden yararlanarak İran, Pakistan ve Türk devletleri arasında tekrar CENTO benzeri bir paktı canlandırmak istiyorlar. İran, Irak'ın Kuveyt'i işgalini şiddetle protesto etti. Ancak Körfez'e bir emperyalist müdahaleye karşı olduğunu ve gerekirse böyle bir işgale karşı savaşacağını da açıkladı.

Kuveyt

Asker sayısı: 20.000
Tank: 275
Top: 100
Savaş uçağı: 36
Helikopter: 18
Irak işgalinden sonra Kuveyt ordusu dağıldı. 2 milyon nüfuslu Kuveyt'te yabancıların sayısı yerlilerden çok. Kişi başına yıllık gelir 14.000 Dolara yaklaşıyor. Petrol rezervi 13 milyar ton. Kuveyt dünyanın en zengin ülkelerinden biri. Krallık olan bu yapay devletin başında bir kral (emir) ve bir de yönetimi olmasına rağmen, ülkeyi gerçekte hep İngiliz emperyalistleri yönetti.

Bahreyn

Asker sayısı: 3.350
Tank: 54
Top: 20
Savaş uçağı: 12
500 bin nüfuslu Bahreyn körfezin petrol zengini bir ülkesi. Emperyalist güçlerin denetiminde yapay bir devlet. Kişi başına yıllık gelir ortalaması 11.000 Dolara varmaktadır.

Katar

Asker sayısı: 7.000
Tank: 24
Top: 14
Savaş uçağı: 13
350 bin nüfuslu Katar, 27.000 Dolar olan kişi başına yıllık ortalama geliriyle Körfezin en zengin sultanlıklarından biri.

Birleşik Arap Emirlikleri

Asker sayısı: 43.000
Tank: 131
Top: 232
Savaş uçağı: 61
Yapay devlet olan emirlikler, emperyalist güçlere bağlıdırlar. Özellikle İngiltere ve ABD emirliklere hükmetmektedir. Şimdi bu topraklarda da ABD işgal birlikleri konumlanmış durumda.

Suriye

Asker sayısı: 400.000
Tank: 4.000
Top: 2.150
Savaş uçağı: 500
Helikopter: 110
Suriye'nin 12 milyonluk nüfusunun 1 milyondan fazlası Kürt. Kişi başına yıllık 1.600 Dolarlık geliriyle bölge ortalamasında bulunuyor. Suriye ordusunun %90'ı İsrail'e karşı konumlanmış durumda. Suriye, Irak'ın Kuveyt'i işgaline ve bölgedeki yayılmasına şiddetle karşı çıktı. Ancak bölgeye emperyalist müdahaleye de karşı. Böyle bir müdahalenin Arap halklarını daha da böleceğinden, kendilerine de yöneleceğinden ve bölgede İsrail ile Türk devletinin etkinliğinin daha da artacağından çekiniyor. Suriye, Irak'taki muhalefeti destekliyor. İlerici Baas grupları, Şii dinci gruplar ve Kürt partilerinden oluşan bu muhalefet oldukça güçsüz düşmüş durumda.

Umman

Asker sayısı: 25.000
Tank: 39
Top: 138
Savaş uçağı: 63
1.7 milyon nüfuslu Umman sultanlığı petrol zengini bir Körfez ülkesi. Bunalımdan ılımlı bir politika gütmek-
le birlikte İngilizler'in rotasında hareket ediyor.

Lübnan

Asker sayısı: 21.000
Tank: 137
Top: 69
Savaş uçağı: 6
3 milyon nüfuslu ülkede yönetim Ortadoğu bunalımında tarafsız kalmayı tercih ediyor. Zaten yönetimin etkin bir politik rol oynaması da mümkün değildir. Ülke yönetimi, siyasi güçleri ve askeri gücü bölünmüştür. Her politik güç çıkarına göre tavır belirliyor. Bunların tavrının da bölgesel etkinliği yok.

Yemen

Asker sayısı: 60.000
Tank: 1150
Top: 800
Savaş uçağı: 63
Helikopter: 12
11 Milyon nüfuslu Yemen, kişi başına yıllık 560 Dolar geliriyle ve 5 milyar dolarlık borcuyla en yoksul Arap ülkesidir. Yemen yönetimi Ortadoğu bunalımında Saddam Hüseyin'i destekliyor.

İsrail

Asker sayısı: 140.000 ve iki gün içinde düzenli ordu haline getirilebilecek 500.000 yedek.
Tank: 3800
Top: 1360
Savaş uçağı: 574
Helikopter: 77
4.5 milyon nüfusu olan İsrail'de 1.5 milyonun üstünde Filistinli var. Kişi başına yıllık 8.600 Dolarla İsrail, halkın yaşam düzeyinin en yüksek olduğu bölge ülkelerinden biri. İsrail, bölgenin vuruş gücü en yüksek ve en güçlü ordusuna sahip. İsrail bölge krizinden memnun. Çünkü, Filistin sorunu geri plana düştü. İsrail devleti, ABD'nin bir an önce Irak'a müdahale etmesini istiyor. Bölgesel bir savaşta İsrail ordusuna da büyük rol veriliyor. İsrail'deki Filistin halkı Saddam Hüseyin'i destekliyor.

Yabancı askeri birlikler

ABD
Akdenizde: 2 uçak gemisi. Her bir gemide 60 savaş uçağı bulunuyor. Filolardan biri uzun menzilli füzeler taşıyor. 1 çarpışma gemisi, 2 kruvazör, 6 tahrip ve 7 diğer türlerde savaş gemisi.
Kızıldeniz: 1 nükleer uçak gemisi, 1 kruvazör, 1 denizaltı ve 5 ayrı savaş gemisi
Körfez'de: La Salle amiral gemisi, 60 bombardıman uçağı taşıyan 1 uçak gemisi, 3 güdümlü füze kruvazörü, 2 destroyer, 9 fırkateyn.
Suudi Arabistan'da: 25.000 asker (250.000'e çıkarılması planlanıyor. Bunlardan 45.000'i yolda), 200 savaş uçağı ve M-1 tankları.
Türkiye'de: 4.900 asker (çoğu uzman), 28 adet F-111 ağır bombardıman ve 44 adet F-16 avcı uçağı.
İngiltere
Kıbrıs Rum kesiminde 6 Tornado avcı uçağı, Akdeniz'de 3 mayın tarayıcı ve dört destek gemisi, Suudi Arabistan'da 3 Awaks erken uyarı uçağı, 12 Tornado uçağı ve Rapier uçaksavar silahları, Umman'da 12 Jaguar uçağı, Körfez'de 1 destroyer, 2 fırkateyn ve 1 ikmal gemisi.
Batı Almanya
Doğu Akdeniz'de 5 mayın tarama ve 1 yardım gemisi, 10 adet kimyasal silahlara dayanıklı fuchs adlı tanklar.
İtalya
Doğu Akdeniz'de 14 fırkateyn ve 1 ikmal gemisi
Belçika
Akdeniz'de 3 savaş gemisi
Hollanda
Akdeniz'de 2 fırkateyn
Avusturalya
Körfez'de 3 savaş ve 1 ikmal gemisi
Kanada
Körfez'de 3 savaş ve 1 ikmal gemisi
Fransa
Körfez'de Clemenceau uçak gemisi, 2 fırkateyn ve 3 eskort gemisi
SSCB
Körfez'de 1 destroyer ve 2 ikmal gemisi
Mısır
Suudi Arabistan'da 3.000 asker
Fas
Suudi Arabistan'da 1.000 asker
Suriye
Suudi Arabistan'da 4.000 asker.

Mısır

Asker sayısı: 450.000
Tank: 2425
Top: 560
Savaş uçağı: 517
Helikopter: 72
54 milyon nüfuslu Mısır, kişi başına yıllık 660 Dolar ortalama gelir ve 50 milyar dış borç ile Ortadoğu'nun halkı en yoksul ülkelerinden. Uzun süre Arap alemine liderlik yapan Mısır, 1978 Camp-David Antlaşmasıyla İsrail'le ilişki kuran ilk Arap ülkesi oldu. Uzun süre Arap aleminden tecrit kalan Mısır yönetimi, Kuveyt'in işgalini kınadı, ancak ABD'nin işgal planına karşı da durmadı. Mısır yönetimi, emperyalizmin uşağı tutumuyla Arap alemi içindeki bölünmeyi daha da derinleştirdi. Mısır'da dinci muhalefet, geniş halk kitleleri ve Filistinliler, Saddam Hüseyin'i destekliyor.

Ürdün

Asker sayısı: 25.000
Tank: 1100
Top: 250
Savaş uçağı: 110
Helikopter: 25
3 milyon nüfuslu Ürdün Krallığı, Arapların petrol zenginliğinden nasibini almamış. Bu yapay ülke kısa tarihinde bir kaç defa emperyalist orduların işgaline uğramış. Ürdün, kendini hem Irak hem de İsrail'in işgal tehdidi altında hissediyor. Ürdün, yönetimi, Irak'ın Kuveyt'i işgalini kınamadı. Ürdün'de halk kitleleri ve nüfusun yarıya yakınını temsil eden Filistinli halk Saddam Hüseyin'i destekliyor. Savaşın muhtemel gelişimi karşısında en erken savaş alanı olacak ülke Ürdün kabul edilmektedir.

Suudi Arabistan

Asker sayısı: 66.000
Tank: 550
Top: 440
Savaş uçağı: 180
13.5 milyon nüfuslu Suudi'nin petrol rezervi 35 milyar ton kadardır. Petrol zengini bu büyük Körfez ülkesinin başında emperyalistlerin kuklası bir yönetim bulunuyor. Suudi kralı, beklendiği üzere ülkesine emperyalist orduları çağırdı.

Avrupa basınında Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi

Le Soir (Belçika), 29 Haziran

Kürt olmanın şanssızlığı

«Bütün halklar kendi kaderlerini tayin etme hakkına sahiptir» diye yazıyor uluslararası antlaşmalar. Ne yazık ki bu Sikhler, Kaşmirler, Timoriler, Tibetliler ve bize daha yakın olan Kürtler için geçerli olmuyor. Ülkesi, Türkiye ve komşuları tarafından sömürgeleştirilmiş 20 milyonun üzerindeki Kürtlere sadece acımakla kalıyoruz ve onları, "Dünyanın yetimleri" olarak adlandırıyoruz. Türkiye'nin yanında Irak, İran ve Suriye'yi Kürtleri toptan imha etmekle, varlıklarını dağıtıp her türlü miraslarına elkoymakla suçluyor "yetimler." Bu ülkelerin kurulduğu topraklar üzerinde "bağımsız" bir Kürdistan vardı. Fakat sadece kağıt üzerinde. I. Dünya Savaşı sonrasında imzalanan Sevr Antlaşması ve bundan iki yıl sonra gerçekleşen Lozan Antlaşması ile Kürdistan'ın kuruluş kararı iptal edilir. II. Dünya Savaşı'ndan sonra SSCB yardımlarıyla 1946 yılının Ocak ayında bir Kürdistan Cumhuriyeti ilan edilir. Ancak aynı yılın Aralık ayında tekrar tarihten kaybolur. Bu tarihten bu yana artık, "Med çocukları"nın kendi kaderini tayin hakkı, uluslararası topluluklar tarafından kulak ardı edilir.

AET üyesi 12 devlet Güney Afrika ve Çin'e karşı verdikleri kararları devam ettirir ve Romanya için onayladıkları ekonomik kararları iptal ederlerken, buna karşın, Ankara ile olan gümrük birliği görüşmelerinin sonuçlandırılması için çalışmalarını sürdürüyorlar. Görüşmeler, 1980 yılında başa gelen askeri iktidar ile birlikte dondurulmuştu. Ama şimdi, o dönemden kalma protokolün dosyalarını açarak Türkiye'ye yeniden 600 milyon ECU (Avrupa Topluluğu Para Birimi -bn.)'nun verilmesini karar altına aldılar.

Ortada iki tutum, iki ölçü, çift standartlı bir uygulama var: Türkiye NATO üyesi ve AET üyeliğine de başvuruda bulunmuş. Buna rağmen Kürtleri, "Dağ Türkleri" diye adlandırıyor. Egemenliğindeki Kürtlere karşı "kirli bir savaş" yürütüyor. Kürtleri ikinci sınıf vatandaş görüyor, değerlendiriyor. Ayrıca Kürtlerin kimliğini, dil ve kültürünü de tamamıyla inkar ediyor.

Türkiye'ye has ikinci iki tutum, iki ölçü: Kendisinden kaynaklanan Kürt krizini görmek istemezken, Yunanistan ve Bulgaristan'daki Türk azınlıkları üzerinde insan hakları ihlallerinin olduğunu öne sürmekte ve tüm dünyayı bunun için ayağa kaldırmayı istemektedir. "Ayrılıkçı terör hareketini" -Marksist eğilimli Kürdistan İşçi Partisi-PKK'nin silahlı mücadelesini- "ezmek için" Ankara hükümeti, bu yılın Nisan ayında "413 Sayılı Kararname" adıyla kanun hükmünde bir kararnameyi onayladı. Olağanüstü Hal uygulamasının sürdüğü ve nüfusunun çoğunluğunu Kürtlerin oluşturduğu bölgelerde kararname, uygulamaya konuldu. Buna bağlı olarak da Bölge Valisi, olağanüstü yetkilerle donatıldı. "Teröristler"i üslerinden sökmek bahanesiyle Türkiye hakim otoriteleri böylece, yoğun bir "kırsal göç"ü teşvik etmektedir. Muhalefet çevreleri ise bunu "zoraki göç" olarak adlandırmaktalar. Ama bilinen bir gerçek var; kararname, bu iç göç olayında, aktif politikacıları ve yerel milis olmayı reddedenleri kapsamaktadır.

Sayısı 18 bin civarında olan "köy korucuları", mevcut durumda PKK'nin askeri kanadı ARGK'nin hedefi olmuştur. Kürdü Kürde kırdırtmanın iyi bir yöntemi! Açık ki, bu şekilde, ordu güçleri ve "anti-terör" komandoları tarafından gerçekleştirilecek katliamların sorumluluğu da rahatlıkla "teröristler"e yüklenebilecek!.. Türkiye bunu da hesaplayarak istediğini yapabileceğini düşünüyor. Kanımca boş bir çırpınış. Türkiye boşuna uğraşıyor.

Zaten Nisan kararnamesinin bu olan amacına uygun olarak basına da sansür getirildi. -Basın, Kürt sorununa ilişkin sadece resmi açıklamaları yayınlayabilir.- Sansürün bir gereği olarak da, yabancı basının bölgeye girmesi yasaklanmak ve gerçeklerin öğrenilmesi engellenmek istemektedir.

Türk dışişleri bakanının yaptığı bir açıklamadaki mantığa göre, -ki bu sözler söylenti de değildir- "teröristleri insan hakları kapsamı dışında tutmak bir zorunluluk"muş! Açıklamadan da görüldüğü gibi, Türkiye devlet teröründen yana bir savunma içindedir. Böyle bir açıklamanın, Kıbrıs Türklerinin hakkını korumak ve kaderini belirlemek bahanesiyle 1974 yılından bu yana adanın 1/3'ni ordusuyla işgal etmiş ve halen de işgali sürdüren bir güç tarafından yapılması, pek şaşırtıcı değil doğrusu. Ne de olsa, Türkiye'nin "modern" atası "Ne mutlu Türk'üm diyene!" diyordu.

Abed Attar

Frankfurter Rundschau: "Iran'-Kurden-Prozess" — Bundesanwaltschaft verschwieg Verhör eines gesuchten Zeugen
LE MALHEUR D'ÊTRE KURDE
ABED ATTAR

NRC-Handelsblad (Hollanda), 31 Temmuz

Kürtler yedi Türk askerini öldürdü

Kürdistan İşçi Partisi-PKK gerillaları pususuna düşen devriye konvoyundan biri binbaşı, biri yüzbaşı olmak üzere toplam yedi Türk askeri, Türkiye'nin Güneydoğu'sunda Siirt'in Pervari ilçesi muntıkasındaki köylük alanda öldürüldü.

Bu olay, geçen hafta PKK'nin çeşitli çarpışmalarda büyük kayıplar verdiğini açıklayan Türk yetkililerin üzerinde soğuk duş etkisi yarattı. Açıklamalara göre altı Kürt sağ ele geçirilmiş, 33'ü de öldürülmüştü. Olayları yakından takip eden İçişleri Bakanı Abdulkadir Aksu, "PKK'nin sürekli darbe aldığını" iddia etmişti.

Bu yılın başlarında Türk hükümetinin çıkardığı kararnamelerden sonra, Kürtlere ilişkin haberler sıkı sansürden geçiriliyor. Bu nedenle, bölgede nelerin olduğunu hiç kimse tam olarak bilemiyor. Aslında bu PKK'nin kendine göre bilgi vermesine de biraz yarıyor. PKK'nin bir açıklamasında, "70 ölü askerin helikopterlerle Diyarbakır'a götürüldüğü, Türk tarafının sadece subayların öldüğü çatışmalar konusunda açıklama yaptığı" belirtiliyordu. Ayrıca Van-Gevaş bölgesinde düşen (veya düşürülen) bir helikopterde beş asker öldü. Güneş gazetesinin bu haberi, bakan Aksu tarafından yalanlandı.

PKK'nin altı yıl önce silahlı faaliyetlerini başlattığı tarih olan 15 Ağustos'un yaklaşmasıyla, çeşitli cephelerde çarpışmaların daha da yoğunlaştığı kesindir. Türk devleti ilk defa çok sayıda helikopteri kullanıyor. ABD tarafından Türkiye'ye verilen "Black Hawks (Kara Şahin)" adlı helikopterler de bunların içinde bulunuyor.

Basına da yansıyan spekülasyonlarda, Kürtlerin elinde antihelikopter Rus yapısı "Sam" roketlerinin de bulunduğu dikkat çekiliyordu.

Liberation, (Fransa), 18 Ağustos

18 Ağustos tarihli Liberation gazetesinden yayınlanan, **"Tereddütlü Türkiye ambargonun katılaştırılmasını istiyor"** başlıklı, yazar Mare Semo'nun bir yazısında, Türkiye'nin Irak karşısındaki tutumu ve NATO ilişkileri anlatıldıktan sonra, son paragrafta yazar, Silopi'den izlenimlerini şöyle aktarıyor:

"İran sınırına birkaç kilometre uzak olan Silopi şehri, savaş halini çoktan beri yaşıyor. Ama bu savaş Irak'a değil, 'teröristler'e; yani PKK'ye karşıdır. Pusu ve operasyonlarla süren bu kirli savaş, şimdiye kadar 2000'in üzerinde insanın ölümüne sebebiyet verdi."

Ayrıca yazıda, ABD kontr-gerilla okullarında eğitilmiş özel timlerin, sınır ötesinden gelebilecek bir saldırı veya geçiş durumunda, savaşacak ilk güçler olacağı belirtilmektedir. Yazıda, bir hafta önceki Türk basınına atıfta bulunularak şunlar da söylenmektedir: *"Silopi ovasının birkaç km ötesinde dağlar başlamaktadır. 310 km'lik sınır boyu, kullanımda olmayan boşaltılmış bir alan durumundadır. Saddam'ın buradan saldırıya geçebileceği iddiasına hiç kimse inanmamaktadır."*

Frankfurter Rundschau, 8 Ağustos

Federal savcılık aranan şahidin ifadesini gizledi

Takriben 10 aydan beri Düsseldorf Yüksek Eyalet Mahkemesi'nde görülmekte olan ve "Kürt Davası" olarak nitelendirilen davada Federal Savcılık, bildiği bir delili daha mahkemeden gizledi. Bu haberi, Kürdistan İşçi Partisi-PKK'nin sanık üyelerinin seçmiş oldukları avukatlar Düsseldorf'ta açıkladı. Federal Savcılık da bu olayı doğruladı ve bir şahidin korunması ile aklayıcı delillerin sunulması arasındaki "çıkarlar" açısından doğan zorluklara işaret etti. Avukatlar ise, Düsseldorf'ta bir skandalın tesadüfen açığa çıkarıldığını belirttiler. Davaya katılanlar, iki sene önce Federal Kriminal Dairesi-BKA bünyesinde oluşturulan şahitleri koruma dairesi tarafından şimdiye kadar aranmakta olduğu belirtilen-ama, bu daire ifadesi bu ara alınmış olduğu açığa çıkan bir şahidin durumunu da böylece öğrenmiş oldular.

Davacı olan Federal Savcılık, bu konuda ne mahkeme heyetine ne de avukatlara herhangi bir bilgi verme gereğini duymamıştır. Ancak bu şahidin ifadesi davanın gidişatı açısından çok önemli, çünkü, öldürmeye teşebbüs biçiminde ifade edilen suç isnadı, en azından bir sanık için bu şahidin verdiği ifadeye dayandırılmaktadır. Şimdiye kadar bulunamayacağı sanılan şahidin bu ara BKA denetiminde olduğunun ortaya çıkması ve savunma avukatlarının bu şahidin ifadesinin BKA tarafından alındığı hususundaki ilk tahminlerine Federal Savcı Lothar Senge önce, asıl duruşma esnasında şiddetle karşı çıkmıştı.

Ancak Federal Savcılık, daha sonra belirtilen şahidin gerçekten Kasım 1989'da Federal Almanya'da bulunduğunu ve birkaç gün zarfında iki BKA memuru tarafından ifadesinin alındığını açıklamak zorunda kaldı. Hakkında dava açılan birçok sanığın resimleri kendisine gösterilmiş, ama şahit, hiçbirinin suç faili olduğunu belirtmemiştir. Bu şahidin kaçırılması ve öldürülmesine teşebbüs gerekçesiyle hakkında dava açılarak mahkeme önüne çıkarılan Kürtlerden birine ilişkin olarak bu Kürt, BKA'ya verdiği ifadesinde sanığı hiç tanımadığını söylemiştir.

Avukatların kanaatine göre bu ifade, müvekkillerinin suçsuzluğunu kanıta yeterliydi ve bunun Kasım 1989'dan Temmuz 1990'a kadar davaya dahil edilmemesinin "Sanıkların aleyhine dava delillerinin gizlenmesini gösteren çok ağır bir işlem" olduğunu haklı kılmaktadır.

Tüm bunlara rağmen, Düsseldorf Yüksek Eyalet Mahkemesi-OLG, Federal Savcılık temsilcisi Federal Savcı Lothar Senge'nin davadan uzaklaştırılması için savunma avukatlarının verdikleri dilekçeyi reddetmiştir. Ancak mahkeme, dava ile ilişkili başka belgelerin savcılıkta bulunup bulunmadığının bildirilmesini açık ve bağlayıcı bir şekilde talep etmiştir. (...)

Federal Almanya mahkemesinde görülen ve yabancı bir kurtuluş hareketi aleyhine açılan bu davada 16 Kürt, adam öldürme, kişi özgürlüğünü kısıtlama ve ağır yaralama gibi suçların failleri olmakla itham edilmektedir. (...)

Bild (B. Almanya), 8 Ağustos

"Kürt davasında skandal"

Savunma avukatı: "Federal savcı delilleri gizliyor"

"Federal savcının dava dosyaları bekçiliği Dracula'nın kan gölü şefliğine benziyor." Bu benzerliği savunma avukatlarından Joachim Bremer yapıyor. Avukat Bremer, görülmekte olan davada Ali Aktaş'ın savunmasını üstlenmiş. Ortaya çıkan son durum nedeniyle, endişelerinin onay bulduğunu söylüyor; Almanya'daki en büyük "terör davasında" bir skandal!

Bremer, "Aylardır federal Savcı suç unsurlarını hafifletici delilleri el altında gizli tutuyor. Bu durum yasa dışıdır. Bu koşullarda davanın tarafsız sürdürülmesi de mümkün olmuyor" biçiminde konuşmasını sürdürdü.

Konu şöyle: Ali Aktaş adlı sanığın bir yurttaşını kaçırdığı iddia ediliyor. Kaçırma esnasında üstelik maskesizmiş. Sonra kaçırılanı öldürmeyi amaç edinmiş. Ama sözkonusu şahıs yaşıyor, yani önemli bir tanık olabilir. Federal savcı ise, "Mağdur kişi bulunamıyor" diyor.

Şimdi çıkan sonuç: Söylenenlerin tümü doğru değil!

Çünkü, 16.11.1989 tarihinde Federal Kriminal Dairesi sözkonusu kişiyi tanık olarak sorgulamıştır. Ve kendisine gösterilen resimlerden kendisine eziyet eden kişiyi de tanımamıştır. Bu nedenle avukat Bremer, "Bu önemli suç unsurunu hafifletici delili Federal Savcı el altında gizli tutmuştur" diyerek "davanın tamamıyla durdurulması" talebinde bulunuyor.

ADIM ADIM KÜRDİSTAN

Dağların çevrelediği bir yayla beldemiz

SERHEDAN

(Kars)

-I-

ADI NEREDEN GELİYOR?

Bazı kaynaklara göre, Kars'ın en eski adı Hititler tarafından verilmiştir. "Armenia" dır. Şimdiki adının kaynağını oluşturan ise "Karsak" sözcüğüdür. Bu isim, M.Ö. 130-127 yılında Kafkasların Dağıstan bölgesinde buraya yerleşen Vekertur (Bulgar Vanand) boyunun "Karsak" oymağı ile ilgili olduğu sanılmaktadır. Diğer bir kaynağa göre ise, Kars ismi şehrin coğrafi konumuyla ilgilidir. Bu sava göre, Gürcistan-Ermenistan sınırında yer alan Kars şehrinin adı, Gürcü dilinde "Kapı Şehri" anlamında olan "Karıs Kalaki" sözcüklerinden gelmektedir.

Kürdistan halkı ise, "Kars"ı Serhedan olarak bilir. Bu da Kars'ın bir sınır şehri olduğundan kaynaklanır.

KISA TARİHÇESİ

Kars beldemizin tarihi paleolitik döneme kadar uzanır. İlk olarak Kars'ı yerleşime açan Urartulardır. M.Ö. IX. yüzyıldan Medlerin egemenlik dönemine kadar, Hititlerin Armenia dedikleri şimdiki Kars yöresinde Urartular yaşıyorlardı. Medler, Kars'a, M.Ö. 560'ta Urartu Krallığına son vererek egemen oldular.

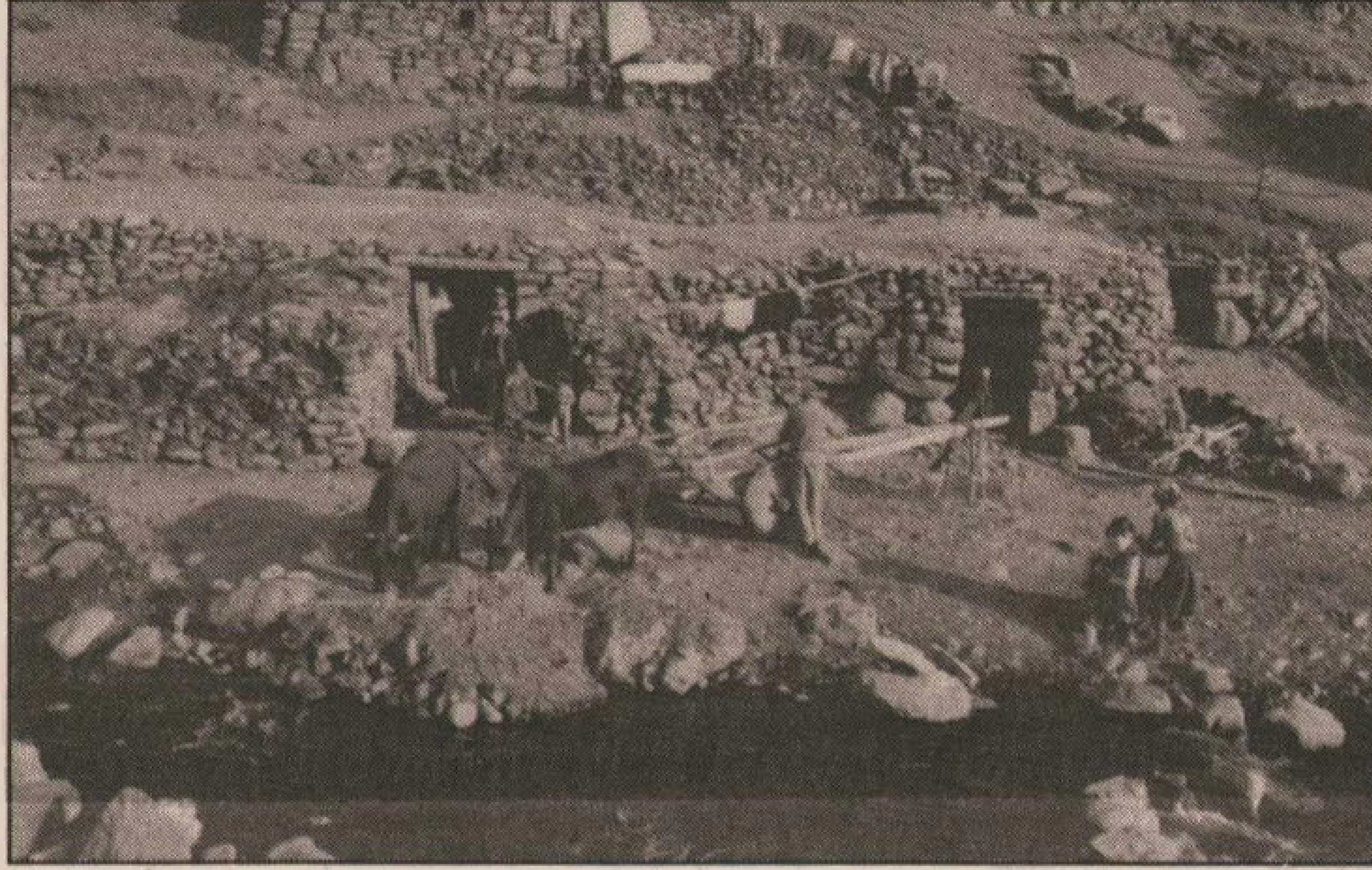
Perslerin egemenliklerini geliştirmeye başladıkları yıllarda Kars'ı da kendi denetimlerindeki topraklara dahil ettiler. 200 yıl kadar egemenlikleri devam eden Persler M.Ö 331 yılında Büyük İskender'e yenildiler. Böylelikle Kars yöresini de egemenliklerinden kaybettiler. Bunun sonucu bazı küçük beylikler, bağımsızlıklarını ilan ettiler ve aynı zamanda birbirlerine üstünlük sağlama savaşımı içinde oldular. Bu dönemde bölge, Araks adı ile anılıyordu.

M.S. 212 yılında ise Kars'ta egemenlik kuran güç Sasanlılar oldu. Ancak bu egemenliği kabul etmeyan Arakslar, Roma İmparatorluğunun desteğiyle Sasanlılara karşı savaşıma giriştiler. Uzun yıllar süren savaş sonucunda, Arakslılar 439 yılında Sasanlıları kesin yenilgiye uğrattılar.

Sasanlıların devletine de son veren Arap orduları ise Bizanslılarla Kars yöresinde savaşıma girdiler. Bu kanlı savaşımın ardından Arapların egemenliğine geçti.

Selçuklu Türkleri, Anadolu'ya girişleriyle birlikte, Bizanslıların denetimindeki Kars'ı da egemenlikleri altına aldılar. Bir süre sonra Türk boylarının başı Alpaslan yöreyi terkedince, Bizanslılar tekrar Kars'ın egemen gücü haline geldiler.

1239'da Moğollar işgali başladı. Egemenlikleri 16 yıl kadar sürdü.

Kars yöresinde kırsal alanda bulunan evlerden örnek...

Kanuni Sultan Süleyman döneminde ise, Kars Osmanlı İmparatorluğu topraklarına dahil edildi. 1534'ten 1576 yılına kadar Osmanlı egemenliğini yaşayan Kars, bu kez de Rus işgaline uğradı. Rus işgali uzun yıllar devam etti. 3 Mart 1918 yılında yapılan Brestlitovsk Antlaşması sonucu, Kars tekrar Türklerin egemenliğine bırakıldı. Mondros Müterekesi'nden sonra Kars yöresi Ermenilere bırakıldı.

Türkler 1. Dünya Savaşının ön yıllarından başlamak üzere Kars'ta Ermenileri, kitleler halinde kiliselere doldurarak barbarca katlettiler. Bu çağdışı kıyımın ardından Kars tekrar Türk egemenliğine geçti.

COĞRAFİK KONUMU

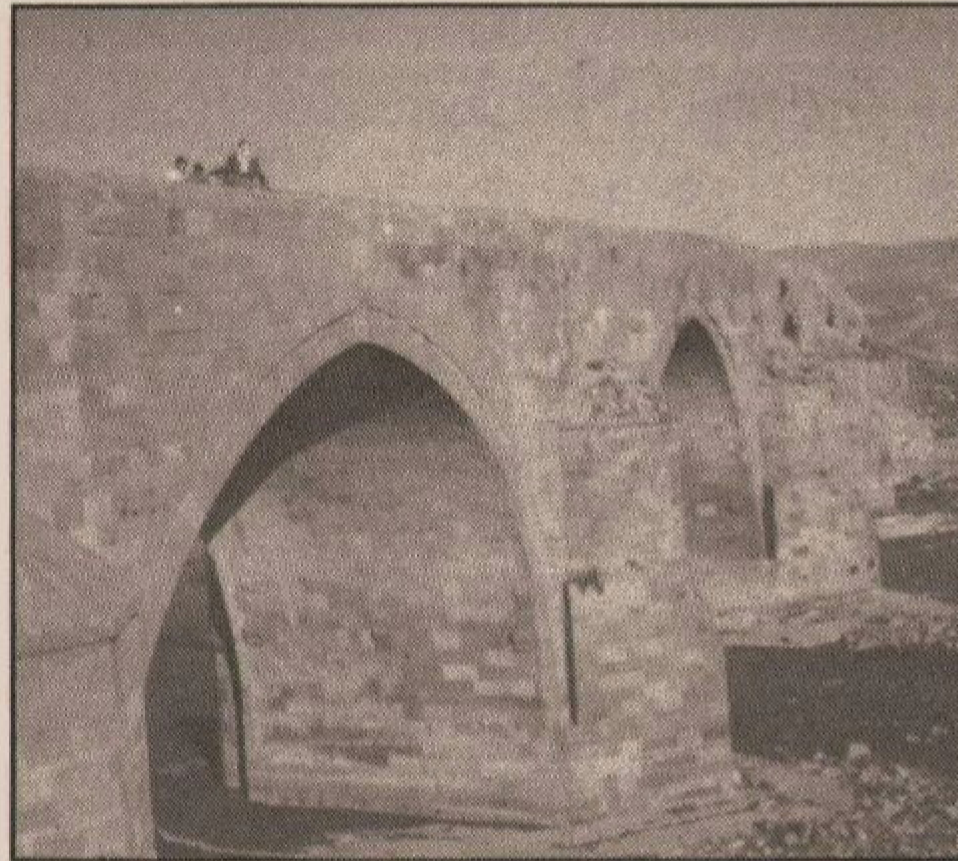
Kars, Kürdistan'ı Sovyetler Birliği, İran ve Türkiye devletleri ile sınır yapan bir beldemizdir. Yüksek dağlarla çevrili yüksek yaylalıklarda kurulmuştur. Toprakları ortalama 2000 metre yüksekliğindedir. Sovyetlerle sınırı 500 kilometre civarındadır. Batıdan Türkiye'nin bir şehri olan Artvin, güney batıdan Erzurum ve güneyde ise Ağrı ile sınırdır. Yüzölçümü 18.557 kilometrekaredir.

Belde topraklarının %38,2'sini dağlar, %50,7'sini platolar ve %11,1'ini ise ovalar oluşturmaktadır.

Dağlar:

Kuzey Anadolu kıvrım sistemine bağlı dağlar: Bu sisteme bağlı çok sayıda dağlar vardır. Bu dağlar, Kars'ın Sarıkamış ilçesi topraklarından iki kola ayrılırlar. Bunların içindeki en önemli iki dağ Süphan Dağı (2.909 metre) ve Soğanlı Dağı'dır (2.808 metre). Bu iki dağın etrafı geniş ovalarla kaplıdır. Yine bu sisteme bağlı diğer bir dağ ise 2.838 metrelik yükseltisiyle Ziyaret Dağı'dır. Bu dağların yanısıra bu sisteme bağlı dağlar ve yükseltileri şunlardır:

Aladağ: 3.138 metre, Ağadeveler Dağı: 2.423 metre, Yağlıca Dağı: 2.961 metre, Hacıhalil Dağı: 2.366 metre, Borluk Dağı: 2.550 metre, Dumanlı Dağı: 2.699 metre. Allahuekber Dağları: 3.120 metre. Kısır Dağı: 3.197 metre. Bunların dışında irili-ufaklı tepecikler de bulunur.

Kağızman-Erzurum yolu üzerindeki tarihi köprü

Güney Anadolu kıvrım sistemine bağlı dağlar: Kars toprakları daha çok bu sisteme bağlı dağlarla kaplıdır. Özellikle Kars ile Ağrı'yı sınır yapan kesimler bu dağ kollarıyla kuşatılmıştır. Bu dağların kuzey yamaçları genellikle otlaktır ve çayır bakımından zengindirler.

Güney Anadolu kıvrımında yer alan önemli dağlar şunlardır:

Aşağı Dağ: 3.275 metre. (Bu yüksek noktası Ağrı sınırı içerisindedir.). Zor Dağı: 3.196 metre, Pamuk Dağı: 2.634 metre, Büyük Ağrı Dağı: 5.123 metre (Büyük Ağrı Dağı'nın büyük bölümü Ağrı beldesi toprakları içinde yer alır.)

Platolar - Yaylalar:

Kars topraklarının yarıdan çoğunu platolar kaplamaktadır. Bu platolar, genellikle vadiler boyunda, sıralanan ovalar arasında yer alırlar. Bu platoların ovalardan yükseklikleri 250-500 metre arasındadır. Platolar çok geniş ve dalgalıdırlar. Bazı kesimlerinde küçük düzlükler ve çöküntü göller bulunur.

Akarsular:

Kars beldesi toprakları tümüyle Hazar Denizi Ana Havzası'nda yer alır. Hazar Denizi Ana Havzası, Kürdistan ve Sovyetler Birliği topraklarında genişçe yer kaplar. Büyük bölümü Sovyetler Birliği sınırları içerisinde yer alır.

Aras Irmağı: Aras Havzası'nın ana suyunu oluşturur. Bingöl Dağı'nın kuzeybatı eteklerinden kaynaklanan Aras, Erzurum-Pasinler'e ve oradan da Kağızman topraklarına girer. Kars topraklarından da Sovyetler Birliği topraklarına akar. Kürdistan'daki uzunluğu 435 kilometre kadardır.

Arpaçay: Aras Irmağı'nın bir koludur. Kars'ın doğusunda, Sovyetler Birliği ile sınırları oluşturacak şekilde akıp gider. Arpaçay, aktığı güzergah boyunca birçok dere ile birleşir.

Kars Çayı: Sarıkamış çevresindeki dağlardan kaynaklanan Kars Çayı, Arpaçay'ın bir koludur. Doğu yönüne doğru akar. Şuregel düzlüğünde Arpaçay'la birleşir.

Kura Irmağı: Beldenin kuzey kesiminde akan küçük sulardan oluşan bir ırmaktır. Bu ırmak da Kars topraklarından Sovyetler Birliği sınırlarına akar.

Göller:

Kars yöresinde çok sayıda göl bulunur. Bunların en önemlileri Çıldır, Aygır, Aktaş, Kuyucak ve Deniz gölleridir.

Çıldır Gölü: Çıldır ilçesinin güneybatısında yer alır. Van Gölü'nden sonra Kuzey-Batı Kürdistan'da ikinci büyük göldür. Yüzölçümü 120 kilometrekaredir.

Aygır Gölü: Susuz ilçesinin batısındadır. Aygır Gölü'nün yüzölçümü 3 kilometrekaredir. En derin yeri 30 metre civarındadır. Suyu ise tatlıdır.

Deniz Gölü: Aladağ'ın Kağızman ilçesi yönündeki yamaçlarda yer alır. Suları tatlı ve dipten kaynaklanır. Gölde bol balık bulunur.

Aktaş Gölü: Beldenin kuzeyindedir ve yarıya yakını Sovyetler Birliği topraklarında yer alır. Gölün yüzölçümü 27 kilometrekaredir. Fazla derin olmayan bir göldür.

Ovalar:

Beldede ovalık alan, genel toprakların %11,1'ini kaplar. Ovaların genellikle denizden yükseklikleri fazladır. Bu ovalık alanlarda kışlar uzun ve sert geçer. Hayvancılıkta, bu ovaların önemli rolü vardır. Kars topraklarında bulunan ovaların en önemlileri şunlardır:

Iğdır Ovası, Kars Ovası, Göle Ovası, Ardahan Ovası, Haçuvan Düzü, Damalı ve Hanak ovaları.

SÜRECEK

*** Çand • Pîşe • Wêje - Kültür • Sanat • Edebiyat ***

ROJDAN!

Bir kız düşünün. Küçücük elleri olsun. Ayakları biraz daha büyücek. Hatta ellerine göre epeyce büyük. Küçük bir kız. İşte en fazlasıyla on iki yaşında. Gövdesi cılız. Biliyorsunuz, on iki yaş, artık yavaşça gençliğe doğru yol alımını gösterir. Ama bu on iki yaşındaki kız, küçücük kız, çocukluğa daha yakın. Sanki oradan kopmak istemez gibi. Peki ama ayakları niye büyümüş! Söylemem gerek, bu cılız gövdenin üstünde kafası da biraz büyükçe gibi.Sonra, yüzü sanki hep göz, sanki bütünüyle göz.Bir çift yeşil göz. Saçlarını da hesaba kattınız mı, sararmış başak tarlası içinde iki yeşil ağaç. Sanki yüzyıllık, binyıllık ve hep yeşil kalmış, yemyeşil iki ağaç.

Orada, öylece oturuyordu. Dizlerini birbirine bitiştirmiş, iki küçük elini de kemikleri pantolonunun içinden dışarı uğramış bitişik dizlerinin üzerine yerleştirmişti. Hemen öyle koyuvermemişti de, yerleştirmişti. Hep öyle oturması gerektiğini birileri öğretmiş gibi, başka çeşit oturulamazmış gibi. Yüzü hep gözdü, bir çift yeşil ağaç. Dallarında kuşlar cıvıldıyordu. Elleri dizlerinin üzerinde ağırbaşlı bir diziliş içindeydi ya, gözleri cıvıldıyordu.

Sonra ağzını gördüm, inci dişlerini de. Her yüzde olması gerektiği gibi burnu da vardı, kulakları da. Burnu, kulakları ve yanakları hep birden kızarıyordu. Ama gözlerinde kuşlar cıvıldıyordu. Boynu incecikti.

Konuştu. Rüzgar vardı dışarda. Gözlerindeki kuşların cıvıltısı yükseldi sandım. Kuşlar cıvıldıyordu. Dışarda rüzgar kağıtları uçuruyor, tozları büklüm büklüm havaya yükseltiyordu. Kuşlar şarkı söylüyordu. Elleri bitişikti.

Bu rüzgar yağmur bulutlarını savuruyor mu topluyor mu, sürükleyip getiriyor mu sürükleyip götürüyor mu?

O gün yağmur yağmadı. Sürükleyip götürdü rüzgar bulutları. Küçücük kız ikinci gün de orada, öylece oturuyordu. Sanki hiç kalkmamıştı. O vardı, ben vardım. Hava çok soğuktu ve elleri yine de öylece duruyordu dizlerinin üzerinde. Sakin, huzurlu bir sessizlik içinde. Gözleri cıvıl cıvıl.

Baktı, güldü. Yemyeşil ağaçlar güldü. Altına uzanıp serinliğinde uyusam! Ama hava çok soğuk değil miydi?

Sobayı yakmamız gerek. Yanmaz ki. Tüter, boğar yine odayı. Denesek? Ellerim donuyor da, soğukta kitap okunmaz da, el kalem tutmaz da! Küçük kız öylece oturuyor. Bir o, bir de ben varız odada. Elleri öylesine sakin ve huzurlu kemikleri dışarı uğramış dizlerinin üzerinde.

Olmaz olur mu, adı var tabi! Ama kendi adını söylemez. Ama bana öyle geliyor ki, söylemediği değil, söylediği adı onun. Belki de daha doğmadan önce o ad konulmuş, sonra da o ada göre yaratılmış. ROJDAN. Sıcak mı sıcak bir ad.

Rojdan değilken adı, yine on iki yaşandaydı belki. Burada da değildi. Saçları gibi bir başak tarlasındaydı. Ayakları çıplaktı, topukları kararmış ve çatlak çatlak olmuştu. Kolay mı sandınız gün boyu tarlada olmayı? Toprak da çatlak çatlaktı hem. Susuz olunca böyle olur. Rojdan değildi o zaman adı. On üç yaşına bastığında -kızlar erken serpilir, o da serpilip boy verdi- başka bir tarlaya gitti. Gitmesi gerekiyordu. Babasının tarlası, çocukluğunun tarlası el tarlası oldu. Çocukluğu el oldu. Başkasından söz eder gibi hatırlayacaktı artık çocukluğunu. Hani hatırlaması da pek gerekmiyordu ya. Çocukluğuyla arasına başlık parası girmişti. Rengini bile bilmezdi oysa paranın. Kendisine öylesine uzaktı işte para dedikleri. Ama o yabancı, yabancı hale getirmişti çocukluğunu kendisine. Çocukluğunun filizlendiği tarlada o, yani para yerleşip kalıvermişti de, kendisi yoktu şimdi orada. Karnına birşeyler oldu, şişti basbayağı. Rojdan değildi adı, Rojdan değildi diğer kadınlar da. Güldüler, sevindiler. Çocukluğunun tarlasında ürün kaldırdı babası. Ve çocukluğunu doğurdu. Rojdan değildi adı. Çığlık çığlığa doğurdu. Sıfır yaşında doğdu. Sonra iki, sonra üç, dört, beş, altı... Gülmediler, sevinmediler artık diğer kadınlar da. Çeşmeden su doldururken şiş karınları birbirine değerdi. Hep değerdi. Beş altı olurdu sonra, altı yedi... Hep böyleydi. Rojdan değildi o zaman adı ve adları. Gözleri yoktu, ağzı da. Hep şiş karınları vardı, hep değerdi birbirine çeşmeden su doldururken.

Başka bir zamandı, aynı zaman da olabilir. Çocukluğu yoktu yine artık. "O" derdi, "o", adını söylemezdi. Kente de gelmişlerdi üstelik. Kendisi yoktu ya, adı yoktu ya, adamının da adı yoktu. Kendisi dışında vardı. Bir de çocukları olunca. Kendisi yine yoktu. Çocuklarla babaları birbirlerine aittiler. Çocukların babası derdi "o"ndan bahsederken. Adamı, çocuklarımın anası da demezdi kendisi için. Toptan söylerdi: "çocuklar"! O zaman, kendisi de girerdi bunun içine. Rojdan değildi adı. Adı bile yoktu. Kente gelmişti ya, adı yoktu. Kentin adı vardı, ağaçların, kuşların, derelerin, dağların adı vardı, böceklerin bile adı vardı, onun adı yoktu. Adı yoktu ya, çocuklarının babasına oğullar doğurdu ve adı konulmamış kızlar.

Rojdan değildi adı, hiç birinin adı Rojdan değildi. Traktörlere doluştular, tıklım tıklım. Beyaz örtüler vardı başlarında. Tozlu yollara inat beyaz mı beyaz. Beyaz toplamaya gittiler, bulutlar toplamaya, dikenli bulutları, balçıklı bulutları, cehennemi bulutları. Ölümüne ve doymak için gittiler. Elleri çatlak çatlaktı. Şiş karınlarının üzerine önlükler bağlamışlardı, bazılarında da torba vardı; topladıkları bulutları içine atmak için. Güneş doğdu-güneş battı. Güneş doğdu-güneş battı... Öldü biri. Sıtma oldu biri. Yatalak oldu biri. Cılız bir oğlan doğurdu biri; şiş karınlı, çöp bacaklı öteki oğlanla büyürdü artık. Başlık biçildi birine. Sonra en renklisinden bir kaç metre basma. Fiyat biçildi elleri için. Hiç biri bilmedi. Elleri yoktu ki. Adları yoktu ki.

Aynı zamandı belki de. Daha da büyüğüne geldiler kentin. Kocaman suyu gördü, apartmanları. Pantolonlu kadınları gördü. Kat kat elbisesinin ve dahi şalvarının içinden pantolonlu düşledi kendini. Anladı mı diye baktı adamına. Suçuyla titredi. Şanslıydılar, hem de çok şanslı. Kapıcı oldu adamı, kocaman bir apartmanın bodrumuna girdiler. Pantolon giydi elbisesinin altına. Adamı bir şey demedi. Asansörle ekmek taşıdı katlara, temizliğe gitti, çamaşır yıkadı. Hiç birisiyle konuşmadı. Kimse konuşmadı ki onunla. Dili yoktu ki, adı yoktu ki. Nereden geldiğini de sormadılar. Hiç, hiç bir şey sormadılar.

Aynı zamandı belki de. Adı yoktu ya. Oğlu vardı. Oğlunun adı vardı. Oğlu anasının adını aradı. Nereden bilecekti ki bunu; oğlunun kendisini aradığını. Adı Rojdan değildi. Adı yoktu ki. Oğlu aradı. Oğlu gelmez oldu eve. Dediler ki, seni arıyormuş! Şaşırdı, çok şaşırdı buna. Orada, oracıktaydı işte. Oğlu deli olmuştu besbelli. Oğlu dolaştı her yeri. Kadın bekledi oğlunu. Oğlu dolaştı her yeri. Dolaştı anlattı; anlattı çağırdı; oğulları çağırdı; yitik anaları bulmak için!

Oğullar dolaştılar. Analar, yitikliklerini bilmeden, kendilerine çağırdılar oğulları. Oğullar yürüdüler. Oğullar koştular. Oğullar dağlara ulaştılar...

Aynı zamandı belki. Adı konulmamış kızlar vardı, henüz doğmamış oğulların anası. Doğmamış oğullarının sesini duydular dağlardan. Önce kulakları yaratıldı. Doğmamış oğullarının kurşunlanmış bedenlerini gördüler. Gözleri yaratıldı. Ses ver, dedi doğmamış oğullar. Dilleri yaratıldı. Ellerini yüreklerinin üstünde buldular oğullarının. Yüreklerini buldular oğullarının yüreklerinde, henüz doğmamış oğullarının.

Oğlundan doğdu Rojdan!

Aynı zamandı belki. Küçücüktü. Tekmelerle açıldı kapıları. Asker potinleri dolaştı her yerde, kirletti her yeri. Yatakların üzerinde tepindiler. Yağmur vardı dışarda. Çamur vardı. Ama çamur değildi kirleten potinlerdi. Büzüldü köşeye, ağladı. Anası da ağladı. Çamaşır asılıydı odada, şimdi hepsi yerde. Islak çamaşır kokuyordu oda, şimdi kan. Kan kokuyordu. Sürükleyerek götürdüler. Sadece potinden ibarettiler, kapkara potinlerden, bir de tüfeklerden. Kardeşleri de ağladı. Korkmuştu, hem de pek çok. Babası bir daha gelmedi eve. Daha o geceden biliyordu. Tanıktı ya, resmetti kafasına kapkara potinleri ve tüfekleri ve de kanı. Çığlıkları kulaklarına topladı; babasının, annesinin ve kardeşlerinin. Sonra görüşe gittiler. Çıplak bir baş ve kaburgadan ibaretti babası. Kapkara potinleri ve tüfekleri hemen tanıdı, her yerdeydiler. "Bir daha gelmeyin" dedi, çıplak bir baş ve kaburgadan ibaret adam, "gelmeyin, eziyet çeker, üzülürsünüz!" Durmadı gitti, hep gitti. Çıplak bir baş ve kaburgadan ibaret adamlara gitti. Bir değil on değil, yüz değil, bin değildiler.

Kapkara potinleri ve tüfekleriyle köylerine geldiler bu kez. Evlerini yaktılar. Donup kalmıştı köylüler. Bir kayanın ardına sığındı, yanışını seyretti evlerinin. Tanıktı ya, alevleri resmetti kafasına. Kat kat elbiselerini ve dahi şalvarlarını bile soydular kadınların. Sakallarını yoldular dedelerin. Kapkara potinleri ve tüfekleriyle yaptılar bunları. Tanıktı ya, resmetti kafasına işkencenin bin bir türünü.

Hep o kayanın üstüne oturdu sonra, hep o kayanın. Ses vardı o kayada. O kayanın dili vardı. Gözleri vardı. Elleri vardı. Yüreği vardı. Belki de saf-i yürekti o kaya.

Çıplak bir baş ve kaburgadan ibaret adam yıllar sonra çıkageldi bir gün. Midesizdi. Kan tükürüyordu. Bir değil, on değil, yüz değil, bin değil, midesiz ve kan tüküren binlerin dışarıya yansıyan bir aynası gibiydi. Karanlık bir gecede, "haydi gidiyoruz!" dedi.

Karanlıktı gece ve kurbağaların sesi duyuluyordu dere yataklarında. Arada bir çığlık atıyordu gece, yabani bir hayvanın hançeresinden. Köpekler uluyordu. Yine de sessizdi gece. Önde, çıplak bir baş ve kaburgadan ibaret adam ve ardında, bütün bir geçmişi ve geleceği yürüdüler.

Bir kız düşünün. Küçücük elleri olsun. Ama gözleri bir çift yeşil ağaç. Küçücüktü elleri. Öylece oturuyordu karşımda. Hiç üşümeden ve hep ısıtarak.

– Adın ne, dedim.

– Rojdan, dedi.

– Ne demek Rojdan?

– Aydınlık gün!

– Bu sahici ismin mi senin?

– Ama ben artık savaşçıyım!

– Demek savaşacaksın! Peki ama birazcık daha büyümen gerekmiyor mu?

– Benim kardeşlerim var!

– Şimdi oldu işte, demek ki ablasın!

– Hem okuma-yazma da öğrenmek istiyorum, daha iyi savaşmak için!

– Ben öğreteyim mi sana?

Sevinçle parlayan bir çift gözden daha güzel bir cevap olabilir mi?

Rojdan on iki yaşındaydı ya, yüzünde bir çift yeşil ağacın dallarında kuşlar cıvıldıyordu ya, saçları olgun başak tarlası gibiydi ya, gövdesi cılız, elleri küçük ve ayakları büyüktü ya...

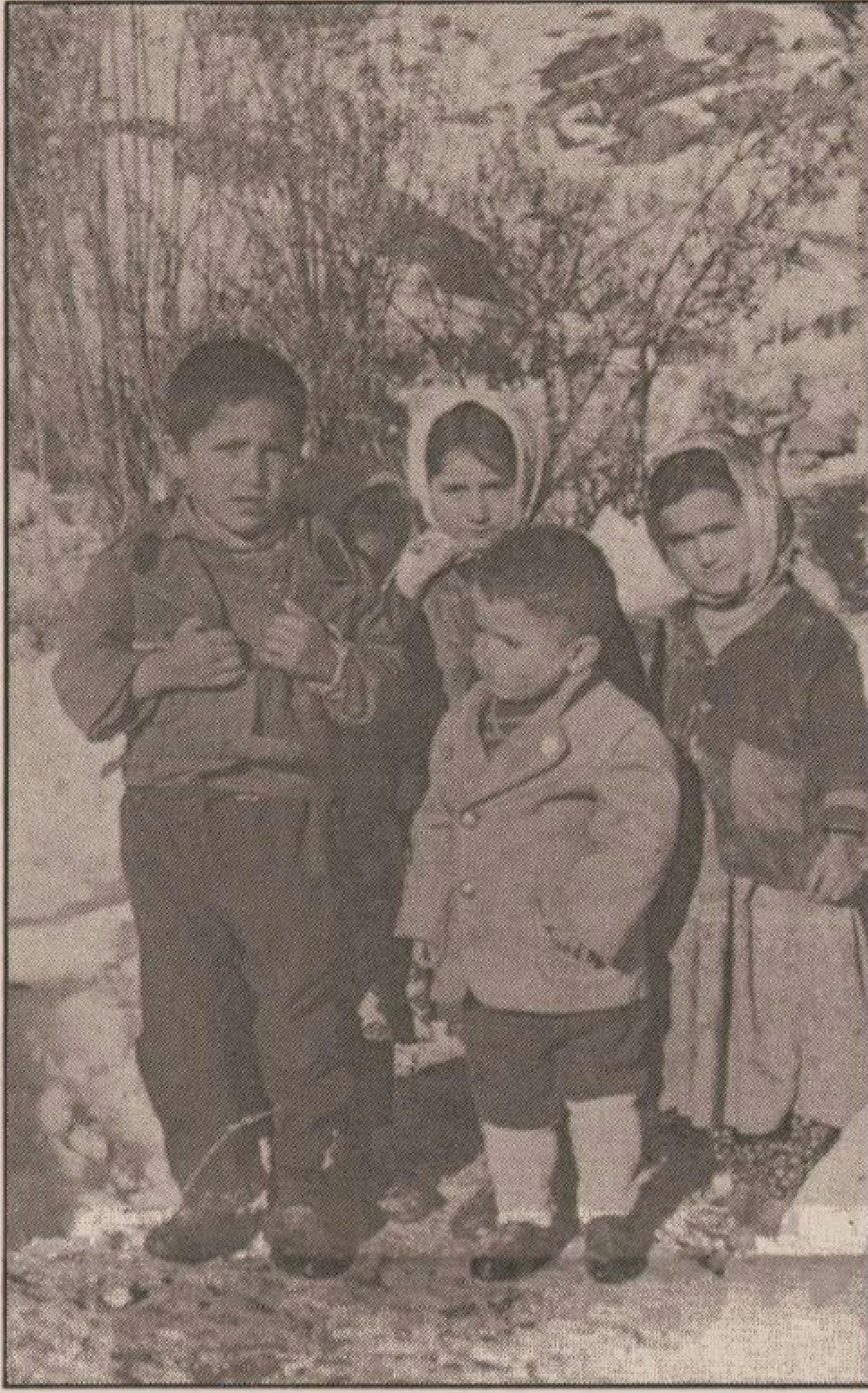
Çünkü; ROJDAN, henüz doğmamış oğulunun kızıydı!

Koşup gelirken büyümüştü ayakları. Kürt kızlarının büyümeden yabancılaşan çocukluklarını-çocukluklarının tarlasını saçlarında toplamıştı, bereketli bir tarla gibiydi saçları. Elleri henüz doğmuşluğunu anlatır. Gözlerini anlatmak ise, bir tarih kitabı yazmayı gerektirir.

Çeketimin yakasında Lenin rozeti vardı. 3. Kongre günlerinde bütün bayan yoldaşlara hediyesiydi Başkan'ın. Rojdan'dan uzak bir yere doğru ayrılmak zorunda kaldım bir gün. Başka hiç bir koşulda yapmayacağım şeyi yaptım; rozeti çıkardım göğsümden ve Rojdan'a gönderdim.

Kürdistan'ın adıyla adı konulan kızı ROJDAN'a sevgilerimle...

ROJDAN'ın Arkadaşı
26 Temmuz 1990

Yurtsever gençlik yığınları...

Baştarafı 13. sayfada

ve mücadeleye gittiğimiz bir dönemde hedefimiz hiç bir emekçi sınıf ve katmanı örgütsüz bırakmamak, okulda, fabrikada, köyde, mahallede, cezaevinde, evde, camide ve derneklerde örgütlemektir. Bu örgütlenmenin temelinde ERNK komiteleri ya da başka bir deyimle halk komiteleri vardır. Halk komiteleri, diğer anlamıyla halk iktidar ve yönetim organlarıdırlar. Görevleri halkı ulusal kurtuluş mücadelesine hazırlamak, eyleme kaldırmak, aralarındaki sorunları çözmek ve sosyal dayanışmayı sağlamaktır. Yurtsever Gençlik Birliği'nin örgütlendirilmesi de bu üst örgütlendirmeye tabidir. Birlik kendi kitlesi içinde ulusal kurtuluş örgütlerini kurar. Öte yandan komiteler vb. şekillerde örgütlenmiş gençlik, genel olarak halk örgütlenmesinde de motor işlevini görebilir. Örneğin, işçiler ve diğer halk kesimleriyle en iyi gençlik kuryelik yapabilir, bildiri yetiştirebilir ve dağıtabilir. ERNK'nin bir talimatını en iyi gençlik, çok kısa bir sürede tüm evlere, okullara, mahallelere, dükkanlara ve fabrikalara iletebilir. Mahalle örgütlenmesi en uygun gençlik potansiyeli üzerinde yükselir. Örgütlü mahalle gençliği, bir gecede bir şehrin tüm sokaklarını afişler ve sloganlarla donatabilir. Yardım toplamayı en iyi gençlik becerebilir. Bir ayaklanma ya da kitlesel gösteri sırasında, göstericileri gençlik yönlendirebilir ve direniş coşkularını ayakta tutabilir ve en önde sömürgecilere saldırabilir. Cizre ve Nusaybin ayaklanmalarında gençliğin bu olumlu rolünü gördük. Bu iki ayaklanmada da erkeği ve kızı ile gençlik en önde yeraldı. Hem halkı ayaklanma içinde örgütlü tuttu ve hem de sömürgeci binalara saldırdı. Gençlik, hem ayaklanmalara ulusal kurtuluş sloganlarının egemen olmasını sağladı hem de ayaklanmaların özünün dünya kamuoyuna ulaşabilmesi için ayaklanma eylemi içinde bile gazetecilere ve yabancı gözlemcilere propaganda yaptı, bildiriler ve mesajlar verdi.

Birlik çalışmasının kapsamını belirlemek için şu örneği vermek yararlı olacaktır: ERNK, sömürgeci-emperyalist savaş tehlikesine ve faşist Türk devletinin imha savaşına karşı ulusal direniş ve ayaklanma çağrısı yapmaktadır. Bu çağrıyı kimler hayata geçirecek? Teorik olarak şehirlerde birlikler. Gençlik Birliği, tüm örgütlerini, tüm üyelerini, tüm yurtsever gençliği askere gitmemeye, direnişe, ARGK birliklerine katılmaya çağıracak. Bu doğrultuda çağrı bildirileri, afişleri ve alt örgüt ile üyelerine yönelik olarak da talimatlar hazırlayacak. Ancak ortaya şimdilik olumlu cevaplanması mümkün olmayan şu sorular çıkıyor; nerede birlik yönetiminin bu çalışması, nerede bildiri, afiş ve talimatları, nerede alt örgütleri, nerede üniversite, lise ve işçi gençlik örgütleri vb. Birlik örgütlenmesinde öyle bir düzeye ulaşmayı hedeflemeli ki karar verdiğinde, çok kısa sürede bu kararları ülkenin dört bir yanındaki gençlik yığınlarına ulaştırabilsin. Ya da birlik yönetimi Mart ve Mayıs 1990 kitlesel gösterilerinin deneylerini ne kadar inceleyebildi, bu dersler doğrultusunda üyelerini ne kadar eğitebildi?

Kürdistan dışında bulunan Kürdistanlı yurtsever gençliğin örgütlenmesinde alanların özgüllüğü dikkate alınmalıdır

Özellikle Batı Avrupa ülkelerinde önemli yoğunlukta Kürdistanlı gençlik kitlesinin toplandığı bilinmektdir. Bunların Kürdistanlı olmaktan kaynaklanan sorunlarının yanısıra bir de bulundukları alandan kaynaklanan sorunları vardır. Örneğin uzun süre kalanlar ve işçi çocukları olanlar emperyalist kültürden etkilenmiş, bir kesimi de aile tutuculuğu nedeniyle mücadeleden uzak tutulmaktadırlar. İlticacı olan kesimi ise her türlü güvence ve olanaktan yoksundur. Bu nedenle kısa sürede gayri meşru işlere sürüklenmekte ya da bir sürü gücün oyuncağı haline gelmekteler.

Birlik yapıcı çalışmalarıyla, gençliğin bu olumsuzluklarıyla savaşmak, gençliği yurt sevgisi ve bunun için savaşmak düşüncesiyle donatmak göreviyle yüzyüzedir. Denebilir ki birlik bu görevinin bilincindedir ve doğrudan bu hedef doğrultusunda çalışmaktadır. Bu çalışmada verim de elde edilmiş, gençlik eğitim devreleri gerçekleştirilmiş, spor kulüpleri kurulmuş, belli bir eğitim sürekliliği sağlanmıştır.

Ancak yapılanlar hiç de yeterli değildir. Gençliğe yapıcı, sabırlı ve eğitici yaklaşılmalıdır. Toplantılarına en fazla kişinin katılması sağlanabilmelidir. Bu toplantılarda özgürce tartışabilmeliler. Kendi sorunlarını ve kendi iradeleriyle ne kadar katabileceklerini kendileri ifade etmeliler. Üzerlerindeki mevcut ortamdan kaynaklanan etkiler abartılarak, sekter yaklaşımlarla süreç içinde aktif olabilecek gençler kenara itilmemelidir. Sosyal talepleri dikkate alınabilmeli ve çözüm için çeşitli somut örgütlenmelere gidilebilinmelidir. Talep reformisttir diye bir kenara itilirse, talep sahipleri reformistlere koşarlar. Bilhassa, Batı Almanya'da Kürdistanlı gençliğin uyuşturucu işine koşulmasına karşı aktif bir mücadele verilebilmelidir.

Avrupa'daki gençliğe özellikle ülkedeki gençliğin durum ve sorunları aktarılmalıdır. Bu sorunların çözümü için verilen mücadeleye katkıları sağlanabilmelidir. Örneğin her üniversitede küçük ya da büyük bir gençlik grubumuz olmalıdır. Bu grupların çalışmasını belli bir örgütsel sisteme kavuşturabilmeliyiz. Onları araştırma, propaganda, çeviri ve yazı yazmaya teşvik edebilmeliyiz. Onları yetkinleştirerek birliğin örgütlü temsil güçleri haline getirebiliriz. İlticacı gençliğe yönelik özel bir çabamız ve örgütlenmemiz olmalıdır. Ne kadarını bataktan kurtarabilirsek o kadar başarılı sayılırız. Yurtsever ailelerden de kaynaklansa aile tutuculuğuna karşı mücadele etmeliyiz. Bazı aileler kendilerini siper ederek çocuklarının mücadeleye katılmasını önlüyorlar. Hatta çocuğunu salt mücadeleye katılmasın diye lümpenliğe teşvik edenler ve zamanı gelince de sömürgeci orduda paralı askerliğe gönderenler az değildir. Sekter tutumlara girmeden bu aile tutuculuğuna ve özellikle sömürgeci orduda askerliğe karşı sonuç alıcı bir mücadele verilmelidir. Aileleri suçlama yerine Birlik çalışanları kendi çalışma yöntemlerindeki eksikliklere yönelerek, gençleri aile tutuculuğunun etkisinden kurtarmasını becermesi gerekir. Eğitim, gençlik devreleri, spor kulüpleri vb. araçlar etkin kullanılırsa, Avrupa'daki Kürdistanlı gençlik ülke mücadelesiyle bütünleştirebilir ve destekleri ile daha fazla katılımları sağlanabilir.

Eğer birlik, etkin bir çalışma içine girebilirse Doğu Avrupa ülkelerinde de önemli bir Kürdistanlı aydın gençlik potansiyeli mevcuttur. Üniversitelerde okuyan bu gençlik yoğunluğunun mücadeleye büyük katkı yapmaları mümkündür.

Nereden bakarsak bakalım birlik çalışmalarının kurumsal bir nitelik kazanmasının özünde birlik yönetiminin örgütlü çalışıp çalışmadığı gerçeği yatmaktadır. Sorunlarının bilincinde olan, yetkin, örgütsel deney edinen, çalışma tarzını tutturan, araştıran, planlama ve talimat çıkarabilen, örgütlenmede tek düze ve mekanik biçimlerden kaçınan bir yönetim üretken olabilir. Unutmayalım ki, ulusal çelişkiler kitleleri hareketlendiriyor ve çoğu kez kitle kabarışı örgütsel çalışmanın boyutunu aşıyor. Sorun bu kabarışın önünde dik durmasını bilmektir.

PKK'nin direniş eylemlerinin kabul...

Baştarafı 10. sayfada

rağmen Halepçe'de kimyasal silahların kullanımı ardından hiç bir yaptırım uygulanmadı; tersine F. Almanya ile Irak arasındaki ekonomik ilişkiler gelişti. Savaş araçları ihracaatı da gelişti. Ayrıca günümüzdeki nükleer amaçlar için kullanılmaya yarayan malzemelerin gönderildiğine ve Irak'ın atom stratejisinin desteklendiğine dair yeni veriler ortaya çıktı.

Bugünlerde olup bitenler, bütün bunların inandırıcı olmadığını gösteriyor, sorumluluğu da kimse tarafından üstlenilmiyor. Şimdi ise yıllardır bilinen firmaları yargılama için savcılık soruşturmasının başlatılmasıyla durum kurtarılmaya çalışılıyor. Bu, yaşanan olaylarla dalga geçme anlamına geliyor. F. Almanya hükümetinin kurtarılmasına hizmet ediliyor. Böylece kendini temize çıkararak, tartışmaları engelleyip eleştiri hedefi olmaktan kurtulmaya çalışılıyor. Tabii ki bizim amacımız da, eğer federal hükümet istemeseydi, bu silah ihracaatlarının mümkün olamayacağını göstermektir. Bunlara destek olduğunu, sessiz kaldığını ve üstünü örtbas etmeye çalıştığını söylemek gerekiyor.

Berxwedan: *Gazetemiz aracılığı ile okuyucularımıza söylemek istediğiniz bir şey var mı?*

A. Beer: Şunu söylemek istiyorum: Biz Türkiye'ye iadeleri durdurma biçiminde bir girişimde bulunmak istiyoruz. Kürdistan'da insanlarla yaptığım konuşmalardan, kendi halkının varlığını sürdürmesini isteyenlerin F. Almanya veya başka bir ülkeye kaçmamalarını, geri dönüp direnişe katılmalarını istediklerini biliyorum. Bu meşrudur ve ilke olarak da anlaşılırdır. Ancak biz de FAC'ndeki yabancı düşmanlığını ve sağcılığı geriletmek zorundayız. Bu da Türkiye veya Kürdistan'da yaşamları tehlikede olan, Türk devletinin yoğun siyasi baskısı altında kalan insanların, F. Almanya'ya gelme hakkını ve burada kabul edilmeleri gerekliliğini savunmaktır. Bence buradaki siyasi çalışma, vatan sorunlarını küçümsememeli ve Kürdistan'daki direniş ile işbirliği içinde olmalıdır. Bu temelde bizim işimiz bir destek olabilir: Yerel veya eyalet parlamentolarında Kürdistan ve Türkiye'ye insanların iadesini durdurmak, siyasi mültecilerin temel ve insan haklarını korumaya hizmet etmek, diğer taraftan direnişi geliştirmeye destek olmak.

Bir de, gündemde olan şeylere karşı, örneğin, Kürtlere yönelik gizli servislerin işbirliğine, Düsseldorf davasına, sözümona PKK'ye üye olmak ve 129a bahanesiyle geliştirilen davaya, burada siyasi ilticacı olarak kabul edilen insanların karşı çıkma özgürlüğüne sahip olması için dayanışmayı daha da geliştirebilmeliyiz.

Berxwedan: *Teşekkür ederiz.*

Direniş Kahramanımız Haydar Kuru...

Baştarafı 2. sayfada

Kürdistan'ın her köşesine yaymak gerekiyordu. Kısa ancak parlak ve onurlu yaşamında **Haydar** yoldaşın bütün arzusu ve çabası bu oldu.

Gençlik ulusların aydınlık geleceğinin güvencesidir. Bütün ulusal kurtuluş savaşları en başta genç kuşakların omuzları üzerinde yükselmiş ve zafere ulaşmışlardır. "Yad ellerde yüreği ulusal ızdıraplarla sızlayan, Kürdün bağımsızlık ve özgürlük güneşinin doğuşuna susamış ruhu alevlenen" bir Kürdün, yabancı diyarlarda vatan özlemiyle ölen **Nuri Dersimi**'nin, özellikle gençliğe seslenmesi ve *"intikam gününün mahşerini senin bükülmez pazularında ümit eden Dersimli bir Kürt çocuğunun sana ve yalnız sana müteveccih feryadına kulak ver"* diye haykırması da bu açıdan anlamlıdır. Kürdistan'da PKK önderliğinde gelişen ulusal kurtuluş savaşında oynadığı büyük rol göz önüne getirildiğinde, **Nuri Dersimi**'nin gençliğe seslenmekte ve ona güvenmekte ne denli haklı olduğu daha iyi görülecektir. Kürdistan'ın yeni gençlik kuşağının seçkin simalarından biri olan **Haydar** yoldaşın anısına bağlı kalmak, Onun ve diğer şehitlerimizin izinde yürümek, kazanmayı her şeyin üstünde tutan bir anlayışla halk savaşını yoğunlaştırmak ve Kürdistan'ı düşmandan arındırmak en başta devrimci gençliğin görevidir.

Bugün **Haydar** yoldaş artık aramızda bulunmuyor. Ama Onun varlığını katık ettiği ulusal kurtuluş savaşı bütün Kürdistan'ı ve Kürt halkını sarıyor. Ulusumuzu bağımsızlık ve özgürlük yolunda ilerletiyor. Kürdistan bugün Onun ve bütün devrim şehitlerimizin ağzından konuşuyor. Kürt halkı kendi şehitlerini izliyor. Onlardan devraldığı bağımsızlık ve özgürlük bayrağını daha da yükseklerde dalgalandırıyor. **Haydar** yoldaş, ulusal birliğin ve zafer kazanma kararlılığının sembolü olarak halk savaşımızda yaşıyor.

Bir mücadele arkadaşı

Impressum:
Metin Özkan
Adlerstr. 7
2085 Quickborn

Yazışma Adresi:
BERXWEDAN
c/o Feyka-Kurdistan
Postfach: 15 31
5300 Bonn 1

Ödeme Adresi:
BfG. - Bonn
Konto Nr.: 12 05 24 21 00
BLZ: 380 101 11

Avustralya	3.00	$
Avusturya	18.00	s.
Belçika	60.00	bfr.
Danimarka	8.00	dkr.
Fransa	6.00	ff.
Hollanda	3.00	hfl.
İngiltere	0.80	£.
İsveç	6.00	skr.
İsviçre	2.50	sfr.
Norveç	10.00	nkr.

Gava cîhan bi Xelîcê mijûl e, dewleta Tirk dixwaze li Kurdistanê encamên leşkerî bi destê xwe ve bihêne:

BERXWEDANA ME YA GELÎ PLANÊN DAGÎRKERIYÊ SER-Û-BIN DIKE

Destpêk di rûpela dawî de

rengê girsekî gel a mezin, roja 17'ê Tebaxê gelê me, bi kerwanekî tomofîlan ji 500 heban, çû navçeya Gihadinê, da cendeka têkoşerê şehîd bistîne. Cendek ji wir anî bajarê Bazîdê.

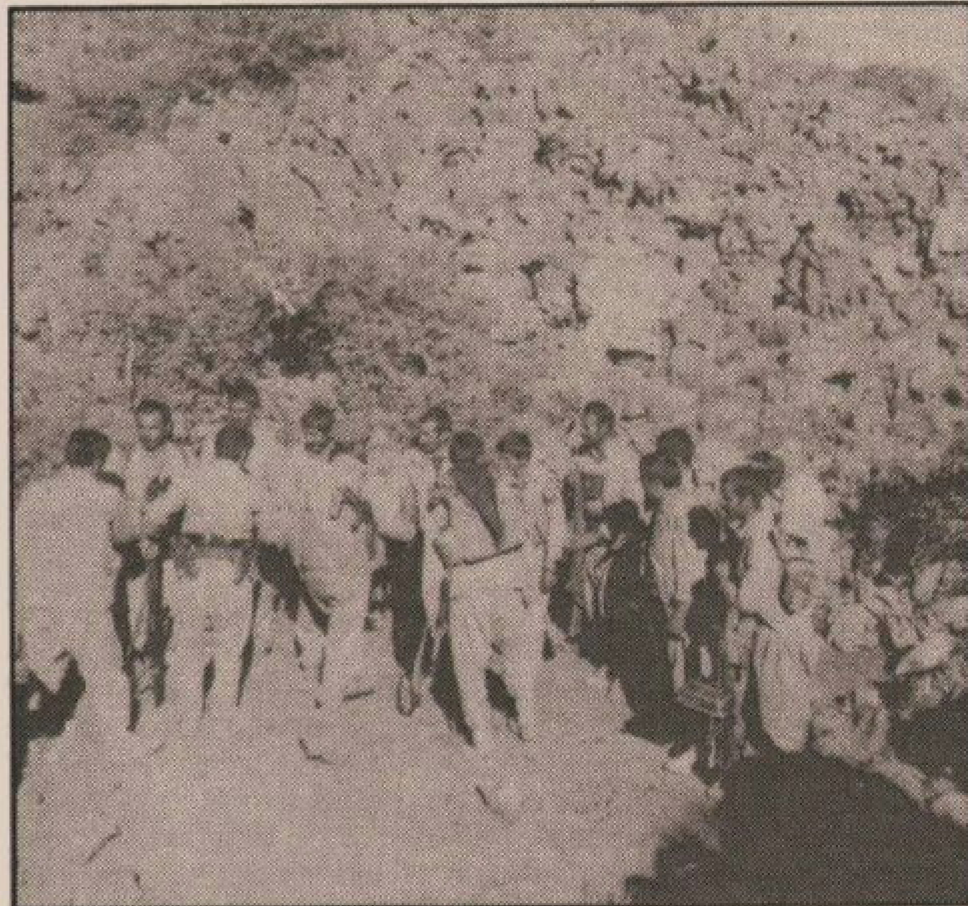
Hêzên dagirkeran ên ji polîsan, serbazan û komen taybetî, dora xaniyê malbata **Nurettin TURAN** pêçan. Pêşî gotin, ku ew dixwazin cendekî bi helîkopterê yan jî tomofîlekê bibin goristanê. Lê gel vê daxwaza dagirkeran nepejirand. Daxweyan kir, ku dixwaze weke serpêhatinên Kurdan, cendekî bide gorê. Dagirker bi şertê ku dîrûşme neyên bangin, neçare man, ku bipejirînin, girsên gel ên bi biryar cendekî rakin.

Cendek li ser milan hat hildan û rakirin. Bêhtirî 10 hezar kesî xwe rêzkirin û bi rêveçûneke bêdeng berê xwe dan goristanê. Heya goristanê meşiyan. Li goristanê li ber biranîna wî bi rêz rawestin. Helbestên berxwedanê û stranên axînê xwendin.

Piştî şîna li goristanê, welatparêzên birêvediçûn, bê ku belav bibin, berê xwe dan navenda bajêr. Lê rastî barîkatên serbaz û polîsan bûn. Gava gelê me ji bo domandina rêveçûnê biryardariya xwe şanikir, komên taybetî destpêkirin ku bi korî bireşînin rast û çepê û mirovan dan ber berikên xwe. Girsên gel bi bangîna dîrûşmeyan belavî kuç û kolanan bûn. Di dawiyê de xwe gihandin navenda bajêr. Dîrûşmeyên weke, **"Bimire dagirkeri!", "Kurdistan ji bo faşizmê wê bibe goristan!"** û **"Doktor nemir in!"** hatin bangin. Girsên gel paşê berê xwe dan avahiya serokê polîsan. Avahî dan ber barana kevir û kuçan. Li hemberê hêrsa gel, polîs û komên taybetî piçûk bûn û neçare man, ku xwe paş ve bikişînin.

Gelê bajarê Bazîdê, girêdana xwe ya bi şehîdên Kurdistanê re, bi şîneke girseyî ya mezin û bi rûmet, da şanî kirin û delametê xwe bi cih anî. Welatparêz danê êvarî belav bûn û berê xwe dan malên xwe.

Dagirkerên xwînrij û hov, bi şev avêtin ser malên welatparêzên dihatin nasîn. Dora 150 welatparêzî girtin û tevlî xwe birin. 45 ji welatparêzên hatibûn girtin, niha xistine girtîgeha bajarê Gilîdan (Agrî). Welatparêzên din hîna di qereqolên leşkerî de ne. Kesên hatine girtin, rastî şikenceyên giran û dijwar dibin. Ji van **Îsmet Baycan** û **Mehmet Yildiz** ji ber birînên şikenceyan rakirine nexweşxaneya Gilîdan. Paşê rewşa Îsmet Baycan bêhtir giran dibe û di dawiyê de wî radikin dibin nexweşxaneya leşkerî ya li bajarê Erziromê. Hemû

kesên di sûka Bazîdê de bi hev re digerin, hema di cih de dihên girtin. Destur nayê dayin, ku rojnamevan bikaribin herin Bazîdê. Hemû seg û kuçikên li bajêr dihên kuştin. Merivên mirovan ên ji gundan dihên bi hişkî dihên kontrol kirin û hindik ji wan dikarin bikevin bajêr. Herçiqasî ev 15 roj in, ji ser bûyerê derbas bûne jî, li Bazîdê hîna jî terora dewletê bi teviya leza xwe û dijwariya xwe didome. Êrişên dagirkeran li Bazîdê û Gihadinê hîna jî didomin, lê ev bûyerên vê dawiyê yên li Bazîdê, xweş şanî kirin, ku ev derdor jî, ji mêj bûye keleheki berxwedana netewî ya girseyî.

Ji niha û pêve, li vê derdorê jî, xewn wê nekaribe bikeve çavên dagirkerên Tirk ên dirinde.

Pêşmerge avêtin ser navenda navçeyê. Demeka dirêj hemû saziyên dewleta Tirk ketin destê pêşmergeyên ARGK

MEHSERT-MÊRDÎN: Şeva ku 23'ê Tebaxê bi 24'ê Tebaxê ve girêdide, yekeniyeke ARGK a ji 25 kesan, navenda navçeya Mehsertê (Omerlî) vegirt. Pêşmerge "boluk"a leşkerî ya li navçeyê, avahiya direktorê polîsan, lojmanên polîsan û avahiya hikumetê dan ber agirê roketan xwe. Pirraniya avahiyên dagirkeran ên vegirtibûn şewitandin.

Pêşmerge plan danîbûn, ku di vê êrişê de heft saziyên dijmin vebigirin. Pêşmerge vê hedefa xwe bi tevayî birin serî û plana xwe bê kêmanî pêkhanîn. Pêşmerge dest danîn ser hemû diravên (perên) bankaya li navçeyê. Pêşmerge avahiya postexaneyê jî vegirtin û ji wir li hemû ajansên nûçeyan ên li Tirkiyê û cîhanê geriyan. Dan bihîstandin, ku li Mehsertê otorîteya dewletê şikandine.

Pêşmerge xwestin serkomîserê li navçeyê dîlî bikin, ku bi qirkirinên xwe li dijî gelê Kurd navdêr bû. Gava serkomîserî li ber xwe da, bi mirinê hate cezakirin. Dijmin da bihîstandin, ku ji wî tenê yek hatiye kuştin, lê pêşmerge me agahdar kirin, ku bi kêmasî deh polîs û serbazên dijmin dane ber berîkan û kuştine.

Di vê êrişê de pêşmerge serfiraziyekê bi destê xwe ve anîn. Ji hoparloran bang li gel kirin, helbestan xwendin, di nava kolonên navçeyê de bi serbilindî çûn û hatin, belavokan dan destê mirovên me û bi dîrûşmeyên serfiraziyê tevlî çekên dest danîbûn ser wan, xwe bi lez ji navçeyê dûr kirin.

Li dora gundê Xirbê Baban yekeniyên dijmin xwestin yekeniyeke ARGK bizivirînin, lê ketin dafê. Hêzên dijmin di operasyonê de serleşkerê xwe hunda kirin

MEHSERT-MÊRDÎN: Yekeniyên dijmin giliyên bêbextekî bi navê Bedran nirxandin. Li derdorên Omeriyan dora gundê Xirbê Baban yekeniyeke ARGK zivirandin. Yekeniyên artêşa dagirkeran di vê operasyona dorpêçanê de, dixwest bi tunekirineke kesin xwe bigihînin encamê. Lê destvala ji vê tevgera xwe vegeriyan.

Yekeniya ARGK kêliyên zor û zehmet jiya. Lê di dawiyê de bê hundabûn çembera dijmin şikand û xwe rizgar kir. Herçendî hêzên dijmin gelek serdesttir bûn jî, yekeniya ARGK karî armanca wan di avê de bibe. Pêşmerge bi tevgereke jêhatî, karîn xala serleşkeriya dijmin, paşê jî piştê ve bizivirînin. Tevlî serleşkerê yekeniyên operasyona dijmin, gelek serbazên dijmin hatin kuştin.

Dijmin di operasyona xwe de nekarî tiştekî bike û bi ser ve jî lêdaneke mezin xwar. Paşê lewma dijmin, berê xwe da gelê sivîl. Ev bû hefteyeke ji ser bûyerê derbas bûye, lê hîna jî gundê Xirbê Baban di bin dorpêçana dijmin de ye. Çûyin û hatina gund hatiye qedexe kirin. Di bin navê pirsyariyê de, hemû gundî ji şikenceyan dihên derbas kirin. Dagirkerên xwînrij, xaniyê gundiyê bi navê Mehmet Beytan jî şewitandine.

Welatparêzên ji êrdimê, ku bi me re axifîn, xwestin ku em hovîtiya leşkerên dagirkeran a li Omeriyan, bigihînin weşanan û awira gelemperiya cîhanê.

Pêşmerge avêtin ser şantiyeka dijmin û navgînan şewitandin

ERZIROM û MÛŞ: Şeva 24'ê Tebaxê li qirexa tixûbê êrdimên Mûş û Erziromê, li derdorên li navê Karaagaç, pêşmergeyên ARGK avêtin ser şantiyeke saziyên dewleta Tirk. Pêşmerge, hemû navgînên li wir dan ber agirî û şewitandin. Pêşmerge herweha, dest ji danîn ser çekên natirvanên li wir. Piştî ku pêşmerge bi karkeran re axifîn, paşê xwe dan paş û ji cihê bûyerê bi dûr ketin.

Navgîneke dijmin hate şewitandin

NISÊBÎN: roja 15'ê Tebaxê li derdorên Nevala Şebanan, di navbera gundên Çalê û Bandihê de, pêşmergeyên me yên rizgariya netewî, navgîneke saziyeka dewletê rawestandin. Piştî ku karkerên di navgînê de anîn xwarê, navgîn paşê dan ber agirî û şewitandin.

Di navgînê de pênc karker hebûn. Pêşmerge bi wan re bi dirêjahî axifîn. Ji wan re rewşê gotin. Piştî vê livbaziyê dagirkerên Tirk, her pênc karkeran girtin. Rojekê li Nisêbînê û rojekê jî li Mêrdînê girtî man. Karker, piştî du rojan dîsa hatin berdan.

Pêşmerge, li navenda navçeyê belavok belavkirin

NISÊBÎN: Şeva 20'ê Tebaxê li tax û çayxaneyên navçeya Nisêbînê pêşmerge, belavokan belavkirin. Komên pêşmergeyan ên xwe kiribûn kom bi kom û xwe di nava bajêr de belavkiribûn, belavokan dan destên mirovan. Xebatkar û dilxwazên ERNK û bi taybetî jî ciwanên welatparêz, tevlî livbaziya belavkirina belavokan bûn. Bi belavokan, bang li gel hat kirin, da gel ji ber amadekariyên şer ên dewleta dagirker hişyar bimîne, li dijî şerê taybetî li ber xwe bide û tevlî rêzên ERNK û ARGK bibe. Di domana livbaziya belavkirina belavokan de çi bûyerek an pozberiyek çênebû.

Li gundê gilindorê şeş "parêzkarên gundan" hatin cezakirin

ŞIRNEX: Şeva roja 14'ê bi 15'ê Tebaxê ve girêdide, pêşmergeyên me yên rizgariya netewî, êrişekê birin ser cerdevanên bi navên "parêzkarên gundan" li gundê Gilindorê. Şeş cerdevanên ji bo jî dest bernedana çekan serhişkî dikiran, pirsyar kirin û paşê wan bi mirinê cezakirin.

Pêşmerge dest ji danîn ser çekên cerdevanên hatibûn cezakirin û bê hundabûn xwe ji gund dûr kirin.

Ji nûçeyên ji derdorên Şirnexê digihin me, ku welatparêz jî bi çalakî van nûçeyan ji me re komdikin, em agahdar dibin, ku li çardorên êrdimê hema hema herrojê hinde şer û pozberî çêdibin. Pêşemin li Şirnexê pişta cerdevanan hatiye şikênandin. Bili malbata Tatar û Osman Axayê Dergulê û û derdoreka wî ya teng, hejimara kesên "parêzkariyê" dikin, tenê li dora 50 kesî maye. Ji aliyê din, pêşmerge hema hema diçin hemû gundan. Li gundan Komên Gel avadikin. Şervanên ciwan komdikin. Li hemberê vê pêşveçûna bi ra û biryar a ARGK li Şirnexê, dagirker ji serî didin tevdîrên nuh. Lê heya niha karîne tenê hîma xwe ya leşkerî ji aliyê hejimarî ve xurttir bikin û gundên Kurdan bi hovîtî bişewitînin.

Li Oromarê sê cerdevan bi mirinê bersiva xwe girtin

GÊWER: Roja 19'ê Tebaxê pêşmergeyên ARGK li nêzîkî qopaniya Oromarê sê cerdevanên "parêzkarên" gundan pirsyar kirin û paşê bi mirinê cezakirin. Pêşmerge dest ji danîn ser çekên "parêzkarên" hatin cezakirin. Ev cerdevan gunehên mezin li dijî têkoşîna me kiribûn paya xwe, lewma derfeta azad kirina wan jî nemabû. Ev bûyer, carek din tirs berda hinavê xinizên li derdorê û bû bangek ji bo çek-danîna cerdevanan.

DESTPÊK DI RÛPELA DAWÎ DE

HISABÊN BURJUWAZIYA DAGÎRKERIYA TIRK NIKARIN BIGIHIN ARMANCÊN XWE

Gelê Kurdistanê vê carê li pêşberê pêşveçûn û bûyeran gelekî zanatir û hişyartr e

hemberê Iraqê bilind nekir. Divê Kurd vê yekê baş bizanibin û jibirnekin." Tenê yek armanca vê heye, ev jî eve: "Heke hewce bibe, emê jî weke Iraqê çêbikin." Girtinên girseyî yên vê dawiyê, valakirina gundan, bikaranîna koça kotekî ku di bin navê kar-dayînê de dihê pêşvebirin, bi komî qirkirin û kuştina welatparêzan, êrişên bi hêzên mezin çûyîna ser komên pêşmergeyan ên piçûk, xebatên reşkirina pêşengê me... gumana hedefa dewleta Tirk a di şer de û tirsa wê ya sereki şanî dikin.

Rastî hîna jî hinek hene xwe mîna axayên Kurdistanê dibînin. Kefê destê împeryalîstan dialîsin. Lê êdî rastiya gelê me gelekî xwe guhartiye. Wusa dihê fahmkirin, ku Talabanî jî Emerîka destvala vegeriya. Heke encam rastî weha be, ev jî bo gelê Kurd dilxweşiyeke mezin e. Lê heke Emerîka hinde sozan dabe, ev jî, ji bo gelê Kurd qir û tofana mezin e. Ji ber ku nimûneya Mustafa Barzanî û encamên wê li ber çavan in. Lê hey bi vê sosretê, hîna jî em dibihîsin, ku hinde xulamok bi navê Kurdan li Swêd, Almanya, Frense û Îngîltere planan dizivirînin. Lanet bibare ser van xebatên xulamtiya bê dawî.

Ji aliyê din, ew kesên ji Emerîka destvala vegeriyane, xwediyê "Cepheyeke Kurdistanî" ne. Ev cephe jî cihê xwe di nava "Cepheyeka Iraqî" de heye. Lê tu kesek nikare bibêje me, ku ev cephe bingehin jî bo hêviyên pêşerojê, herweha nikare bibêje ku ev xwediyê hîmekî leşkerî yê xurt in. Bangeşî (propaganda) tiştek e, rastî jî tiştekî din. Ceng û şer lê raştiyekê jiyanê ne. Hêviya me eve, ku ev hêz jî dirokê dersan bistînin, bersiveka baş bidin banga gelê me ya jî bo serxwebûna welat, jî bo yekîtî û berxwedana netewî. Bila her kesek dev ji axatiyê berde! Divê neyê jibîrkirin, ên nekaribin jî xwe dengên xurt derxinin û wek daxwazên gel xwe bitevgirînin, wê bihên perçiqandin.

Li Kurdistanê gelê me bi zanabûn li ser cengî dide û distîne. Çima şer xwe li Kurdistanê navendî dike? Cihê Kurdistanê di şer de wê bibe çi? Çawa emê xwe jî cengî dûr bigirin, ku ne bi dilê me ye û bi zorê dispêrin me? Heke dîsa jî ceng derkeve, emê çawa bikaribin feydeyan jê bigirin? Belê, gelê me li ser van pirsan dipeyive,û li bersivan digere. Siyaseta serbixwe û riya berxwedanê dibin bingehên garantî. Ki vê riyê datîne pêşiya gel? Bê guman pêşengê rizgariya netewî PKK û têkoşîna me! Di nivê dawiyê ya meha Tebaxê de hêzên me yên rizgariya netewî li Çel, Gêwer, Dih, Xizxêr, Sêrt, Mehsert, Stewr, Pirrin, Pazarcik, Çewlik, Dêrsim, Bazid, Mêrdenîk û Gihadin şerê hêzên dagirker û çerdevanên wan kirin. Li Bazîdê di şîna şehîdekî me de 10 hezar welatparêz meşiyan. Li Mehsertê hemû avahî û saziyên dagirkeran jî bo demekê hatin vegirtin. Daxweyaniyên hêzên me yên rizgariya netewî yên li şer cengî, jî destan derbasî destan dibin. Ji karkeran heya rewşenbîran, destkaran, xwedekaran her kesek di hişyarbûn û danûstandineke bi lezin de ye. Li bajaran mirov dikelin. Dibe ku leza rêkxistinê xwe nagihîne vê kelê, lê dengê lingê serihildana gel bi xurtî xwe digihîne guhên me.

"Tabur"a Şîferezan hate tunekirin

ÇEL: Şeva 20'ê Tebaxê "tabur"a dijmin a li gundê Şîferezan bû hedefa pêşmergeyan. Pêşmergeyên me yên rizgariya netewî êrîşî vê saziya dijmin a leşkerî kirin. Pêşmerge vê êrîşa xwe heya şeva 21'ê Tebaxê domandin. Di domana vê êrîşê de, avahiyên "tabur"a dijmin bi roketan, bi tevayî hatin hilweşandin. Dagirker, ji cihê şer nêzîkî 30 serbazên xwe yên birindar kişandin nexweşxaneya bajarê Çolamergê (Hekarî). Herçendî dagirker hejimara kuştiyên ji xwe veşartî hiştin ji, eşkere dibe, ku bi kêmasî 20 serbazên dijmin hatine kuştin. Welatparêzên li vê deverê, vê agahiyê gihandin rojnameya me.

Di vê êrîşa jêhatî de, çi hundabûneka pêşmergeyan nebûye.

Êrîşa pêşmergeyan çû ser qereqola qopaniya Tillo

SÊRT: Roja 23'ê Tebaxê, danê beyanê, pêşmergeyên me yên rizgariya netewî êrîşekê birin ser qereqola qopaniya Tillo, ku dikeve bakurêrojhilatê bajarê Sêrtê. Êrîş biqasî saetekê doma. Rokêteke pêşmergeyan li avahiya qereqola dijmin ket û peqî. Di domana vê êrîşê de çi hundabûneka pêşmergeyan nebûye, lê hundabûnên dijmin ji hîna diyar nebûne. Hîna agahî negihane me, ka çi lêdan li dijmin ketine.

Di berxwedana gundê Îvanê de du pêşmergeyên ARGK şehîd ketin

KERBORAN-MÊRDÎN: Di rojnameya me **Berxwedan** Hejimar 106'an de, me nivisîbû, ku di şerekî li gundê Îvan navçeya Kerboranê de, du şervanên ARGK şehîd ketine. Ev şer roja 16'ê Tirmehê di navbera komeka şervanên ARGK û yekeniyên leşkerî yên dagirkeran de çêbibû. Lê nûçeyên ji êrdimê geleki bi derengî gihan me. Lewma gava me nûçe hingê nivisîbû, kêmanî di agahiyan de hebûn û hîna me nedizanî navên têkoşerên şehîd ketine çine. Weke nûçeyên û agahiyên gihane me, niha eşkere dibe, ku navên şehîdên me ev in: **Mahmut TANRIKULU** û **Mehmet CANDAR**.

Rêhevalê **Mahmut TANRIKULU** heşt salên xwe bi berxwedanê di zindanên Amedê de derbas kiribû. Kadroyekî ARGK ê bi nirx û dilsoz bû. Zû şehîdketina vî rêhevalê me, ji bo gelê me hundabûneka gelekî mezin e.

Em, seriyê xwe li pêşiya van şehîdên xwe û rewanê wan bi hirmet diçeminin.

Tolehildana gelek salên berî niha li çiyayên Nurhaqê: Xwîna Sînan Cemgîl û hevalên wî li erdê nema, hat hilanîn

PAZARCIK û SERÊ GOLAN: Di hefteya dawiyê ya meha Tebaxê de pêşmergeyên ARGK avêtin ser gundê Înekli (Yeşilbag) û du ajanan dan ber berikan. Pêşmerge xaniyên herdu dijminên gel ji hilweşandin. Ev herdu welatfiroş sîxurî ji bo dijmin dikiran û gunehên wan li teviya bakurê Kurdistanê dihatin zanin.

Di diroka Kurdistanê û Tirkiye ya nêzîk de, gundê Înekli xwediyê ciheki taybetî ye. Ev gund dikeve kendalên çiyayên Nurhaqê. Girêdayê navçeya Pazarcikê ye, lê bêhtir nêzîkî navçeya Serê Golan (Golbaşi) e. Şêniyê gund ne Kurd, Tirk e. Gundên Kurdan ên li vê derdorê welatparêz in, lê ev gundê Tirkan bi hişkî piştgiriya dewletê dike û mirovên gund xwediyê taybetiyê faşist in. Ji vî gundî, keyê gund ê kevin û bi navê Yusuf ku bi navê Çiloglan malbata wî dihê nasin û hinde hevalbendên wî, di sala 1971'an de, roja 30'ê Gulanê giliya pêşengên şoreşgerên gelê Tirkiyê kiribûn, bûbûn sedema kuştina **Sinan CEMGÎL, Kadir MANGA** û **Alpaslan OZDOGAN**. Li kêleka şehîdbûna van şoreşgeran, **Haci Tonak** ji birîndar ketibû destê dijmin. Hingê, piştî giliyê ev bêbext bi xwe ji, tevlî êrîşa yekeniyên artêşa dijmin bûbû.

Ev bêbextiya li gundê Înekli li teviya Kurdistanê hate lanetkirin, li ser bêbextiyê gotinên lanetê hatin afirandin, gund ji derdorên xwe hate rabirrin (tecrît kirin). Gelê derdorê, herdemê li benda tolehildanekê bû.

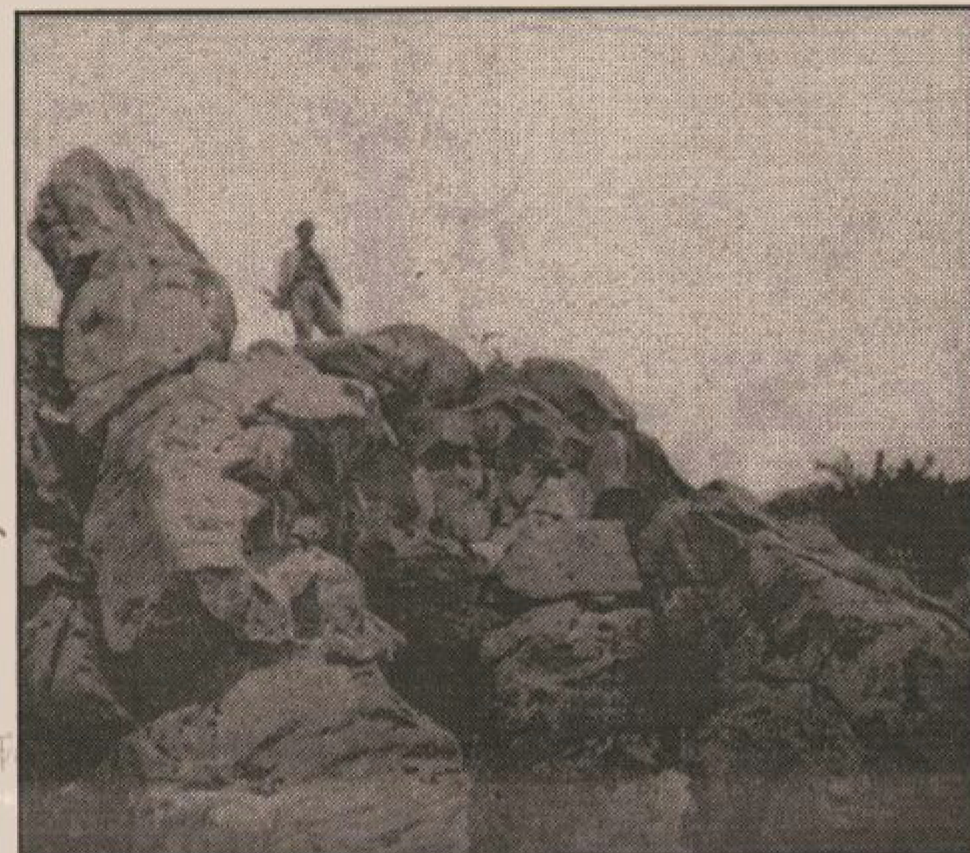
Herçiqasî eve 19 sal in, ji ser vê bûyerê derbas bûne ji, ev daxwaza gel di dawiyê de eve bi cih hat. Livbazî ji aliyê "Koma Tolehildanê ya Sinan CEMGÎL" ku girêdayê ARGK ye, hate pêkhanin. Pêşmergeyên ARGK bi vê livbaziya xwe ya tolehildanê, girêdana xwe ya bi pêşengên şoreşa gelê Tirkiyê re jî anîn zimên. Vê rastiya xwe carek din danin pêşiya çavan. Livbaziya tolehildanê, ji bo şoreşgerên Tirkiyê ji bû bangeke berxwedanê, herweha bû bangek, da hevkariya xwe bi têkoşîna rizgariya netewa Kurdistan re pêş ve bibin.

Çar têkoşerên ARGK di şerê li hemberê yekeniyên dagîrkeran de şehîd ketin

STEWR-MÊRDÎN: Roja 16'ê Tebaxê li derdorên navçeya Stewrê çar ji şervanên ARGK şehîd ketin. Pêşmergeyên ARGK neçare man, ku şerê yekeniyên dijmin bikin; di rewşekî de ku hêzên dijmin ji aliyê hejimarî û têkûziya çekan ve gelekî serdesttir bûn. Têkoşerên yekeniya ARGK ên din, di encama şerê bi saetan doma de, karîn çembera dijmin bişikînin û xwe rizgar bikin. Hêzên dagirkeran, mîna di şerên din de, di vî şerî de jî narinçokan (bombeyan) bikarhanîn. Cendekên têkoşerên şehîd, dagirker nedan malbatên wan û bi komî kirin çalan û binaxkirin.

Berxwedan û bûyera şehîdketina li Stewrê, li êrdimê gelê me gelekî xistine bin posîdeyên xwe. Me ji êrdimê, rast û rast ji pêşmergeyan hinde nûçe li ser vê bûyerê standiye. Ji van nûçeyan ronahî dibe, ku hişyarbûna rizgariya netewî ya zîndetir li êrdima Mêrdinê, heye ku bêhtirîn li navçeyên Stewr û Gerçewsê birêvetibe. Ji ber vê yekê ji, ev bûn gelek meh in, ku dagirker hêzên xwe yên ji hezaran serbaz û komên xweser, li van herdu dorhêlan bi berdewamî di operasyonan de digirin. Bîr û baweriya pêşmergeyan xwe bi vî rengî gihand me. Paşê pêşmerge weha gotin me, "Ji van herdu dorhêlan tevlîbûna nava rêzên yekeniyên ARGK ji aliyê hejimarî ve gelekî bilind e. Li van herdu deran, hema hema herrojê bi garantî çalakî çêdibin. Piçûk an mezin, hema her rojê hinde şer bi yekeniyên dagîkeran re çêdibin. Pêşmergeyên me diçin hemû gundan. Li gundan gelek civîn çêdibin. Li gundan mirov rewşeke germ dijîn. Dagirker, bi çend jêhatîbûnên piçûk, dixwazin vê pêşveçûna rizgariya netewî ya mezin bixin bin sihê û ji raya giştî bidin veşartin."

Dîsa, hema piştî roja 15'ê Tebaxê, ji weşanan û bi riya saziyên agahdariyê dan bihistandin, ku li Şirnexê li dora Çiyayê Sêvê heft pêşmergeyên ARGK hatine kuştin. Me hemû derfetên xwe tevgerand û me xwest em rastiya bûyerê bizanibin. Di encama lêkolînan de rewş ronak bû. Welatparêzên ji êrdimê gotin, ku raste heft

mirovên Kurdistanê hatine kuştin. Lê dagirker hîna cendekan şanî tu kesî nekirine. Cendek bi riya belediyê li Şirnexê hatine binaxkirin. Lê herweha eşkere kirin, ku yên hatine kuştin ne pêşmergeyên ARGK ne. Ji van heft kesan dido gundî ne. Merivên van herdu kesan ji bo standina cendekan serî dane sawciyê Şirnexê. Hinek welatparêz jî dibêjin, ku di nava yên hatine kuştin de, du keçên temen piçûk ji hene û herweh heft kesên hatine kuştin gundiyên ciwan in, ku çûbûn eşêfê (giya bidin hev). Dagirker hîna jî rastiya bûyerê veşartî dihêlin. Ji aliyê din hîna me jî, ji pêşmergeyên li êrdimê nûçe nestandine. Lewma niha em nikarin bibêjin, ku daxweyaniya dijmin rast e.

Lê em dikarin vê bibêjin: gava em qirkirina li Gêwerê û qirkirinên berî hingê ji bihênin pêşiya çavên xwe û gava em dizanin artêşa Tirkan gelê me tev "terorist" dibine û gelê me ji xwe re kiriye hedefê kuştinê, guman heye, ku vê carê jî mirovên me yên sivîl û bê çek, bûne hedefên berikên dijmin û hatine kuştin.

Ji aliyê din, di hefteya dawiyê ya meha Tirmehê de, di du şerên ji hev cuda de, li Şemzînan çar têkoşerên ARGK şehîd ketibûn. Me van bûyeran di rojnameya xwe de weşandibûn. Navên şervanên şehîd niha eşkere bûn. Navên wan ev in; ji navçeya Qilaban **Aslan**, ji Çelê **Mursel**, ji Çelê **Rizgar** û **Hemze**.

Têkoşerekî ARGK di encama komployekê de hate kuştin

DÊRSIM: Weke nûçeyên ji êrdimê gihane me, komeke piçûk ji pêşmergeyên ARGK, roja 13'ê Tebaxê çû gundê Yeşilkaya bajarê Mamikan. Li vir serî dide keyê (muxtarê) gund ji. Jina keyê bêbext pêşmergan li pêşiya deriyê xanî mijûl dike û keyê gund ji bi çekeka otomatîk ji nişkan ve direşîne ser pêşmergeyan. Ji pêşmergeyan **Mehmet YUKSEL (Cemil)** li cihê bûyerê şehîd dikeve. Paşê keyê sîxur (ajan), bi bêsîma ya di mala xwe de veşartî, ji yekeniyên leşkerî yên nêzîk alîkarî dixwaze. Ji ber ku gund gelekî nêzîkî bajêr e, pêşmerge neçare diminin, ku zû xwe ji gund dûrbixin.

Paşê dagirker, xulamê xwe yê bi navê Hasan Cengiz, dibin bajarê Mamikan. Li taxa Sixeng, li cihê ku saziyên dagirkeran tev li wir in, xaniyekî di nava lojmanên polîsan de didine wî. Sîxur êlekekî ji pola jî li xwe kiriye. Piştî bûyerê bi du-sê rojan, keyê sîxur diçe çayxaneyekê, lê gava mirovên li çayxanê wî dibînin, tev radibin ser xwe û ji wir derdikevin, weke ku kisoyekî bêhn genî jî wir derbas bûye be.

Kuştiwarê têkoşerê ARGK keyê bêbext, tevlî civîneki keyên gundan bûbû, ku berî hingê çêbûbû. Di civînê de dibêje walî, "Ez yek ji wan im, ku di sala 1938'an de kilox anîbûn." Walî dibêjitê, "Ezê bi te re paşê biaxifim." Lê ev axiftina di nava wan de, piştî bûyerê ronahî bû. Dagirker nikarin li Dêrsimê, bi eşkereti, saziya "parêzkaran" avabikin. Rewşa eşîrî û zanabûna civakê destûr nade vî tiştî. Li şûna vê, sixuriya dizî û "parêzkariya" veşartî dihê rêkxistin kirin. Dagirker bi dizî çek û bêsîman didin xulamên xwe yên jî vî cureyî.

Bûyera dawî nedilxweşiyeka mezin di nava gel de birêvexistiye. Gelê me li benda wê hêviyê ye, ku ev bêbext bi lez û bez were cezakirin.

Hovîteya komên taybetî ya nuh li gundê Avyanê

ŞIRNEX: Li zivinga Çekçeko gundê Avyanê şivanê bi navê Fevzi Kabul ê 18 salî, bi hiceta pirsyariyê roja 20'ê Tirmehê hate girtin. Serbazên dagirkeran, gava wî dibiran, di rê de dan ber berikan. Çekekê danîn ser cendekê Fevzi Kabul û wêneyên (rismên) wî kişandin. Wêne di televizyonan de hatin şanikirin. Ji radyo û rojnameyan ji dan bihistandin, ku "teroristekî PKK di şer de hatiye kuştin." Bûyerê bi vî awahî spartin awira gelemperî.

Li Kurdistanê bayê girtinan

Di van 15 rojên dawiyê de li gelek deverên Kurdistanê yên ji hev cuda, bi sedan welatparêz hatin girtin. Weke nûçeyên gihane rojnameya me, tenê li derdorên Cizîra Botan û Şirnexê bi kêmasî 100 kes hatine girtin. Ji van 100 kesan, 45 kes xistin girtîgehan.

Girtinên girseyî yên duwemîn li gundên Kerboran û Midyadê çêbûne. Gelek welatparêz hatin girtin, ji şikenceyan hatin derbas kirin û 30 ji wan xistin girtîgehan.

Herweha li bajarê Edenê neh, li Erdiş-Wanê çar, li gundê Hilal navçeya Qilaban dido û li navçeyên û derdorên Dih û Qilabanê gelek welatparêz hatine girtin. Hejimara yên hatine girtin, hîna diyar nebûye. Li bajarê Bazîdê jî roja 17'ê Tebaxê 150 welatparêz hatibûn girtin û ev hîna nehatine berdan.

Sedema ku dagirker bi carekê hevqasî mirovan digirin, ji aliyê dagirkeran ji hate eşkere kirin. Dewleta dagirker xwe amadeyê şerekî li hemberê Iraqê dike û bê rawestan hîmên xwe yên leşkerî li Kurdistanê têkûz dike. Lewma, ji ber serîhildaneka gelî ya bi guman, bi girtinên xwe tedbîrên xwe birêvedibe. Pêşemîn wan welatparêzan digire, ku li cihên bûne kozên berxwedanê, tehlukeyên potansiyelî ne. Bir û baweriya dewleta dagirker di van girtinan de eve; "li şûna li der ve bibe tehlukeyek, bila di hundirê girtîgehê de be." Ev bîr û bawerî, weke bireki qirkirinan, koçberkirinan, ji cih hilkirinan û kuştinên hov dihê bikarhanîn.

RASTKIRIN

Di hejimara 103'an a rojnameya me **Berxwedan** de, nûçeyek li ser "ji aliyê pêşmergeyên ARGK bombekirina hotêla Zengokê ya Sirri Sakik - Serokê SHP li Mûşê" hatibû belevkirin. Me vê nûçeyê li gora hinde salox û agahiyên welatparêzan ên li Mûşê nivisîbû.

Lê paşê hinde welatparêzên din, agahî gihandin me, û gotin, ku nûçe nerast hatiye weşandin. Me destpêkir, ku em rastî û esehiya bûyerê lêbikolin. Me dît, ku rastî ji nûçe ne rast hatiye weşandin. Paşê me hinde name ji ji welatparêzan li ser bûyerê girtin û me xwe gihand encama rastiya bûyerê.

Ji ber vê şaşiya me ya pêwîst di rojnameya me de, em ji xwendevanên xwe hêvî dikin, ku li me bibûhurin. Yek ji nameya welatparêzan, ku ji Mûşê gihaye me ev nameya li jêr e:

"Sirri Sakik ne bavê têkoşera şehîd Adife Sakik e, lê miroveki wê yê nêzik e. Bavê Adife Sakik, weke ku 'Berxwedan'ê nivisî, miroveki neqenc û gelekî ne baş bû. Li hemberê zarokên xwe yên şoreşger, piştgiriya dagirkerên Tirk dikira. Lê belê Sirri Sakik ne weke wî ye. Sirri Sakik dixwest hotêla xwe jî bo dagirkeran bigire û nedixwest ew werin hotêla wî. Herçendî serekê SHP li Mûşê ye jî, dagirker bi berdewamî tedayî li wî dikin. Heya niha gelek caran hatiye tehdît kirin. Kesên hotêla wî bombekirine, endamên MÎT bi xwe ne. Gava di qampê penahan de li Mûşê komên taybetî êrîşî Kurdên ji başûr kiribûn, Sirri Sakik dagirkeran pişange kiribû û serî dabû nexweşên di nexweşxaneyê de. Lê belê heya hingê, dagirker digotin kesek nehatiye kuştin an birîndar kirin. Piştî bombekirina hotêlê Sirri Sakik civînekê jî bo rojnameyan çêkir û MÎT weke berpirsiyarê bûyerê şanikir û wan bi eşkereti gunahkar kir.

"Nerast weşandina nûçeyê ji aliyê 'Berxwedan'ê, dilê me hemû welatparêzên li Mûşê, birîndar kir, ji ber ku em rastiya bûyerê dizanin. Em hêvî dikin, ku hun vê nameya me belav bikin, da şaşî were rastkirin. **Komek ji welatparêzên li Mûşê, 2. Tebaxê 1990.**"

Rêveçûna li dijî nebûna kar zivirî mîtînga protestokirina waliyê dagîrkeriyê

AMED: Roja 15'ê Tebaxê li taxa Rezan (Baxlar) bajarê Amedê rêveçûneke girseyî destpêkir û berê xwe da avahiya wilayetê. Pirraniya wan gundî, bi kêmasî 3.000 kes meşiyan. Rêveçûn, bi armanca protestokirina nebûna kar hatibû dirustkirin. Rêveçûn bê destûr çêbû û di domana rêveçûnê de dirûşmeyên li dijî waliyê dagirkeriyê û hikumeta Tirkan hatin bangin. Gava rêveçûn xwe gihand pêşiya avahiya walî, berpirsiyarekî bilind ji saziya walîtiyê bi axiftinekê xwest gel razî bike û xebitî da gel dev ji livbaziya protestoyê berde. Lê gel guhdariya berpirsiyarî nekir û bang li waliyê dagirkeriyê kir, da dev ji karê xwe berde û îstifa bike.

Herçendî ev rêveçûn bê destûr çêbibû ji, dagirker heya were gotin, bi "nermî" xwe li hembere rêveçûnê tevgerandin. Di vê bûyerê de çi kesek ji nehate girtin. Herweha çi dirûşmeyeke radîkal ji nehat bangin. Ev tev bûn sedema heleziyeke (interesant, ilginç) mezin.

Weke were bîra me tevan, di meha Nîsanê de biryarnameyeka bi hejimara 413'an hatibû danezane kirin. Di bendeka vê biryarnameya dagirkeriyê de, hatibû nivîsandin, ku di çarçiva "êrdima rewşa ne-normal" de wê 50 hezar karker û 40 hezar memur, bigihin kareki. Divibû ji bo 90 hezar kesî cihê kar bihata amade kirin. Eşkereye, ku dagirker, wê bixwazin 90 hezar mirovî ji xwe re di tora sixurî û milisî de bidin xebitandin. Mirovên me yên bi vê leyistoka dijmin hatin xepandin, kom bi kom serî dan waliyê dagirkeriyê. Herçendî mirovên me ji bo kar serî dabin walî ji, heya niha çi kesî bersiveka pozitîf negirtiye.

Tiştekî helez ji eve: Ev rêveçûn roja 15'ê Tebaxê çêbû. Diyare, ku hinde hêzên tarî xwestine maneya rojê bervajî bikin û mirovên me bi daxwazên reformîstî bixapînin; dixwazin bi xwepêşdanên pasîf rewşê çewt bidin şanî kirin. Dagirker ji çavên xwe li ber wan dimiçînin; daxwaz ewe ku sihekî bikişînin ser maneya vê roja pîroz. Ji xwe ji rengê rêveçûnê ji, ev rastî xweş xwe da şanîkirin. Nemaze gava dagirker pê agahdar bûn, girsên li pêşiya avahiya walî wê berê xwe bidin dirûşmeyên radîkal, hema bi lez rêveçûnê dan belavkirin. Ev bûyer ji, nirxandin û ditina me rast dike.

Di rengê koçberkirinê de bikarhanîneke nuh:

Di bin navê dayina karekî de, bikarhanîna koçberkirina bi sed-hezaran kesan birêve dikeve û dagîrker bi hiceta karî mirovên me koçberê Tirkiyê dikin

Me li jorê ji nivisand. Roja 9'ê Nîsanê 1990'an biryarnameyên nuh ên dagirkeriyê û faşist hatibûn danezanekirin. Bendeke biryarnameyan, peydakirina cihê kar ji bo 50 hezar karker û 40 hezar memuran bû.

Hema piştî ku ev biryarname derketibûn, me wan nirxandibû û armancên wan danîbû pêşiya çavan. Me gotibû, ku li Kurdistanê cihên kar tune ne, heya ku mirov bikaribe 90 hezar kesî bixe kar. Peydakirin û amadekirina cihên kar ji bo hevqasî mirovan li Kurdistanê, ne tiştekî hesanî û heya ne bi derfet û gengaze ji. Baweriya me ev bû û ev ji ne baweriyek, bêhtir rastiyeka jiyanê ya li ber çavan bû. Dîsa, me gotibû, ku cihên kar werin avakirin ji, nabe çare, ji ber ku li Kurdistanê hejimara bêkaran bi berdewamî zêde dibe. Lewma di demeka kin de amadekirina cihên kar li Kurdistanê tu caran bi vî rengî çênabe û li pêşberê artêşa bêkaran, tevdîrên weha nikarin bibin derman. Di dawiyê de me gotibû, dagirkerên Tirk bi van kadroyên nuh, tenê dixwazin "parêzkarên" nuh ji xwe re amade bikin.

Demek dirêj ji ser wê demê hîna derbas nebûye, rastî û rewş baş ronahî bû. Dîsa hat ditin, ku dewleta Tirk tu caran ji bo sûd û berjewendiyên gelê Kurdistanê, serî nade çi bikarhanîneke baş û pozîtîfî. Di demekê de, ku şerê taybetî hatiye tund û dijwar kirin, qirkirinên girseyî hatine zêdekirin, li Kurdistanê herdiçe bêhtir komên artêşan zêdetir dibin, bi destpêkirina ambargoya aborî ya li dijî Iraqê bi yekcarê bi sed-hezaran mirovên Kurd ketine nava lepên bêkariyê. "Waliyê Êrdima Rewşa Ne-Normal" Kozakçioglu da xweya kirin, ku soza ji bo kadroyên memur û karkeran ku di biryarnameyê de cih girtibû, êdî wê bicihbihêtin û mirov dikarin serî bidin saziya walî.

Weke ku li jorê ji me nivisî, pêşî li bajarê Amedê rêveçûnek roja 15'ê Tebaxê çêbû, ku tarî û ne diyar e, kî vê rêveçûnê daye dirustkirin û birêvebirin. Mirov bi vê rêveçûnê meşiyan ser avahiya walî û ji walî kar xwestin. Paşê jî di radyo, televizyon û rojnameyan de hate weşandin, ku êdî mirov dikarin herin ji bo kar xwe bidin nivîsandin û di van weşanan de hinde hevpeyvîn ji hatin pêşkêş kirin. Di van hevpeyvînan de, bi taybetî hate şanîkirin, ku dewleta Tirk gelek li ser mirovên Kurdistanê diramine û qenciya wan dixwaze!

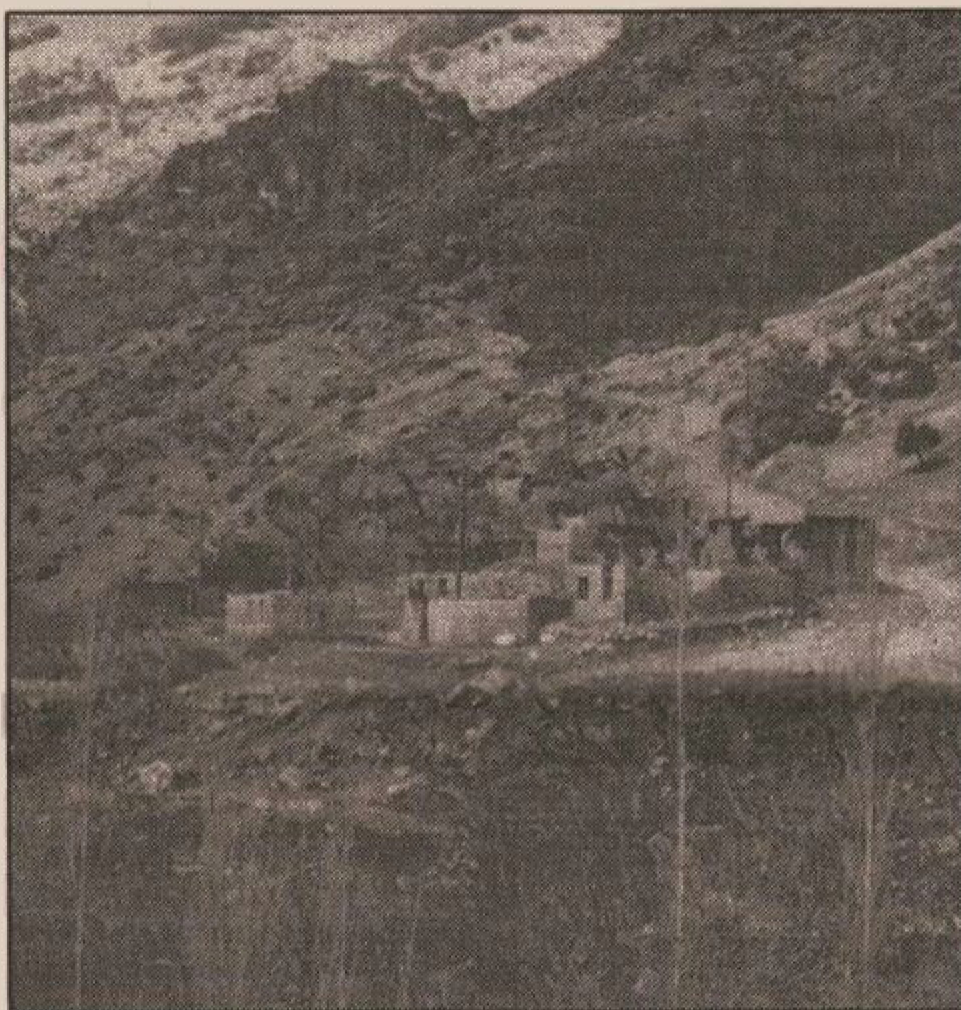
Li gora bikarhanînê, eşkere bû, ku dixwazin ji her malbatekê kar bidin du kesan. Kontejan li gora bajar û navçeyan bir-bi-bir hatine amadekirin. Tenê behra Cizîra Boptan dibe 400 kes. Seridana kesên kop û seqet jî dihê pejirandin.

Gelek ji ser derbas nebû, rûçikê vê mêrdiya dagîrkeran, bi zelalî derkete holê û ronahî bû. Raste wê kar bidin mirovên me, lê kareki çawa û li ku derê? Dixwazin kar bidin, lê tenê li Tirkiye. Kî bixwaze bixebite, wê kareki bistine, lê bi şertê ji Kurdistanê derkeve û bi dilxwazî here Tirkiyê. Kesê kar bistine mecbure here Tirkiyê, ne tenê ev, mecbure malbata xwe ji tevli xwe bibe Tirkiyê yan ji kar tune ye! Herweha bi kêmasî sê salan mecbure li wir bimîne û destûra vegerîna Kurdistanê ji wî re wê nebe. Kesê bi vî rengî kar standibe, wê nekaribe ji karê girtî jî derkeve; destûra berdana karî jî wê tune be! Ev tev dihên maneya çi? 90 hezar kes! Tevlî malbatên wan bi kêmasî 300 hezar kes! Hevqas mirov wê ji Kurdistanê werin derxistin. Belê qenciya dewleta Tirk, ev şirîn afeta mezin e! Li gora hisabên weşanên Tirkiyê, ev bikarhanîn, wê tesir û posideyên xwe li du milyon mirovên Kurd bike.

Ev bikarhanin, rast û rast koçberkirineke mecburî û kotekî ye. Bi vê dagirker, dixwazin potansiyeleke serîhildanê ya ji 90 hezar kesî tevlî 90 hezar malbatan, ango nêzîkî nivmilyon mirovî ji Kurdistanê koçberê Tirkiyê bikin. Planeka barbar û hovdar! Heya sê salan vegerîn jî qedexe dikin. Dagirkerên xwînxwar, sûd ji birçîbûna mirovên me jî ji xwe re digirin. Ji aliyê din, ji ber ku serî nadin azineyên fîzîkî ji, "niha" xebatên pişangekirinê, dij-rabûnê û protestoyê ji, bi vî rengî li hemberê xwe "nabinin" an jî nabin.

Lê hisaba dagirkeran di vê xalê de serjêr diçe. Gelê me agahdar û haydarê vê planê ye. Dizane daxwaz û armanca dijmin çiye. Eşkereye, ku di demeke kin de ev bikarhanîn wê bizivire dij-rabûnekê û wê bizivire çekekî li hemberê dagirkeran bi xwe.

Artêşa Tirkan valakirina gundan û şewitandina daristanan didomîne

Nûçe û agahî digihin me, ku di van demên dawiyê de, artêşa Tirkan azîneya ji mirovan paqijkirina êrdimên Botan, Çolamerg û Wanê dilezîne. Vê kirina xwe digihîne gihînekên bilind û xebata mirovan ji derdorên fireh derxistinê didomîne. Gava artêşa Tirkan gundan valadike, azineyên herî hovtirîn di karvaniyê de pêkdihêne. Pêşî ferman û biryarnameya valakirina gundan dide bihîstandin, ji gundiyan dihê xwestin ku bibin "parêzkar"; gundî bi şikenceyan, bi vedana mayinan li ser riyên gundan û bi bûyerên kuştinê dihên tirsandin. Gava ev encameke nedin, leşker û komên taybetî dihavêjin ser gundan, malan ji mirovan valadikin û ji gundan berdidin mirovan û wan ji gundan derdixinin. Weke gava duwemîn, da gundî dîsa venegerin, xanî tevlî tiştên di hundurî de dihên şewitandin. Di gava sêwemîn de jî, daristan, zeviyên fêkiyan, bexçeyên gundan û dexlên di zeviyan de dihên şewitandin. Li hinde deran ji, pejirandina bûyina "parêzkarê" gundan ji, nikare bibe dermanek ji bo gund neyin valakirin. Ji ber ku armanca dagirkeran, van derdoran bi tevayî ji mirovan valakirine.

Dorhêlên serekî ku dewleta Tirk ji bo valakirina gundan hedef hilbijartiye û azîneya valakirina gundan li van deran pêş ve dibe, ev in:

Dorhêla yekemîn li êrdima Şirnexê; derdorên Bestan di navbera çiyayên Herekolê û Kelê Mamê. Li vê dorhêlê sê gundên mezin û dora 40 zivingan (gundên piçûk, mezra) hene. Gundên mezin, gundên Avyan, Xirbikê Bestê û Navyan in. Li herdu gundên pêşin yekeniyên mezin ên artêşa dagirkeran hatine bicihkirin. Zivingên li dora van gundan bi girani hatine valakirin. Di mehên havînan de, di serî de Batuyî, koçerên Kurdan her salê derdikevin zozanên Herekolê. Lê êdî destur ji bo vî tiştî nema dihê dayin. Vê salê zozan hatin qedexe kirin. Lê gundiyên ku nedixwestin dev ji gundên xwe berdin, di demê de disa vegeriyabûn gundên xwe. Di vê dawiyê de, bi derxistina biryarnameyên dagirkeriyê, êdî dagirker bi lez û bezi destpêkirine, ku gundan bi tevayî valabikin û hemû derdoran bişewitinin, birûxinin.

Di meha Tebaxê de li vê dorhêlê zivingên bi navên Gerik, Çemkê Tehlo, Çalan, Gundikê Mendê, Gundikê Mîrzê, Deryan, Çekçeko û Tengê bi tevayî; gundên bi navên Navyan, Avyan û Xirbikê Bestê nîvbiniv hatin valakirin û şewitandin. Dagirker armanc dikin, ku gundê Navyan bi tevayî valabikin.

Gundiyên gundên dihên şewitandin û ji mirovan valakirin, "parêzkariyê" napejirînin. Cihên van gundan bi tevayî daristanî ne. Ji bo pêşmergeyan ev gund, destekên bingehîn û cihên xwebicihkirinê ne. Bi van sixletên xwe roleka serekî dileyizin. Dagirker ji sala 1985'an pêve, destpêkiribûn ku daristanên li vê dorhêlê bişewitînin. Niha çekên kimî ji dihên bikarhanin û gund bi tevayî dihên şewitandin. Li vê dorhêla girêdayê eşîra Şirnexî, yekitiya eşîrî bi tevayî belav bûye. Mala Tataran axayên vê dorhêlê ne, lê çi giraniyeka malbata Tataran li ser gundiyan nemaye.

Dorhêla duwemîn li Şirnexê ku dagirker ji bo valakirinê giranî dane wê, dorhêla dêmen û kendalên çiyayê Cûdî ye. Şêniyên gundên li bakurê çiyê, li gundê Dergulê dihên kom kirin, ku ev gund, gundê Osman Demir e. Ev kes axayekî eşîra Batuyan e. Di rewşa niha de, bi kêmasî deh gundên li ser çiyayî û kendalên çiyayî, hatine valakirin, zevî û daristan hatine rûxandin.

Dorhêla sêwemîn li Şirnexê, ku dagirker ji bo valakirinê giranî didinê, dorhêla gundên li dora çiyayên Gebarê û Çiravê ye. Şêniyên gundên li Çiyayê Çiravê, li gundên Derşevê, Deşta Lalo û qopaniya Qizilsu dihên kom kirin. Ji ber ku pirraniya gundên eşîra Derşevê çekên dijmin standine, dagirker bili hinde zivingan dest nedane van gundan. Lê belê dîsa ji gundên li ser çiyayî û zivingên li kendalên çiyayî yên mina Serê Dehlê hatine rakirin.

Gundên eşîrên Batuyî ku dikevin kendalên herdu aliyên çiyê yên dinêrin Şirnexê û çekên dijmin nestandine, bi pirranî hatine valakirin. Ji van gundan gundên bi navên Torkiz, Cûneyt, Bertûl û zivingên bi navên Girê Siran, Xwarê Pizo û Gelî bi tevayî û gundê Bêsûkê ji nîvbiniv hatine valakirin. Li vê dorhêlê çiyayên Çirav û Gebarê, herweha gelî û nevalên van çiyan bi caran hatine bombekirin û derdorên daristanî heya pivaneka mezin hatine şewitandin.

Gund û zivingên Şirnexê yên em navên wan dizanin û bi tevayî hatine valakirin û berî niha jî navên hinek ji wan di rojnameya me de hatibûn weşandin, ev in: Çalan, Deryan, Bacrit, Avka Tehlo, Ramuran, Dehreban, Çemê Mezin, Bişî Reş, Kortika Xanê, Cûniver, Şerefan, Belûzê, Rêsor, Tehtiyan, Cindê, Torkiz, Dimilyan, Xwarê Pizo, Destkê, Abasan, Guhdan, Çemê Qeymeqam, Dihok, Banê Cindiyan, Mendkê, Birkê, Derê Guvan, Miştaxê, Şilbin, Gundikê Kimilî, Bertûl, Kêzerok, Gundikê Remo, Serê Dehlê, Fekan, Himan, Banga Mazi, Gundik, Avşil, Gelî Şivên, Kanî Berguv, Diran, Difen, Derya Keran, Guhara Tehlan, Banê Kerko, Nufakaran, Tirê Karan, Akid, Guza Gurkê, Sinê û Talga.

Gundên û zivingên nîvbiniv hatine valakirin ev in: Xirbikê Bestê, Navyan, Spivyan, Bêsûkê, Cefanan, Dûfyan, Çemê Sipî, Kuşkonar, Boşagaç, Çadirli, Tekçînar, Kavuncu, Bagpinar, Şerfiyê û Boyunkaya. Valakirina van gundan berdewam dike.

Li Dihê (Eruh), şêniyên gundên li kendalên başûrê çiyayê Çiravê, li gundê Avalê dihên komkirin. Gundên li kendalên çiyayê Reş ji bi tevayî dihên valakirin. Şêniyên gundên li dora Beronî (Fîndikê) ji, li qopaniya Beronî û li navçeya Basan dihên komkirin. Weke dihê zanin, gundê Basan girêdayê Şirnexê bû û nuh bûye navçe. Li Dihê herweha gundên bi navên Zivinga Şikakan, Guyinan, Fînika Gelî, Germik, Niviyan, Gelî Osmên, Mergê, Şilşil, Kanî Biyê, Nihik û gelek gundên din an bi tevayî yan ji nîvbiniv hatine valakirin.

Li Berwarî ji, gundên hatine valakirin, dikevin navbera çiyayên Herekolê û Korkandilê yan ji di nevala Massiro de ne. Ji gund û zivingên li vir hatine valakirin, em navên van dizanin: Hol, Kal, Omyanus (nîvbiniv), Akêr, Xinzorik, Koriç, Êşkaniş, Kimyaniş, Hot û Ebû Bekran. Gundên Berwarî yên vê dawiyê hatine valakirin tev hatine şewitandin. Nûçeyên eseh gihan me, ku ji gundên vê dawiyê hatine valakirin û pêşemin ji ji gundên Hol û Kal, bi kêmasî ji her gundekî deh ciwan, gelek welatparêz tevlî yekeniyên ARGK bûne.

Li Şaxê ji gundên eşîran Mamxuran û Xelilan ên li kendalên çiyayê Katoyê Xêrkan û nevala Mamxuran gelek gund hatine valakirin. Pirraniya gundên eşîra Giraviyan ji hatine valakirin. Li navçeya Payizava ji bêhtirî 20 gundan hatine valakirin. Li navçeya Çelê, hemû gundên li ber tixûb hatine valakirin. Gundî li nêzîkî Çelê, di bin kontrola leşkeran de di konan de diminin.

Li Elkê ji gundên bi navên Zorava, Gevok, Kutnis, Herşebê, Gêlik, Komir û Şêx Ebubekir hatine valakirin û şewitandin. Li gundên Elkê yên hatine valakirin tenê ne ev in. Bêhtirî nîvê gundên eşîra Jirkî, da gundî nebin "parêzkar", ji aliyê gundiyan hatine valakirin. Şêniyen gundên çek standine, xwe li wan deran komkirine, ku navendî ne û qereqolên dijmin li wan deran hene.

Li Qilaban li keviya tixûb gundê Zeviyan û bi kêmasî heşt gund û zeviyên din hatine valakirin. Di vê dawiyê de, di meha Tebaxê de, gundê Şirişê hat valakirin. Xaniyên li Şirişê tevlî tiştên di hundurî de hatine şewitandin. Ev ji bûye sedema dijrabûna gundiyên Qilaban. Welatparêzên li derdorê xwestin vê dijrabûnê bizivirinin tevgereke girseyî. Gava dijmin agahdarî vê rewşê bû serî da planên nuh û dest bi xapandinê kir. Da bihîstandin, ku ji bo gundiyên Şirişê cihê 100 kadroyan da bibin memur hatine amadekirin, herçendî gundiyên Şirişê ji binî nizanin bixwînin û binivisinin. Ev daxweyaniya dijmin, bû sedema nermbûna hinekên ji gundiyên Şirişê. Lê dîsa ji gel hilweşandina gundan napejirîne. Dijminê dagirker tevdan û rabûna gel bi pîkoliyên leşkerî radiwestine. Tenê dikare vê bike. Lê tu kes bawer nake, ku gundiyên bi kotekê ji gundên wan hatine derxistin û hemû hebûnên wan hatine şewitandin, wê bêdeng bimînin.

Belavoka berpirsiyariya ERNK li Ewrûpa ya li ser vegirtina Kuweytê ji aliyê Iraqê û aloziya Xelîçê:

Li hemberê dagîriyeka împeryalîst a nuh û şerên paşverû li Rojhilata Navîn, têkoşîna hevpare ya gelan bilind bikin!

Rejîma dagirker û faşîst a Saddam, Kuweyt dagîr kir û vegirt. Bi vê dagîrkeriyê domaneka nuh li Rojhilata Navîn destpêkir. Ba û ewrên şer li ser gelên herêmê xwe digihînin hevûdu, ku ji aliyê welatên împeryalîst ên endamên NATO dihên afirandin. Di serî de Emerîka Bakur û Îngiltere, dewletên împeryalîst bi berdewamî hêmên xwe yên cengê dikişînin Xelîça Basra û Saudî Erebistanê. Hêz û navgînên xwe yên cengê li van deran komî ser hev dikin. Dewleta Îsraîl a siyonîst û dewleta Tirk a faşîst hêzên xwe yên cengê rakirine alarimê. Ambargoya aborî ya li dijî Iraqê û dorpêçana Iraqê, herweha daxwazên rejîma Saddam ên ji bo tevdanê, aloziyê û xwe-berfireh kirinê, Rojhilata Navîn anîne ber keviya cengeki herêmî. Gelên herêmê, serê her kêliyekê bi çekên kîmî dihên tehdît kirin, ku fitîlê agir pêvedana van çekên kîmî di destê împeryalîstên xwînxwar û xulamokên wan de ye.

Li derveyî viyana gelên Rojhilata Navîn, daxwaz hene, da gelên herêmê di şerekî paşverû de alî bigirin û tevlî cengeki paşverû bibin, ku ev ceng ji binî ne di riya sûd û berjewendiyên gelên herêmê de ye. Aliyekî cengê eve; eniya împeryalîst û dewletên xulam ên mîna Îsraîl û Tirkiye ku Emerîka Bakur serkêşiya wan dike. Aliyê cengê yê din jî eve; dîktatoriya Iraqê ya faşîst, ku ji aliyê hêzên împeryalîst hatiye xwedîkirin, da bibe har û çavsorekî weha û bibe êşa bi xwîn a seriyê gelen herêmê.

Berpirsiyarê rewşa rojene ya herêmê hêzên împeryalîst in!

Dewletên împeryalîst cara dawiyê piştî şerê levakirinê yê di navbera salên 1939 û 1945'an de, nexşeya Rojhilata Navîn li gora berjewendiyên xwe xizane. Bi dewletên ne sirûştî, ku damezirandin, di serî de civakên Kurd û Ereban, debaş û perçe kirin. Welatên Kurdistan û Filistîn ketin bin doliwgeriyên dagirkerî yên hişk. Ji aliyê din, gelek gelên herêmê jî, ketin bin serdestiya rejîmên ku sixurên împeryalîzmê ne. Cewsandina dijwar û hişk, talan û tajana dewletên împeryalîst û xulamên împeryalîzmê yên li herêmê, mîna doliwgeriyên Tirk, monarşiya Îranê, Îsraîl û Erebên paşverû, gelên Rojhilata Navîn di nava avahiyeka civakî ya paşmayî û tarî de hiştin. Dewlemendiyên sirûştî yên gelan ji bi berdewamî herikîn welatên împeryalîst. Dewletên împeryalîst, di serî de petrol, kehniyên dewlemendiyê yên Rojhilata Navîn heya dawiyê mijandin. Li şûna vê jî, ji bo şikandina gelan tenê çekên xetertirîn şiyandin herêmê.

Kengê gelên herêmê xwestibin çarenivîsa xwe bixin destê xwe, hingê jî dewletên împeryalîst ên "xudanên demokratiyê", bê tirs û perwa çekên qirkirinê vereşandine ser gelan. Şerê li Kanala Suweyş di sala 1956'an de, ku ji aliyê mirovatiya pêşverû hatibû mehkûm kirin, xwediyê vê taybetiyê bû.

Dewletên împeryalîst ên NATO, ev bû çil sal in, Îsraîla siyonîst li dijî gelê Ereb mîna şûrê mirinê bikardihênin. Her ev hêz in, ev bû gelek sal in, dewletên Tirk, Iraq û Îranê li dijî gelê Kurd bi çekan têkûz dikin. Berpirsiyarên dildariya gelê Kurd Emerîka Bakur, Îngiltere û bi taybetî ji Almanya û Frense, belê ev dewletên împeryalîst, dagirkeriya faşîst a Iraqê bi çekên kîmî xemilandin û bûn sedema, ku tenê di rojekê de 5.000 Kurd rûberê qirkirineke bênişe bibin.

Hêzên ku Iraqê bi çekên kîmî xemilandine û zivirandine embarekî çekan, cebilxaneyeka amadeyê peqînê, dewletên împeryalîst bi xwe ne. Heke niha dîktatorê Iraqê yê faşîst, ku ji aliyê dewletên împeryalîst hatiye têkûzkirin û bi destê wan ser-xwe-veçûye, dibe êşa seriyê gelên herêmê, ev berhemeki împeryalîstan bi xwe ye. Ji ber ku, her kesek baş dizanîbû û dizane, ger dawiya Saddam were jî, ev dîktator wê rojekê gelên herêmê ber bi cengekê ve bikişandibana û ev tiştekî weke çare jê re nebe, bû.

Heke niha dewletên împeryalîst, dest bi amadekariyên cezakirina dîktatorê Iraqê kiribin, ev ne ji ber wê yekê ye, ku ew li ser gelên herêmê dirامînin û dilê wan bi gelan dişewite. Gotinên dewletên împeryalîst ên weke, "rizgarkirina Kuweytê ji dagirkeriya Irqê", "parastina welatên Xelîçê ji dagîrkirinên artêşên Iraqê" bi tevayî vir û derew in. Dewletên împeryalîst dixwazin, ger bi destê xulamokên wan jî be, her xebata berê xwe bide statukoya paşverû ya li herêmê, her xebata berê xwe bide talankirinên petrolê û her xebata gelşan derêxine pêşiya wan, bi xwînê biperçiqînin. Di bin navê cezakirina Saddamî de, dewletên împeryalîst xwe dane wê tevdîr û amedekariyê, da teviya herêmê ji nuh ve dagîr bikin û li ser gelên herêmê pîkolî û nîrekî tarîtir avabikin.

Ji aliyê din, kirina Saddam Huseyîn jî, ne kirineke, ku dixwaze Îsraîl ceza bike, yan gelê Filistînê biparêze, yan yekbûna Ereban pêkbihêne û ne ji li dijî împeryalîzmê ye. Kirina Saddam Huseyîn bilî vê ne tiştekî din e: Xwînxwarek bi salan hate xwedîkirin û ser xwe ve birin, niha ev xwînxwar diranên xw yên kuçikî şanî ezbeniyên xwe dike û derekî ezbeniyên xwe dide ber gezan. Rewş bi tevayî bi vê nolê ye.

Dewletên împeryalîst niha dixwazin, hem dengê ewte-ewta kuçikê xwe yê devbixwîn bibirrin, hem jî bi hiceta vê herêmê ji nuh ve di nava xwe de debaş û leva bikin. Di şikandin û xeniqandina gelên herêmê de, di vegirtina êrdîma Xelîçê ya stratejîkî de û di avakirina serdestiya li ser kehniyên petrolê yên herêmê de, hêzên împeryalîst bi hev re xwe dilivînin. Lê eşkereye, ku dixwazin, êrîşa xwe ya diçe ser herêmê mîna serdestiya li dijî hevûdu jî, di riya bêhtir serdestî bi dest ve anînê jî, bikarbihênin. Îngiltere bi aktîfî piştgiriya Emerîka Bakur dike. Almanya û Frense jî, dixwazin sûd ji pîşangebûna Emerîka li herêmê bistînin û bi vî awahî xwe bidin pêş.

Dewletên împeryalîst sûd ji taybetiyên xulamî yên rejîmên Ereban digirin û wan li ser riya pasîfbûnê dibezînin. Ji aliyê din jî, berê xwe dane wan amedekariyan, ku li herêmê statukoyeka hişk a pişta xwe dide Îsraîl û Tirkiye avabikin û di nava şer û cengê de xwe bigihînin vê armanca xwe.

Amadekariyên cengê yên dewleta Tirka faşîst berê xwe didin vegirtina Kurdistanê û şikandina têkoşîna serxwebûna Kurdistan!

Piştî ku ezbeniyên wê yên împeryalîst destûr û vîze danê, dewleta Tirk a dagirker û faşîst jî, mîna hespê truva yê li herêmê, bi lez û bez xwe amadê cengê dike. Dewleta Tirk, ku li hemberê Îranê bi teviya hîma xwe piştgiriya rejîma Iraqê kir û bû hevparê qirkirina gelê Kurd bi destê dîktatoriya Iraqê ya faşîst, piştî vegirtina Kuweytê kete nava tirs û bizdaneka jidil. Paşê jî, bi Emerîka Bakur re lihevhatinek danî û niha destpêkiriye, ku ji bo derêxistina cengekî xebatê bike.

Dewleta Tirk, bi artêşa xwe, bi hikumeta xwe, bi parlamentoya xwe û bi weşanên xwe, xwe amadeyê cengê dike. Baregeha navgînên asmanî ya li Încirlîkê, bi firokên cengê yên Emerîka Bakur hatiye tijîkirin. Firokên cengê yên Tirkiyê, xwe dane baregehên navgînên asmanî yên li Amed (Diyarbakir) û Êlihê (Batman). Pisborên leşkerî yên Emerîka xwe belavî çarmedorên Kurdistanê kirine. Yekeniyên artêşên Tirkan li Kurdistanê dihên têkûzkirin. Rewşa cengê ya hîna nehatiye eşkere kirin, daxweyan bûye. Dewleta Tirk mirovan dibe leşkeriyê, bang ji bo mirovên cihgir diçin. Hemû cihgir amade dihên rawestandin. Di çarçiva hikumetê û serleşkeriya gelemperî de serkêşiya cengê hatiye avakirin. General û polîtîkvanên Tirkan ên faşîst, weke ku serfirazî bi dest ve anîbin, weke ku Musul û Kerkuk vegirtibin, weke ku êrdîmên petrolê yên dewlemend vegirtibin, ji niha ve awazên serfiraziyê bilind dikin. Hikumeta Tirk, ji parlamentoya xwe "destura cengê" girt. Weşanên burjuwaziya Tirkan, bi bangeşiyên ji kehniyên daîreya cengê ya taybetî, gel provake dikin û mirovan amadeyê cengê dikin.

Di vî şerî de tenê yek armanca dewleta Tirk heye. Armanc eve: Dagîrkirina başûrê Kurdistanê û perçiqandina têkoşîna serxwebûna netewa Kurdistanê. Di vî şerî de dewleta Tirk tenê vê dixwaze; Musul û Kerkukê, ku her demê di xeyal û xewnê de ne û hîna jî wan di nava tixubên "peymana Netewî (Misaki Millî)" de dibîne, vebigire, nakokiyên netewî û civakî bi cengê bixeniqîne û Kurdistanê bi serê xwe tenê bihêne bin kontrola xwe.

Dewleta Tirk, biryarnameyên dagirkeriyê yên meha Nîsanê jî, bi van armancan danezane kiribû. Ji meha Tîrmehê vir de ye, artêşa Tirkan li Kurdistanê bi berdewamî operasyonan birêvedibe. Li Şirnex, Dih, Qilaban, Elk, Çel, Şemzînan, Girê Amo û Şaxê gund dihên valakirin û şewitandin. Derdorên bi çiyan û daristanan dihên bombekirin û şewitandin. Li hemberê komên pêşmergeyan ên dihên dorpêçan, çekên kîmî dihên bikaranîn. Komên gundiyan bi girseyî dihên qirkirin. Bêhtirî nîvê erdê Kurdistanê bûye meydana cengên leşkerî. Yekeniyên artêşa Tirk ên têkûzbûyî, bi topan û hwd. bi çekên giran hatine kemilandin û bi berdewamî di operasyonên leşkerî de dihên girtin.

Sûdên gelên herêmê ji tewrê li dijî dagîrkeriya împeryalîst û şerên paşverû, ji hevkariya gelan û têkoşîna hevpare derbas dibin!

Gelên herêmê di dîroka xwe de carek din rûberê tehdîteke cengê dibin, ku gelekî bi xeter e û wê rûxandinên mezin bi xwe re bihêne. Di vê cengê de cihê gelên herêmê, ne rêzên împeryalîstên dagirker in û ne jî rêzên dîktatoriya Saddam.

Divê em gelên herêmê baş bidin şanîkirin, ku em dagirkerên împeryalîst li herêma xwe naxwazin, ji ber ku ew bilî rûxînê, êş û dildariyê tiştekî nahênin welatên me.

Ji bo me gelên herêmê û hêzên şoreşger û welatparêz tenê riyek heye ku em li ser herin: Destûr nedin, ku welatên me di bin solên împeryalîstan de gemar û qirêj bibin. Berxwedana xwe li dijî rejîmên zorbaz û xulam bilind bikin, ku bingehek ji bo êrîşên împeryalîzmê li ser herêma me amade kirine û bûne bela seriyên welatên me, herweha li dijî ezbeniyên wan hêzên împeryalîst têkoşîna xwe pêşvebibin. Di berxwedanên xwe de hîm û hêzên xwe bigihînin hevûdu û bikin yek. Bi berxwedanê û şoreşên gelan em di nava têkoşîna bûyîna xudanên welatên xwede bin. Tenê bi vê nolê, dikarin herêma xwe ji dagîrkerên împeryalîst û cengên paşverû biparêzin; dikarin xwe bigihînên rastiya wê Rojhilata Navîn, ku li wir xuşk û birayetî, hevalbendî û aştî serdest bin.

Gelê Tirk ê dost, karker û hêzên şoreşger û demokrat ên Tirkiyê!

Dewleta Tirk xwîna we ji dimije, di bin pîkoliyên faşîst de digire. We dibe ber cengekî, ku wê tenê rûxîn ji we re bihêne. Dibe ku bangên ji bo şer ên generalên faşîst, polîtîkvan û weşanên Tirkiyê, ji bo hinek ji we şêrîn werin guhan. Lê belê hun baş bizanibin, di vî şerê ji bo berjewendiyên împeryalîstan û li dijî berjewendiyên gelên herêmê de, çi sûd û feydeyek ji bo we nîne. Şerê ku bi armancên dagirkerî wê were ajotin, wê ji we re bêhtir birçîbûn, mirin û rûxîn ji bo welatê we bihêne.

Bi bangeşiyên faşîst û dagirkerî neyin xapandin. Li dijî cenge rabin, dengê xwe tevlî dengên li dijî cengê bikin, tevgera dijberê cengê xurtbikin. Li hemberê rûxîna Kurdistanê bi destê artêşa dagirkerên Tirk û li dijî plana vegirtina başûrê Kurdistanê ji aliyê artêşên dewleta Tirk, birawestin û dengê xwe bilind bikin. Milê xwe bidin berxwedana xuşk û birayên xwe yên Kurd.

Hêzên şoreşger û demokrat ên Tirkiyê!

Delamet û wezîfeya we ye, ku hun gel ji posîdeyên bangeşiya şovenîst a ji bo derxistina şerî xilas bikin û tevgera li dijî şer rêkxistî bikin. Divê hun jibîrnekin, ku armancek ji armancên dewleta Tirk ku dixwaze bi tevdîrên şerî xwe bigihînê, bi tevayî xeniqandina tevgera şoreşger û demokrasiyê li Tirkiyê ye. Hun rûberê berpirsiyariyeka dîrokî bûne. Bi berxwedaneka bi mîlîtanî, hun dikarin qirqirên cengê yên burjuwaziya dagirker û faşîst bifetisînin, ji bo şoreşa gelî hilgavtinekê bikin paya têkoşînê. Hun dibînin şer li Kurdistanê dihê tund û bicihkirin. Bi vê armancê ve girêdayî, delameteke we ya bingehîn û sereki ye, ku hun milên xwe bidin têkoşîna rizgariya netewî ya gelê Kurdistanê û tevlî gelê Kurdistanê, xwe bixin nava hevkariyeke têkoşînê ya rêkxistî.

Hemû hêzên sosyalîst, demokrat û dijberê cengê yên welatên împeryalîst!

Çi motîfeke mafdar ji bo êrîşên ser welatên me ji aliyê hikumetên we yên împeryalîst nikare were şanîkirin. Tenê yek armanca wan heye: Daxwaza bûyina serdestên welatên me, dewlemendiyên me yên sirûştî û mirovên me. Rejîmên împeryalîst berpirsiyarên sereki ne, ji bo birçîbûn, xizanî, statukoya dagirkerî û rewşa bi berdewamî ya cengê li dijî li Rojhilata Navîn.

Guhên xwe nedin demagojiyên rejîmên we yên împeryalîst û baweriya xwe bi wan nehênin. Qirkirinên wan ên li ser gelên herêmê, planên wan ên vegirtinê pîşange bikin û li hemberê wan rawestin. Gava rejîmên we gelên din qirbikin, hun nikarin bibêjin, em di demokrasiyê de dijîn. Dîrokê bihênin pêşiya çavên xwe. Împeryalîzma ku gelên din bide ber dasê û biçîne, di dawiyê de wê berê xwe bide we jî.

Derketina we li hemberê dagirkeriya împeryalîst û cengên paşverû li Rojhilata Navîn, alîkarî û destekên we ji bo têkoşîna gelên herêmê ku dixwazin bi vê têkoşînê bibin xudanên welatên xwe û hevkariya we di vê têkoşînê de, ji bo we delamet û karguzariyeka bingehîne û divê ji bo we bibe bi vê nolê.

Gelê Kurdistanê yê welatparêz!

Dagîrkeriya Tirk a faşîst di nava amadekariyên şerekî de ye, ku hema her kêliyê heye şerî bide destpêkirin. Herdu aliyên vî şerî jî, ew hêzên dagirker in, dewletên Tirk û Iraq in, ku welatê me dagîrkirine. Armanceka vî şerî, daxwaza bûyina serdestê Kurdistanê û xeniqandina dengê azadiya gelê me ye. Qada vî şerî wê bibe erdê Kurdistanê, di vî şerî de mirovên Kurdistanê wê mîna navgînan werin bikarhanîn. Dijminên me, ji niha ve li birên bakur û başûr ên welatê me, hîmên xwe yên leşkerî komî serhev dikin. Herdu alî jî, ji bo di rêzên pêşîn de wan bihajon şerî, ciwanên gelê me dixin bin çekan û wan dibin leşkeriyê. Gundên me dihên valakirin, daristan û relistanên me, deşt û çiyayên me dikevin ber bombebaranan û dihên şewitandin.

Tevlî karker, gundî, rewşenbîr, ciwan, jin, destkar û oldar; hemû welatparêzên Kurdistan!

Dijminên me yên dagirker bi riya olî dixwazin mirovên me bixapînin. Herdu alî jî, dest dihavêjin çeka olî.

Gelê Kurdistanê, li dijî dagirkeriya împeryalîst, li dijî şerê hêzên dagirker ê ji bo doliwgeriya li ser welatê me û ji nuh ve debaşkirinê, bi yekcarê li ber xwe bidin û berxwedan bilind bikin!

Leşkeriya di nava rêzên artêşên dagirkeran de nepejirînin, li dijî vê rabin, berê xwe bidin çiyan û firar bikin! Lawên xwe, mêrên xwe, birayên xwe ji bo firara ji artêşên dagirkeran razî bikin!

Welatparêzên Kurdistanê yên li Ewrûpa, bi belavokan, xwepêşdanan, livbaziyên protestoyê û mîtingan li hemberê şer û çengê dagirkeriyê birawestin, li dijî bixebitin!

Hêzên rêkxistî û li ber xwe didin, di şeran de biserdikevin. Xwe di nava rêzên Eniya me ya Rizgariya Netewî-ERNK de bigihînin hev, yekitiya xwe pêşvebibin. Tevlî rêzên Artêşa me ya Rizgariya Gelî-ARGK bibin!

Riya ku PKK daniye, riya rizgariya gelên Rojhilata Navîn e. Bi berxwedana xwe ya netewî ku me li ser vê riyê bilind kiriye, em ji bo gelên herêmê bibin nimûne û em berê wan ji bidin berxwedanê!

Gelê Kurdistanê, hîma xwe ya rêkxistî xurttir bikin! Ji bo serxwebûn û azadiya Kurdistanê şerê xwe yê rizgariya netewî bigihînin raperînan, serîhildanan û şerê împeryalîst û dagirkerî di avê de bibin!

- Bimire cengê împeryalîst û dagirkeriyê!
- Bimirin dagirkeriyên Tirkiyê û Iraqê yên faşîst!
- Bijîn birayetiya û berxwedana hevpare ya gelên Rojhilata Navîn!
- Bijîn PKK, ERNK û ARGK!

Berpirsiyariya ERNK
li Ewrûpa
15 Tebax 1990

"Ez dibêjim, heya sala 2.000'î wê dewleteke serbixwe çêbibe..."

Ev hevpeyvîn bi Sekreterê Giştiya Partiya Karkerên Kurdistan-PKK bi rêz ***Abdullah OCALAN*** *re, ji hêla berpirsiyarên Radyoya Kurdî li Avusturalya* ***Mustafa Xelîl û Meyadê Kurdî*** *hatiye çêkirin û roja 23'ê Hezîranê 1990'an di programa Radyo de bi tevayî hatiye weşandin.*

Em vê hevpeyvînê weke ku hatiye weşandin, pêşkêşî xwendevanan dikin.

Radyoya Kurdî li Avusturalya:
Di vê demê de, gelek guhartinên mezin li welatên cihanê û bi taybetî li welatên sosyalîst cih girtine. Bir û baweriya Partiya Karkerên Kurdistan li ser vê pirsê çiye?

Sekreterê Giştî yê PKK Abdullah OCALAN:
Rewşa niha li cîhanê çêbûye em ji bo Kurdistanê baş dibînin. Tiştên di salekê de li dewletên sosyalîst û bi taybetî di vê dema dawiyê de çêdibin, deriyên girtî ji bo Kurdistanê bi tevayî vedikin. Ez dikarim bibêjim, ku ji dema Şoreşa Oktoberê û heya niha derî li Kurdistanê hatibûn girtin. Ji gelên cîhanê re dergeh vebûbûn, lê ji me re hatibûn girtin. Ev, hinekî bi şexsiyeta Kurdan ve girêdayî bû û hinekî jî bi sedemên wekî din. Lewma ez, dikarim weha bibêjim: Tiştê êdî vedibe, ew deriyên girtî ne.

Şoreşa Cotmehê, ku niha bêhtirî heftê salan ji ser derbas bûne, gelek gelên cîhanê rakir. Ji bo gelek gelan serketin çêbû. Bi taybetî gelê Tirk ji vê şoreşê feydeyan girt; berî her milletekî, bi her awahî, alîkarî ji wê girt. Lê derî li ser me hatin girtin.

Encam eve: Tiştên niha derdikevin meydanê, lihevhatina di nava USA û Yekîtiya Sowyetî de, rewşa ku li cîhanê çêdibe, ez li benda wan bûm. Di sala 1985'an de, gava Gorbaçov nuh hatibû ser kar, min weha gotibû, "Cîhan hatiye girtin (kilît bûye). Eger ev girtin vebe, wê ji bo me jî gelekî baş bibe." Pir kes niha dibêjin, "Sosyalîzm bû kapîtalîzm." Dibêjin, "Sosyalîzm nema" û baweriya xwe jî pir dişikînin. Ez rewşê weha nabînim û diraminim. Ew sosyalîzma çêbûbû, gelekî kêmaniyên xwe hebûn. Heya, jî pir aliyan ve, jî sosyalîzmê dûr bû. Belê, niha gaveka ber bi paş ve dihavêjin. Mirov nikare vê rewşa wan weke pêşketinekê bibîne.

Sosyalîzma heya vê rojê çêbûyî, jî pir aliyan ve jî sosyalîzmê dûr bû. Lê ji niha û pêve, sosyalîzma li welatên sosyalîst çêbibe, wê bêhtir di cihê xwe de pêk bihêtin, wê bêhtir nêzîkî jiyanê be û rast çêbibe. Dibe ku niha posideyên tiştekî weha xweya nakin, lê di pêş de wê tiştekî weha derkeve holê. Li cîhanê niha tiştên gelekî mezin çêdibin, bi taybetî niha paktên (peymanên) NATO û Warşowa hêdî hêdî ji holê "radibin", lew pêdivî bi wan namine. Di demeka nêzîk de çi buhayeka wan namîne. Pirsa Kurdistanê, ji ber vê yekê bû, hatibû girtin (kilît bûbû). Ji ber wê yekê bû, ku di nava van herdu paktan (peymanan) de "denge" (wekheviya hîmê) çêbûbû. Di binê vê wekheviya hîmê de, em fetisîbûn. Niha ev rewş dihê guhartin. Li ser bingeha vê guhartinê jî, ez bawer im, gelekî encamên hêja wê ji bo Kurdistanê derkevin holê.

Ji niha ve derdikeve pêşiya çavan, ku gelên Sowyetê ji aliyên demokrasiyê ve xurt dibin. Weha jî hemû gelên welatên sosyalîst tev. Ev yek, posîdeyên xwe li dewletên kapîtalîst jî dike. Di welatên wan de jî pirsa demokrasiyê wê hinekî pêş ve here. Di bin posîdeyên welatên Rojhilat û Rojava de, dewleta Tirkiyê ya faşist jî, yan divê xwe bigihîne demokrasiyê yan jî roj bi roj wê bihele û ji holê rabe. Ji bo me Kurdan, ji hemû aliyan ve, demeke nuh vedibe (destpêdike).

Radyoya Kurdî li Avusturalya:
Gotina we û nêrîna we li ser eniyeka netewî, ku tevlî partiyên Kurdî çêbibe, çiye? Yanê eniyeka (cepheyeke) weke Rêkxistina Rizgariya Filistînê-PLO.

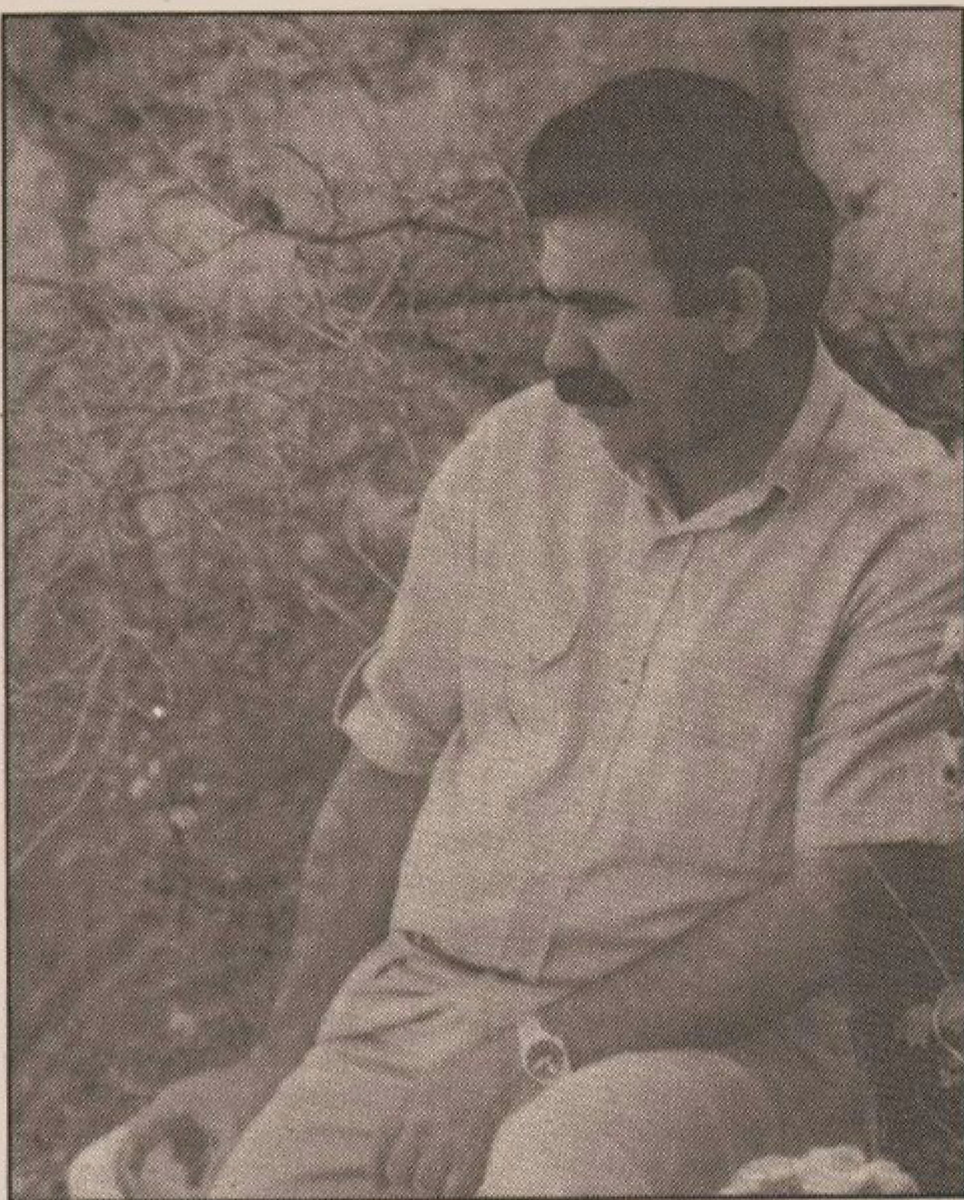
Sekreterê Giştî yê PKK Abdullah OCALAN:
Niha li Kurdistanê eniya rizgariya gel çêbûye. Pirs weha ye: "Gelo di nava partiyên hene de, eniyeka yekbûyî wê çêbibe yan çênabe?" Bi rastî, tiştê niha li Kurdistanê çêdibe, yekîtiya gel bi xwe ye. Bi milyonan mirovên gelê Kurd, ji bingeh ve, eniya xwe çêkirine û çêdikin.

Gundî, karker, xwendekar... bi rastî, cara yekemîn e, ku di dîroka xwe de dibin yek. Niha jin, mêr, zaro û kal bi her awahî xebatê dikin. Ev rewş li her derê serdest dibe. Li Dêrsimê, li Serhedan, li Botanê û heya bigihîje Behdînanê; weha jî, li her hêla Kurdistanê jî Rojhilat heya bigihîje Rojava, li ser bingeha siyaseteka (ramyariyeka) nuh, gelê me bi xurtî radibe ser xwe. Ev jî eniyek e, ji bo Kurdistanê. Û eniya rastî jî ev bi xwe ye.

Eger ev partiyên din li jor jî xwe bikin yek, di vir de jî feydeya me heye. Lê ez dikarim bibêjim, ku di bin serokatiya Partiya Karkerên Kurdistanê de, eniya rizgariya gelê Kurdistanê û yekîtiya rast çêbûye. Niha jî em bi giranî li ser vê pirsê em kar dikin. Ez dikarim bibêjim, ku ji ber posîdeyên gel, partiyên din jî, ji dema berê bêhtir guhdariya dengê PKK dikin. Dizanin ku PKK, bi taybetî bi şerê van heft salên dawiyê, milletê Kurd kiriye yek. PKK li Kurdistanê bûye hêzekî herî mezin. Eve heft sal in, artêşa faşist li hemberê me şer dike. Belê nikare me ji holê rake. Roj bi roj hêzên me xurt û mezin dibin. Lewma, me kariye posîdeyên mezin biafirînin. Nêzîkahiyeke xurt çêdibe. Ne tenê li bakurê Kurdistanê, li hemû hêlên welat ev çêdibe. Ev jî li ser bingeha ramyariyeka rast çêdibe. Niha em haziriyên avakirina eniyeka fireh birêvedibin; eniyeka ku bikaribe temsîla (nîwandiniya) hemû perçeyên Kurdistanê bike. Li ser bingeha vê eniyê jî, em dixwazin jî bo avakirina mecliseka giştî ya niştimanî bixebitin. Ev jî, di riya avakirina welat de, gavek e. Li ser bingeha meclisa giştiya niştimanî, mirov dikare roj bi roj çêtir li ser kar raweste. Ev, ji bo xebata li der ve jî bingeheke hêja wê avabike. Ev meclis, dikara li cîhanê roleka weke rola Rêkxistina Rizgariya Filistînê-PLO jî bo gelê me bileyize.

Radyoya Kurdî li Avusturalya:
Hinek rojnamevan û wekî din dibêjin, ku "Konevaniya Kurdan bi sedan salan li dûv cihanê ye." Gotin, bir û baweriya we li ser vî tiştî çiye?

Heke ez hebim, wê demê ez kefîlê vê rastiyê me. Lê heke heya wê demê ez tunebim jî, bingeha ku me ji Kurdan re daniye, bê guman heya sala 2000'î li cîhanê û di nava malbata mirovatiyê de wê ciheki ji me re çêbike.

Sekreterê Giştî yê PKK Abdullah OCALAN:
Rast e. Ez her demê dibêjim, "Gelê Kurdistanê bûye dûvê cîhanê." Milleteki kevin ku mina gelê me di bin zilmê de mayî, tune ye. Weha jî, kesekî ku mîna me li paş mayî, tune ye. Gelek sedemên vê yekê hene. Em ji dewra Persan bigirin, em jî dewra Romayiyan bigirin heya bigihe şerê Îran û Iraqê, çiqasî şerên nebaş û encamên wan ên xirap hebin, li ser Kurdistanê derketine û bûne para Kurdistanê. Kurd, ji ber van şeran, jî bo nemire, tim reviyaye û ketiye çiyan. Mirovê her demê li çiyan be, nikare çavên xwe li ser jiyanê veke û gava çavên xwe veneke jî, nikare pêş ve here.

Berê pirseka min hebû, min digot: "Çawa Ava Nîlê Misir çêkiriye?" Niha Sibîrya milletê Rus ê mezin çêdike. Yanê her milletek li ser tiştekî çêdibe. Gava pirs were ser Kurdan jî, Kurd li ser çiyayên xwe mane. Eger çiya nebana, eger ne çiya bûna, Kurd jî nedîman. Dema Kurd daketine beriyê, jî holê rabûne, hatine asîmîle kirin. Ji ber vê yekê jî niha li paş mane. Dewletên Kurdistan dagir kirine, bi hovîtî serî dane kuştin û talanan. Kurd, jî bo nemire, derketiye çiyan. Çar hezar metran bilind, jî cîhanê jî bi rastî gelekî dûr...

Tiştê mezin jî eve: Dijminên me yên ku jî 4.000 salan vir ve li ser Kurdistanê şer pêkhanîne, tenê wê çareyê jî Kurdan re hiştine, ku jî çiyayên xwe dernekevin. Sedema mezin eve û wekî din jî sedemên pêşveçûnên jî aliyên ramyarî, sosyalî (civakî), ekonomîkî (aborî) jî hene, ku rewşa Kurdan weha bûye û di vir de serokatî jî çênebûye. Lewma çin û birên civaka me jî jî hev baş cuda nebûne; civak jî aliyên zanistî û kar ve gelekî li paş maye.

Kesên di dîroka Kurdan de heya niha derketine, xwestine li ser bingeha êl û malbatên xwe serokatiyekê avabikin. Qet nekarîne yekîtiya gel avabikin. Nekarîne xwe bigihînin, raman, bir û baweriyên nuh. Heya niha, serokên bi vî rengî bi tevayî bûne leyîstokên di destên hêzên biyanî de. Qet kesek jî, bi şeweyeka rast, jî bo serxwebûn û azadiya Kurdistanê serbixwe ranebûye. Heya vê rojê, kesên derketine, li ser bingeha hêz û dewletên derveyî rabûne. Belkî serbixwe xweya dikin, lê xwediyê jiyanekî bi tevayî girêdayî ne. Ev rewş sedema herî giring e, ku Kurd ji ber wê, li paş teviya cîhanê mane.

Radyoya Kurdî li Avusturalya:
Bir û baweriya we li ser rewşa Kurdan, jî niha û heya deh salên li pêşiya me çiye?

Sekreterê Giştî yê PKK Abdullah OCALAN:
Di Newroza sala 1990'an de min gotinekê kir. Min got, ku "Ev deh salên li pêşiya me, wê bibin salên Kurdistanê." Heya min tiştekî din jî gotibû. Ev jî weha bû: "Emê van deh salên li pêşiya xwe, emê bikin salên Kurdan û di vê cîhanê de jî bo Kurdistanê ciheki ava bikin." Armanca min eve. Armanca Partiya Karkerên Kurdistanê weha ye. Bi rastî, jî ber xebatên ku me heya niha kirine û haziriyên me, cihan tev êdî me qebul dike û navê Kurdan li cîhanê baş belavbûye. Dost û dijmin niha Kurdan çêtir nasdikin.

Dijminê Tirk ê faşist, niha ew jî xwe hazir dike, ku zimanê Kurdan serbest bike, jî pir aliyan ve serbestiyekê bide Kurdan. Niha gelek haziriyan dike. Dagirkerên Tirk gelekî ditirsin û dibêjin, "Her tişt wê jî destê me here. Vê carê wê werine ser me. Emê bihilweşin û perîşan bibin." Tirsa wan a jî vê yekê, roj bi roj zêde dibe. Lewma dixwazin hinde tiştan bidin Kurdan.

Bi rastî, niha ez dikarim bi xurtî, bi bir û bawerî bibêjim, ku Kurd, jî niha û pêve, nema li paş dikevin û bi şûn ve diçin. Me di navbera salên 1970 û 1980'an de bingeh danî û avakir. Dijmin, bi 12'ê Êlûnê bersiveka mezin da me. Xwest, me jî holê rake û tunebike. Ne tenê PKK, lê belê dixwest hemû gelê Kurd jî hebûnê rake. Di navbera salên 1980 û 1990'an de jî, me berxwedaneka mezin çêkir. Di zîndanan de, li çiyan û li derveyê welat em biserketin. Ev jî bû domana duwemîn. Niha jî domana sêwemîn li pêşiya me heye, yanê salên di navbera salên 1990 û 2000'an. Ez jî gel re di van salan de her dibêjim, di van deh salan de, wê dewleteke serbixwe çêbibe; wê jî bo teviya gel serxwebûn û azadî pêkbihê. Ne tenê ev, heya demokrasiya rastî û sosyalîzm jî wê pêkbihên. Heke ez hebim, wê demê ez kefîlê vê rastiyê me. Lê heke heya wê demê ez tunebim jî, bingeha ku me ji Kurdan re daniye, bê guman heya sala 2000'î li cîhanê û di nava malbata mirovatiyê de wê ciheki ji me re çêbike.

Radyoya Kurdî li Avusturalya:
Bir û baweriya we ji bo bi hezaran Kurdên li der ve, jî bo daxwazên gel û netewa xwe çiye?

Sekreterê Giştî yê PKK Abdullah OCALAN:
Bi rastî tehlukeya herî mezin a mirinê, derketina jî welat e. Mirovê derkeve bê hêvî dibe; rastî ev, mirina herî nebaş e. Ji ber vê, Kurd jî welat divê dernekevin. Kurdên li der ve jî ber zilma dijmin derketine der û revîne. Tevan birçîbûn jiyane. Dijmin wan hiştiye bin hingavtinan de. Xebata me ya herî mezin jî, di van salan de li der ve çêbûye. Bi taybetî jî ya min. Eve hebûna min li der ve dikeve sala donzdehan. Ji bo çi û jî ber çi bû, hun dizanin. Lê rastiya vê ev bû, jî bo vegerîna welat dîsa çêbibe.

Li vir, li ser axa Erebîstanê, me ciheki weha piçûk jî xwe re dît. Me xebateka mezin li vir çêkir û pêkhanî. Ev cih jî Filistîniyan re jî ba, nedikarin wusa têkevinê. Li gelek cihên dinê, ev tehluke li ser gelan çêbûne. Li ser me jî çêbû. Tehlukeya mezin jî eve, wekî mirov jî welat derkeve û careka din nekaribe bikeve welat.

Em, li hemberê vê tehlukeyê sekinîn. Xebata me ya herî mezin, vegerîna li ser axa welat e. Niha ez dikarim bibêjim, ku me li ser axa welat cih girtiye. Di çiyayên Kurdistanê de, bi çekên xwe û berxwedaneke mezin, me cihê xwe girtiye.

Li bajaran jî, di vê sala 1990'an de, bi rastî serihildanên mezin çêbûn. Berî her ciheki, li Nisêbîn (Mistbîn) û Cizîra Botan û hema li gelek bajarên Kurdistanê, serîhildana gelê me bi rastî gelekî xurt bû. Lewma ez dibêjim, tehluka mirina Kurdan jî ber hebûna li der ve jî, êdî jî holê rabûye. Gelê me jî, niha, li ser bingeha welatparêziyê karê xwe baş dike. Nexasim li Ewrûpa jî bi sed hezaran welatparêzên me hene. Weha jî li Erebîstanê, li Afrîkayê, Asyayê û heya li Amerîkayê mirovên me hene. Veye hun jî Avusturalya dihên. Ez lê dinêrim, hun giştî kar û xebatê dikin jî bo Kurdistanê. Ev xebat bi rastî ne hindik e.

Nêzîkî milyonek mirovên Kurd li derveyî welat xebata xwe ya welatparêziyê dikin. Ev jî, hîmekî gelekî mezin e. Welat tune be, namus û şeref jî jî holê radibin.

Di dawiyê de, ez jî bo hatina we, pir spasan dikim û di kesbûna we de jî, ez pir silavên xwe li hemû Kurdên li Avusturalya dikim.

*Berdewama axiftina şoreşgerê li Almanya girtî, **Hasan Hayrî Guler:***

PKK berpirsiyarê mirovatiya li Kurdistanê li ber xwe dide ye

DESTPÊK
DI HEJIMARA BIHURÎ DE

Em zarokên Kurd, di dema min de, heya em dibûn heft salî me gotinek Tirkî nedizanî. Tirk, di dibistanan de Tirkî bi me didan hînkirin. Mamhostayên Tirkan hem di dibistanan de, hem jî li derveyî dibistanan destûr nedidan me, ku em bi Kurdî bipeyivin. Endamên malbatên me, cîranên me, bi me re bi Kurdî, em jî bi wan re bi Tirkî dipeyivîn. Dema min dest bi dibistana Tirkan kiribû, min tenê çend gotinên Tirkî jî nedizanîbû. Heya dawîkirina dibistana pêşîn jî, ez Tirkî hîn nebibûm.

Dewleta Tirkan a dagîrker, bi hesanî nedikarî zimanê me bi me bide jibîrkirin. Lewma jî, nedikarî bi bîrdoza (îdeolojiya) kemalîzmê mejiyê me bişû û giyanê (rihê) Tirkîtiyê di serê me de bide sistin. Mêtingeran me mirovên Kurd anîbûn gehîneyeka welê, ku me êdî Kurd û Kurdistan nasnedikir û em, ji Tirkekî pirtir xwedî li Tirkîtiyê derdiketin. Me Kurdbûna xwe înkar dikir. Dagîrkerên Tirk Kurdan, pir piçûk didan şanîkirin: Bi gotinên weke, "Tirkên çiyayî", "Kurdên bi dûvik" û hwd., bi nav dikiran. Gelek navên ne baş didan Kurdan. Ji hêla din jî, pesna dewleta Tirk û Tirkîtiyê didan. Ji ber van bikarhanînan û di bin vê pîkoliyê de, me nedikarîbû, me xwe li derbarê dîrok, çand, huner û hemû hebûnên Kurdan agahdar bikira; me nedikarî em agahdar bibin.

Di bin hikmê dewleta Tirk de her çendî gelê Kurd di nava xwe de bi zimanê Kurdî axiftiye jî, di xwendin û nivîsandinê de deliva (keysa) pêş ve birina zimanê xwe me neditiye. Mirovê Kurd lewma nekariye zimanê xwe pêş ve bibe, ji ber ku gava devê xwe vekiriye, rastî lêdan, zilm û zorê bûye.

Dewleta Tirk li Kurdistanê navên hemû mirovan, bajaran û gundan, çiyan û zozanan û hwd. li gora zimanê Tirkî guhartiye û navan zivirandiye Tirkî. Dagîrker xwedî li hemû hebûnên netewê me derketine û weke yên wan bin, dane naskirin; tevan bi navê xwe dane naskirin. Destûr nedane, ku kesek bikaribe bi Kurdî pirtûkan, rojnameyan, kovaran û hwd. binivisîne û derxîne; destur nedane ku Kurd bikaribe van bixwîne, bide xwendin û li cem xwe bigire. Dîsa, destur nedane, ku kesek bikaribe bi eşkeretî helbestan bibêje, kasetên muzîka Kurdî li cem xwe kombike, bigire. Ev tev, ji aliyê dewleta Tirk hatine qedexe kirin û kî li van xwedî derkeve, giringe ku cezayên giran bigire.

Ji bo çi dagîrker bi vî rengî serî dane pîkoliyên çandî jî? Ji bo çi van kirinên xwe heya vê rojê didomînin? Bersiv eve: Ew gelekî rind dizanin, gava ku gelê Kurd bikaribe çand û hunera xwe pêş ve bibe, bikaribe bi zimanê xwe bi serbestî bipeyive, hingê xwedî li dîroka xwe jî wê derkeve, xwedî li serxwebûn û azadiya xwe jî wê derkeve. Rastî eve, ku heya PKK derneketibû, tevgera PKK nebû, mirovê Kurd jî xwe jibîrkiribû. Xwedî li Kurdîtiya xwe, mirovatiya xwe, dîrok-çand û hunera xwe jî dernediket. Em ketibûn nava rewşekî, ku em jî Tirkan çêtir xwedî li Tirkbûnê derdiketin. Me werîsê wan ê xeniqandinê, bi destên xwe li stuyê xwe gerandibû.

Dewleta Tirk tu caran destûr nedaye, ku bi navê Kurd û Kurdistanê rêkxistinên aborî û konevanî jî werin avakirin. Li ser axa welatê me bi navê Kurdan çi partî, komel, sandîkat û hwd. bi destûra dewleta Tirk tu caran avanebûne. Ev dewlet herweha, tu caran deliva xebata konevanî nedaye gelê Kurd. Hemû hêz û kesên bi navê Kurdîtiyê seriyên xwe hildane, ji hêla dagîrkeran herdemê hatine perçiqandin. Di dîrokê de rewş weha bû, heya ku PKK derketî.

Hemû partiyên Tirkan ji aliyê ramyarî ve, dîsa hemû komel, sandîkat û rêkxistinên Tirkan li ser bingeha înkarkirina Kurd û Kurdistanê hatine damezirandin. Hemû rêkxistinên bi destûra dewleta Tirk avabûne, tev xizmeta tunekirina hebûnên netewa gelê Kurd kirine û bûne diran ji bo asîmîlasyonê. Di pirsa Kurd û Kurdistanê de înkarkirin, qirkirin, bê war hiştin û hwd. ji xwe re kirine armancên bingehîn û heya niha jî xebata xwe bi vî awahî didomînin.

Kurdên di nava rêzên rêkxistinên dewleta Tirk de cih girtine, li gora daxwazên ramyarî û bernameyên wan xebat kirine û li ser bingeha xulamtiyê, bêbextiyê, welat firoşiyê û înkarê dijminahiya gelê Kurd kirine. Dagîrker, bi alîkariya xayinên ji nava Kurdan, ramyariya xwe ya dagîrkeriyê li Kurdistanê birêvebirine. Bi taybetî axan û serokên eşîran, li welatê me xulamtî û berpirsiyariya dewleta Tirkan kirine û ji bo tunekirina gelê me roleka mezin leyistine. Hêzên dagîrker li welatê me, ji hêlekê destûr nedane rêkxistinên ramyarî werin damezirandin, ji hêla din jî nakokî û dubendiyen eşîrî, olî û malbatî herdemê germ hiştine. Kurdan kirine dijminên Kurdan. Lewma li şûna rêkxistinên netewî, ev hêzên feodal bi xizmeta xwe ya ji bo dewleta Tirkan, hebûna xwe parastine. Eşkere li ber çavan e, ku di dema me de, li gelemperiya cîhanê pirraniya gelên bindest û kole gihiştine rizgariya xwe. Lê di demeke weha de, gelê me xistine nava rewşekî, ku roj bi roj ji aliyê netewî ve ber bi helandinê ve here. Bîrdoza (îdeolojiya) rizgariya netewî li dijî dewleta Tirk cara pêşemîn bi rêberiya PKK pêşveçûye. Gelê Kurd bi damezirandina PKK gihiştiye rêkxistina xwe ya ramyarî û cara pêşîn, di bin ala PKK de yekîtiya netewî ya gelê Kurd avabûye, birêveketiye.

> *"...gava ku gelê Kurd bikaribe çand û hunera xwe pêş ve bibe, bikaribe bi zimanê xwe bi serbestî bipeyive, hingê xwedî li dîroka xwe jî wê derkeve, xwedî li serxwebûn û azadiya xwe jî wê derkeve. Rastî eve, ku heya PKK derneketibû, tevgera PKK nebû, mirovê Kurd jî xwe jibîrkiribû."*

Ma gelo dewleta Tirk ji bo çi û bi çi awahî kariye nakokiyan di nava rêzên gelê Kurd de kûr bike? Dewleta Tirk tu caran deliv nedaye yekbûn û hevkariya mirovên Kurd. Her babet xebat da ber xwe, ji bo belavkirina yekîtiya netewî ya gelê me. Lewma jî şer û pevçûnên dijwar di navbera mirovên Kurd de tu caran kêm nebûne. Mirovên ji gelê Kurd, ji ber nakokiyên malbatî, merivtî, eşîrî, olî û hwd. herdemê li hemberê hevûdu şer kirine. Mirovên Kurd xwedî li welatên xwe derneketine, xizmeta berjewendiyên (menfeatên) xwe yên bingehî nekirine. Ji ber pirs û bûyereka piçûk jî, bira dijminahiya bira kiriye.

Li welatê me dewra feodaliyê hîna xwe didomîne. Li çar aliyên Kurdistanê bi sedan gund di bin destên axan û serokên eşîran de bûn. Gundiyên li van gundan dijiyan, mecbûr bûn, ku cotyariya feodalan bikiran û bibin koleyên wan. Hemû mafên û çarenivîsa (qedera) gundiyan di destê feodalan de bûn. Feodal dikarin gundiyekî ji gundê wî derxînin, dest deynin ser mal û milkê wî, zilm û zorê li wî bikin û wî bikujin. Bi vî awahî, her feodalek, bi sedan, bi hezaran mirov, bi koteka çekdarî, bi têkilî û alîkariyên dewleta Tirk, ji xwe re kiribûn xulam û kole. Wan, eşîran berdidan hevûdu, di nava wan de şerên dijwar derdixistin û mirovên Kurd, bi destê hevûdu didan qirkirin. Ev axe û serokên eşîran bi pirranî di nava rêzên dewleta Tirk de cih girtibûn û stratejî û taktîka dagîrkeran li Kurdistanê xwedî bingeh dikiran, dibûn sedema li welatê me birêvebirina van.

Nimûne; berî sala 1980'an li bajarê Sêwrekê axayekî Kurd ê bi navê M. Celal Bucak hebû. Bi sedan gund di destê vî kesî de bûn. Bi sedan mirovên çekdar xizmeta wî dikiran û mîna dewletekê hikmê xwe didomand. Ji aliyê din ev welatfiroş endamekî parlamentoya dewleta Tirk bû. Vî kesî, hikmê xwe yê zordariyê bi hîm û hevkariya dewleta Tirk pêkdihanî. Gava ku xebata Partiya me li derdorên Sêwrekê ji pêşveçû, Partiya me destpêkir, ku gundiyan zana bike û rêkxistiniya gundiyan avabike, wê demê ev xayin jî, bi armanca rawestandina xebata me û têkbirina têkoşîna me, dest bi şerekî li dijî Partiya me kir. Ev xayin, bi peyayên xwe yên ji gundiyên çekdar, tevlî leşkerên Tirkan şerê têkoşîna rizgariya netewa Kurdistanê kir û li hemberê Partiya me şere xwe danî. Herdemê dewleta Tirk, heya vê rojê jî, bi riya kesên mîna Celal Bucak, mirovên Kurd bi destê Kurdan daye ber qirkirinê. Niha jî ev derdorên xayin, di bin rêberiya xwe de gundiyên Kurdan ên bi navê "parêzkarên gundan", li dijî Artêşa Rizgariya Gelê Kurdistanê-ARGK rakirine şerî.

Dîsa, nakokiyên olî jî, herdemê xizmeta perçekirina yekîtiya gelê Kurd kirine. Mirovên ku olê xwe misilman bûn jî, bi navên sunîtî û elevîtiyê bûbûn komên ji hev cuda. Bê sedem şerên hevûdu dikiran û herdemê pevdiçûn. Mirovên ku welatê wan, gelê wan, ziman-çand û sincê (exlaq) wan yek bûn, dijminahiya hevûdu dikiran. Misilman di nava xwe de li hemberê hevûdu bûn, misilman li hemberê êzidiyan bûn. Nimûneyeke, ku ez ji gundê xwe bidim, ji bo ronahî kirina van nakokiyan, wê bibe nimûneyeke pir baş. Ji vê nimûneyê wê baş were fahmkirin, ka çawa dewleta Tirk a dagîrker, mirovên Kurd bi hezaran caran kêrî-kêrî û parçe kiriye:

Mirovên gundê me ji gelek salan ve bi hev re dijiyan. Ji aliyê buha û sixletên netewî ve, çi cudahiyek di nava wan de tune bû. Lê dîsa ji kom bi kom ji hev dûr ketibûn, belav bûbûn û ji ber nakokî û dubendiyên olî û eşîrî berberî û dijminahiya hevûdu dikiran. Tev xwedî li olê îslamî derdiketin, lê dîsa ji di nava xwe de bi navên sunîtî û elevîtî bûbûn du komên li hemberê hevûdu. Bi hev re herdemê pevdiçûn. Ji ber pevçûna du zarokan jî, di navbera sunî û eleviyan de pirr şerên gelekî mezin derdiketin û li ser vê bingehê, ji ber bûyer an pirseke piçûktirîn jî, mirov dihatin kuştinê. Dijminahiya di navbera van herdu komên civakî de bi salan xwe didomand. Lê ne tenê ev; li vî gundî carek jî elevî û carek jî sunî, carek din jî, di nava xwe de parçe û belav bûbûn. Ji eleviyan jî û ji suniyan jî, çend eşîrên cuda jî hebûn. Ev eşîr jî li hemberê hevûdu bûn, dijminahiya hevûdu dikiran. Nakokiyên dijwar hema di nava hemû eşîr û bavîkan de hebûn. Di nava eşîran de, mirovên ku meriv û nasên hevûdu bûn, pişt didan hevûdu. Li vî gundê piçûk, hema her kesek dijminahiya yê din dikira, dijminahî xwe zivirandibû tolehildan û şerên xwînê. Doza tolehilanînê xwe li gund ditevgerand. Dewleta Tirk jî bi destê serokên eşîran û serdestên din, vê nakokiya bê sedem herdemê teze û germ dihişt, rewşê bêhtir tevlîhev dikir. Kîn were gotin, li çar hêlên Kurdistanê mirovên Kurd bi vî awahî hatibûn parçe kirin. Dewleta Tirk a dagîrker, ji nezanî, nebûna rêkxistinekê û belavbûna gelê Kurd sûd û berjewendî ji xwe re digirt. Bira ji bira, cîran ji cîran, kin were gotin hemû mirovên Kurd ji hevûdu dûr kiribû. Bi vî awahî ji dijmin, hikmê xwe yê dagîrkeriyê bi hesanî didomand. Dagîrkeriya Tirkan ji demên bihurî û heya rojên niha Kurdan li dijî Kurdan daye şerkirin, Kurdan bi destê Kurdan daye qirkirin. Vê rojê dixwazin van leyistokên xwe yên dîrokî, li dijî têkoşîna rizgariya netewa Kurdistan a di bin rêberiya PKK de jî, pêkbihênin. Lê gelê Kurd vê rojê, roj bi roj bêhtir hişyartir û zanatir dibe, di bin rêberiya PKK de û di nava rêzên Eniya Rizgariya Netewa Kurdistan-ERNK de yekîtiya xwe pêş ve dibe, ava dike.

Mirovên bêhtirîn rûberê pîkolî û êşan dibûn jinên Kurd bûn; li Kurdistanê, li hêlekê dagîrkeriya dewleta Tirk, li hêlekê ji nakokî û dubendiyên feodalî bibûn sedema cewsandina jinên Kurd. Jinên Kurd jî, tu caran nekarîne bibin xwediyê mafên jiyaneka mirovahî. Pîkoliya hêzên dagîrker, pîkoliya feodalî û di nava malê de jî pîkoliya mêran, ji ser jinên Kurd kêm nebûne. Di malê de jinên Kurd di bin otorîteya mêran de dijîn, bibûn mîna koleyên wan. Hemû mirovên Kurd koleyên dagîrkeran bûn; lê jinên Kurd, hem ji ber hikmê dewletê rastî zilm û zordariyê dibûn, hem jî di bin serdestiya mêran de êş û tivancê dikişand. Hemû mafên jinan di destê mêran de bûn. Di civata mêran de jin nedikarîn biaxifin, bi serbestî xwe bitevgirînin, rûnin, bixwun û vexwun. Ger û tevdîra xwe ya rojene û pergalî jî, li gora daxwaz û fermana mêran pêkdihanîn.

Di malê de, otorîteya mêrî li ser kebaniya malê, otorîteya bavî li ser keça wî, otorîteya xezûrî li ser bûka wî, otorîteya biran li ser xuşkên wan û hwd. bê tixûb didoman. Kebaniyek nedikarî bê destûra malxwediyê xwe here mala bavê xwe jî, malên cîranên xwe û malên merivên xwe jî. Çarenivîsa jina malê di destê mêrê wê de bû. Tu caran keç û xort, nedikarîn bi dilê xwe hevûdu bikin, bizewicin. Çarenivîsa zewacê jî di destê bavpîr, bav û birayan de bû. Keç bê wan tu caran nedikarî bizewice. Rastî eve, ku keçên Kurd ji aliyê bavên wan, bi şêweyeke bê dilê keçan, mîna koleyan bi kotek û zorê dihatin kirrîn û firotin.

Dîsa, malxwediyê malê (mêrê di malê de) dikarî bi serbestî kebaniyê bide ber lêdanê, ji malê derxîne, berî bide wê û dest deyne ser zarokan û hemû hebûnên di malê de. Bi vî awahî hemû mafên jinan ji aliyê mêran bi tevayî dihatin rakirin û hilanîn. Jinên Kurd bê kes, bê xwedî û neçare diman. Ma gelo, mirovekî ku mafê peyvîna wî, mafê ger û rabûna wî, mafê rûniştina wî, mafê teviya jiyana wî ya rojene di bin hikmê kesekî din de be, ew mirov bi çi navê dikare were navkirin, bi çi awahî dikare were naskirin? Gelekî eşkereye, ku mirovê bi vê nolê dijî, tenê bi navê koletiyê dikare were navdan û nasîn. Di demekê de, ku jinên cîhanê digihan jiyaneka serbixwe û aza de, jinên Kurd jî mîna sewal û dewaran dihatin kirrîn û firotinê. Bi gelemperî hemû mirovên Kurd, bi taybetî jî jinên Kurd, jiyaneka ji jiyana mirovatiyê gelekî dûr didomandin; hebûna xwe bi nolekî kerr û lal berdewam dikiran. Di dawiya vê sedsala bîstan de, hîna jî hemû mafên mirovên Kurd li ser axa welatê wan Kurdistan, ji hêla dagîrkeran dihên perçiqandin û mirovên Kurd di bin nîra dagîrkeriyê de dijîn. Gelê Kurd, ji ber vê yekê, hîna jî mîna di çerxa koletiyê de, jiyanekî pir bê rûmet didomîne. Ew kesên gotina demokratiyê mîna benîştê di devên xwe de dicûn bila baş guhdariya gotin û peyvên min bikin; çima hun li mafên mirovan li Kurdistanê napirsin, çima hun xwedî li mafên mirovan li Kurdistanê dernakevin? Çima hun xwedî li pel û guliyên daran, xwedî li kusî û jujiyan, xwedî li av û rûbaran derdikevin, lê hun mafên mirovan li Kurdistanê jibîrdikin, li dijî wê jiyana di bin hikmê dewleta Tirk a faşist de dernakevin û mafên mirovan naparêzin? Bila ew kes û derdorên dibêjine xwe "demokrat", lê pelên daran, kusiyên avê ji mirovên Kurd çêtir dibînin, baş guhdariya peyv û gotinên min bikin! Ew kes û derdorên bi navê demokratiyê xwe ditevgirînin ji bo çi rastiya jiyana gelê Kurd nabînin û li pirsê rast nanêrin? Ma gelo delametên demokratbûnê û demokratiyê çi ne?

Li ser axa Kurdistanê jiyan li hemû mirovên Kurd; li karkeran, li gundiyan, li rewşenbîran, li jinan, li xortan, li zarokan û hwd. bibû jiyaneka tarî ya mîna girtîgehan. Lê hêzên dagîrker vê jiyana bi êş û tivanc ji ji gelê me re pirr didîtan. Bi êrîşbazî û pîkoliyên xwe yên rojene, dixwestin, tirs, bizdan û xofa xwe bixin dilê her mirovekî Kurd; serê darê xwe yê tûj şanî mirovan bikiran. Berî her tiştî, dewleta Tirk hebûna xwe ya dagîrkeriyê, bi hîm û quwweta xwe ya leşkerî dida şanîkirin. Lewma jî, li her bajar an gundekî Kurdistanê, li her çiya yan deştekî welatê me, bi sed hezaran leşkerên Tirk hebûn û hatibûn bicihkirin. Axa welatê me di bin solên leşkerên Tirk de xwîn digirî. Mirovên Kurd herdemê, şev û rojan, leşkerên dewleta Tirk li hemberê xwe didîtan. Mirovên Kurd dagîrkeran, tenê di kesbûna leşkeran de dinasîn û dinasin.

Ji ber çi gelê Kurd dewleta Tirk di kesbûna artêşa Tirk de dinase? Ji ber ku dewleta Tirk, vegirtina xwe ya dagîrkerî, bi hîma artêşa xwe pêkhanîbû. Bi zora çekdarî, pîkolî û mejokdariya xwe ev dewlet, li ser axa welatê me hebûna xwe ya ramyarî, aborî, çandî, civakî û hwd. dimandiye. Jin, mêr, xort, zaro, kal û dêpîrên Kurd, bi destê leşkerên dewleta Tirk dihatin kuştin, qirkirin, bidarvekirin, koçberkirin û diketin ber lêdanê. Bajar û gundên Kurdan bi destê artêşa dagîrkeriya Tirkan hatibûn û dihatin şewitandin, hilweşandin û talan kirin. Dagîrkerên Tirk zarokên Kurd di zikên dayikan de didan be devên çekên xwe û bi serê çekên xwe wan dikuştin. Lê ji aliyê din, ji bo rizgariya Kurdistanê, bajar û gundên Kurdan bi xwîna mirovên Kurd sor bibûn; ew xwîna, ku bi destê leşkerên ji hêzên dagîrkeran hatibû rijandin.

DÛMAHÎK
DI HEJIMARA BÊ DE

Geştêk bo Kurdistanî Bakurê-Rojava

- 3 -

Basêk derbarey jiyanî komelayetî le Kurdistan da

Mahabad Kurdi

Xwendevanên hêja,

birê sêwemîn ê vê rêzenivîsa bi navê "Gêştek bo Kurdistani bakurê rojava" gelek bi derengî kete berdestê me. Berî niha me hemû birên vê rêzenivîsê li derveyî birê sêwemîn ê bi navê "Basêk derbarey jiyanî komelayetî le Kurdistan da", ji birê yekan heya dehan weşandibû. Ger bi derengî û ne di rêzdora xwe de ji be, niha em birê siyan ji belav dikin û bi vî awahî kêmaniya rêzenivîsê ji holê radikin. Di hejimara rojnameya me ya li pêşin de emê rêzenivîsê bi birê yanzdehan bidomînin.

Bê guman ke basî barî komelayetî nawçeyek bikeyn lê re da zor şit dête pêşmanewe. Komelgay Kurdewariş wek her komelgayekî tir pêkdê le çend çin û tiwêjî ciya ciya û hemeçeşin. Eger çi xakî Kurdistan dûçarî dabeş kirdin û parçe parçe kirdin hatiwe, belam eme ewe nageyenê ke dab û nerît û rewiştî Kurdan leyek naka, belku be pêçewanewe rolekanî em gele mezne hemîşe xoyan be yek millet û ser be yek niştiman debene qelem. Ca eger berawirdêkî parçekanî tirî letlet kirawî Kurdistan le gel Kurdistanî Bakura bikeyn ewa teniya hendêk ciyawazî nawçeyî û şêwe zarawe û şitî sadey tir bedî dekrê ke be hiç corêk natwanîn be xalî serekî dabnêyn. Helbete şitêkî belgenewîst û rûne ke rejîme dagîrkerekanî Kurdistan be her cor û şêwe bê karîgerî xoyan kirdote ser zor layen û barî jiyanî Kurd le Kurdistan da. Aşkiraşe çoniyetî em karîgeriye le parçeyekewe bo parçeyekî tir û belku (dibe ku) le şiwênêkewe bo şiwênêkî tir ciyawazî heye û mirov detwanê hest beme bikat.

Çend Kurdêkî koçer. Çiyay Agrî, Kurdistan - Hizêran 1989

Dab û nerîtî Kurdaney bira Kurdekanman lem parçeyey wilate xoşewistekeman da le zor riwewe herwek beşekanî tirî xake dagîrkirawekemane. Detwanim gelêk nimûne bênmewe bo selmandinî em guteyey serewem. Eger to geştê bikey bo nimûne bo nawçekanî Agrî (Ararat, Qere Kilise) û dewrûberî deryaçey Wan û zor cêga û nawçey tir be tewawî hest dekey ke her lew melbendey kewa lêy le dayik bûy. Xelik ewinde rêz û qedrit degrin herwek bilêy xot le gundekey xot û le malî bawik û le nêw irakanta debiniyewe û hergiza û hergiz bîrî dûrî û xerîbî nakey. Min teniya xem û xefetî serekim ewe bû, we hemîşe bîrim lêy dekirdewe ewiş jêrdestî û koylayetî gele dilêr û xake şirinekem bû! Qet qet qisey cendirme Turke faşistekanim le bir naçnewe ke pêyan gotim, "Vatansiz!" Tuxwa cewr û sitem niye le niştimanî dayikta pêt bilên: Bê welat!

Jine Kurdêk pez dedoşêt. Zozana Girîdaxa Mezin, Kurdistan - Hizêran 1989

Ew mêwan perweriyey le naw Kurdana bilawe, birwa nakem le hiç goşeyekî cîhana bem şêweye bê. Be taybetî eger mirovêkî xerîb rû bikate gundêk ya malêk ca mepirse çon le ser seran û le ser çawanî dadenên. Her rojê le malêk (gazî) deken bo xiwardin û ewey ke Xuda pêyanî dawe û şikî deben, deyanewê be yekcar hemûy bo bixwene ser sifrey nanxiwardin!

Rê û resmî kiç be şûdan û giwastinewe û meseley jin û mêrdayetî û xêzan hiç ciyawaziyekî wehayan niye le gel parçekanî tirî welat. Esta xelik wirya bûnetewe û be zor kiç be şûdan û jin be jinê le caran kemtir botewe, belam abro û şeref le ser binaxey resen û pitewî xoyan mawin. Bêcge le mane le hendê nawçey cor be cor mareyî heta êstaş her mawe û pêy delên (qelen), helbete raddey hejarî û nedarî mirovî Kurd wayan be ser hênawe ke em nerîte her biparêzê eme le layek û bawkî kiçeş eger qelen wernegrê zor car be çawêkî sûkewe le layen xelkî tirewe seyrî dekrê emeş le layekî tirewe. Herweha meseley dû jin hênaniş weku caran nemawe, belku be taybetî xorte taze pêgeyiştiwekan lem girûgirifte xoyan ladeden û ziyatiriş birî yeksanî dekenewe le nêwan afret û piyaw da, hoy emeş em hoşiyarbûnewe giştiyeye ke sertapay Kurdistanî girtotewe. Bêguman le xêzanî Kurdî da bab rolî serekî heye û berpirsiyarî bijêwî hemû endamanî xêzanekeyetî. Dayikîş le malewe xerîkî perwerde kirdinî mindalekaniyetî we be iş û karî naw mal û maldariyewe roj debate ser. Mirov detwanê dab û nerîte resen û konekanî Kurdewarî le nâw ladê nişînekana ziyatir bedî bikat wek le nêw şarekana. Helbete tiskî xorî pêşkewtin be her corêk bê Kurdistaniş degrêtewe.

Her malbatêkî Kurdî belay kemewe le pênc kes pêkdêt û ewaney minaliyan zore gelêk zêdetirin lewaney ke minaliyan keme. Eger le bawikêkî Kurd bipirsî, "Le ber çi hez dekey minalit zor bê?" Le welam da debêjêt, "Ca eger êmey Kurd minalman (zarok) zor nebê, ewa dujminekanman her be yek carî le nawman deben û qirman deken!" Be rastî qiseyekî be cêye, çunke zarok samanî neteweyî gele kolnederekemane.

Piyawî Kurd jinekey xoy zor xoşdewê û le zor kar û firmana ra û tegbîrî ewiş werdegrê. Asûdeyî xêzan be pileyekî zor giring dekewête ser estoy jin le komelî Kurdewarîman da. Ewey rastî bê jinî pak û rûxoş dewrêkî bala degêrê le geşekirdinî her milletêk da. Herwek dezanin afret le nêw Kurd da paye û qedrî taybetî xoy heye û be çawêkî zor be rêz û hurmetewe seyrî dekrê. Afret beşdarî mêrdekey dekat le nêw kêlge û le mal û le kiwêstan (zozan) û bexêwkirdinî ajel da û... htd. Le hemûy giringtir beşdarîkirdinî jinî Kurde le xebatî azdixiwazaney imroy netewekeman da. Gelêk nimûne hen: **Bêrîvan, Besê, Sakine** û hevalanî tir ke bûne qoçî qurbanî gel û xakekeyan. Be kurtî herwek witrawe: Afret niwey komele. Em witeyeş be dilniyayî le gel komelî Kurdewarîş deguncê.

Şêwey guzeran le gundekan zor asayî dête berçaw wek le şar û şaroçkekana we be taybetî le şare gewrekan detwanin bilêyn kemêk modêrn û niwêye. Peywendî xizmayetî û xelayetî heta raddeyek le ser binçîney kon û caraniyan mawin, belam gorankarîş le zor biwarî jiyan da rûy dawe. Eger çi rejîmî nejadperist û faşistî Turkiya be hemû şêweyek têdekoşêt bo binebir kirdinî hest û nestî Kurdane, belam le gel eweş da role beşerefekanî gelekeman le şîn û şayî da beşdar û hawderdî yektirin û ewey le destiyan bê bo hawkarî kirdinî yektir encamî deden. Le zor nawçey Kurdistana karî herewezî û komekî bedî dekrê le nêwan daniştiwan da. Kurî nobere rêzêkî taybetî heye le naw her xêzanêkî Kurd da, helbete debê em kureş xawen rewiştêkî ciwan û pak bê û erkî çawlêbûnî bira û xuşkekanisî dekewête esto.

Pendêkî Kurdî heye delêt: "Qiz (kiç) mêwanî mal e!" Bê guman maney ew pende ewe nageyenêt ke kiç zor nirxî niye le mal da, be pêçewanewe kiç zor xoşewîste, belam katê hereti be mêrd danî hat weku mêwanî malî lêdê. Nabê eweşman le bîr biçê ke pendêkî tir heye û renge le nêw zor milletîşa hebêt, ke delêt, "Le pişt her piyawêkî meznewe jinêk hebwe!" Le rojgarî imroy Kurdistana birî netewayetî û azadî zor le bir û bawere kon û pûçe komelayetiyekanî pûçel kirdotewe, çunke millet hestî be hebûnî dujminî hawbeş kirdiwe ke ewîş rejîmî contay Turke. Zor car wa debê nakokiyek le nêwan dû xêl rûdedat û piyawçakan û xemxoran be rêgay aştiyana girûgirifteke çareser deken, belam tolesendineweş (toleheldan, heyf hilanin) le zor şiwên da mawe. Hendêk car zor kes debne qurbanî (goridanî) em nerîte û meselekeş dirêje dekêşê. Pêş ewey kotayî bem base bênim demewê ewe bilêm ke min şitêkim nûsiwe, ke ditûme û hestim pêy kirdiwe. Renge zor bas û xiwasî labelay tir hebê ke peywendiyan bem basewe hebê, belam min mirovêkî komelnas (civaknas) nim.

Jine Kurdêk nan dekat. Zozana Aladax, Hizêran 1989

GAV BI GAV XAKA KURDISTAN

Êrdimeke niştiman ku hilberînî, danişvaniya tund û bajarvanî li wir dîrokekê çêkirine

MELEDÎ

- II -

CIHÊN RÛNIŞTINÊ Û BELAVBÛNA ŞÊNÎ LI ÊRDIMA MELEDÎ

Meledî li ser erdên keviya ava Feradê, ku dikevin Berferada jorîn, avabûye. Ji bakur ve bi êrdimên Sêwaz û Erzinganê, ji rojhilat ve bi êrdimên Mazra û Amedê, ji başûr ve bi êrdima Pirrînê (Semsûr) ve û ji rojava ve bi êrdimên Sêwaz û Gurrgumê (Mereş) hatiye dorpêçandin.

Li êrdima Meledî, li derveyî navçeya navendî bajarê Meledî, navçeyên bi navên Şiro, Çirmik, Wêranşar, Argo, Darende, Hekimxan, Erxevan (Tahir) û Erebgir ji hene. 15 qopanî û 505 gund girêdayê êrdima Meledî ne.

Li êrdima Meledî kêm an zêde, tundbûna şênî, ji bo her km² erdî 49 kes e.

Navçeya navendî bajarê Meledî:

Şêniyê Meledî bêhtirîn xwe li vir civandiye. Ji aliyê rojhilat ve bi êrdima Mazra re xwedî tixûb e. Hejimara şênî 286.895 kes, pîvana erdî 1.966 km² ye.

Çar qopanî û 111 gund girêdayê navçeya navendî ne. Nîzama danişvaniyê heya were gotin teng çêbûye li vê êrdimê. Birekî pêwîst ji axên Meledî, Deşta Meledî ye.

Navçeya Arga (Akçadag):

Pirraniya erdê vê navçeyê ji çiyan çêbûye. Hejimara şênî 57.463 kes e. Pîvana erdî 1.193 km² ye. Li ser her km² erdî 48 kes dijîn. Navçeya Arga, navçeyeka Meledî ya weha ye, ku şênî bi tundî li wir bicihbûye.

Du qopanî û 71 gundên Arga hene. Li derdorên bi çiyan û zozanan, kehniyê debariyê yên bingehîn xwedîkirina pez û sewelan e. Li vir ajelvanî gelekî pêşveçûye. Li deştan jî berhemên kiştûkalê dihên hilanîn. Di aboriya navçeyê de bexçeyên0 qeysiyan ji ciheki pêwist digirin.

Navçeya Wêranşar (Doganşehir):

Dikeve başûrê-rojavayê êrdima Meledî. Hejimara şêniyê navçeyê 48.556 kes e. Pîvana erdî 1.290 km² ye. Li ser her km² erdî 38 mirov dijîn.

Qopaniyek û 34 gund girêdayê Wêranşarê ne. Şêniyê 13 gundan bi hejimara xwe li ser 1.000 kesî ye. Hilberîna dexl û zadê berfireh e. Li erdên bi çiyan ajelvanî dihê kirin.

Wêranşar, heya sala 1946'an, qopaniyeka girêdayê navçeya Arga bû.

Navçeya Hekimxan:

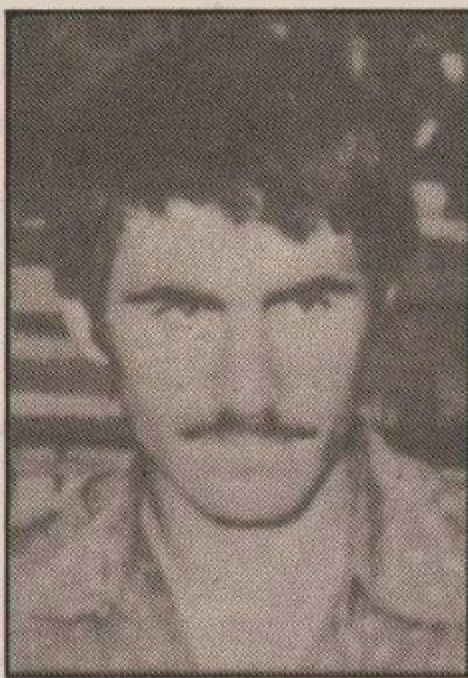
Li bakurê êrdima Meledî avabûye. Hejimara şênî 48.824 kes e. Pîvana erdî 1.869 km² ye. Ji aliyê firehiya axê ve, li êrdima Meledî navçeya sêwemîn mezin û berfireh e.

Du qopanî û 62 gund girêdayê Hekimxane ne. Hejimara şênî ji aliyê tundbûnê ve belavbûyî ye û mirov hindekî ji hev dûr rûdinin. Erdên navçeyê bi çiyan xemilî ne. li zozanan kehniyên debariyê yên bingehîn, ajelvanî ye. Li deştan û xakerastan hilberîniya dexl û zadê heye. Li keviya av, çem û rûbaran û li gelî û newalan fêkîvanî dihê kirin.

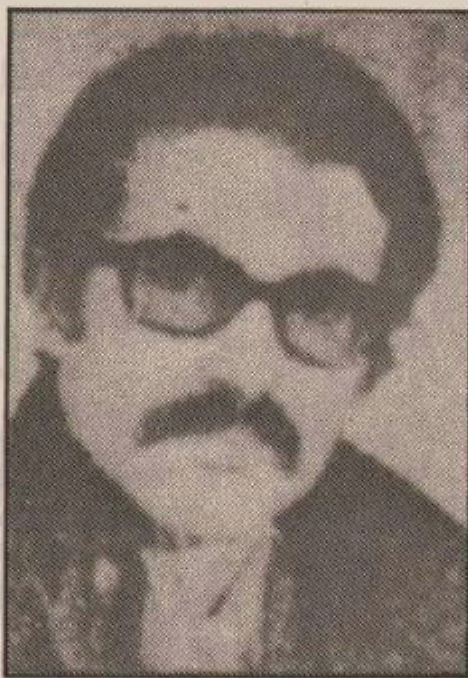
Navçeya Erebgir:

Dikeve bakurê êrdima Meledî û bi êrdima Erzinganê re xwedî tixûb e. Hejimara şênî 22.634 kes e. pîvana erdî 965 km² ye. Li ser her km² erdî 24 kes dijîn.

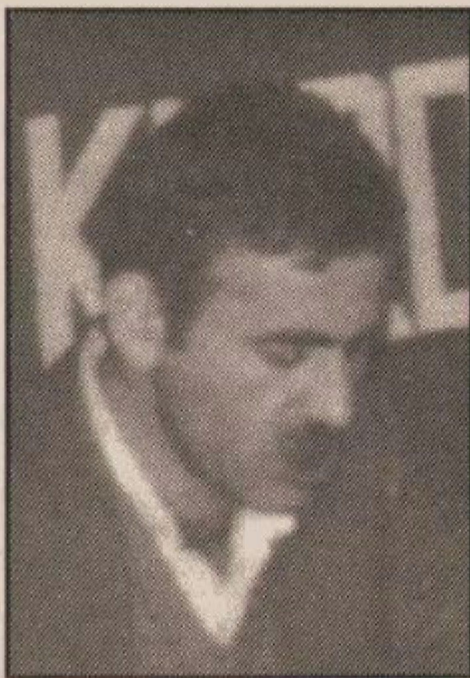
Du qopanî û 39 gund girêdayê navçeya Erebgirê ne.

Delîl DOGAN

Hasan AYDIN

Mehmet ONER

Navçeya Erxevan (Tahir):

Cîranê navenda navçeyê bajarê Meledî ye. Dikeve rojhilatê bajarê Meledî. Hejimara şênî 19.282 kes e. Pîvana erdî 1.037 km² ye. Li ser her km² erdî 19 kes dijîn.

Navçeya Erxevan, ji aliyê hejimara şênî ve, li êrdimê navçeya piçûktirîn e. Qopaniyek û 43 gund girêdayê navçeya Erxevanê ne.

Navçeya Darende:

Dikeve rojavayê bajarê Meledî. Bi Meledî re xwedî tixûb e. Navçeya Meledî ya berfirehtirîn e. Hejimara şênî 50.578 kes e. Pîvana erdî 2.020 km² ye. Li ser her km² erdî 25 mirov li vê navçeyê dijîn.

Du qopanî û 51 gund girêdayê navçeya Darende ne.

Navçeya Şiro (Poturge):

Bi başûrê-rojhilatê bajarê Meledî, êrdimên Mazra û Pirrîne re xwedî tixûb e. Hejimara şênî 49.756 kes e. Pîvana erdî 1.414 km² ye. Li ser her km² erdî 35 mirov dijîn.

Du qopanî û 74 gund girêdayê navçeya Şiro (Poturge) ne.

Navçeya Çirmikê (Yeşilyurt):

Dikeve başûrê bajarê Meledî. Bi êrdima Pirrînê re tixûbê xwe heye. Lê navçeya êrdima Meledî ya piçûktirîn e. Hejimara şênî 23.000 kes e. Pîvana erdî 568 km² ye. Li ser her km² erdî 41 mirov dijîn.

20 gundên navçeya Çirmikê hene. Berî niha ev navçe qopaniyeka girêdayê bajarê Meledî bû.

(Hemû hejimarên li jor, ji statistîkên sala 1980'an hatine wergirtin.)

AVAHIYA ÇANDÎ LI ÊRDIMA MELEDÎ

Meledî li Mezopotamyayê, ciheki danişvaniyê ji yên kevintirîn e. Rûberê geleki bajarvaniyên dîrokî bûye, bajareki Kurdistanê yê bi vê sixlet û taybetiyê ye. Bajarvaniyên li Meledî bicihbibûn û paşê rûxîne, gelek nirxên çandî ji şûn xwe hiştine. Ev nirxên çandî ji, bersiva xwe di avahiyên dîrokî yên hene de didin. Lê rastiyek ji baş dihê zanîn: Mîna li bajarên Kurdistanê yên din jî bûye, bi destpêkirina doliwgeriya Osmanî û Tirkan li êrdima Meledî, nirxên çandî yên ji bajarvaniyên kevnare mabûn, hatine talan û tunekirin. Li şûna van, dagirkerên Tirk, xwestine, ku çanda doliwgeriya Tirkan a bi taybetiyên barbariyê, li vê êrdimê ji serdest bikin. Di vir de helbet çanda Kurdî jî hatiye asimîle kirin û dagirkerên Tirk çandî Kurdî, xistine ber xizmeta xwe.

Bi rengeki, ku hîna li teviya Kurdistanê nebûye, hemû nirxên muzîkî û folklorî yên êrdima Meledî lêdanên giran girtine. Nirxên êrdimê yên çandî, hatine Tirkkirin û dagirkerên Tirk wan mîna yên Tirkan bin, didin pêşkêşiyê. Stranên Kurdî û gotinên di stranan de zivirandine zimanê Tirkî û di vê de geleki bi ser jî ketine. Ramyariya dagirkeriya dewleta Tirk jî vî alî ve, li Meledî bi rengeki jêhatî hatiye domandin.

Li êrdima Meledî gorani, axîn û payizok geleki berfireh in. Ev nirxên çandî, pirsên civakî kirine naveroka xwe. Hinek jî, bûyerên dîrokê yên kevnare dihênin zimên.

Zaravayê êrdimê xwediyê taybetiyên bi serê xwe ne. Ev zarava, ji Kurdiya û ji Tirkiya dihê peyvandin jî, dihê dîtin.

Stranên ku ji êrdima Meledî dihên civandin, ji aliyê bireki hunermendan ê berfireh, dihên bi awaz û dengkirin. Ango gelek hunermend deng didin van stranan. Ji şêweyên muzîkê li êrdimê bêhtirîn ên bi sixleta kilaman bi dilê şênî ne. Ev gelek dihên heskirin. Ji ber vê yekê jî, hunermendên êrdimê, gelek kilaman çêkirine. Saza diwanê û saza giran, ji sazên ku bêhtirîn di muzîka êrdimê de dihên bikarhanîn in. Govendên gelêrî yên li Meledî, dijbihîn govendên li êrdimên Bêdlîs û Wanê. Govendên li ber dahol û zirnê heya were gotin zinde û bi lîv in. Navê kişandina govendê li vê êrdimê bi navê "kişandina dîlanê" dihê zanîn. Şêweyên govendê yên li vê êrdimê dihên nasîn ev in: Giranî, Pekandin, Ava Çarî, Çeçenê, Dîlan, Xerzanî, Ximximê, Çîpçîpî, Qerehîsar, Kesengî, Kemalî, Tamzarê, Lorkê, Memyanê, Meyxwarî, Harî, Paporî, Simsimê, Yek Ling, Tringo, Sê Ling, Zûlimê û Weliç. Bilî van şêweyên govendê hinde berhemên folklorê yên din jî hene. Govendên me li jor nivisîne, hema hema li hemû êrdimên bakur hene, lê li vê êrdimê weke yên Tirkan bin, dihên şanî kirin.

DI TÊKOŞÎNA ME YA RIZGARIYA NETEWÎ DE CIHÊ ÊRDIMA MELEDÎ

Bajarê Meledî, bajareki Kurdistanê yê weha ye, ku ramyariya dagirkeriya doliwgeriya Tirkan kûrtirîn li vir hatiye bikarhanîn. Li êrdima Meledî, bireki pêwist ji şêniyê Tirk jî hatiye bicihkirin. Ev bir, bêhtir ji birên memur û burokratan çêbûye. Li Meledî, ku nirxên netewî yên Kurdî bêhtirîn li vir dihên birindar kirin û piçûk şanikirin, xebatên Tirkkirinê yên li ser bingeha asimîlasyonê xwe gihandine pîvanên berfireh. Bi hatina faşîzma 12'ê Êlûnê û dest danîna li ser hikm, leyistokên li ser bajarê me Meledî jî bêhtir hatin zêdekirin. Herweha ev leyistok gihan cure û şêweyên bêhtirîn jî. Di vê domanê de dagirker pêwîstiyeka mezintir dan êrdima Meledî. Bajarê Meledî weke bajarê "Turgut Ozal" û "İsmet İnonu" hate nasdan. Lê ev zilamên dewletê yên "mezin", weke dihê zanîn, qesabên Kurdistanê û gelê Kurdistanê ne û di karê xwe de, dijminê netewê me yên sereke ne.

Ramyariya doliwgeriya dagirkeriya Tirkan di rojên me de, bi tevayî li ser bingeha şerê taybetî rolekê dileyize. Di wan deman de, ku hîna têkoşîna me ya rizgariya netewî derneketibû holê yan ji hîna ji bo dewleta Tirk nebûbû tehlukeyeka jidil, ramyariya berê xwe dida Kurdistanê yekbû, gelemperî bû. Lê ev ramyarî, ji meha Tebaxê sala 1984'an vir ve, ji aliya dagirkerên Tirk li hêlekê hatiye danîn; neçare mane ku vê ramyariyê bihavêjin aliyekê. Ji ber ku, bi pêşveçûna têkoşîna me ya rizgariya netewî, Kurdistan ji wê Kurdistana kevin xwe xilaskir, li ser bingehên hemdemî xwe nuh kir. Kurdistan êdî ketiye ser wê riyê, ku ji bo dewleta Tirk dihê maneya hundakirinê û ji bo gelê me dihê maneya biserketinê. Ji ber vê sedemê ji dewleta Tirk, ji nuh ve derketiye seferekî Kurdistanê yê nuh û dixebite perçe perçe tiştê ji dest derdikeve disa xilas bike. Dewleta Tirk bi vê, dixwaze Meledî jî giştiya Kurdistanê qutbike. Lê dewleta Tirk wê nikaribe di vir de biserkeve.

Têkoşîna me ya rizgariya netewî, berî sala 1980'an, nekarî weke dil bixwaze, dest bihavêje êrdima Meledî. Rêhevalê **Delîl DOGAN**, berî darbeya sala 1980'an, ramana rizgariya netewî heya pîvaneka diyar di nava ciwanên rewşenbîr de da belavkirin. Di van domanan de, li vê êrdimê, serdestiya tevgerên çepê Tirkiyê hebû. Rêhevalê **Hasan AYDIN**, berpirsiyarek bû li Meledî, ku niwandiya têkoşîna rizgariya netewî dikir. Bi kesbûna xwe ya bi biryar, bibû hedefê derdorên paşverû û faşîst. Ji aliyê van hêzan roja 10'ê Adarê 1978'an li bajarê Dilûkê hat kuştin.

Destavêtina êrdima Meledî ya bi tixûb ji aliyê têkoşîna me ya rizgariya netewî, bi hatina cuntaya 12'ê Êlûnê ya leşkerî û faşîst hate birrîn.

Têkoşîna me ya çekdarî ku di domana nuh de di bin pêşengiya PKK de roja 15'ê Tebaxê 1984'an destpêkiriye, ji ber hoyên objektîfî bi derengî xwe gihand êrdima Meledî. Ji sala 1989'an vir ve, li ser bingehên xurttir destavêtineke vê êrdimê pêkhatiye. Di encama pêşveçûna têkoşîna me ya rizgariya netewî de, di nava rêzên ciwanên rewşenbîr ên li vê êrdimê de, sempatiyeka bi pîvana pêwist û potansiyeleka şoreşger a xurt derketiye holê. Bi xebata yekeniyên pêşmergeyan, ev potansiyela şoreşgerî bi lez kete domana aktîfbûnê. Pêşmergeyên ARGK bi şêweyeki rêkxistinî, li ser bingehên xurt, pêşveçûnekê derêxistine holê, herçendî hîna livbaziyên leşkerî yên xurt li vê êrdimê pêknehatine. Lê disa jî di dema vê dawiyê de gelek livbaziyên çekdarî li vê êrdimê çêbûne û hinde hevxebatkarên dijmin bi mirinê hatine cezakirin. Roja 21'ê Hezîranê 1990'an li navçeya Şiro şerekî çekdarî di navbera hêzên ARGK û hêzên dijmin de derket. Hêzên dijmin lêdanên giran girtin, lê di nava wan de rêhevalê **Mehmet ONER** ji çar şervanên ARGK di şerê qehremanî de şehîd ketin. Xebatên rêkxistinî û çekdarî yên li êrdimê bi jêhatîbûn didomin. Roj bi roj bêhtir, alîkariya ji bo têkoşîna me ya rizgariya netewî zêdetir dibe; sempatî xurttir dibe û bêhtir ciwan xwe digihînin rêzên şoreşê.

Heya ku têkoşîna me ya rizgariya netewî li ser bingehên girseyî pêşveçûna xwe berdewam bike û li hemberê vê dewleta Tirk terora xwe dijwartir bike, gelê me yê li êrdima Meledî jî li ser riya Kurdistaneka serbixwe û aza, wê bêhtir xwe bide xebatê. Bi vî awahî jî, hemû leyistok û hêviyên dagirkeriya dewleta Tirk ên ji bo êrdima Meledî wê werin hilweşandin.

Di hejimara bê de:
êrdima GURRGUMÊ

Gava cîhan bi Xelîçê mijûl e, dewleta Tirk dixwaze li Kurdistanê encamên leşkerî bi destê xwe ve bihêne:

BERXWEDANA ME YA GELÎ PLANÊN DAGÎRKERIYÊ SER-Û-BIN DIKE

BERXWEDAN

HER TIŞT JI BO ENIYA RIZGARIYA NETEWA KURDISTAN

Raman ji Berxwedan

HISABÊN BURJUWAZIYA DAGÎRKERIYA TIRK NIKARIN BIGIHIN ARMANCÊN XWE

Li Rojhilata Navîn çi hêzek jî mîna dewleta Tirk bi germî xwe hazir û amadeyê cengê nake. Parlamento û hikumeta Tirk ên sexte li derveyî rola xwe mane. Hêlwesta (opozisyona, muxalefeta) burjuwazî ya dibêje "em li dijî derketina cengê ne" nikare baweriya çi keseki bi xwe bihêne. Berpirsiyarên dewleta Tirk û artêşa faşist mîna ku berdevkên Waşington bin, daxweyaniyan pêşkêş dikin. Ev jî ronahî dike, ka rastî çawan in û çi ne. Ma gelo çi ne gotinên dihên kirin? Bi kurtî ev in: "Tehluka şer mezin dibe", "Şer mecburiye", "Şer dê derkeve..."

Niha jî dewleta Tirk dixwaze leşkerên xwe bişîne Xelîçê. Amadekarî destpêkirine. Hicet jî eşkere ye; "Artêşa Saudî Erebistanê tune ye. Emerîka Bakur wê hêzên xwe tim li Xelîçê bihêle. Divê artêşa Tirkan jî li Xelîçê be, da piştî çûyina Saddam, Tirkiyê jî bikaribe ji xenimetê pay bistîne." Ev nirxandinên T. Ozal in (Milliyet, 31.8.1990).

Di vê rêdariyê (meylê) de hedefeka din a bingehî heye. Li gora vê divê Tirkiye jî li her derekê be, da Emerîka Bakur nekaribe destura tiştekî bide û pêşkêşî Kurdan û rêxistinên Kurdan bike.

Dewletên împeryalîst artêşa Tirk dihajon cengî

Tirsa burjuwaziya Tirk a mezintir eve, ku bê destek bimîne yan jî rola wê ya xulamtiyê bi rengekî kêm bibe. Dewleta Tirk gelekî pê kêfxweş e, ku bikaribe ji bo berjewendiyên imperyalîst li herêmê êrişbaziyê pêkbihêne. Tenê bi vî awahî dikare ispat bike, ku li herêmê qereqoleke sadik e. Emerîka bi hiş û serî ye, diramîne. Naxwaze bikeve rewşa Îngiltere, ku di sala 1956'an de, di Şerê Kanala Suweyşê de ketibûyê. Artêşên rejîmên Ereb ên xulam jî tevlî plana xwe dike. Cihê artêşa Tirk jî di vê planê de ye. Ne tiştekî sir e, ku li Kurdistanê û Tirkiyê pisborên cengê yên Emerîka tijî ne. Di rastiniyê de ev pisbor birêvebiriya artêşa Tirk dikin. Bajarê Cizîra Botan bûye mîna baregeheka cengê.

Politikvan jî van amadekariyan dilezînin. Di rojên dawiyê ya meha Tebaxê de, ji endamên welatên NATO çil parlamenter bi armanca "Gerên leşkerî" çûbûn Tirkiyê. Armanca gerê û domana wê gelekî helez bûn: "Pêkhanîn û pêşvebirina hevkarî û hevxebatkariya di navbera welatên NATO de." Cihên ku endamên gerê çûnê, tev cihên yekeniyên leşkerî bûn. Kesên bi wan re peyivîn, tev serleşkerên artêşê bûn. Di rojnameyan de derket, ku "Bizavên leşkerî" yên hatibûn rawestandin, wê dîsa destpêbikin. Leşkerên hinde welatên peymana NATO jî wê tevlî van bizavan, tevgeran û pêşxebatan bibin.

Heke êrişek here ser Iraqê, ji bo êrişa ji erdî roleka bingehîn dikeve paya artêşa Tirkan. Çawa be meydana cengê wê bibe axa Kurdistanê. Lewma Iraq weha digot, "Dibe ku rokêtên me negihîn Emerîka. Em jî dê êrişî hevalbendên Emerîka li herêmê bikin." Ev tehdît lewma hate kirin, ji ber ku Emerîka rolekî serekî daye Tirkiyê.

Emerîka û dewletên imperyalîst ên din, ji ber ambargoyê alîkariya dewleta Tirk dikin. Lê belê ji berîka şêxên Kuweyt û Ereban.

Rewşa Almanya jî gelekî helez e. Qanûnên navnetewan destûr nadin Almanya ku bikaribe tevlî şer bibe. Lê burjuwaziya Almanî weke deliveka dîrokî be, dixwaze tevlî aloziya Xelîçê bibe û quwwetê xwe bide şanî kirin. Lê nikare. Niha jî riyekî hesan ji xwe re peyda kiriye. Heke welatekî NATO tevlî şer bibe, Almanya jî, ji ser axa wî welatî dikare tevlî şer bibe. Eşkere ye, ku ev welatê NATO, Tirkiye bi xwe ye. Ji bo Tirkiye tevlî şer bibe, eşkere ye, ku Almanya xwediyê daxwaza mezintirîn e. Ji niha ve Almanya hêzên xwe dişîne Kurdistanê. Ev tenê aliyê em pê dizanin e. Weke me gotî, çawa be şer wê li Kurdistanê çêbe û Alman jî di kuştina Kurdan de hosta û xwedî huner in.

Tirsa ji Kurdistanê dagîrkeriya Tirk dibe mirinê

Senaryoyên serleşkeriya Tirkan û weşanên burjuwaziya wan li ser van avadibin: "Rewşa Kurdan di şer de wê bibe çi", "Kurd wê bikaribin çi bikin", "Pêşveçûna ku ji bo Kurdan baş be, çawa dikare were rawestandin..." Stratejîkar hisabên çil caran zirav çêdikin. Dîroka ji Sevres, ji Lousanne heya dema roja me hûrdikolin. Pêşniyarên xwe datînin pêşiya artêşê.

Ji aliyê din komkirina leşkeran li Kurdistanê didome. Welatparêzên li Cizîra Botan weha dibêjin: "Di rojê de bi kêmasî 60 otobus leşker dihên Cizîrê, ji Cizîrê heya Silopya her der bi leşkeran tijî bûye, serbaz jêrzemînan dikolin." Ev li Wanê jî dibe. Li Çolamerg û Şirnexê 15 km erdê li keviya tixûb hatiye valakirin û kirine cihê tevgerên leşkerî. Çi kesek nikare bibêje, ku ev amadekarî tev, bi armanca parastinê ne.

Di hefteya Tebaxê ya dawî de hemû berpirsiyarên bilind ên artêşa Tirkan çûn Kurdistanê. Li Amed, Sêrt û Şirnexê geriyan. Li Amedê civînek tevlî waliyê dagîrkeriyê çêkirin. Armancên gerê weha xwespartin şaxên weşanan: Di rewşa şerekî de, rawestandina xurtbûna "kêrîkaran" û sekinandina çalakiyên wan. Li gora hisaba dewleta Tirk, heye ku Kurd jî piştê ve li wan bixin. Ji ber ku hisaba li malê her demê li hisaba sûkê nayê. Di nava tedbîran de qirkirin jî hene. Weke dihê bîran piştî qirkirina Helebçe pisborên leşkerî yên Tirkan weha digotin: "Cîhan dengê xwe li

DÛMAHÎK DI RÛPELA 24'AN DE

Di salroja şeşemîn a 15'ê Tebaxê de berxwedana girseyî li Bazîde destpêkir

BAZÎD-GILÎDAN: Di şeşsaliya Hilgavtina me ya 15'ê Tebaxê de destkarên bajarê Bazîdê bersiva banga ARGK dan û deriyên firotgehên xwe anîn xwarê. Bi vî awahî gelê me yê li Bazîdê jî li dijî otorîteya dagîrkeran rabû.

Li Bazîdê, ku hejimara şênî li dora 25 hezar kesî ye, ji destpêka beyana 15'ê Tebaxê pêve, li derveyî du dermanxane û du firotgehên nanî, hemû firotgeh (dikan) û cihên kar, bi armanca destpêkirina heftsaliya Hilgavtina me ya 15'ê Tebaxê û protestokirina dagîrkeriya Tirkan, ji aliyê gelê me hatin girtin. ARGK bang ji bo çêkirina vê livbaziyê gihandibû gel. Destkar û hemû girsên gel bersiva ARGK bi pozîtîfî dan. Bilî hemû pîkolî û tehdîtên dagîrkeran, vekirina dergehên firotgehan nepejirandin.

Gava destkar deriyên cihên kar heya nîvrojê jî venekirin, ji nîvrojê pêve yekeniyên leşkerî yên dagîrkeran û hêzên têkûziyê tijîbûn kolanên Bazîdê û xwestin şênî bitirsînin. Li pêşiya her firotgehekê hinde serbaz hatin rawestandin. Piştî nîvrojê waliyê Gilîdan (Agrî) hate bajarê Bazîdê. Tehdîtên xwe barand ser destkaran û girsên gel. Got, "Heke deriyên firotgehan neyin vekirin, wê bazarganiya li ser tixûb a bi Îranê re were rawestandin." Lê bilî hemû tehdîtan, destkarên welatparêz vekirina dergehan nepejirandin. Li derveyî du dermanxane û du firotgehên nanî hemû dikkan girtî man. Ji ber ku cihên kar ji bo pîrozkirina 15'ê Tebaxê û protestokirina dagîrkeriyê girtî man û bilî hemû tehdîtan nehatin vekirin, dagîrker mîna dînan li wan hat. Danê êvarî gelek welatparêz hatin girtin û dagîrker êrişên xwe dijwartir kirin.

Berxwedana girseyî û dij-rabûna girseyî ya li Bazîdê, lêdaneka weha li dagîrkeriya Tirkan xist, ku tu caran bawer nedikiran, li ciheki weha û bi şêweyeke weha wê livbaziyeka bi vî rengî pêkbihêtin. Dagîrker, dizanin ku di şeşsaliya damezirandina ARGK de wê hinde livbaziyên leşkerî çêbibin. Gava ew li benda vê bûn, rûberê berxwedana girseyî bûn. Li ser vê bingehê, di şaşbûneka mezin de, bê tevdîr û hazirî rastî bûyereka weha bûn. Ev berxwedana girseyî, herweha bû berxwedaneka girseyî ya weha, ku mirov bizanibe ji niha û pêve çi bike, çawa bike. Di mehên Newroz û Nîsanê de berxwedanên girseyî bi rengê serîhildanên gelî li bajarên Nisêbînê, Cizîra Botan û Girgê Amo (Silopya) destpêkiribûn û xwe dagerandibûn teviya Kurdistanê. Ev serîhildanên gelî yên xwe belavî Kurdistanê kirin, ji niha û pêve di mehên Tebaxê, salrojên 15'ê Tebaxê de jî wê çêbibin. Girîngiya jiyandina bilindkirina serîhildanan di domana 15'ê Tebaxê de, bi berxwedana Bazîdê bersiva xwe girt. Sêrpêhatin wê êdî bi vî rengî li Kurdistan xwe bide şanikirin.

Êdî 15'ê Tebaxa her salê, wê bibe roja berxwedana girseyî, serîhildana girseyî, dij-rabûn û raperîna li dijî dagîrkeriya Tirkan. Lê belê ev, tenê bi vê rojê, bi tixûb namîne. Di hemû rojên hemû mehan de, ev serîhildan, wê belavî seranserê teviya Kurdistanê bibin. Berxwedana gireseyî ya li Bazîdê, bû gaveka pêşemîn ji bo destpêkeke serekî. Dagîrkerî, bi şêwe û li ciheki nedihat bîran, ji malika dilê xwe lêdaneka dijwar xwar.

Roja 15'ê Tebaxê destkar deriyên firotgehan girtin

MÊRDENÎK (GOLE) - SERHEDAN (QERS): Li navçeya Mêrdenîkê, ku xwediyê şêniyekî ji heşt hezaran e, gel bersiva banga pêşmergeyan da û roja 15'ê Tebaxê, dergehên firotgehên xwe girt. Ji beyanê heya êvarî hemû dikanên li navçeyê girtî man.

Li hemberê vê berxwedana girseyî dagîrker gêj û şaş bûn. Xwe ceribandin, ku deriyên firotgehan bidin vekirin, lê nekarin biserkevin. Dagîrker, vê livbaziya gel a girtina deriyên dikanan nehilimandin (spartin) rojname û weşanan.

Li navçeya Mêrdenîkê cara yekemîn e, ku bi vê mezinahiyê livbaziyeke girseyî çêdibe. Piştî Bazîdê, livbaziya girseyî ya girtina deriyên firotgehan, bi vî awahî li Mêrdenîkê ji giha serkeftinekê. Ev livbazî, nîşaneke ji bo têkoşîna pêşmergeyan li eniya Serhedan û şanî me dike, ka li vir, têkoşîna me ya rizgariya netewî xwe gihandiye kîjan gehînekê.

Di şerê li Çiyayê Tendurekê de bi kêmasî 15 serbazên dijmin hatin kuştin. Di vî şerî de sê şervanên ARGK jî şehîd ketin. Bêhtirî 10 hezar kes, li Bazîdê tevlî şîna têkoşerê şehîd Nuretîn TURAN bûn. Xwepêşdana şînê ya girseyî zivirî çalakiyeka li dijî dagîrkeriyê

GIHADÎN û BAZÎD-GILÎDAN (AGRÎ): Roja 16'ê Tebaxê li derdorên Gihadînê li Çiyayê Tendurekê şerekî dijwar û mezin di navbera pêşmergeyên ARGK û hêzên dijmin de derket. Hêzên dijmin ji serbazan, komên taybetî û cehşan bûn. Şer bi gelek saetan doma, belavî derdoreka gelekî fireh bû. Dagîrker ketin nava tengezariyeka mezin. Bi rokêtan û ji baniyan ji bi narinçokên ji helîkopteran dihavêtin, cihê şer dan ber barana bombekirinan. Di vî şerî de ji dijmin, bi kêmasî 15 serbaz û cehşek hatin kuştin. Sê têkoşerên ARGK ên leheng ji şehîd ketin.

Piştî ku nûçeyên şerî û navên şehîdan gihan bajarê Bazîdê, li bajêr tevdîreke mezin destpêkir. Gelê Bazîdê hîna dilxweşiya livbaziya girtina deriyên dikanan di roja 15'ê Tebaxê de dijiya. Têkoşerê şehîd **Nurettin TURAN (Doktor Egîd)** ji Bazîdê bû. Gava li Tirkiyê bajarê Samsunê xwendekarê fakulteya tenduristiyê (tipê) bû, biryara li çiyan şerê dijmin kirinê, dabû. Ev têkoşerê ARGK ê bi nirx, ji demeka dirêj bû, li êrdimên Gilîdan û Serhedan xebat birêvedibir. Li van êrdiman, di têkoşîna pêşmergeyî ya serketî û jêhatî de, di sala 1990'an de roleka mezin û jidil leyist.

Gel vî têkoşerî ji nêzîk ve dinasî, ji wî gelekî hes dikir. Lewma ji gelê me girêdana xwe ya bi wî re, da şanikirin û xwest li pêşiya rewanê wî, delameta xwe ya dawî bi cih bîne. Malbata wî, merivên wî û bi hezaran mirov, bi

Dûmahîk di rûpela 24'an de